

Allmänhetens fråga

Nr	Ärende	Beteckning
1	Protokollsjustering	
2	Sammanträdets laga tillkomst	
3	Fastställande av dagordning	
4	Meddelande gällande förtroendevalda	
5	Avsägelse som ledamot i kommunfullmäktige	KS/2023:237
6	Avsägelse som ersättare i kommunfullmäktige	KS/2023:237
7	Entledigande och val av gruppledare	KS/2022:380
8	Entledigande och val av ersättare i kommunstyrelsen	KS/2022:381
9	Entledigande och val av ersättare i vård- och omsorgsnämnden	KS/2022:387
10	Val av ersättare i vård- och omsorgsnämnden	KS/2022:387
11	Entledigande och val av ledamot samt val av ersättare i bildningsnämnden	KS/2022:388
12	Entledigande av ledamot i bygg- och miljönämnden	KS/2022:382
13	Entledigande och val av ersättare i förbundsdirektionen för Västra Sörmlands Räddningstjänst (VSR)	KS/2022:392
14	Val av nämndeman vid Nyköpings tingsrätt	KS/2023:49
15	Detaljplan för Strängstorpsvägen	KS/2021:115
16	Revidering av Säkerhetspolicy	KS/2025:463
17	Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap	KS/2025:439
18	Plan för nödvattenförsörjning - Katrineholms kommun	KS/2025:443
19	Reviderad klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026-2030	KS/2024:350
20	Reviderad kemikalieplan för Katrineholms kommun	KS/2025:266
21	Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter	KS/2025:455
22	Stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris	KS/2025:423

Kommunledningsförvaltningen

23	Revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning	KS/2025:427
24	Revidering av bildningsnämndens reglemente avseende fritidsgårdsverksamhet	KS/2025:452
25	Förslag till nytt aktieägaravtal samt ny bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen	KS/2025:352
26	Utbetalning av partistöd 2026	KS/2025:429
27	Svar på motion om uppdatering av kommunens energiplan	KS/2024:437
28	Svar på motion - Inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm	KS/2025:98
29	Interpellation med svar om handläggningsskøer - social- och omsorgsförvaltningen	KS/2025:478
30	Motion om införande av SAO-jobb istället för PRAO på skolorna för eleverna som kommer från utanskapsområde	KS/2025:486
31	Motion om att utöka skolkortets giltighet till 4 resor om dagen	KS/2025:489
32	Motion om att dela in läsåret i tre delar i högstadiet	KS/2025:493
33	Motion - Från linjär till cirkulär ekonomi	KS/2025:494
34	Meddelande	

Torgerd Jansson (S)

Ordförande

Om du inte kan delta vid sammanträdet så ska du anmäla det till kommunledningsforvaltningen@katrineholm.se alternativt 0150/570 16 eller 0150/570 07.

Sekretariatet kallar in ersättare för frånvarande ledamot.

Meddelande gällande förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger meddelandet till handlingarna.

Ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige

Länsstyrelsen i Södermanlands län beslutar att utse ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige från och med den 18 november 2025 till och med den 14 oktober 2026.

Kommun: Katrineholms kommun

Parti: Liberalerna

Avgången ersättare: Emma Bäck

Ny ersättare: Marie-Louise Nyman

Avsägelse som ledamot i kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beviljar Mariam Yassin Mahi (S) avsägelse från uppdraget som ledamot i kommunfullmäktige från och med den 1 februari 2026 och hemställer hos länsstyrelsen om ny sammanräkning avseende ledamot för Socialdemokraterna.

Sammanfattning av ärendet

Mariam Yassin Mahi (S) har via Socialdemokraterna låtit meddela att hon avsäger sig sin plats som ledamot i kommunfullmäktige.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Akten

Avsägelse som ersättare i kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beviljar Dorothee Hildebrandt (MP) avsägelse från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige från och med den 1 mars 2026 och hemställer hos länsstyrelsen om ny sammanräkning avseende ersättare för Miljöpartiet.

Sammanfattning av ärendet

Dorothee Hildebrandt (MP) har inlämnat en avsägelse av sin plats som ersättare i kommunfullmäktige.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Akten

Entledigande och val av gruppledare

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige entledigar Lena Jarl (L) från uppdraget som gruppledare i kommunfullmäktige.
2. Kommunfullmäktige utser Ewa Callhammar (L) som gruppledare för Liberalerna för resterande del av mandatperioden.

Sammanfattning av ärendet

Lena Jarl (L) har i skrivelse begärt att bli entledigad från sitt uppdrag som gruppledare för Liberalerna i kommunfullmäktige. Liberalerna har inkommit med förslag om att Ewa Callhammar (L) ska utses som ny partigruppledare.

Kommunfullmäktige ska utse gruppledare för varje parti under mandatperioden. Gruppledaren erhåller årsarvode enligt arvodesbestämmelserna.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Lena Jarl

Ewa Callhammar

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning, löneenheten

Akten

Entledigande och val av ersättare i kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige entledigar Lena Jarl (L) från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen.
2. Kommunfullmäktige väljer Ewa Callhammar (L) som ersättare i kommunstyrelsen till och med den 31 december 2026.
3. Kommunfullmäktige beslutar att denna paragraf direktjusteras.

Sammanfattning av ärendet

Lena Jarl (L) har i skrivelse begärt att bli entledigad från sitt uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen. Liberalerna nominerar Ewa Callhammar (L) som ny ersättare i kommunstyrelsen.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Lena Jarl

Ewa Callhammar

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning, löneenheten

Akten

Entledigande och val av ersättare i vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige entledigar Filip Strindberg (M) från uppdraget som ersättare i vård- och omsorgsnämnden.
2. Kommunfullmäktig väljer Wahid Moosawi (M) som ersättare i vård- och omsorgsnämnden till och med den 31 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Filip Strindberg (M) har begärt att bli entledigad från sitt uppdrag som ersättare i vård och omsorgsnämnden. Moderaterna nominerar Wahid Moosawi (M) som ny ersättare i vård- och omsorgsnämnden.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Vård- och omsorgsnämnden

Filip Strindberg

Wahid Moosawi

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning, löneenheten

Akten

Val av ersättare i vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige väljer Leif Fredriksson (M) som ersättare i vård- och omsorgsnämnden till och med den 31 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Moderaterna har en vakant plats som ersättare i vård- och omsorgsnämnden och nominerar Leif Fredriksson (M) som ny ersättare i vård- och omsorgsnämnden.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Vård- och omsorgsnämnden

Leif Fredriksson

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning, löneenheten

Akten

Entledigande och val av ledamot i bildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige entledigar Mariam Yassin Mahi (S) från uppdraget som ledamot i bildningsnämnden från och med den 1 februari 2026.
2. Kommunfullmäktige väljer Annette Larsson Fredriksson (S) som ledamot i bildningsnämnden från och med den 1 februari 2026 till och med den 31 december 2026.
3. Kommunfullmäktige väljer Britt-Marie Jakobsson (S) som ersättare i bildningsnämnden från och med den 1 februari 2026 till och med den 31 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Mariam Yassin Mahi (S) har via Socialdemokraterna låtit meddela att hon avsäger sig sin plats som ledamot i bildningsnämnden från och med 1 februari 2026. Socialdemokraterna nominerar Anette Larsson Fredriksson (S) som ny ledamot och Britt-Marie Jakobsson (S) som ny ersättare i bildningsnämnden. Anette Larsson Fredriksson (S) är i nuläget ersättare i bildningsnämnden.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Bildningsnämnden

Mariam Yassin Mahi

Annette Larsson Fredriksson

Britt-Marie Jakobsson

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning, löneenheten

Akten

Entledigande av ledamot i bygg- och miljönämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige entledigar Dorothee Hildebrandt (MP) från uppdraget som ledamot i bygg- och miljönämnden från och med den 1 mars 2026.

Sammanfattning av ärendet

Dorothee Hildebrandt (MP) har i skrivelse begärt att bli entledigad från sitt uppdrag som ledamot i bygg- och miljönämnden från och med den 1 mars 2026.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Bygg-och miljönämnden

Dorothee Hildebrandt

Kommunledningsförvaltningen – Stöd- och samordning, löneenheten

Akten

Entledigande och val av ersättare i förbundsdirektionen för Västra Sörmlands Räddningstjänst (VSR)

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige entledigar Mariam Yassin Mahi (S) från uppdraget som ersättare i förbundsdirektionen för Västra Sörmlands Räddningstjänst från och med den 1 februari 2026.
2. Kommunfullmäktige väljer Marie-Louise Karlsson (S) som personlig ersättare för Johanna Karlsson (S) i förbundsdirektionen för Västra Sörmlands Räddningstjänst från och med den 1 februari 2026 till och med mandatperiodens slut.

Sammanfattning av ärendet

Mariam Yassin Mahi (S) har via Socialdemokraterna låtit meddela att hon avsäger sig sin plats som ersättare i förbundsdirektionen för Västra Sörmlands Räddningstjänst från och med den 1 februari 2026. Socialdemokraterna nominerar Marie-Louise Karlsson (S) som ny ersättare i förbundsdirektionen för Västra Sörmlands Räddningstjänst.

Förbundsdirektionen för kommunalförbundet Västra Sörmlands Räddningstjänst (VSR) ska enligt förbundsordningen bestå av nio ledamöter med nio personliga ersättare. Katrineholms kommun ska utse fem ledamöter och fem ersättare. Ledamöter och ersättare ska utses bland ledamöter och ersättare i respektive kommuns fullmäktige.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Västra Sörmlands Räddningstjänst

Mariam Yassin Mahi

Marie-Louise Karlsson

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning

Akten

Val av nämndeman vid Nyköpings tingsrätt

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige väljer Leif Fredriksson som nämndeman vid Nyköpings tingsrätt för tiden till och med den 31 december 2027.

Sammanfattning av ärendet

Moderaterna nominerar Leif Fredriksson som ny nämndeman, på vakant plats, vid Nyköpings tingsrätt.

Nämndemännen ska bland annat präglas av ett gott omdöme, självständighet och laglydnad. Uppdraget som nämndeman är helt opolitiskt och en allsidig sammansättning eftersträvas med hänsyn till ålder, kön, etnisk bakgrund och yrke.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Nyköpings tingsrätt

Leif Fredriksson

Kommunledningsförvaltningen – Stöd och samordning

Akten

§ 231

KS/2021:115

Detaljplan för Strängstorpsvägen

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar detaljplan för Strängstorpsvägen, del av fastigheten Floda-Nästorp 4:16 i Katrineholms kommun.

Nicklas Adamsson (MP) deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanen syftar till att ta fram mer mark för bostadsbebyggelse i Strängtorp.

Planförslaget har varit utställt för granskning under tidsperioden 16 november till 7 december 2023. Totalt inkom 12 yttranden varav 3 utan erinran. Samtliga yttranden, förvaltningens kommentarer samt vilka ändringar som gjorts i planen efter granskning, finns sammanfattade i granskningsutlåtandet, daterad 2025-09-01.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att de inkomna synpunkterna under granskningstiden har beaktats och att planförslaget kan tas upp för antagande i fullmäktige.

Ärendet har beretts av bygg- och miljönämnden som 2025-09-17, §93 beslutade att godkänna upprättat granskningsutlåtande samt detaljplanen.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-06
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2025-10-29, §203
- Protokollsutdrag bygg- och miljönämnden 2025-09-17, §93
- Planbeskrivning
- Plankarta
- Granskningsutlåtande

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Nicklas Adamsson (MP).

Beslutet skickas till:

Akten

Återremiss - Detaljplan för Strängstorpsvägen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta detaljplan för Strängstorpsvägen, del av fastigheten Floda-Nästorp 4:16 i Katrineholms kommun.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen behandlade ärendet om antagande av detaljplan för Strängstorpsvägen vid sammanträdet den 29 november 2025, §203. Ärendet återremitterades till kommunledningsförvaltningen för korrigering av uppgifter i tjänsteskrivelsen. Detta med anledning av att syftet och bakgrunden refererat till en tidigare planbeskrivning som var aktuell i samband med samrådsförfarandet. Kommunledningsförvaltningen har nu korrigerat texten i enlighet med återremissen.

Detaljplanen syftar till att ta fram mer mark för bostadsbebyggelse i Strängstorp.

Planförslaget har varit utställt för granskning under tidsperioden 16 november till 7 december 2023. Totalt inkom 12 yttranden varav 3 utan erinran. Samtliga yttranden, förvaltningens kommentarer samt vilka ändringar som gjorts i planen efter granskning, finns sammanfattade i granskningsutlåtandet, daterad 2025-09-01. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att de inkomna synpunkterna under granskningstiden har beaktats och att planförslaget kan tas upp för antagande i fullmäktige.

Ärendet har beretts av bygg- och miljönämnden som 2025-09-17, §93 beslutade att godkänna upprättat granskningsutlåtande samt detaljplanen.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2025-10-29, §203
- Protokollsutdrag bygg- och miljönämnden 2025-09-17, §93
- Planbeskrivning
- Plankarta
- Granskningsutlåtande

Ärendebeskrivning

Kommunen har som ambition att arbeta för en befolkningstillväxt inom kommunen. Området är i översiktsplanen utpekat för utveckling av bostadsbebyggelse. I och med ombyggnaden av Väg 56 antas efterfrågan på bostäder i Strängstorp öka, vilket även ger

stärkt underlag för kollektivtrafik. Vidare håller Trafikverket på med att bygga en gång- och cykelväg på sträckan mellan Bie och Katrineholm. Den vägen kommer att stärka möjligheten för cykelpendling till Katrineholm.

Planförslaget överensstämmer med intentionerna i Katrineholms kommuns översiktsplan, Framtidsplan 2050. Strängstorp är i översiktsplanen utpekad som plats som kan utvecklas till en stadsnära nod. Det betyder att orten främst ska bestå av sammanhängande bostadsbebyggelse, belägen nära staden. Noden har därför en både en nära anknytning till staden och dess handel och service samt med nära kopplingar till naturen. Vidare ska bebyggelsestrukturen framstå som småskalig.

Planområdet ligger inte inom högriskområde för markradon enligt kommunens översiktliga kartering. Nya byggnader ska ändå uppföras radonsäkert. Det finns heller inga kända markföroreningar i området.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Länsstyrelsen

Lantmäteriet

Sakägare från lista

Akten

§ 203

KS/2021:115

Detaljplan för Strängstorpsvägen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet till kommunledningsförvaltningen för korrigering av tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Syftet med detaljplanen är att detaljplanereglera befintlig bebyggelse för att säkra dess folkhemskaraktär och därmed behålla möjligheten att se historiens avtryck i bebyggelsen. Detaljplanen syftar också till att ta fram mer mark för bostadsbebyggelse i Strängstorp.

Planförslaget har varit utställt för granskning under tidsperioden 16 november till 7 december 2023. Totalt inkom 12 yttranden varav 3 utan erinran. Samtliga yttranden, förvaltningens kommentarer samt vilka ändringar som gjorts i planen efter granskning, finns sammanfattade i granskningsutlåtandet, daterad 2025-09-01.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att de inkomna synpunkterna under granskningstiden har beaktats och att planförslaget kan tas upp för antagande i fullmäktige.

Ärendet har beretts av bygg- och miljönämnden som 2025-09-17, §93 beslutade att godkänna upprättat granskningsutlåtande samt detaljplanen.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-09-30
- Protokollsutdrag bygg- och miljönämnden 2025-09-17, §93
- Planbeskrivning
- Plankarta
- Granskningsutlåtande

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Nicklas Adamsson (MP), Inger Fredriksson (C), Johan Söderberg (S) samt planarkitekten Carl Axén.

Yrkanden

Ordföranden Johan Söderberg (S) yrkar att ärendet ska återremitteras till kommunledningsförvaltningen för korrigering av tjänsteskrivelsen.

Beslutsgång

Ordförande redogör för sitt förslag till propositionsordning som godkänns av kommunstyrelsen. I enlighet med detta ställer han sedan proposition på om ärendet ska

återremitteras eller avgöras idag. Han finner att styrelsen beslutar att ärendet ska återremitteras.

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

BMN §93

PLAN.2018.4

Godkännande – Detaljplan för Strängstorpsvägen, Katrineholms kommun

Bygg- och miljönämndens beslut

1. Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna upprättad granskningsutlåtande daterat 2025-09-01.
2. Vidare beslutar nämnden att godkänna "Detaljplan för Strängstorpsvägen, Katrineholms kommun", samt överlämna förslaget till kommunfullmäktige för antagande.

Motivering

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att de inkomna synpunkterna under granskningstiden har beaktats i det nya förslaget och att planförslaget kan tas upp för antagande i Kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget har varit utställt för granskning under tidsperioden 16 november till 7 december 2023. Totalt inkom 12 yttranden varav 3 utan erinran. Samtliga yttranden, förvaltningens kommentarer samt vilka ändringar som gjorts i planen efter granskning, finns sammanfattade i granskningsutlåtandet, daterad 2025-09-01.

Ärendebeskrivning

Detaljplanen syftar till att möjliggöra ny mark för bostadsbebyggelse i Strängstorp. Planarbetet inleddes under 2018 med samråd 2021 och granskning 2023.

Ärendets handlingar

Tjänsteskrivelse
Planbeskrivning
Plankarta (A4)
Granskningsutlåtande

Överläggning

Under bygg- och miljönämndens överläggning yttrar sig Christer Sundqvist (M), planarkitekt Carl Axén och avdelningschef Eva Frykman.

Beslutet skickas till:
Katrineholms kommun
Akten

Ordförandens signatur

Justerandes signatur

Planbeskrivning

**Detaljplan för Strängstorpsvägen, del av fastigheten
Floda-Nästorp 4:16, Katrineholms kommun**

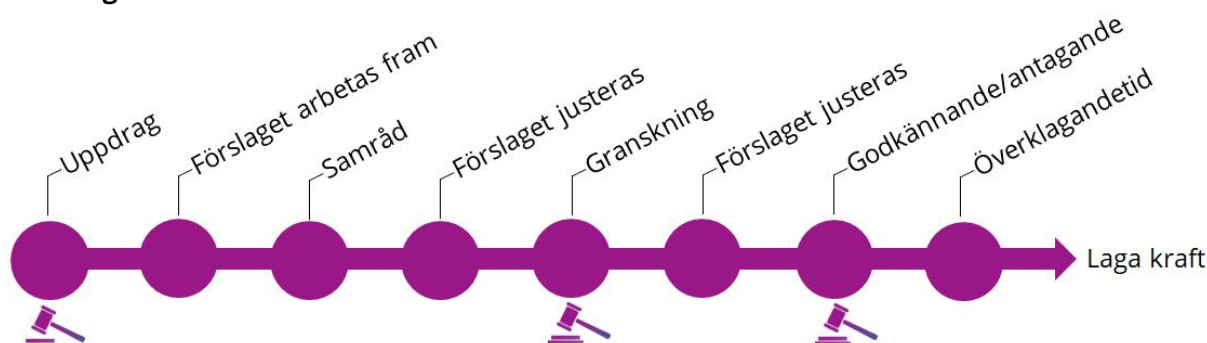
PLAN.2018.4

Inledning

Planprocessen – Standardförfarande

Planarbetet påbörjades efter den 2 maj 2011, därmed följer detaljplanen den nya Plan- och bygglagen 2010:900 med de ändringar som trädde ikraft 2 januari 2015.

I detaljplanen ges en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras eller bevaras. Under **plansamrådet** ges berörda möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Därefter sker en bearbetning av planförslaget som sedan ställs ut för **granskning**. Om synpunkter lämnas, ska dessa redovisas och berörda **underrättas** innan planen antas. Efter antagandet har "ej tillgodosedda sakägare" möjlighet att överklaga detaljplanen innan den kan vinna **laga kraft**.

Inför granskningsskedet har detaljplanen delats i två delar, eftersom de två områdena har olika förutsättningar. Den östra (det vill säga den här) delen behandlar nybyggnation och behåller det ursprungliga diarienumret (PLAN 2018.4) samt får nytt namn: Detaljplan för Strängstorpsvägen. Den västra delen som behandlar reglering av befintlig bebyggelse får diarienumret PLAN 2021.9 och benämns Detaljplan för västra delen av Strängstorp.

Handlingar

- Plankarta
- Planbeskrivning (detta dokument)
- Fastighetsförteckning
- Behovsbedömning
- Samrådsredogörelse

Underlag till detaljplan

- Arkeologi
 - Projekt nr: 1903, meddelande, 2019-05-06
 - Bilaga 1–2
- Dagvattenutredning för Strängstorp, 2019-12-11
- Geoteknik
 - Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, ÅF, 2019-01-23
 - Tekniskt PM geoteknik, ÅF, 2019-01-23
- Grundkarta, Sweco, 2023-08-29
- Naturvärdesinventering vid Strängstorpsvägen, Ekologigruppen, 2024-06-10
- PM Buller, Väg 56, Katrineholm-Bie, Trafikverket, 2018-01-23, rev- 2018-02-02

Syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra ny mark för bostadsbebyggelse i Strängstorp.

Bakgrund

Kommunen har som ambition att arbeta för en befolkningstillväxt inom kommunen. Området är i översiktsplanen utpekad för utveckling av bostadsbebyggelse. I och med ombyggnaden av Väg 56 antas efterfrågan på bostäder i Strängstorp öka, vilket även ger stärkt underlag för kollektivtrafik. Vidare håller Trafikverket på med att bygga en gång- och cykelväg på sträckan mellan Bie och Katrineholm. Den vägen kommer att stärka möjligheten för cykelpendling till Katrineholm.

Plandata

Läge och areal

Detaljplaneområdet ligger öster om Strängstorpsvägen i Strängstorp, 5 km norr om Katrineholms centrum och uppgår till cirka 11 hektar.

Markägarförhållanden

Detaljplaneområdet utgörs endast av del av fastigheten Floda-Nästorp 4:16 som ägs av Katrineholms kommun.

Tidigare ställningstaganden

Kommunala beslut

Bygg- och miljönämnden beslutade 2018-05-16 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för Floda-Nästorp 1:17-1:23, 1:25-1:27, 4:2-4:15, Strängstorp 1:52, 2:1-2:2 samt del av Floda-Nästorp 1:28, 4:16 och Strängstorp 1:51, i syfte att detaljplanereglera befintlig bebyggelse samt ta fram mer mark för bostadsbebyggelse. Fastigheten Strängstorp 1:51 har sedan dess utgått ur detaljplanen.

Översiktsplan

Planförslaget överensstämmer med intentionerna i Katrineholms kommuns översiktsplan, Framtidsplan 2050. Strängstorp är i översiktsplanen utpekad som plats som kan utvecklas till en stadsnära nod. Det betyder att orten främst ska bestå av sammanhängande bostadsbebyggelse, belägen nära staden. Noden har därför en både en nära anknytning till staden och dess handel och service samt med nära kopplingar till naturen. Vidare ska bebyggelsestrukturen framstå som småskalig.

Målbilden för Strängstorp beskrivs som följande *"Strängstorp har stor potential till att växa till en större bebyggelsegrupp och utvecklas till en stadsnära nod. Området ligger i ett av våra utpekade kommunikationsstråk. I anslutning till befintlig bebyggelse och väster om vägen föreslår vi utvecklingsområden för nya bostäder. Här kan attraktiva boendemiljöer skapas i närhet till sjö och natur samtidigt som stadens utbud finns nära. Här finns möjligheter för hållbart resande genom planerad cykelväg till Katrineholm och kollektivtrafik som redan finns idag. En säker övergång skapas då väg 56 byggs om och därmed tillgängliggörs även västra sidan av vägen för utveckling av bostäder."*

Genomförandet av detaljplanen innebär ett steg i riktning mot den ovan beskrivna målbilden för Strängstorp.

Grönplan

Planområdet ligger utanför det område som behandlas i Katrineholm kommuns grönplan.

Riksintresse

Planområdet ligger i anslutning till väg 56 som berörs av riksintresse för kommunikationer.

Detaljplan

Området är inte tidigare detaljplanlagt.

Miljöbedömning

En behovsbedömning är framtagen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att genomförandet av planen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detaljplanen bedöms vara förenlig med miljöbalkens bestämmelser för god hushållning av mark- och vattenområden, och miljökvalitetsnormer bedöms inte överskridas inom planområdet. Utredningar om geoteknik, arkeologi och dagvatten har tagits fram.

Relaterade projekt/Övrigt

För att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten för alla trafikanter bygger Trafikverket om väg 56 på sträckan mellan Katrineholm och Bie till en 2+1 väg med mitträcke.

Bebyggelsen väster om planområdet planläggs i Detaljplan för västra delen av Strängstorp (PLAN 2021.9).

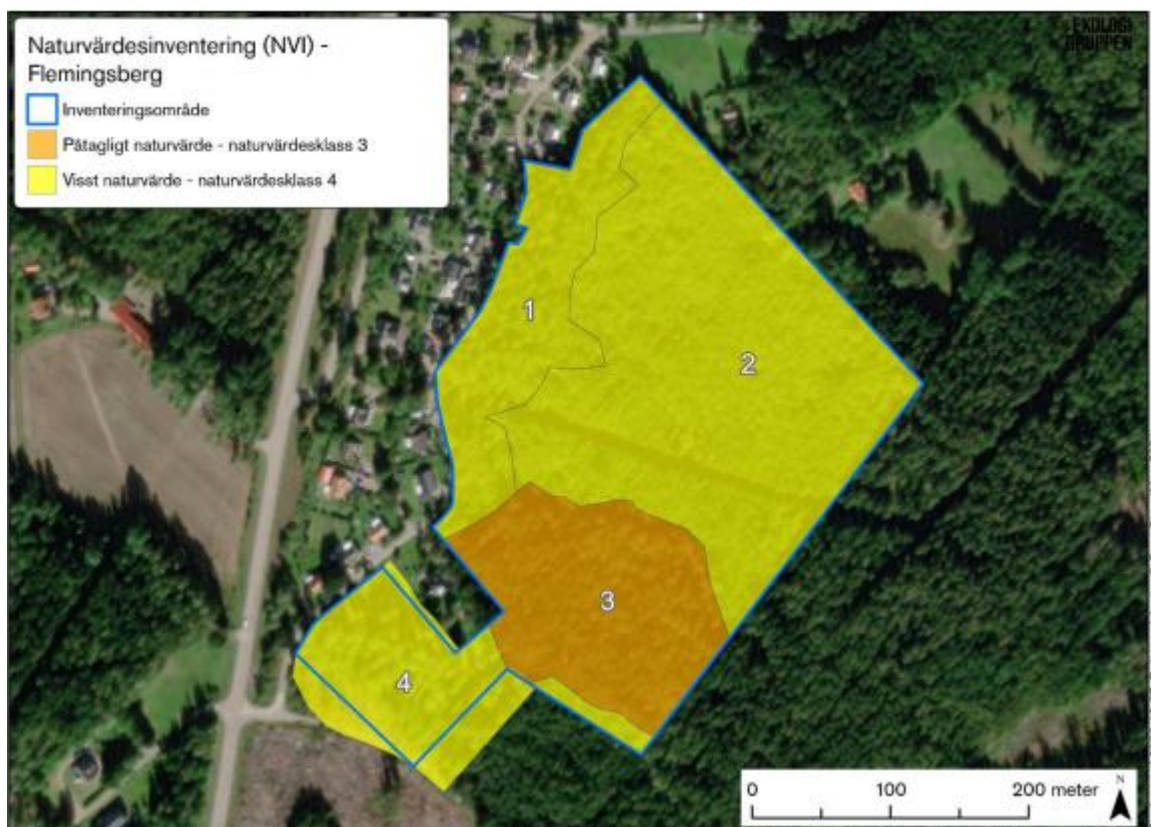
Förutsättningar och förändringar

Natur och kultur

Mark och vegetation

Planområdet utgörs av brukad skog och ett mindre område med ung skog på gammal åkermark och omges av villabebyggelse, odlingslandskap och mer eller mindre brukad skog.

En naturvärdesinventering genomfördes under oktober 2022. Ett område kunde då identifieras med påtagliga naturvärden och tre områden med visst naturvärde. Områden med högt eller högsta naturvärde finns inte i området. De olika delområdenas lokalisering visas i kartan nedan.

Naturvärdesobjekt täcker hela planområdet. Majoriteten av området har naturvärdesklass 4.

Delområdet (objekt 3) med påtagligt naturvärde utgörs av medelålders granskog med inslag av tall och enstaka nästan gamla tallar och bedöms innehålla ett visst artvärde och biotopvärde. Delområdet är cirka 2,3 hektar stort och har relativt god förekomst av död ved och naturvårdsarter med hänsyn till skogens unga ålder.

Delområdena (objekt 1, 2 och 4) med visst naturvärde upptar cirka 8,7 hektar och utgörs av ung blandskog med enstaka äldre träd och ung igenväxningsskog. Området bedöms innehålla ett visst artvärde och biotopvärde. Det betyder att det förekommer naturvårdsarter men att arter med högt indikatorvärde inte är vanligt förekommande. Biotopkvaliteter finns men de förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd så som kan förväntas i biotopen.

I inventeringsområdet har 21 naturvårdsarter påträffats under fältbesöket. Talltita, rödlistad som nära hotad (NT) och skyddad enligt 4 § artskyddsförordningen, observerades i objekt 3. Även tofsmes och gröngöling, båda skyddade enligt 4 § artskyddsförordningen noterades i objekt 3. Revlummer observerades i objekt 1 och mattlummer i objekt 3, båda arterna skyddade enligt 9 §

artskyddsförordningen. inom ramen för uppdraget har kartläggning av områden som omfattas av generellt biotopskydd utförts. Inget sådant objekt identifierades under inventeringen.

Naturvärdesobjekt har inget direkt lagligt skydd men i miljöbalkens inledande paragraf (1 kap. 1 §) anges att lagen ska tillämpas så att värdefulla naturmiljöer skyddas och vårdas samt att den biologiska mångfalden bevaras. Miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap. 3 §) anger dessutom att mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 1 och 2 är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt (SIS 2014).

Kommunen har justerat planförslaget utifrån resultatet av inventeringen. I samrådsförslaget togs drygt 60 % av området med naturvärdesklass 3 i anspråk, i granskningsförslaget har detta minskats till knappt 25 %, det vill säga 0,5 hektar. Samtliga nya tomterna kommer gränsa till skog enligt förslag till avstyckning i plankarta. Den nya bebyggelsen planeras med släpp mellan kvarteren för att bidra till ökad tillgänglighet till skogen.

Kommunen har fått dispens hos Länsstyrelsen för skador på matt- och revlummerns växtplats i Naturvärdesområde 1(2023-09-14). Som kompensationsåtgärder kommer skogsmarken inom planområdet brukas genom plockhuggning och död ved att lämnas i skogen som faunadepåer.

Geotekniska förhållanden, skredrisk och grundläggning

Planområdets högsta punkt, +65,5 meter över havet, ligger i det östra hörnet och området sluttar åt väster. Den lägsta punkten, på +53,5 meter över havet, ligger där dagvattendammen planeras i planområdets södra del.

Berggrunden består av granit och planområdet består till största delen av sandig morän, vilket alla planerade hus ligger på. Områden med postglacial lera och kärrtorv har valts bort. Skredrisk bedöms inte förekomma inom planområdet.

Markradon

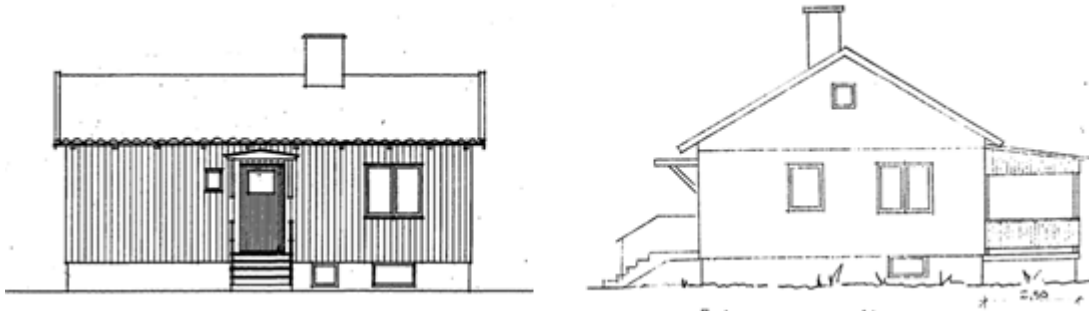
Planområdet ligger inte inom högriskområde för markradon enligt kommunens översiktliga kartering. Nya byggnader ska ändå uppföras radonsäkert.

Markföroreningar

Det finns inga kända markföroreningar inom området.

Platsens historia

Strängtorps samhälle är byggt på gården Lilla Strängstorps ägor. På 1930-talet fanns ett tiotal bebodda hus, Furulid från 1912 är ett av dessa. Från 1937 tog byggandet fart och efter andra världskriget och under 1950-talet byggdes ett 30-tal hus. Byggandet var en del av Egnahemsrörelsen och det var framförallt arbetare på SKF som byggde sina egna hus på kvällar och helger. Redan på den här tiden fanns möjlighet att beställa prefabricerade hus via katalog och den första aktören på marknaden, Borohus, levererade ett antal hus till Strängstorps samhälle. Det förklarar varför en del hus ser, eller såg, likadana ut. Ett krav för att kunna få statligt lån till sitt egnahemsbygge var att området där det byggdes inte var stadsplanlagt, vilket förklarar varför området saknar stads- eller detaljplan.

Illustrationer av hus typiska för området. Huset till höger har fått ett tillägg i form av en altan

Vegersbergsvägen var förr den viktiga trafikleden, då den leder till Floda kyrka. I Strängstorp fanns en centrumbildning längs Vegersbergsvägen med lanthandel och en telefonväxel (Granebo) där man dessutom kunde köpa godis och tobak. Det fanns en möbelhandel (riven) och i Eksro fanns skomakare. Längre söder ut var det möjligt att köpa armaturer (Solliden). En tomt skänktes till lekplats för barnen, det tog dock tid innan den togs i anspråk.

Föreningslivet var aktivt, ofta hölls möten i samlingslokalen Skogshyddan, som numer är riven. Sommartid var det dans på dansbanan med lyckohjul, skjutbana, lotterier och kaffeservering. Evenemangen drog mycket folk.

Storskolan byggdes redan 1872 och är sedan nedläggningen på 1960-talet i privat ägo. Småskolan byggdes 1912 och har på senare tid flyttats till sin nya plats öster om riksvägen. Bredvid skolan byggdes en bastu 1946. Bastubyggandet låg i tiden, Tuberkulos och "Lort-Sverige" skulle bekämpas. Bastuföreningen använde bastun till år 2017, men bastar sedan dess på annat håll.

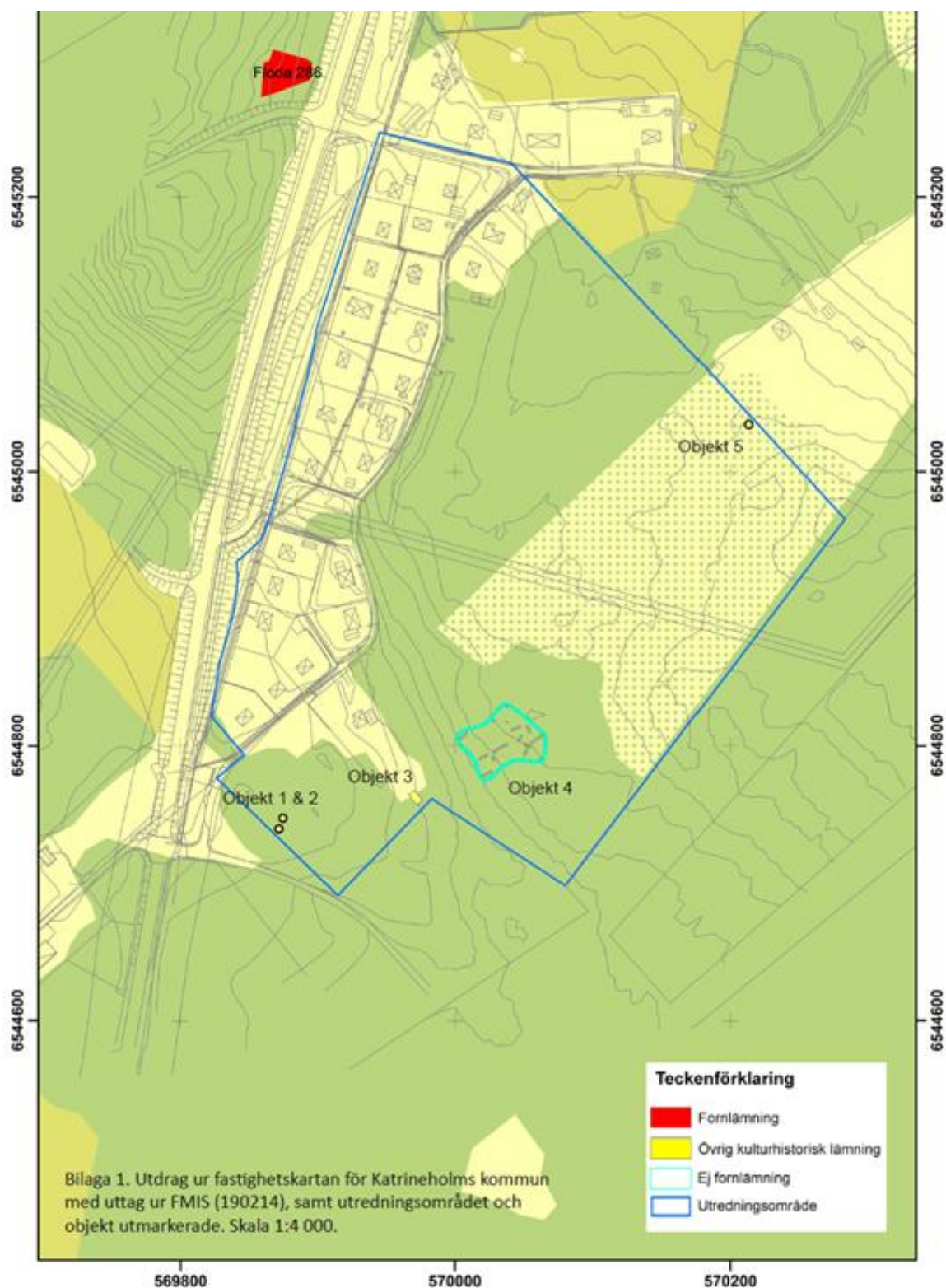
Kartan visar äldre och alternativa namn på husen i närområdet. Planområdet är markerat med röd linje.

Kulturmiljövärden

Den angränsande villabebyggelsen har sitt ursprung i folkhemsbyggandet under 1930- till 50-talet. Idag har området har en relativt brokig karaktär, där folkhemskaraktären till stor del har gått förlorad.

Fornlämningar

Inom planområdet har tre röjningsrösen (objekt 1,2 och 5) och en husgrund (objekt 3) påträffats. Dessa klassas som övriga kulturhistoriska lämningar. Vid objekt 4, som antogs vara en möjlig fyndplats, hittades inga lämningar.

Trafikverket har låtit göra en arkeologisk utredning i samband med projekteringen av ombyggnaden av Väg 56. På den västra sidan av vägen har en fornlämning och en annan kulturhistorisk lämning hittats. Norr om Säby har möjliga fornlämningar påträffats. (Sörmlands Arkeologi AB, Rapport 2016:22)

Om ytterligare fornlämningar påträffas i samband med exploatering föreligger anmälningsplikt enligt kulturmiljölagen.

För de övriga kulturhistoriska lämningar som framkommit vid den arkeologiska utredningen i området gäller 1 kap. 1 § kulturmiljölagen (1988:950), KML. Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.

Bebyggelseområden

Bostäder

Det finns inga bostäder inom planområdet idag och detaljplanen medför att 24 tomter för ny bostadsbebyggelse kan skapas.

Verksamheter

Det finns inga verksamheter inom området och inga verksamheter är planerade.

Placering, skala, utformning och material

Byggnader ska placeras minst 4,5 meter från tomtgräns. Nockhöjden regleras till högst 6 meter för de delar av detaljplanen där det är avsett att byggas enplanshus, detta ger gott om utrymme i höjddled för ny bebyggelse i ett plan, och anpassas i skala till den befintliga bebyggelsen i området, även när det gäller tomtstorlek och byggnadsarea.

De flesta nya fastigheter, ligger så att de i stort inte påverkar egnahemsområdet och får en byggnadshöjd på 8 meter. Maximal byggnadsyta har för hela området bestämts till 200 kvadratmeter. Endast friliggande en- och tvåbostadshus tillåts.

Service

Service finns främst i Katrineholm, 5 kilometer söder om Strängtorp. Förskola och skola finns i Katrineholm, men även i Bie 5 kilometer åt norr.

Jämställdhet, integration

Detaljplanens genomförande medför att fler kommer bo i Strängtorp, detta ger ett bättre underlag för busstrafik, vilket kan gynna kvinnors och barns rörelsemönster eftersom dessa grupper åker mer kollektivt. Att komplettera villabebyggelse med mer bebyggelse bidrar inte till integration mellan grupper i någon större utsträckning.

Barnperspektiv

Villaområdet kan vara en trygg uppväxtmiljö. Den kommunala lekplatsen och skogen ger barn möjlighet att träffas utan att nödvändigtvis vara hemma hos någon, en kvalitet som saknas i en del villaområden. Vägnätet inbjuder till rörelse.

Tillgänglighet

Tomter som tas i anspråk för bebyggelse ska vara tillgängliga om det inte är obefogat med hänsyn till terrängen. Bostäderna bör utformas så att så stor del som möjligt är tillgänglig även för funktionshindrade barn och vuxna. Såväl fysiska som psykiska funktionshinder är viktiga att beakta i utformningen.

Friytor

Lek och rekreation

I Strängstorp finns en kommunal lekplats med gräsyta och sittmöjligheter. Lekplatsen kommer ses över och rustas upp. Skogen erbjuder möjligheter för lek och rekreation. Stigar saknas i stort sett inom exploateringsområdet.

Naturmiljö

I detaljplanen har skogsmark lämnats för rekreation samt ett släpp lämnas mellan tomterna säkerställer tillgängligheten för allmänheten.

Gator och trafik

Både befintliga gator i anslutning till planområdet och tillkommande gator inom planområdet är avsedda för blandtrafik, särskilda gång- och cykelvägar anläggs inte. Längs Väg 56 kommer Trafikverket anlägga en gång- och cykelbana mellan Katrineholm och Bie. Befintlig gångväg mellan Bievägen och Strängstorpsvägen behålls.

Befintliga gator, utanför planområdet, är belagda med grus. Även tillkommande vägar kommer vara belagda med grus. För att underlätta snöröjning och upplag av snö har vändzonerna försetts med utfartsförbud i den mån det har varit möjligt.

Kollektivtrafik

Busslinje 414, som går mellan Äsköping och Katrineholm trafikerar Strängstorp med minst 10 avgångar på vardagarna, fyra avgångar på lördagarna och tre avgångar på söndagarna i vardera riktningen. Första bussen, från Katrineholm mot Äsköping på vardagsmorgnarna, fortsätter till Eskilstuna.

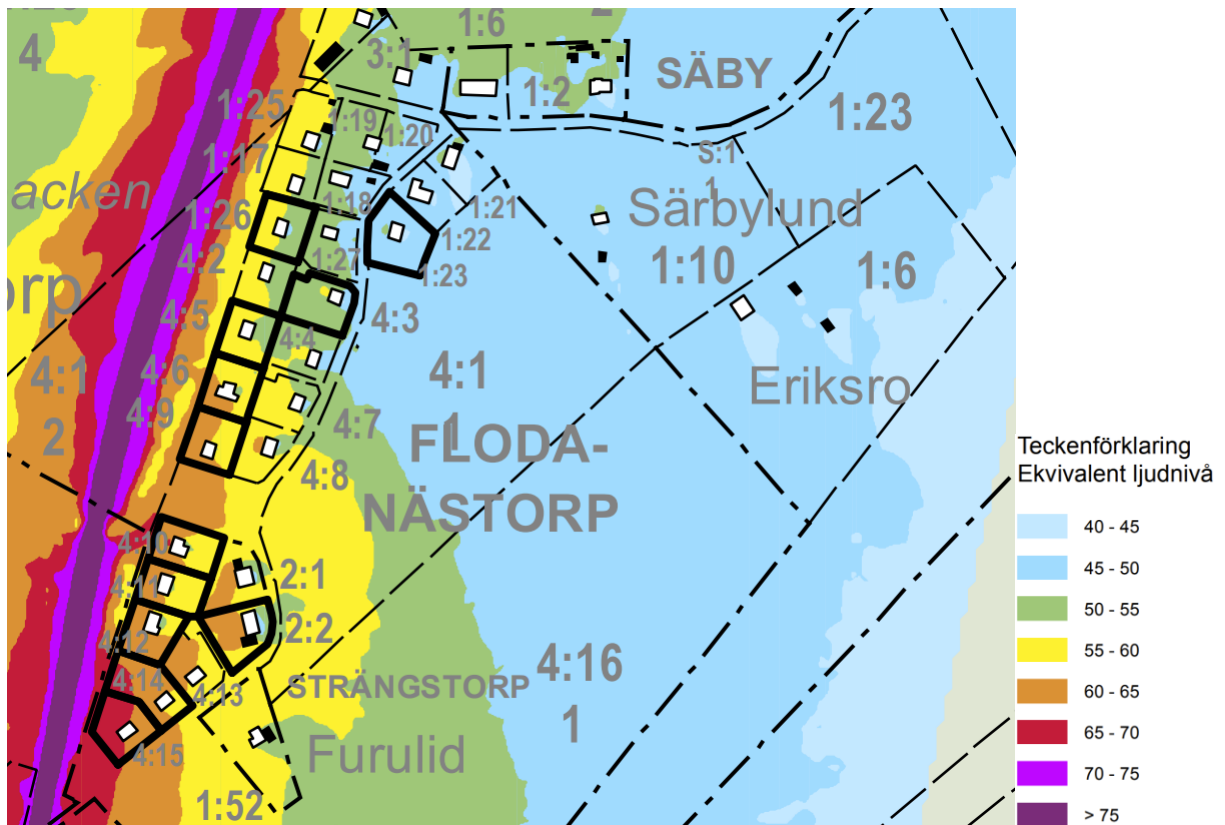
Parkering

Parkeringsmöjligheter ska finnas på den egna fastigheten. Parkering på gatan kommer vara möjlig i viss utsträckning.

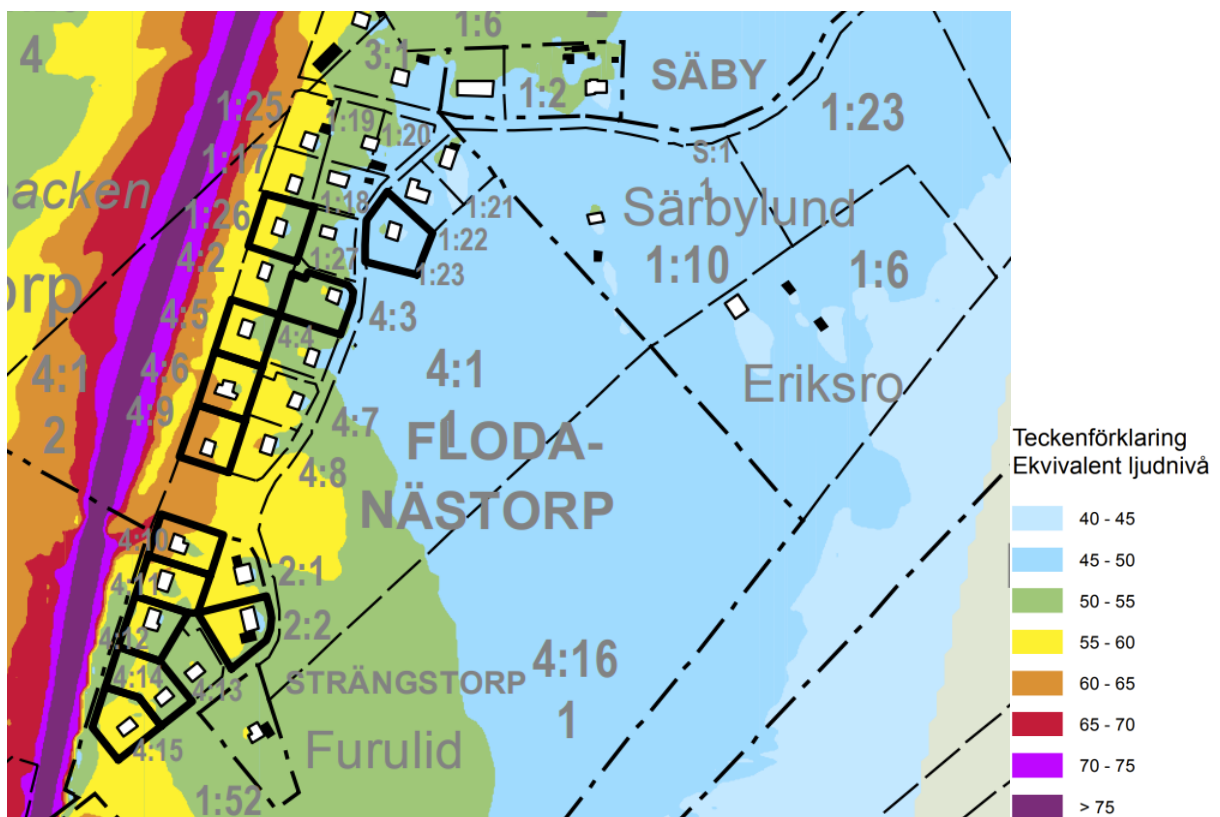
Störningar

Buller

En bullerutredning gjordes av Trafikverket i samband med projekteringen av ombyggnaden av väg 56 mellan Katrineholm och Bie. Rapporten koncentrerar sig på de ekvivalenta nivåerna, eftersom de dimensionerar bulleråtgärderna. Inom orten Strängstorp ryms upp emot 30 bostäder där husen närmast vägen (cirka 20 st.) beräknas få ljudnivåer över riktvärdet. I dagsläget finns en vall som till viss del skyddar husen mot buller. I södra hälften av Strängstorp planeras en planskild passage för cyklar och fotgängare som försvårar för bulleråtgärder. Därför utfördes beräkningar med en utökad vall söder om passagen och en bullerskärm längs med Strängstorp norr om passagen eftersom det av utrymmesskäl inte ryms en vall. Samtliga bullerskyddsåtgärder ligger utanför den aktuella detaljplanen och Trafikverket ansvarar för dessa.

Utsnitt ur Trafikverkets bullerutredning. "Buller, prognosår 2040", Ekvivalent ljudnivå utomhus dB(A) till vänster

Utsnitt ur Trafikverkets bullerutredning. "Buller, prognosår 2040 med åtgärder", Ekvivalent ljudnivå utomhus dB(A)

Enligt Förordningen om trafikbuller vid bostadsbebyggelse (2015:216), §3 bör ekvivalent ljudnivå inte överstiga 60 dBA vid fasad. Samtliga nya tomter klarar detta.

Bullerutsatta uteplatser

Förordningen om trafikbuller vid bostadsbebyggelse (2015:216) föreskriver även att den ekvivalenta ljudnivån vid uteplats i anslutning till bostaden får vara högst 50 dBA. Ungefär sex av de nya tomterna uppnår inte dessa låga värden och särskild omsorg behöver därför läggas för att skapa skyddade uteplatser som klarar kravet.

Risker

Fastigheten 4:16 berörs av ledningsrätt 0483–89/15 för starkströmsledning, ledningen är förlagd till både luft och mark. Ledningen kommer att förläggas i gatan i det nya området, och i en öppning mellan mellan tomterna. Strålningen avtar snabbt och på markytan kommer strålningen vara under gränsvärdet. Anslutningen till luftledningen placeras så att bostadsfastigheterna inte utsätts för strålningsvärden över gränsvärdet.

En riskutredning har gjorts för den befintliga bebyggelsen mellan Väg 56 och planområdet, utredningen visar att både samhällsrisk och individrisk är acceptabla för det befintliga området förutsatt att de av Trafikverket planerade åtgärderna genomförs.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Katrineholm Vatten och Avfall AB ansvarar för vatten- och avloppsutbyggnaden inom området, förutsatt att verksamhetsområde bildas enligt plan. Det berörda området ligger i direkt anslutning till ett befintligt verksamhetsområde där allmänt vatten och avlopp finns utbyggt. Det befintliga verksamhetsområdet innefattar cirka 35 fastigheter och exploateringen kommer att innebära att cirka 25 tillkommer. Utifrån nuvarande vattenförsörjning och spillvattenhantering i området bedöms det finnas behov av både allmänt vatten och allmänt spillvatten

Exploatören ansvarar för kontakt med huvudmannens ombud Sörmland Vatten och Avfall AB i god tid för samråd innan utbyggnaden kan påbörjas. Utökningen av verksamhetsområdet förutsätter att vatten- och avloppsledningar in till Katrineholm byts ut mot grövre dimensioner samt att ombyggnationen av väg 56 färdigställs. Sörmland Vatten ansvarar efter att verksamhetsområde har bildats för vatten- och spillvattenledningar fram till respektive fastighets förbindelsepunkt. I dagsläget finns kapacitet för att ansluta 4-6 villor.

Dagvatten

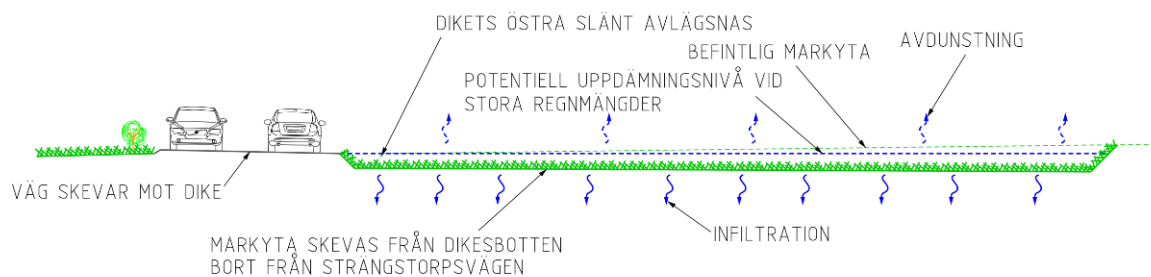
De befintliga villafastigheterna, väster om planområdet, har stor andel grönyta som troligen infiltrerar och fördröjer det mesta dagvettet från tomtmark. Det vatten som inte infiltreras på den egna tomten leds bort i det kommunala dagvattennätet. Dagvattnet från de flesta tomter leds sedan vidare under väg 56 och söder ut i öppna diken och avvattnas i Lilla Näsnaren och vidare till Näsnaren. I norra delen av planområdet avvattnas några fastigheter norrut mot Säby.

Även för de nya tomterna detaljplanen medger antas det mesta vattnet infiltreras och fördröjas på den egna fastigheten vid vanliga regn.

Genom utredningsområdet för tillkommande bebyggelse löper en vattendelare som delar in området i två storleksmässigt lika stora delar. Det ena delavrinningsområdet täcker utredningsområdets västra och sydliga del, det kallas i utredningen för delavrinningsområde 1 (DAO1), och mynnar ut i Lilla Näsnaren två kilometer bort och vidare i Näsnaren. Det andra delavrinningsområdet täcker utredningsområdets norra och östra delar och kallas i utredningen för delavrinningsområde 2 (DAO2). Delavrinningsområde 2 mynnar ut i Övre Malmen, och vidare genom Mellan-Malmen och Nedre Malmen till Lerboån-Värnaån. Det finns även ett tredje, mindre delavrinningsområde, delavrinningsområde 3, i östra delen av utredningsområdet. Delområde 3

består både i nuläget och efter planens genomförande av skogsmark och påverkar inte resten av planområdet. Utredningen fokuserar därför på de två större delavrinningsområdena. Delavrinningsområdena ligger relativt högt i landskapet och tillrinningen från angränsande mark är begränsad. I dagvattenutredningen har beräkningar gjorts om hur mycket mer vatten som behöver tas omhand, på de ytor som inte hårdgörs, vid 10-års regn.

För delavrinningsområde 1 visar beräkningarna att 180 m³ behöver fördröjas för att inte flödena i avrinningssystemet ska påverkas. För detta har ett 3200 m² stort område i detaljplanens södra del avsatts som översilningsyta. Visst grävarbete behöver göras för att ytan ska fungera som det är tänkt. Ytan kan även fungera som torrdamm och ta hand om vatten vid större skyfall, så vattnet fördröjs. Marken består av postglacial sand med hög genomsläpplighet. Från torrdammar erhålles även inte obetydande avdunstning. Vattnet leds till ytan i öppna diken.

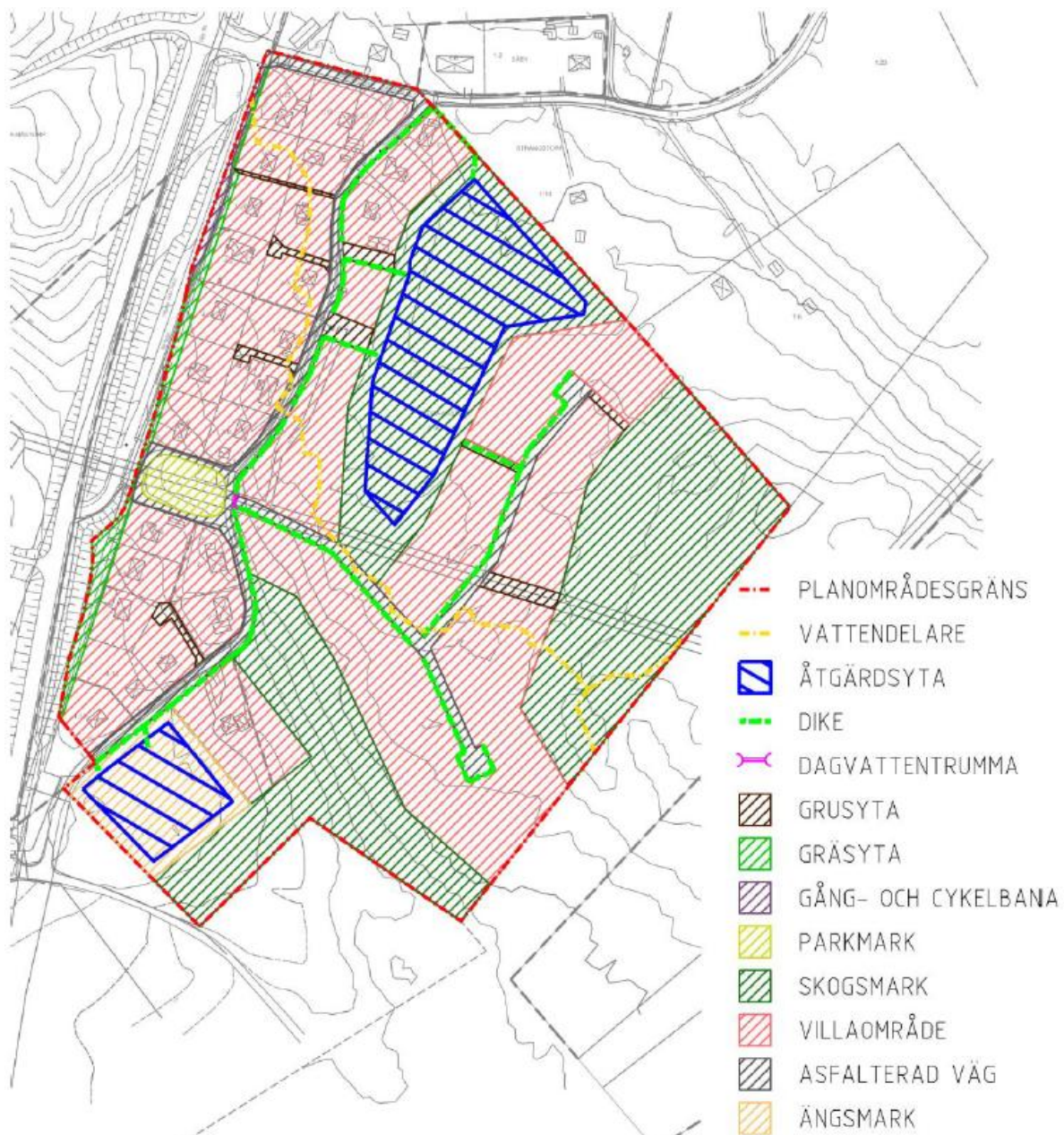

Principskiss för översilningsyta i delavrinningsområde 1. Ej skalenlig.

Enligt beräkningarna i dagvattenutredningen behöver 179 m³ ytterligare dagvatten tas omhand i delavrinningsområde 2. Överskott av dagvatten leds till ett skogsområde med lokala lågpunkter, centralt i delavrinningsområdet, där vattnet fördröjs och ytlig avrinning förhindras. Stora delar av området består av postglacial finsand med hög genomsläpplighet. En mindre yta består av kärrtorv där genomsläppligheten är låg, men de ekologiska och klimatbegränsande värdena är desto högre. Dagvattnet leds i öppna diken längs med vägarna.

För att i dagvattenhanteringen dra nytta av den goda fördröjningspotentialen har ett fördröjningskrav på 20 mm, dvs. 2 liter per kvadratmeter fastighetsarea föreskrivits i detaljplanen. Olika förslag på omhändertagande inom fastighetsmark innefattar bland annat gröna tak, ytliga släpp av takdagvatten, stenkistor, permeabla ytbeläggningar, grusuppfarter, underjordiska magasin. Områdets goda fördröjningspotential innebär vidare att verksamhetsområde för dagvatten inte kommer att skapas. Det innebär att det åligger fastighetsägarna att själva omhänderta dagvattnet lokalt på fastigheten. Som yttersta säkerhet vid större skyfall ska fastigheterna i första hand brädda mot naturmarken och i andra hand lokalatorna.

Observera att beräkningarna i dagvattenutredningen är gjorda med utgångspunkt att samtliga vägar asfalteras. Vägarna kommer dock fortsatt vara grusade vilket ger något bättre genomsläpplighet, men det påverkar inte infiltrationskravet.

Kartan visar dagvattenutredningens åtgärdsförslag, vissa justeringar har gjorts av infiltrationsytornas utbredning.

Brandvatten

Brandvattenposter kommer att behöva anläggas inom planområdet.

El

Anslutning till elnätet bekostas av exploatören.

Fjärrvärme

Anslutning av fjärrvärme är inte aktuellt.

Bredband

Anslutning till bredband bekostas av fastighetsägare om det finns intresse från bredbandsleverantören.

Avfall

Sörmland Vatten och Avfall ansvarar mot avgift för avfallshanteringen i området. Hushållssopor hämtas vid varje fastighet. Området har försetts med två vändplatser för att möjliggöra vändning av sopbil. Från och med 2027 införs krav att fastighetsnära insamling av avfall i samtliga svenska kommuner vilket detaljplanens utformning möjliggör.

Konsekvenser av planens genomförande

Sociala konsekvenser

Antal boende i området kommer att öka, vilket under en period kan komma att uppfattas som en stor förändring. Vidare kommer antalet barn i området troligen att öka i samband med inflyttning till det nya området. Fler boende kan ge större underlag för olika typer av verksamheter och föreningar.

Kulturmiljö

De nya husen kommer ge uttryck för sin tid, samtidigt som en viss anpassning sker så att den nya bebyggelsen inte tar över i skala.

Bebyggelse

Ungefär 20 nya enbostadshus kommer att byggas inom planområdet. Bebyggelsen anpassas till platsen och tar hänsyn till befintlig bebyggelse.

Trafik

Trafikverket har beslutat att delvis stänga av den södra infarten till Strängstorp i samband med upprustningen av Väg 56. Det innebär att det endast är möjligt att svänga in från Katrineholmshållet och ut i riktning mot Bie. De 25 befintliga hushållen beräknas belasta utfarten till Vegersbergsvägen med ca 115 bilresor per dygn. De planerade bostäderna beräknas bidra med ytterligare 115 bilresor per dygn. Totalt blir det cirka 230 bilrörelser per dygn som ansluter till Vegersbergsvägen från Strängstorp svägen. Ytterligare 55 hushåll beräknas idag ha sin utfart till väg 56 via Vegersbergsvägen, dessa medför cirka 250 bilresor per dygn.

Sammanfattningsvis beräknas Vegersbergsvägen, tillsammans med den södra infarten idag stå för cirka 360 trafikrörelser till väg 56. Efter utbyggnaden enligt planförslaget kommer trafiken öka till cirka 480 bilrörelser per dygn.

Ekonomiska konsekvenser

Exploateringen innebär kostnader för detaljplan och infrastruktur för kommunen. Försäljning av tomter ger intäkter och fler boende medför ökade skatteintäkter samt stärkt underlag för kollektivtrafik.

Planförslaget innebär utökade uppdrag avseende drift, underhåll och skötsel av infrastruktur och dagvattenanläggningar inom området vilket förutsätter motsvarande utökade anslag i service- och tekniknämndens budgetram.

Ekologiska konsekvenser

Skogsmark kommer att tas i anspråk och ett område med revlummer kommer att försvinna. Dispens har medgetts från Länsstyrelsen. Sammantaget bedöms utvecklingen av området inte medföra några betydande ekologiska konsekvenser för närområdet.

Park och natur

Dagvattendammar kommer att skapas, vilket kan bidra till ökad biologisk mångfald. Vidare planeras parken väster om planområdet att rustas upp.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Samråd	2021:2
Granskning	2023:3
Antagande	2025:3
Laga kraft	2025:3

Genomförandetid

Genomförandetiden föreslås vara 5 och börjar gälla från och med laga kraft.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmänna platser.

Ansvarsfördelning

Exploatören ansvarar för genomförandet av planen.

Fastighetsrättsliga frågor

Berörda fastigheter

Detaljplanen berör en del av fastigheten Floda-Nästorp 4:16, Katrineholms kommun.

Fastighetsbildning

Från Floda-Nästorp 4:16 kommer 24 bostadsfastigheter att styckas av. Avstyckning kan ske etappvis. Kommunen ansvarar för att fastighetsbildning genomförs.

Gemensamhetsanläggningar

Utfarten från Strängstorp går via Vegersbergsvägen som är en samfällid väg, samfälligheten Skogen ga:1 kommer därför att behöva omprövas/ändras eftersom nya fastigheter tillkommer. Katrineholms kommun har dock som avsikt att ta över huvudmannaskapet för vägen på sträckan mellan Väg 56 och Strängstorp svägen. Vägen planeras därför att planläggas som gata med kommunalt huvudmannaskap i "*Detaljplan för västra delen av Strängstorp*", PLAN.2021.9.

Om avstyckning av tillkommande fastigheter blir aktuellt innan kommunen har tagit över väghållaransvaret för den berörda sträckan av Vegersbergsvägen kommer dialog föras med Lantmäteriet. Rätten till utfarten kan då lösas med exempelvis servitut eller anslutning till befintlig gemensamhetsanläggning, Skogen GA:1.

Ledningsrätt

Fastigheten Floda-Nästorp 4:16 berörs av ledningsrätt 0483-89/15 för starkströmsledning, ledningen är förlagd till både luft och mark. Ledningen kommer att delvis förläggas under gatan i det nya bostadsområdet, och ett släpp mellan tomterna gör det möjligt att ansluta till befintlig ledning. Denna del av ledningsrätten behöver uppdateras.

Norr om infarten till det nya bostadsområdet går en ledningsrätt i nord-sydlig riktning som troligen inte utnyttjas. I samband med exploateringen behöver ledningsrätten upphävas och ledningen eventuellt flyttas.

Norra skiftet av fastigheten Floda-Nästorp 4:16 belastas av servituten 0483-02/56, 0483-10/2 och 0483-85/04. Skiftet ingår inte i detaljplanen.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Detaljplanen bekostas av kommunen. Planavgift tas inte ut i samband med bygglov utan detaljplanen finansieras genom försäljningen av tomter. Kommunen ansvarar för anläggning av väg. Kostnad för anläggande av väg bestäms mellan kommunen och exploatören i ett genomförandeavtal. Kostnadsfördelning för lantmäteriförrättning bestäms i köpeavtal mellan kommun och fastighetsförvärvare.

Tekniska frågor

Behov av ledningsomläggningar inom planområdet kommer uppstå. Vid flytt av ledningar i samband med exploatering så ansvarar exploatören för åtgärden i samråd med ledningsinnehavaren.

Vatten och avlopp

Sörmland Vatten och Avfall AB ansvarar för vatten- och avloppsledningar fram till anslutningspunkt. Fastighetsägaren betalar anslutningsavgift till Sörmland Vatten och Avfall AB.

Dagvatten

Dagvatten från vägar kommer att ledas i öppna diken till infiltrationsytor i enlighet med dagvattenutredningen, ytorna finns redovisade i detaljplanen. Anläggning av erforderliga diken och planerad översilningsyta i söder bekostas av kommunen i egenskap av exploatör.

Inom planområdet ska LOD nyttjas vilket betyder att varje fastighetsägare ansvarar för avvattning av den egna marken. Det kan göras med exempelvis stenkistor, dammar eller genomsläppliga ytbeläggningar. Verksamhetsområde för dagvatten kommer således inte att skapas. Vid extrema skyfall kommer vatten från tillkommande fastigheter att bredda mot natur eller gata. Kommunen ansvarar för att erforderliga diken anläggs och underhålls.

Brandvatten

En ny brandvattenpost kommer anläggas centralt i området, vilket bekostas av exploatören.

El

Anslutning sker till Tekniska Verken i Linköping AB:s elnät mot avgift som bekostas av fastighetsägare.

Fjärrvärme

Fjärrvärme är inte aktuellt i området.

Bredband

Anslutning sker till bredbandsleverantör mot avgift som bekostas av fastighetsägare.

Marksanering

Marksanering är inte aktuellt.

Avtal

Inga avtal har tecknats för denna detaljplan.

Vid försäljning av tomterna tecknas avtal med respektive köpare. I avtalet ska köparens ansvar för fördröjning av 2 liter dagvatten per kvadratmeter fastighetsarea framgå.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Katrineholm 2025-09-01

Medverkande tjänstepersoner

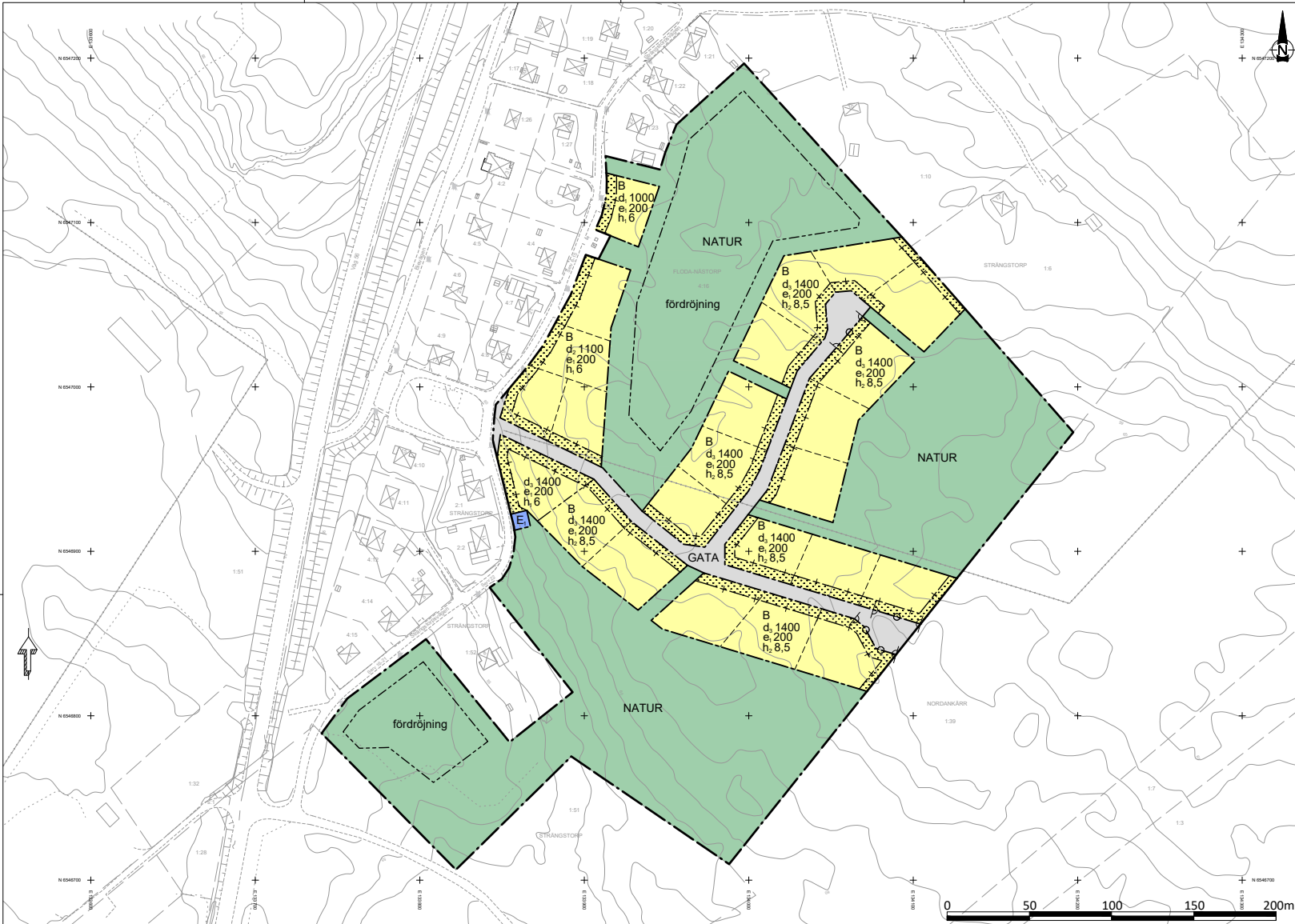
Maela Jaanivald, planarkitekt

Carl Axén

Planarkitekt

Erik Bjelmrot

Avdelningschef

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns
- Sekundär egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats

- GATA
- NATUR
- Kvartersmark
- B
- E

- Gata
- Natur
- Bostäder
- Transformatorstation

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats

fördrojning Fördrojning av dagvatten.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Fastighetsstorlek

- d, 1000 Minsta fastighetstorlek är 1000 m²
- d, 1100 Minsta fastighetstorlek är 1100 m²
- d, 1400 Minsta fastighetstorlek är 1400 m²

Höjd på byggnadsverk

- h, 6 Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är 6 meter och på komplementbyggnad 5 meter.
- h, 8,5 Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är 8,5 meter och på komplementbyggnad 5 meter.

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Utnyttjandegrad

- e, 200 Största byggnadsarea är 200 m² per fastighet.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Avgränsas via sekundär egenskapsgräns

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Placering

Byggnad ska placeras minst 4 meter från fastighetsgräns.

Skydd mot störningar

Inom varje bostadsfastighet ska 2 liter dagvatten per kvadratmeter fastighetsarea fördrojas.

Utformning

Endast friliggande en- och tvåbostadshus.

ILLUSTRATION

Illustrerad fastighetsgräns

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år och börjar gälla fr.o.m. Laga Kraft

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR (ett urval)

- Fastighetsgräns
- Kvartersgräns
- Servituttgräns
- Traktnamn
- Registernummer för fastighet med traktnamn
- Kvartersnamn
- Registernummer för fastighet med kvartersnamn
- Byggnader, karterade efter huslängd
- Byggnader, karterade efter takkontur
- Transformator, skärmtak
- Staket
- Häck
- Stödmur
- Silv
- Kanister, körbänk
- Ägostagsgräns
- Lövskog
- Sankmark
- Nivåkurvor
- Avväggt höjd
- Ruttningspunkt
- Polygonpunkt

Koordinatsystem: SWREF99 16.30
Höjdsystem: RH 2000

Grundkartan är upprättad av Sweco i Katrineholm
2023-08-29

Skala 1-1300 i A1 - format

Till planen hör:	☒ Planbeskrivning	☒ Granskningsutlåtande
☐ Planprogram	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Gestaltungsprogram
☐ Samrådsredogörelse program	☒ Fastighetsföretagning	☐ Illustration
☐ Samrådsredogörelse		
Detaljplan för Strångstorpsvägen, Katrineholm		
del av fastigheten Floda-nästorp 4:16, Katrineholms kommun		
Katrineholms kommun	Södermanlands län	Beslutsdatum
Antagandehandling		Godkännande
PBL 2010:900		Antagande
Upprättad 2025-09-01		Laga kraft
		PLAN 2018.4
Carl Axén Planarkitekt	Erik Bjelmtrot Avdelningschef	

Granskningsutlåtande

Detaljplan för Strängstorpsvägen

Del av fastigheten Floda-Nästorp 4:16

Upprättad på Samhällsbyggnadsförvaltningen i Katrineholm 2025-09-01

Granskningens upplägg

Planförslaget har varit utskickat på granskning till berörda fastighetsägare och myndigheter under tidsperioden 16 november till 7 december 2023. Handlingarna fanns då även tillgängliga på Kontaktcenter och på kommunens hemsida.

Plangranskningen annonserades i Katrineholms Kuriren den 16 november 2023.

Inkomna yttranden

Inkomna yttranden har sammanställts och kommenteras av Samhällsbyggnadsförvaltningen här nedan. Skrivelserna finns tillgängliga i sin helhet på Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Yttranden utan synpunkter

1	Sörmlands Museum	2023-11-27
2	Västra Sörmlands Räddningstjänst	2023-11-29
3	Villaägarna Västra Sörmland	2023-12-07

Yttranden med synpunkter

4. Lantmäteriet

2023-12-01

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Plankartan

I plankartan saknas redovisning i teckenförklaring gällande användningsbestämmelser, till exempel saknas bestämmelser gällande Bostäder, Natur mm. Även redovisning av de olika gränserna och hur de ser ut saknas i plankartan.

Fastighetsgräns utan gränspunkter i registerkartan i anslutning till kvartersmark
I planförslaget har kvartersmark för bostadsändamål lagts ut i direkt anslutning till fastighetsgränsen mot Strängstorp 1:6, Strängstorp 1:10 samt Nordankärr 1:39. Den aktuella fastighetsgränsen saknar både enligt grundkartan och den digitala registerkartan inmätta gränspunkter. Lantmäteriet vill påminna om att detaljplanens utbredning inte påverkas om fastighetsgränsen visar sig ha ett annat läge. Risken med att planlägga utan att ha koll på gränsens rätta läge är att antingen en del av kvartersmarken ligger på grannfastigheten eller att det blir en remsa mellan den planlagda marken och fram till fastighetsgränsen.

Skogen G:a

Inga av de bostadsfastigheter som ligger väster om planområdet, söder om Vegersbergsvägen, ingår i gemensamhetsanläggningen Skogen ga:1 enligt det gällande anläggningsbeslutet från 1975-05-26, akt 04-GEM-32. Detta medför att de kan sakna formell rätt att använda den utfarten. Om infarten från väg 56 ska stängas och det är aktuellt för berörda fastigheter innanför planområdet och i anslutning till planområdet att nyttja utfarten på Vegersbergsvägen behöver dessa anslutas till befintlig gemensamhetsanläggning. Då det är flertalet fastigheter som berörs kan det finnas behov att ompröva hela gemensamhetsanläggningen. När fastigheterna erhåller andelstal i gemensamhetsanläggningen innebär det en rätt att använda den, samt skyldigheter att bidra till drift och underhåll av vägen.

Om avsikten är att kommunen ska vara huvudman för vägarna i området, även för de vägar som går på kommunens fastighet, samt för utfarten fram till väg 56 över Vegersbergsvägen, bör det övervägas om vägarna i anslutning till planförslaget ska planläggas med kommunalt huvudmannaskap, eftersom vägarna inom planförslaget har kommunalt huvudmannaskap. Om avsikten är att dessa ska ingå i kommande planarbete och då omfattas av kommunalt huvudmannaskap bör det framgå i planbeskrivningen. Det bör förtydligas hur ansvaret för vägarna ska fördelas.

Om kommunen ska vara huvudman och ansvara för denna utfart behöver gemensamhetsanläggningen Skogen ga:1 i stället omprövas för att få en annan sträckning och den del som kommunen ska ansvara för bör då tas bort ur gemensamhetsanläggningen. Enligt 40 a § anläggningslagen ska ägaren då till den mark som blir av med belastning eller får minskad belastning av gemensamhetsanläggningen betala ersättning till de fastigheter som deltar i gemensamhetsanläggningen, om det uppkommer en skada. I planbeskrivningen nämns inget om dessa regler som inte är dispositiva och numera gäller när en gemensamhetsanläggning minskas i omfattning. Beroende på hur avsikten är att vägarna i området ska skötas, kan det även finnas behov att upphäva gamla rättigheter för väg. Om kommunen ska vara huvudman för vägarna, kan dessa troligtvis tas bort om de blir onyttiga.

Delar av planen som bör förbättras

Angivelse om koordinatsystem i plan respektive höjd saknas.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

UTSKRIFTSFORMAT FÖR RÄTT SKALA

På plankartan finns det inte angivet vilket utskriftsformat som ska användas för att den angivna skalan ska stämma.

BESTÄMMELSER OM BOSTÄDER

I kartan redovisas användningen B dubbelt. Kanske har detta blivit ett skrivfel?

GRUNDKARTA

Teckenförklaring till grundkartan saknas.

Angivelse om aktualitetsdatum saknas

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för inkommit yttrande. De uppgifter som fallit ur eller dubblats i plankartan har rättats eller kompletterats. Vidare har hela plankartans grafiska disposition setts över för att öka tydligheten och läsbarheten.

Fastighetsgräns utan gränspunkter i registerkartan i anslutning till kvartersmark

Kommunen har efter att yttrandet inkommit varit i kontakt med lantmäteriet och klargjort att fastighetsgränserna mot Strängstorp 1:6, 1:10 och Nordankärr 1:39 håller erforderlig kvalitet.

Skogen G:a

Alla nya vägar inom planområdet ligger på kommunägd mark och planläggs med kommunalt huvudmannaskap. Kommunen planerar även att ta över väghållaransvaret för Vegersbergsvägen mellan Väg 56 och Strängstorpssvägen. Befintliga vägar och bebyggelse planläggs i detaljplan PLAN.2021.9. Kommunen planerar att ansöka om omprövning av gemensamhetsanläggningen i samband med övrig fastighetsreglering inom området. Om nya bostadstomter anläggs innan gemensamhetsanläggningens sträckning har kunnat uppdateras kommer vi att följa Lantmäteriets yrkan att ansluta tillkommande fastigheter till gemensamhetsanläggningen.

Eftersom Trafikverket har beslutat att delvis stänga den södra utfarten anser kommunen att trafikverket också bör ta eventuella kostnaderna som följer av detta för befintlig bebyggelse.

5. Länsstyrelsen

2023-12-07

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen. Med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, bedömer Länsstyrelsen att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Övriga frågor av betydelse för planens genomförande

Inför granskningen har en naturvärdesinventering gjorts (Ekologigruppen, 2022-10-31). Inom planområdet hittades ett objekt med påtagliga naturvärden samt ett flertal arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen. Länsstyrelsen noterar att den sena inventeringsperioden medförde att flera naturvårdsarter bland kärlväxter, insekter och fåglar inte kunde inventeras. Dispens för borttagande av lummer har beviljats av Länsstyrelsen 2023-09-14, ärendebeteckning 1894-2023. För att säkerställa att detaljplanen är genomförbar i alla delar rekommenderar Länsstyrelsen att en kompletterande inventering görs för att klargöra eventuellt behov av fler dispensansökningar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Sedan granskningen har en kompletterande naturvärdesinventering genomförts för att höja säkerheten i bedömningen. Det kompletterade fältbesöket kunde göra vissa nya fynd av naturvårdsrelevanta arter. Dock var alla fynden av relativt trivial karaktär vilket medför bedömningen av områdets naturvärden inte har förändrats. Inventeringen kunde heller inte finna några biotoper skyddade av det generella biotopskyddet. Sammantaget bedömer kommunen att planen kommer kunna genomföras utan några ytterligare dispenser.

6. Privatperson 1

2023-12-05

Jag har tagit del av förslaget till detaljplan för området där jag sedan i våras bor, vid Strängstorpssvägen. Jag måste säga att jag inte riktigt förstår poängen med hela förslaget. Jag läser mig till att kommunen har som målsättning att befolkningen ska öka, och att området antas bli mer attraktivt av den nya vägen som byggs.

För det första, verkligheten är att vi bor i en kommun där befolkningen minskar. Vi är dessutom mitt i en ekonomisk kris där det som efterfrågas mest kanske inte är nybyggda villor på bilpendlingsavstånd. Befintliga hus i området verkar redan idag vara väldigt svårsålda - det finns just nu ett på marknaden som verkar ha legat till försäljning i ungefär ett halvår, och jag köpte mitt eget hus som enda spekulant. Ni antar att området ska bli mer attraktivt att bo i efter att den nya vägen blir klar, men jag har svårt att se hur - det finns redan idag en alldeles utmärkt väg för bilpendling, det finns bussar och det finns möjlighet att cykla till Lövåsen och centrum via skogsvägar.

Sedan tror jag att många av oss som bor här flyttade hit för att vi ville vara nära naturen, och det tror jag också är en av anledningarna till att flera boende protesterat mot förslaget. Skogen kommer inte längre att finnas precis runt hörnet, det blir mer folk och mer trafik. Hela området är naturvärdesobjekt, det har hittats rödlistade arter i området och det har hittats fornlämningar i närheten. Ändå ska det byggas här, trots att terrängen är stenig och oländig och efterfrågan verkar saknas.

Det är också intressant att ni skriver att områdets karaktär gått förlorad - det behövs bara en snabb titt på Eniros flygfoto från 50-talet för att se att området i stort sett stått oförändrat sedan det byggdes. Vad jag kan se har bara två hus tillkommit. Många hus har byggts ut eller byggts till, men i grunden är det samma bebyggelse som det varit från början.

Slutligen ser jag även frågetecken för infrastrukturen - sedan jag flyttat hit har jag kunnat notera att grusvägarna inte är i bästa skick och de lagningar som gjorts inte har hållit speciellt bra. Dessutom verkar inte elnätet heller vara i bästa skick - jag tror vi har haft ett 10-tal strömavbrott sedan jag flyttade hit i våras.

Jag tror helt enkelt precis tvärtom mot de antaganden ni utgår från. Efterfrågan verkar svag för de hus som redan finns här, och borde då rimligtvis vara ännu svagare för dyrare nybyggen - speciellt under en ekonomisk kris. Dessutom är den största fördelen med att bo här känslan av att ha skog och natur runt hörnet - och den fördelen försvinner till stor del om ert förslag blir verklighet.

Nu framgår det visserligen av förslaget att kommunen inte är speciellt intresserad av att lyssna på dem som bor här idag, men jag hoppas att någon kanske kan tänka till en extra gång!

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

De senaste årens befolkningsstatistiken visar på något minskat antal innevånare, vilket bryter en tidigare längre ökningstrend. Kommunen ser dock att det över tid finns en efterfrågan på tomter för villabebyggelse. Det bör också noteras att äldre hus, som de befintliga i Strängstorp och tomter för villabebyggelse, liksom de nybyggda hus som så småningom byggs på dessa tomter, tilltalar något olika grupper av köpare.

Samhällsplanering är långsiktigt och ska både ta hänsyn till nuvarande och framtida samhällsbehov. Kommunen arbetar för höjda befolkningstal och att kunna erbjuda attraktiva tomter när efterfrågan finns.

Trafikverket bygger om Väg 56 för ökad säkerhet och framkomlighet. Katrineholms kommun är positiv till detta. Gång- och cykelvägar i kombination med säkra passager gör att även cyklister och fotgängare säkrare kan trafikera och korsna vägen. Projektet omfattar sträckan Katrineholm - Alberga och har därmed ett större geografisk utsträckning än vad som berörs i detaljplanen och yttrandet. Mer information om projektet finns på <https://www.trafikverket.se/vara-projekt/projekt-i-sodermanlands-lan/vag-56-katrineholm-alberga-motesfri-vag/>

Planen kommer att innebära vissa förändringar i boendes närmiljö. Det är dock en del av samhällsutvecklingen.

Den mesta marken, som inte är jordbruksmark, infrastruktur eller bebyggelse har någon nivå av naturvärdesklass. I samhällsplaneringen tas hänsyn till detta och naturvärden är en av de faktorer som vägs in i planeringen. Det aktuella detaljplaneprojektet har, efter samrådet, justerats så att en mindre yta med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) tas i anspråk. De högsta naturvärdesklasserna, 1(högsta naturvärde) och 2 (högt naturvärde), förekommer inte inom området. Kompensationsåtgärder kommer vidtas för att öka naturvärdet i de områden som inte exploateras, bland annat uppsättning av fågelholkar för hotade och skyddade fågelarter.

Inga fornlämningar har hittats inom området och inga fornlämningar finns belagda i närheten av området.

Stenigheten beror på att marken till stora delar består av morän, det medför goda förutsättningar för att bygga hus eftersom grundläggningen blir enklare och därmed mindre kostsam.

Det är om- och tillbyggnaderna i området som är grunden för kommunens och även Sörmlands museums bedömning av att mycket av platsens kulturvärde har förlorats.

Synpunkter på vägar och elnät vidarebefordras till ansvariga.

- 7. Tekniska verken AB** **2023-12-05**
Det framgår inte av planbeskrivningen vem som ska bekosta flytt och ombyggnation av befintliga elledningar. Flytt bekostas av kommunen eller exploatören, då Tekniska verken har ledningsrätt.

TV 2023/1637

UB 2023/1373

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Under rubriken "Genomförande" står det att exploatören bekostar flytt av ledningar. Kommunen har varit i kontakt med Tekniska Verken AB efter att yttrandet inkommit och säkerställt att kommunen har tagit de ledningsrätter som avses i beaktande.

- 8. Trafikverket** **2023-12-05**
Sedan samrådet har planområdet minskats ner och omfattar inte längre den befintliga bebyggelsen närmast väg 56. Planområdesgränsen har därmed flyttats och ligger utanför gränsen för Trafikverkets vägplan för projekt Väg 56 Katrineholm-Alberga.

Beträffande dagvattenhanteringen framförde Trafikverket i samrådet att utflödet från planområdet inte får öka mot väg 56 efter utbyggnad. Trafikverkets synpunkter har inte kommit med i samrådsredogörelsen, varför Trafikverket återigen vill uppmärksamma dagvattenfrågan. Diken och trummor utmed statliga vägar är normalt dimensionerade för 50-årsflöden. Trafikverket vill därför betona vikten av att kommunen säkerställer att dagvattenhanteringen dimensioneras för att fördröja avrinning/utflöde som överstiger 50-årsflödet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Kommunen beklagar att Trafikverkets yttrande inte kom med i samrådsredogörelsen. Det bifogas istället i detta granskningsutlåtande. Dagvattenutredningen har tagits fram efter rådande riktlinjer och infiltreringsmöjligheterna i området är goda och de föreslagna åtgärderna har skrivits in i detaljplanen. Dagvattenflödet från planområdet kommer inte att öka. Att kommunen ska ansvara för allt som är mer än ett 50-årsflöde är inte rimligt.

- 9. Sörmland Vatten AB** **2023-12-06**
Förutsättningen för att kapacitet i ledningsnätet ska finnas för påkoppling av området är att projekten Metkroken samt RV56 är klara. I dagsläget är tidplanen för detta slutet av 2025.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Katrineholms kommun har varit i kontakt med SVAAB och sedan granskningen. Projektet Metkroken är färdigt men arbetet fortgår med Väg 56 som beräknas vara klart under 2025. I dagsläget bedöms kapacitet finnas för 3–6 nya villor inom området. Kommunen noterar att resterande genomförande av detaljplanen kräver att ombyggnationen av Väg 56 är klar. Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer informera SVAAB om förändringar i tidsplan. Preliminär tid för byggstart är 2026.

- 10. Privatpersoner grupp 3** **2023-12-07**
Vi fastighetsägare motsäger oss förslaget på grund av följande.

Bykänslan från 50-talet som inramas av grusvägen och skogen är sällsynt och väl värd att bevaras. Därför ska en skogsremsa lämnas mellan grusvägen och det nya planområdet. Det handlar inte om att lätt kunna ta sig ut i skogen som svaret antyder i samrådsredogörelsen. Vi har valt att köpa fastigheter i detta område för att få en lantlig/by miljö, med detta förslag gör ni Strängstorp till ett villaområde likt de i Katrineholm. Kan inte vara rätt att vi som köpt och bosatt oss i Strängstorp ska bli påtvingade ett villaområde och dom som kan köpa dessa nya tomter ska få skogen som granne, när det finns möjlighet att förlägga alla tomterna ute i på det nya området.

Lekplatsen med gräsmattan intill som samlingsplats för stora och små är inte en plats där det ska planläggas att gå mer trafik förbi än det gör i dag uppskattningsvis 200% mer! Som det står i planbeskrivningen under rubriken Barnperspektiv "-den kommunala lekplatsen och skogen ger barn möjlighet att träffas utan att vara hemma hos någon, en kvalitet som saknas i många villaområden". Att då planlägga en infart till det nya planområdet precis vid lekparken och den gemensamma gräsmattan är att planera in en risk i detaljplanen. Det kan inte vara att planera utifrån ett barnperspektiv eller enligt grundprinciperna för BBIC (barnens bästa i centrum). Barnen får gå längs en väg som får mer trafik och föräldrar kommer få följa med sina barn på grund av trafiken. Det kan komma att leda till ökade kostnader för hastighetsdämpande åtgärder. Detta kan inte avfärdas så lätt som att det blir sämre ekonomiska förutsättningar, barnens säkerhet måste gå först!

Gång- och cykelväg ska ansluta från det nya planområdet till det befintliga området. Ny infart kan anordnas från Vegersbergsvägen via planområdets nordöstra del där det i förslaget planerats för två tomter och en vändplan. Ökade kostnader för detta kan finansieras om planavgift tas ut i samband med bygglov vilket är brukligt när Katrineholms kommun bekostar detaljplanen.

Hackspettar har boplatser längs Strängstorpssvägen. Det måste utredas vilken sorts hackspettar det är. Bygg gärna och utveckla Strängstorp/Katrineholms kommun men gör det på ett bra sätt!

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Det tillkommande området har större tomter och gatustrukturen har lagts så att skog sparas emellan befintlig och ny bebyggelse, motsvarande hade inte varit försvarligt i Katrineholms tätort. De tillkommande fastigheterna innebär ett tillägg och en ny årsring i Strängstorp.

Trafikmängden kommer att öka, dock kommer den även fortsättningsvis vara mycket liten. Kommunen anser att trafikmängderna inte kommer begränsa barns möjlighet till att röra sig fritt i området. Lekplatsen och parken fortsätter vara en central punkt i Strängstorp, något som inte skulle vara självklart ifall områdena separerades från varandra enligt yttrandet.

Barnens Bästa I Centrum (BBIC) är en handledning från Socialstyrelsen för handläggning av ärenden inom barn- och ungdomsvården och har begränsad tillämpning inom detaljplanering.

Ifall kommunen behöver vidta hastighetsdämpande åtgärder i Strängstorp kommer dessa att bedömas och handläggas på samma sätt som behov hastighetsdämpande åtgärder på andra platser i kommunen. Kostnaden för att eventuellt utföra dessa

åtgärder i Strängstorp kommer vara betydligt lägre än kostnaden för att anlägga den i yttrandet föreslagna vägen. Gång- och cykeltrafik kommer att ske i blandtrafik på gatorna, eftersom trafikflödena är låga.

Planavgift innebär att kommunen står för kostnaden för detaljplanen och sedan tar ut en extra avgift vid ansökan om bygglov. Det innebär att kommunen ligger ute med dessa kostnader. Planavgiften är inte till för att bekosta infrastrukturinvesteringar. Nu för tiden finansieras detaljplaner när de tas fram av exploitören.

Kommunen har genomfört en kompletterade naturvärdesinventering. Den har dock endast kunnat identifiera några enstaka nya naturvårdsarter, dock av trivial karaktär. Bedömningen har således inte förändrats med blivit mer säker. I naturvärdesobjekt 3 finns enstaka hackspettar av den tidigare rödlistade arten Gröngölingar. I området planeras dock inga betydande markanvändningsförändringar då det fortsatt kommer att vara naturmark. Inga andra hackspettar har kunnat identifieras i området.

11. Polismyndigheten

2023-12-05

Detaljplanen syftar till att ta fram mer mark för bostadsbyggande i Strängstorp. Marken är helt oexploaterad; ca 25 nya tomter planeras.

Detaljplanen visar hur en befintlig bygd skall utökas med ett villaområde av mer modern planering och karaktär. Den befintliga villabebyggelsen, som i mångt och mycket består av Egna hem-hus från 50-talet hade en speciell karaktär och stil. Denna stil har under åren reducerats på grund av renoveringar och fasadförändringar. De uppförda egnahemsvillorna har genom sina mått och placeringar skapat en by-känsla vilken är värd att ta hänsyn till.

Detaljplanen visar genom villkor att det nyetablerade området ej får ha byggnader som avviker nockhöjdmässigt intill de tidigare uppförda husen, vilket skapar en känsla av genomtänkthet mellan det "gamla" området och det nya.

Det planerade området kommer i övrigt vara etablerat på en sådan plats att särskilda eller omfattande hänsynstaganden med hänsyn till det brottsförebyggande eller trygghetsskapande inte behöver göras. Polismyndigheten kan dock konstatera att karaktären på det planerade området och det i Strängstorp befintliga väl lämpar sig för grannsamverkan, men detta kan självklart bli en senare fråga i samverkan med lokalpolisområdet.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Kommunen instämmer med polisens bedömning att området väl lämpar sig för grannsamverkan och hoppas på ett framtida gott samarbete mellan villaägare, polis och kommun.

12. Service- och tekniknämnden

2023-12-14

De synpunkter som tidigare lämnats i service- och tekniknämndens samrådsyttrande under våren 2021 är besvarade eller omhändertagna och plankartan har uppdaterats.

Förvaltningen fortsätter nu i detaljplanens granskningsskede gärna dialogen gällande gatunätets utformning och har en del förslag om hur kommande driftåtgärder som exempelvis snöröjning skulle kunna bli än mer effektiv inom området. Även utformningen av planområdets vändzoner kan ha påverkan för hur framkomlighet och

snöupplag kan samsas på samma yta.

Förvaltningen önskar också fortsatt dialog kring ansvaret och utformningen av de tekniska lösningarna för dagvattenhantering inom området så att det blir tydligt vad som kommer att ingå i service- och tekniknämndens framtida ansvar.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har varit i kontakt med Service- och teknikförvaltningen efter att yttrandet inkommit. Mått har kontrollerats för att säkerställa att snöröjningen kommer att fungera. Utfartsförbud har lagts i vändplanerna i den mån det är möjligt, för att säkerställa ytor för snöupplag. Samhällsbyggnadsförvaltningen ser fram emot fortsatt dialog i projektet.

Yttranden från samrådet som saknades i samrådsredogörelsen

Trafikverket

2021-04-29

Samråd om detaljplan för Strängstorp, Katrineholms kommun

Planområdet ligger utmed väg 56, för vilken Trafikverket är väghållare. Som framgår av planförslaget utgör riksvägen kommunikationsanläggning av riksintresse. Vägen utgör även rekommenderad primär transportled för farligt gods.

Projekt väg 56, Katrineholm-Bie

Trafikverket planerar att bygga om väg 56 mellan Katrineholm och Bie till mötesfri landsväg, s.k. 2+1-väg med mitträcke, för att förbättra trafiksäkerhet och framkomligheten för alla trafikanter. Projektet omfattar även en gång- och cykelväg på sträckan, inkl. en planskild passage under väg 56 vid Strängstorp. Vägplanen vann laga kraft i april 2020 och byggstart planeras till hösten 2021.

Trafikverket förutsätter att detaljplanen är synkroniserad med den lagakraftvunna vägplanen, så att gränsdragningen mellan planerna överensstämmer (vägområdesgränsen).

Trafikbuller

Inom Trafikverkets vägprojekt kommer bullerskyddsåtgärder att utföras för befintlig bebyggelse, i enlighet med den fastställda vägplanen. Tillkommande bebyggelse enligt nuvarande planförslag förhåller förordningen 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Av planbeskrivningen framgår att tillkommande tomter i stort uppfyller förordningens riktvärden. För delar av den nya tomtmarken säkerställer en planbestämmelse att gällande riktvärde för uteplats ska uppfyllas.

Risker

Eftersom delar av planområdet ligger inom 150 meter från transportled för farligt gods, bör en bedömning av risksituationen göras. Trafikverket hänvisar i sammanhanget till Länsstyrelsen Södermanlands läns vägledning om farligt gods.

Dagvattenhantering

Trafikverket förutsätter att befintliga dagvattenledningar även framöver kan ombesörja bortledning av dagvatten från planområdet. Eftersom Trafikverkets vägdiken och trummor är dimensionerade för att avleda vatten från väganläggningen förutsätter Trafikverket också att genomförande av detaljplanen inte innebära dagvattenutflödet från planområdet ökar mot riksvägen, varken hastighets- eller mängdmässigt, utan att det motsvarar utflödet från planområdet innan utbyggnad.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar

Detaljplanens planområdesgräns har stämts av mot vägplanen så att planerna ej överlappar varandra. Kommunen har efter samrådet, låtit ta fram en riskutredning för befintlig bebyggelse och kommer redovisas i granskningen för PLAN.2021.9. Kommunen har i dagvattenutredning haft som utgångspunkten att dagvattenflödena ut från området inte ska öka.

Ej tillgodosedda synpunkter från samråd och granskning

- Privatpersoner grupp 1: Föreslår annan vägdragning och disposition av planområdet.
- Privatpersoner grupp 2: Motsätter sig förslaget på grund av att boendemiljön upplevs förändras till det sämre, "skogslekplats" ianspråkats, nya hus kommer inte passa in samt ökad trafik.
- Privatpersoner grupp 3: Motsätter sig förslaget på grund av en upplevd försämring av boendemiljön, ökad trafik samt föreslagen placering av infart.
- Privatperson 1: Motsätter sig förslaget.

Ändringar i förslaget

Utfartsförbud har tillkommit i vändzonerna efter synpunkt från Teknik- och Serviceförvaltningen, detta för att underlätta snöröjning. Vidare har plankartans grafiska disposition och stilsättning setts över för att förbättra läsbarheten och bestämmelsernas tydlighet

Planbeskrivning

- Utfartsförbud har lagts till i vändzoner
- Planbeskrivningen har förtydligats, förenklats och utvecklats.

Plankarta

- Utfartsförbud har tillkommit i vändzoner.
- Bestämmelsen "Endast friliggande en- och tvåbostadshus" har lagts till.
- Bestämmelsen "*Fördröjningsmagasin för dagvatten med en volym av 180 kubikmeter (i befintlig mark.)*" har ersatts med "*Fördröjning av dagvatten*".
- Bestämmelsen "*Största exploatering är 170 kvadratmeter byggnadsarea per fastighet*" har ersatts med "*Största byggnadsarea är 200 m² per fastighet*".
- Bestämmelsen "*Högsta nockhöjd i meter för huvudbyggnad. Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 5,0 m*" har ersatts med "*Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är X meter och på komplementbyggnad 5 meter*".
- Bestämmelsen "*Minsta fastighetsstorlek är X kvadratmeter*" har ersatts med "*Minsta fastighetsstorlek är X m²*".
- Bestämmelsen "*Fördröjningsmagasin för dagvatten med en volym på 2l/m² fastighetsyta ska anordnas*" har ersatts med "*Inom varje bostadsfastighet ska 2 liter dagvatten per kvadratmeter fastighetsarea fördröjas*".
- Bestämmelsen "*Åtgärder som minskar markens genomsläpplighet kräver marklov*" har tagits bort.
- Bestämmelsen "*Minst en uteplats ska placeras så riktvärdena för buller underskrids på uteplatsen. Se vidare i planbeskrivningen*" har tagits bort.
- Plankartans grafiska dispositioner och stilsättning har uppdaterats.

I övrigt har redaktionella ändringar och förtydliganden gjorts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Katrineholm 1 september 2025

Carl Axén
Planarkitekt

Erik Bjelmrot
Avdelningschef

§ 233

KS/2025:463

Revidering av Säkerhetspolicy

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige antar det redovisade förslaget till reviderad Säkerhetspolicy.
2. Följande dokument upphävs då områdena ingår i Säkerhetspolicy:n:
Informationssäkerhetspolicy.
Handlingsprogram för den olycksförebyggande verksamheten, enligt lagen om skydd mot olyckor.

Sammanfattning av ärendet

Det reviderade förslaget till Säkerhetspolicy:n är framtagen för att förtydliga de lagstyrda kraven samt den övergripande viljan och inriktningen för Katrineholms kommuns säkerhetsarbete. Dokumentets innehåll bygger även på kommunplanens inriktningsområden och mål, gällande trygghet- och säkerhetsfrågor.

Säkerhetspolicy:n och dess underliggande dokument syftar till att tydliggöra kommunens målsättning, omfattning och ansvar inom säkerhetsarbetet. Policy:n syftar vidare till att skapa förutsättningar för att stödja kommunens verksamheter.

Säkerhetspolicy:n omfattar inte de kommunägda bolagen eller kommunalförbunden, men är tänkt att ge en vägledning för hela kommunkoncernen och fungera som ett ramverk vid säkerhetsarbete.

Kommunens säkerhetsarbete består av sju områden. Varje område beskrivs närmare i kompletterande riktlinjer. Den kommunövergripande planeringen av aktiviteter och åtgärder samlas i handlings- och åtgärdsplaner och förtydligas vidare i ytterligare anvisningar och stödjande dokument. Riktlinje-, handlings- och åtgärdsplaner beslutas av kommundirektören.

- Riktlinje – Civil beredskap
- Riktlinje – Säkerhetsskydd
- Riktlinje – Brottsförebyggande arbete
- Riktlinje – IT-säkerhet
- Riktlinje – Informationssäkerhet
- Riktlinje – Skydd mot olyckor
- Riktlinje – Kommunskydd

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-13
- Förslag – Säkerhetspolicy

- Nu gällande [Policy - Trygghet och säkerhet, KS 2024-12-18, § 259.pdf](#)

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Johan Söderberg (S) och säkerhetschefen Tobias Plantin.

Beslutet skickas till:

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

Revidering av Säkerhetspolicy

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta det redovisade förslaget till reviderad Säkerhetspolicy.
2. Följande dokument upphävs då områdena ingår i Säkerhetspolicyn:
Informationssäkerhetspolicy.
Handlingsprogram för den olycksförebyggande verksamheten, enligt lagen om skydd mot olyckor.

Sammanfattning av ärendet

Det reviderade förslaget till Säkerhetspolicyn är framtagen för att förtydliga de lagstyrda kraven samt den övergripande viljan och inriktningen för Katrineholms kommuns säkerhetsarbete. Dokumentets innehåll bygger även på kommunplanens inriktningsområden och mål, gällande trygghet- och säkerhetsfrågor.

Säkerhetspolicyn och dess underliggande dokument syftar till att tydliggöra kommunens målsättning, omfattning och ansvar inom säkerhetsarbetet. Policyn syftar vidare till att skapa förutsättningar för att stödja kommunens verksamheter.

Säkerhetspolicyn omfattar inte de kommunägda bolagen eller kommunalförbunden, men är tänkt att ge en vägledning för hela kommunkoncernen och fungera som ett ramverk vid säkerhetsarbete.

Kommunens säkerhetsarbete består av sju områden. Varje område beskrivs närmare i kompletterande riktlinjer. Den kommunövergripande planeringen av aktiviteter och åtgärder samlas i handlings- och åtgärdsplaner och förtydligas vidare i ytterligare anvisningar och stödjande dokument. Riktlinje-, handlings- och åtgärdsplaner beslutas av kommundirektören.

- Riktlinje – Civil beredskap
- Riktlinje – Säkerhetsskydd
- Riktlinje – Brottsförebyggande arbete
- Riktlinje – IT-säkerhet
- Riktlinje – Informationssäkerhet
- Riktlinje – Skydd mot olyckor
- Riktlinje – Kommunskydd

Ärendets handlingar

- Förslag – Säkerhetspolicy
- Nu gällande [Policy - Trygghet och säkerhet, KS 2024-12-18, § 259.pdf](#)

Karin Rytter
Handläggare

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder

Kommunala bolagen

Revisorerna

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen

§ 234

KS/2025:439

Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar det redovisade förslaget till Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap.

Sammanfattning av ärendet

Planen är avsedd att användas vid alla typer av samhällsstörningar. Katrineholms kommuns krisberedskap är en del av Sveriges civila försvar. Det innebär att Katrineholms kommun, utöver att hantera fredstida samhällsstörningar, även ska kunna verka under höjd beredskap och i krig.

Planen syftar till att säkerställa en samordnad och effektiv hantering av samhällsstörningar genom att:

- Etablera gemensamma arbetssätt och roller,
- Underlätta kommunikation, informationsdelning och lägesbilder,
- Stärka samverkan mellan kommunala, regionala och nationella aktörer,
- Säkerställa utbildning, övning och utvärdering.

Primär målgrupp för planen är förtroendevalda och tjänstepersoner som ingår i ledningsorganisationen.

Planen gäller för kommunstyrelsen, krisledningsnämnden samt hela den kommunala organisationen, vilket innebär att den omfattar samtliga nämnder.

Respektive förvaltning ansvarar själva för att ta fram kompletterande planer som är anpassade till deras specifika verksamheter och behov.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-13
- Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap

Beslutet skickas till:

Akten

Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta det redovisade förslaget till Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap.

Sammanfattning av ärendet

Planen är avsedd att användas vid alla typer av samhällsstörningar. Katrineholms kommuns krisberedskap är en del av Sveriges civila försvar. Det innebär att Katrineholms kommun, utöver att hantera fredstida samhällsstörningar, även ska kunna verka under höjd beredskap och i krig.

Planen syftar till att säkerställa en samordnad och effektiv hantering av samhällsstörningar genom att:

- Etablera gemensamma arbetssätt och roller,
- Underlätta kommunikation, informationsdelning och lägesbilder,
- Stärka samverkan mellan kommunala, regionala och nationella aktörer,
- Säkerställa utbildning, övning och utvärdering.

Primär målgrupp för planen är förtroendevalda och tjänstepersoner som ingår i ledningsorganisationen.

Planen gäller för kommunstyrelsen, krisledningsnämnden samt hela den kommunala organisationen, vilket innebär att den omfattar samtliga nämnder.

Respektive förvaltning ansvarar själva för att ta fram kompletterande planer som är anpassade till deras specifika verksamheter och behov.

Ärendets handlingar

- Krisledning - Plan för ledning och samverkan inför och vid krissituationer i fredstid och höjd beredskap

2025-11-13

KS/2025:439 - 1.3.1 -
Styrande dokument

Karin Rytter
Handläggare

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder

Akten

§ 232

KS/2025:443

Plan för nödvattenförsörjning – Katrineholms kommun

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar det redovisade förslaget till Plan för nödvattenförsörjning – Katrineholms kommun.

Jäv

Nicklas Adamsson (MP) anmäler jäv och lämnar sammanträdesrummet.

Sammanfattning av ärendet

Nödvatten innebär att dricksvatten distribueras i tankar som placeras på förbestämda platser. Det tillämpas i situationer när det inte går att distribuera dricksvatten via ledningsnätet eller när det förekommer allvarliga föroreningar som inte kan åtgärdas genom kokning av vattnet.

Nödvatten är avsett för att täcka människors grundläggande behov för överlevnad, inklusive viss hygien.

Detta styrdokument för nödvattenplanering klargör ansvarsfördelning mellan kommun, VA-huvudman, samhällsviktig verksamhet och den enskilda individen. Planen fastställer även en övergripande prioriteringsordning för hur nödvattnet ska fördelas.

Till planen tillhör ett antal bilagor som beskriver den operativa planeringen och detaljerad prioritering för respektive samhällsviktig verksamhet samt tappställens placering. Några av bilagor omfattas av sekretess enligt Offentlighet och sekretesslagen (2009:400) 18 kap. 13§.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-06
- Förslag till Plan för nödvattenförsörjning – Katrineholms kommun
- Bilagor för operativ planering finns att tillgå i akten

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Johan Söderberg (S) och säkerhetschefen Tobias Plantin.

Beslutet skickas till:

Akten

Plan för nödvattenförsörjning – Katrineholms kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta det redovisade förslaget till Plan för nödvattenförsörjning – Katrineholms kommun.

Sammanfattning av ärendet

Nödvatten innebär att dricksvatten distribueras i tankar som placeras på förbestämda platser. Det tillämpas i situationer när det inte går att distribuera dricksvatten via ledningsnätet eller när det förekommer allvarliga föroreningar som inte kan åtgärdas genom kokning av vattnet.

Nödvatten är avsett för att täcka människors grundläggande behov för överlevnad, inklusive viss hygien.

Detta styrdokument för nödvattenplanering klargör ansvarsfördelning mellan kommun, VA-huvudman, samhällsviktig verksamhet och den enskilda individen. Planen fastställer även en övergripande prioriteringsordning för hur nödvattnet ska fördelas.

Till planen tillhör ett antal bilagor som beskriver den operativa planeringen och detaljerad prioritering för respektive samhällsviktig verksamhet samt tappställens placering. Några av bilagor omfattas av sekretess enligt Offentlighet och sekretesslagen (2009:400) 18 kap. 13§.

Ärendets handlingar

- Förslag till Plan för nödvattenförsörjning – Katrineholms kommun
- Bilagor för operativ planering finns att tillgå i akten

Karin Rytter
Handläggare

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder

Kommunala bolagen

Revisorerna

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen

Akten

§ 235

KS/2024:350

Reviderad klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att ersätta gällande klimatstrategi (KF 2005-10-17, § 178) med föreslagen klimatstrategi inklusive bilaga 1.
2. Kommunfullmäktige beslutar att ersätta gällande energiplan (KF 1994-06-20, § 91) med föreslagen klimatstrategi inklusive bilaga 1.
3. Den nya klimatstrategin inklusive bilaga 1 ska gälla från 1 januari 2026.

Reservation

Mot beslutet och till förmån för sitt eget yrkande reserverar sig Nicklas Adamsson (MP).
Den skriftliga reservationen redovisas som bilaga A.

Mot beslutet och till förmån för sitt eget yrkande reserverar sig Alexander Forss (KD).
Den skriftliga reservationen redovisas som bilaga B.

Mica Vemic (SD) och Britt Gustafsson (SD) deltar ej i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i enlighet med beslutad Övergripande plan med budget 2024–2026 (KF 2023-11-20, § 206) tagit fram ett förslag på en klimatstrategi som dels ersätter befintlig klimatstrategi antagen av kommunfullmäktige i oktober 2005 (§ 178), dels ersätter befintlig energiplan antagen av kommunfullmäktige i juni 1994 (§ 91).

Föreslagen klimatstrategi utgår från hur Katrineholms kommun kan arbeta för att minska klimatpåverkande utsläpp, anpassa samhället till klimatförändringen, främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

Förslaget har beretts av hållbarhetsutskottet och remitterats både internt och externt. Allmänheten har även via kommunens hemsida bjudits in till att lämna synpunkter. Synpunkter från såväl extern remiss som intern remiss har beaktats och förslag till reviderad klimatstrategi bearbetats på nytt.

Därefter har utfallet av remittering och bearbetat förslag presenterats för och beretts av hållbarhetsutskottet som vid sitt sammanträde den 5 november 2025 även ställt sig bakom förvaltningens förslag.

Kommunledningsförvaltningen har i sin vidare beredning tagit emot en komplettering från samhällsbyggnadsförvaltningen innehållande ett yttrande från Lantbrukarnas Riksförbund vars synpunkter även har bemötts. Yttrandet föranleder inte några förändringar av förslag till klimatstrategi. Yttrandet har inte beretts av Hållbarhetsutskottet.

Förslag till reviderad klimatstrategi föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Ett antagande av förvaltningens förslag till reviderad klimatstrategi innebär att nuvarande klimatstrategi och energiplan upphör att gälla.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-24
- Protokollsutdrag hållbarhetsutskottet 2025-11-05, § 20
- Förslag: Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030
- Förslag: Bilaga 1 Energifrågor i Katrineholms kommuns klimatstrategi 2026–2030
- Samrådsredogörelse – externt samråd, samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-11-24
- Remissredogörelse – intern remiss, samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-04-23
- [Energiplan.pdf](#) (gällande)
- [Klimatstrategi för Katrineholms kommun.pdf](#) (gällande)

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Alexander Forss (KD), Nicklas Adamsson (MP), Inger Fredriksson (C), Lena Jarl (L), Gunnar Ljungqvist (S), Mica Vemic (SD), Britt Gustafsson (SD) samt klimatstrategen Pia Lindahl.

Yrkande

Alexander Forss (KD) yrkar att målet om att Katrineholms kommun ska vara klimatpositivt 2045 ska ändras till klimatneutralt.

Nicklas Adamsson (MP) yrkar på ändring och tillägg i andra stycket i inledningen i klimatstrategin så att stycket får följande utformning:

Om utsläppen av koldioxid fortsätter att öka som i dag kommer medeltemperaturen i Sverige vara cirka 5 grader varmare i slutet av seklet. I Katrineholm kommer antalet dagar med en medeltemperatur över 20 grader öka till över 50 dagar om året. En medeltemperatur i Sverige som är 5 grader varmare vid seklets slut kommer att få extrem stor och i vissa fall katastrofal påverkan på bland annat människors hälsa, ekosystem, jordbruk, infrastruktur och verksamheter. Katrineholms kommun, liksom övriga kommuner i Sverige måste ta dessa hot på allvar och göra sin del för att motverka detta.

Johan Söderberg (S) yrkar avslag på Nicklas Adamssons (MP) yrkande.

Inger Fredriksson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordförandens sign

Justerandes sign

Beslutsgång

Efter avslutad överläggning redogör ordföranden för sitt förslag till propositionsordning som godkänns av kommunstyrelsen. I enlighet med detta ställer han proposition på kommunledningsförvaltningens förslag till beslut och Nicklas Adamssons (MP) ändrings- och tilläggsyrkande respektive Alexander Forss (KD) ändringsyrkande. Han finner att styrelsen biträder kommunledningsförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

miljöpartiet de gröna

KATRINEHOLM

Katrineholm 2025-11-26

Reservation KS/2024:350 - 1.3.1 - Styrande dokument

Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026 - 2030

Vid dagens sammanträde med kommunstyrelsen lade jag fram ett ändringsyrkande som gäller andra stycket i inledningen till Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026 - 2030.

I det aktuella stycket diskuteras att medeltemperaturen i Sverige kan vara cirka 5 grader varmare vid seklets slut. Eftersom detta skulle få mycket stora konsekvenser, vilket inte uppmärksammas i texten, tycker jag att det ska förtydligas i stycket.

Jag yrkade därför att sista meningen i andra stycket i inledningen till Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030 justeras innehållsmässigt och även att stycket tillförs ytterligare en mening som avslutning.

Så här står det idag:

”Om utsläppen av koldioxid fortsätter att öka som i dag kommer medeltemperaturen i Sverige vara cirka 5 grader varmare i slutet av seklet. I Katrineholm kommer antalet dagar med en medeltemperatur över 20 grader öka till över 50 dagar om året. Detta kommer bland annat påverka människors hälsa, ekosystem, jordbruk, infrastruktur och verksamheter.”

Jag yrkar att sista meningen i stycket skrivs om, samt att stycket kompletteras med ytterligare en mening. Stycket som helhet får då följande utformning:

Om utsläppen av koldioxid fortsätter att öka som i dag kommer medeltemperaturen i Sverige vara cirka 5 grader varmare i slutet av seklet. I Katrineholm kommer antalet dagar med en medeltemperatur över 20 grader öka till över 50 dagar om året. En medeltemperatur i Sverige som är 5 grader varmare vid seklets slut kommer att få extrem stor och i vissa fall katastrofal påverkan på bland annat människors hälsa, ekosystem, jordbruk, infrastruktur och verksamheter. Katrineholms kommun, liksom övriga kommuner i Sverige måste ta dessa hot på allvar och göra sin del för att motverka detta.

Eftersom mitt ändringsyrkande föll reserverar jag mig mot beslutet.

För Miljöpartiet de gröna i Katrineholms kommun

Nicklas Adamsson

2025-10-26

Punkt nr 8 ärende nummer KS/2024:350

Reservation reviderad klimatstrategi för Katrineholms kommun

I den reviderade version av Katrineholms klimatstrategi är målet satt att Katrineholms kommun ska vara klimatpositivt 2045. EU har målet att vara klimatneutralt 2050, Sverige och Södermanland har målet att vara klimatneutralt år 2045. Vi Kristdemokrater ser ingen anledning till att Katrineholm ska ha ett mer långtgående mål än vad Sverige och Södermanland har. I klimatstrategin finns inget underlag som redogör vad målet kommer kosta att uppnå, ej heller vilka konsekvenser det kan innebära i prioriteringar för kommunens kärnverksamheter som skola, vård och omsorg. Jag yrkade därför på att målet ska vara att Katrineholm ska vara klimatneutral i linje med Sörmland och Sveriges mål.

Då jag inte fick gehör för mitt yrkande reserverar jag mig mot beslutet.

Alexander Forss
Kristdemokraterna

Reviderad klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ersätta gällande klimatstrategi (KF 2005-10-17, § 178) med föreslagen klimatstrategi inklusive bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ersätta gällande energiplan (KF 1994-06-20, § 91) med föreslagen klimatstrategi inklusive bilaga 1.
3. Den nya klimatstrategin inklusive bilaga 1 ska gälla från 1 januari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i enlighet med beslutad Övergripande plan med budget 2024–2026 (KF 2023-11-20, § 206) tagit fram ett förslag på en klimatstrategi som dels ersätter befintlig klimatstrategi antagen av kommunfullmäktige i oktober 2005 (§ 178), dels ersätter befintlig energiplan antagen av kommunfullmäktige i juni 1994 (§ 91).

Föreslagen klimatstrategi utgår från hur Katrineholms kommun kan arbeta för att minska klimatpåverkande utsläpp, anpassa samhället till klimatförändringen, främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

Förslaget har beretts av hållbarhetsutskottet och remitterats både internt och externt. Allmänheten har även via kommunens hemsida bjudits in till att lämna synpunkter. Synpunkter från såväl extern remiss som intern remiss har beaktats och förslag till reviderad klimatstrategi bearbetats på nytt.

Därefter har utfallet av remittering och bearbetat förslag presenterats för och beretts av hållbarhetsutskottet som vid sitt sammanträde den 5 november 2025 även ställt sig bakom förvaltningens förslag.

Kommunledningsförvaltningen har i sin vidare beredning tagit emot en komplettering från samhällsbyggnadsförvaltningen innehållande ett yttrande från Lantbrukarnas Riksförbund vars synpunkter även har bemötts. Yttrandet föranleder inte några förändringar av förslag till klimatstrategi. Yttrandet har inte beretts av Hållbarhetsutskottet.

Förslag till reviderad klimatstrategi föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Ett antagande av förvaltningens förslag till reviderad klimatstrategi innebär att nuvarande klimatstrategi och energiplan upphör att gälla.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag hållbarhetsutskottet 2025-11-05, § 20
- Förslag: Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030
- Förslag: Bilaga 1 Energifrågor i Katrineholms kommuns klimatstrategi 2026–2030
- Samrådsredogörelse – externt samråd, samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-11-24
- Remissredogörelse – intern remiss, samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-04-23
- [Energiplan.pdf](#) (gällande)
- [Klimatstrategi för Katrineholms kommun.pdf](#) (gällande)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i enlighet med beslutad Övergripande plan med budget 2024–2026 (KF 2023-11-20, § 206) tagit fram ett förslag till ny klimatstrategi för Katrineholms kommun för åren 2025–2030 och som föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Förslaget är tänkt att ersätta befintlig klimatstrategi (beslutad KF 2005-10-17, § 178) och befintlig energiplan (beslutad KF 1994-06-20, § 91). Ett antagande av förslaget innebär att nuvarande klimatstrategi och energiplan upphör att gälla.

Föreslagen klimatstrategi utgår från hur Katrineholms kommun kan arbeta för att minska klimatpåverkande utsläpp, anpassa samhället till klimatförändringen, främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

Förslaget övergripande mål: Ett klimatpositivt Katrineholm 2045.

Föreslagen ambitionsnivå: Katrineholms kommun ska arbeta för ett klimatpositivt Katrineholm genom att vara en förebild och arbeta långsiktigt för att minska de klimatpåverkande utsläppen i kommunen i linje med Sveriges nationella klimatmål.

Föreslagna fokusområden är:

1. Katrineholms kommun ska minska samhällets klimatpåverkan genom insatser inom:
 - Hållbara resor och transporter
 - Hållbara energisystem
 - Hållbar konsumtion
 - Klimatsmart bebyggelse och markanvändning
2. Katrineholms kommun ska arbeta för att samhället ska stå väl rustat för att hantera klimatförändringens konsekvenser i form av:
 - Ökande temperaturer
 - Förändrade nederbördsmonster

Hållbarhetsutskottet beslutade vid sitt sammanträde den 6 november 2024 (HU § 20) att skicka samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till reviderad klimatstrategi samt bilagor

med underlag till klimatstrategin på remiss till samtliga nämnder med sista svarsdag den 28 februari 2025.

Remissrundan visade på ett brett stöd för föreslagen strategi och utifrån inkomna synpunkter bearbetades förslaget bland annat med avsnitt om energiberedskap samt förtydligande av insatsområden (se remissredogörelse). Vid hållbarhetsutskottets sammanträde den 7 maj 2025 (HU § 11) beslutades att skicka det reviderade förslaget, inklusive bilaga för energiområdet, på samråd till berörda remissinstanser enligt en redovisad lista samt att samråd skulle ske under perioden 1 juni till 30 september 2025 med sista svarsdag den 30 september 2025. En inbjudan om att inkomna med synpunkter på förslaget publicerades även på kommunens hemsida.

Efter avslutat externt samråd har förslaget bearbetats ytterligare och har i huvudsak inneburit förtydliganden av figurer i både huvuddokument och bilaga, anpassning av bilagan utifrån dels förändringar i nationella, regionala och lokala styrdokument som skett under ärendets beredningsprocess dels förändringar i Energimyndighetens råd kring utveckling av kommunala energiplaner. Bilagan har även kompletterats med ett avsnitt om hur energisystemens utveckling kommer påverka Katrineholms kommun, en genomförandeplan samt en utvecklad analys av hur energiplanen uppfyller lagens syfte om kommunal energiplanering.

Det bearbetade förslaget har därefter presenterats för och beretts av hållbarhetsutskottet som vid sitt sammanträde den 5 november 2025 även ställt sig bakom förvaltningens förslag.

Kommunledningsförvaltningen har i sin vidare beredning tagit emot en komplettering från samhällsbyggnadsförvaltningen innehållande ett yttrande från Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Yttrandet har bemötts av samhällsbyggnadsförvaltningen på samma vis som andra remissvar varför samrådsredogörelsen har uppdaterats den 24 november.

Kompletteringen har inte beretts av Hållbarhetsutskottet. Utskottets ordförande är dock vidtalad kring händelseutvecklingen. Kompletteringen föranleder inte några förändringar av förslag till klimatstrategi.

Pia Lindahl
Klimatstrateg

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Akten

§ 20

KS/2024:350

Reviderad klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030

Hållbarhetsutskottets beslut

1. Hållbarhetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att ersätta gällande klimatstrategi (KF 2005-10-17, § 178) med föreslagen klimatstrategi inklusive bilaga 1.
2. Hållbarhetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att ersätta gällande energiplan (KF 1994-06-20, § 91) med föreslagen klimatstrategi inklusive bilaga 1.
3. Den nya klimatstrategin inklusive bilaga 1 ska gälla från 1 januari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i enlighet med beslutad Övergripande plan med budget 2024–2026 (KF 2023-11-20, § 206) tagit fram ett förslag på en klimatstrategi som dels ersätter befintlig klimatstrategi antagen av kommunfullmäktige i oktober 2005 (§ 178), dels ersätter befintlig energiplan antagen av kommunfullmäktige i juni 1994 (§ 91).

Föreslagen klimatstrategi utgår från hur Katrineholms kommun kan arbeta för att minska klimatpåverkande utsläpp, anpassa samhället till klimatförändringen, främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

Förslaget har beretts av Hållbarhetsutskottet och har remitterats både internt och externt. Allmänheten har även via kommunens hemsida bjudits in till att lämna synpunkter. Synpunkter från såväl extern remiss som intern remiss är inarbetade i förslag till reviderad klimatstrategi.

Förslag till reviderad klimatstrategi föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Ett antagande av förvaltningens förslag till reviderad klimatstrategi innebär att nuvarande klimatstrategi och energiplan upphör att gälla.

Ärendets handlingar

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-27
- Samrådsredogörelse – externt samråd, samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-10-07
- Remissredogörelse – intern remiss, samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-04-23
- Förslag: Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030
- Förslag: Bilaga 1 Energifrågor i Katrineholms kommuns klimatstrategi 2026–2030

Överläggning

Under hållbarhetsutskottets överläggning yttrar sig Anneli Hedberg (S).

Beslutet skickas till:

Kommunledningsförvaltningen

Akt

Ordförandens sign

Justerandes sign

Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030

Kommunstyrelsen 2025-11-26, § 235

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 202XX-XX-XX, § XXX

Giltighet

Gäller från och med 2026-01-01

Gäller till och med 2030-12-31

Förvaltarskap¹

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde

Kategori

Inriktningsdokument

Uppföljning

Klimatstrategin revideras en gång per mandatperiod

Ansvarig för uppföljningen är Samhällsbyggnadsförvaltningen

¹ Förvaltarskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Innehåll.....	3
Inledning.....	4
Framtagande och giltighet.....	4
Sammanfattning	5
Klimatmål.....	5
Ambition	5
Genomförande.....	5
Fokusområden	5
Minskad klimatpåverkan	6
Hållbara resor och transporter	8
Klimatmål 2045 – I Katrineholm är resor och transporter fossilfria.....	8
Insatsområden 2026–2030	8
Hållbara energisystem	9
Klimatmål 2045 – I Katrineholms kommun har vi en hög andel förnybar energiproduktion samt en effektiv energianvändning	9
Insatsområden 2026–2030	9
Hållbar konsumtion.....	10
Klimatmål 2045 – I Katrineholm är konsumtionen genomtänkt, fossilfri, giftfri och cirkulär	10
Klimatsmart bebyggelse och markanvändning	11
Klimatmål 2045 – Katrineholm har en klimatsmart bebyggelse och markanvändning.....	11
Insatsområden 2026–2030	11
Klimatanpassning.....	12
Ökande temperaturer	13
Klimatmål 2045 – Katrineholms kommun står väl rustat för att hantera ökande temperaturer.....	13
Insatsområden 2026–2030	13
Förändrade nederbördsmonster	14
Klimatmål 2045 – Katrineholms kommun står väl rustat för att hantera förändrade nederbördsmonster	14
Insatsområden 2026–2030	14
Uppföljning.....	15

Inledning

Mängden koldioxid i atmosfären ökar på grund av mänsklig aktivitet och är nu högre än vad den varit på flera miljoner år. Detta leder till klimatförändringar i form av en ökad medeltemperatur, förändrade nederbördsmonster och ökad risk för väderrelaterade naturkatastrofer.

Om utsläppen av koldioxid fortsätter att öka som i dag kommer medeltemperaturen i Sverige vara cirka 5 grader varmare i slutet av seklet. I Katrineholm kommer antalet dagar med en medeltemperatur över 20 grader öka till över 50 dagar om året. Detta kommer bland annat påverka människors hälsa, ekosystem, jordbruk, infrastruktur och verksamheter.

Internationella och nationella mål och överenskommelser för att bekämpa klimatförändringen innefattar att begränsa den globala uppvärmningen till långt under 2 °C och sträva efter att begränsa den till 1,5 °C, genom att minska utsläppen av växthusgaser (FN, Parisavtalet). EU har beslutat att de ska bli världens första klimatneutrala kontinent till år 2050 medan Sverige har som mål att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Katrineholms kommun klargör i denna klimatstrategi:

- Att Katrineholm ska bli en klimatpositiv kommun till år 2045.
- Hur Katrineholms kommun under perioden 2026-2030:
 - ska arbeta för att minska klimatpåverkan
 - ska arbeta för att anpassa samhället till klimatförändringen
 - ska arbeta för att främja hushållningen med energi samt en säker och tillräcklig energitillförsel

Klimatstrategin är ett komplement till övriga kommunala styrdokument² genom att den konkretiserar hur Katrineholms kommun ska arbeta för att minska klimatpåverkan, anpassa kommunen till klimatförändringen samt bidra till ett robust och hållbart energisystem.

Klimatstrategin är en del av Katrineholms kommuns arbete för Hållbar utveckling och bidrar särskilt till insatser inom mål 6, 7, 11, 12, 13 och 15 i Agenda 2030.

Framtagande och giltighet

Klimatstrategin antas av kommunfullmäktige i Katrineholms kommun.

Klimatstrategin utgör kommunens energiplan enligt Lag (1977:439) om kommunal energiplanering.

² Exempelvis kommunplan, översiktsplan och grönsplan

Sammanfattning

Klimatmål

Katrineholm ska vara en klimatpositiv kommun år 2045³.

Ambition

Katrineholms kommun ska arbeta för ett klimatpositivt Katrineholm⁴ genom att vara en förebild och arbeta långsiktigt för att minska de klimatpåverkande utsläppen i kommunen i linje med Sveriges nationella klimatmål.

Genomförande

Klimatstrategin gäller för Katrineholms kommuns samtliga nämnder och styrelser - vilka även ansvarar för genomförandet av planen.

De insatser som beskrivs i klimatstrategin är frågor som Katrineholms kommun har direkt rådighet över, indirekt rådighet över eller rådighet över genom påverkansarbete.

Direkt rådighet innefattar det som Katrineholms kommun kan påverka inom den egna verksamheten. Det kan till exempel vara att energieffektivisera kommunkoncernens egna fastigheter samt att använda fossilfria bränslen i kommunen fordon.

Indirekt rådighet innefattar hur Katrineholms kommun kan skapa förutsättningar för kommunens invånare, företagare och besökare att fatta klimatsmarta beslut. Kommunen kan exempelvis skapa en välfungerande infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik, laddplatser för elfordon samt informera om energibesparingsåtgärder och klimatsmarta alternativ.

Rådighet genom påverkan betyder att omgivningen påverkas genom att förändring skapas på annat håll. Det innebär till exempel att kommunen kan samarbeta med andra för att påverka nationella aktörer. Frågor som kommunen inte har rådighet över men som vi kan vara med och påverka är exempelvis produktion av förnybar energi samt klimatpåverkan från privat konsumtion.

Fokusområden

Katrineholms kommun ska minska samhällets klimatpåverkan genom insatser inom:

- Hållbara resor och transporter
- Hållbara energisystem
- Hållbar konsumtion
- Klimatsmart bebyggelse och markanvändning

Katrineholms kommun ska arbeta för att samhället ska stå väl rustat för att hantera klimatförändringens konsekvenser i form av:

- Ökande temperaturer
- Förändrade nederbördsmönster

³ Målet är satt med utgångspunkt för det geografiska området Katrineholms kommun.

⁴ Med en klimatpositiv kommun avses att utsläppen av växthusgaser som orsakas av verksamma i Katrineholms kommun (geografisk) ska vara lägre än upptaget av växthusgaser i kommunen. Detta nås genom minimering av utsläpp och ökad kolinlagring. Källa: Vad betyder orden? | Klimatkommunerna

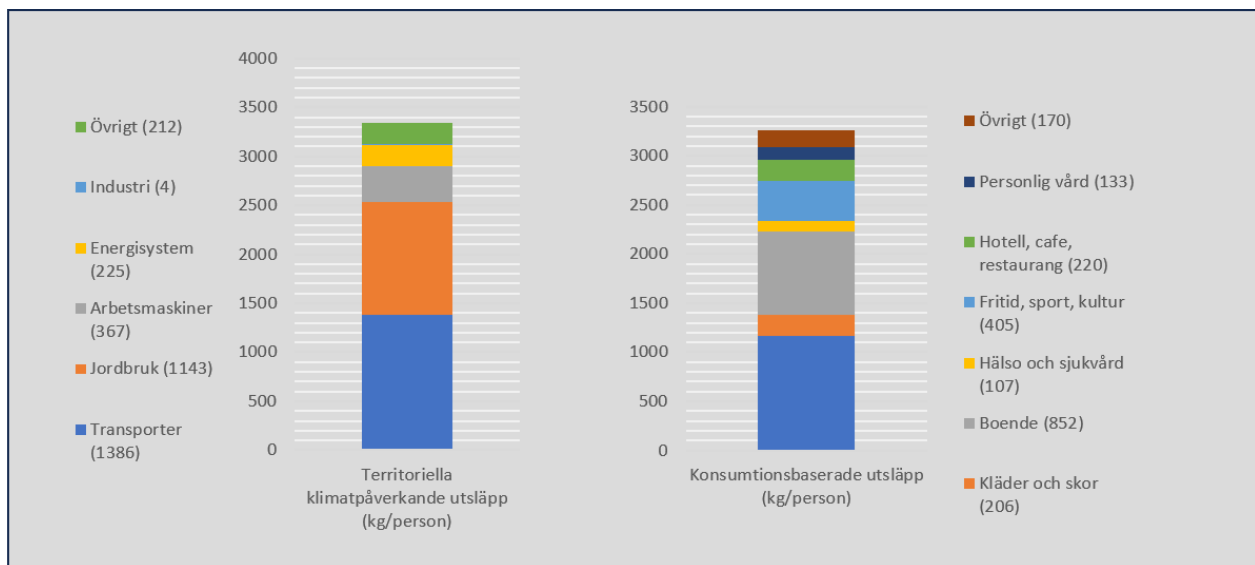
Minskad klimatpåverkan

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Klimatförändringen, som främst drivs av utsläpp av växthusgaser från användning av fossila bränslen, leder till stigande globala temperaturer, extrema väderhändelser och förändrade ekosystem.

Sveriges klimatmål, att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, innebär att de klimatpåverkande utsläppen inom Sveriges gränser ska vara minst 85 procent lägre senast år 2045, jämfört med 1990 års utsläppsnivåer. De resterande 15 procenten kan uppnås genom så kallade kompletterande åtgärder.

De direkta territoriella utsläppen av växthusgaser i Katrineholms kommun (geografiskt område) var, år 2023, 115 460 ton koldioxidekvivalenter eller 3337 koldioxidekvivalenter per person och kom främst från transporter, jordbruk, energisystem och industri⁵. Med direkta territoriella utsläpp menas de utsläpp som sker i Katrineholms kommun.

Till dessa utsläpp tillkommer utsläpp från konsumtion motsvarande 3263 kg koldioxid-ekvivalenter per person⁶. De indirekta konsumtionsbaserade utsläppen sker globalt och orsakas av produktion och resthantering från de varor och tjänster vi konsumerar. Våra konsumtionsbaserade utsläpp kommer främst från livsmedelskonsumtion, boende samt fritid, sport och kultur. Transporter kan räknas in i såväl de territoriella utsläppen som de konsumtionsbaserade utsläppen varför vi valt att inte inkludera transporter i de konsumtionsbaserade utsläppen.

Figur 1 Till vänster direkta territoriella utsläpp av växthusgaser (kg per person i Katrineholms kommun 2023) källa: Nationella emissionsdatabasen. Till höger konsumtionsbaserade utsläpp (exklusive transporter) (kg per person i Katrineholms kommun 2023) källa: Konsumtionskompassen

Katrineholms kommun har direkt eller indirekt rådighet att påverka samtliga utsläppsområden men de områden som kommunen har minst rådighet över är klimatpåverkan från jordbruk samt privatkonsumtion.

För att nå målet om ett klimatpositivt Katrineholm 2045 behöver utsläppen av växthusgaser i Katrineholms kommun (geografisk) minska samtidigt som inlagring av växthusgaser ökar. Detta innebär

⁵ Källa: Nationella emissionsdatabasen

⁶ Källa: Konsumtionskompassen

stora förändringar för transportsektorn, energisystemen, konsumtion samt användning av mark och vatten.

- **Transportsektorn** behöver fasa ut fossila bränslen.
- **Energisystemen** behöver fasa ut fossil energi.
- **Konsumtionen** behöver bli hållbar.
- **Byggnation och markanvändning** behöver förändras och anpassas till kommande krav på kolinlagring, hållbar design och materialanvändning samtidigt som fler markområden behöver avsättas för hantering av förändrade nederbördsmängder och åtgärder för hantering av ökande temperaturer.

Att investera i klimatanpassning och utsläppsminskningar medför kostnader initialt men kommer leda till kostnadsbesparingar på lång sikt samt bidra till att skapa nya arbetstillfällen och attrahera företag och invånare som söker en hållbar livsmiljö.

Hållbara resor och transporter

Klimatmål 2045 – I Katrineholm är resor och transporter fossilfria

Transporter står för 40% av de direkta (territoriella) klimatpåverkande utsläppen i Katrineholms kommuns (geografiskt). Klimatpåverkan från transportsektorn behöver minskas genom energieffektivare fordon, fossilfria drivmedel och ett förändrat resmönster.

2023 genomfördes hälften av alla resor i Sverige med bil medan kollektivtrafik, cykel och gång stod för ungefär 1/6 del av resorna vardera. Av de 16 880 fordon som användes i Katrineholms kommun (geografisk) drevs 18% med fossilfria bränslen. I kommunorganisationen var 94,7% av personbilarna och 77,8% av de lätta lastbilarna fossiloberoende.

Figur 2: Trafiksystemet i Katrineholms kommun ska vara tillgängligt, hållbart, tryggt och säkert och det ska vara möjligt och tryggt att cykla året om, Källa Katrineholms kommunplan 2023–2026.

Katrineholms kommun kan påverka egna och andras resor och transporter genom att själva resa fossilfritt, ställa krav på fossilfria transporter vid upphandlingar, utveckla infrastrukturen så att resebehovet minskar och andelen resor med cykel, till fots och med kollektivtrafik ökar samt planera så att olika trafikslag kompletterar varandra och bildar en helhet.

Insatsområden 2026–2030

Katrineholms kommun ska möjliggöra en hållbar omställning inom transportsektorn genom att främja gång och cykel samt fossilfria drivmedel i hela kommunen.

Katrineholms kommuns egen verksamhet ska resa fossilfritt från år 2027.

Katrineholms kommun ska arbeta för fossilfria transporter genom att:

- Samtliga transporter och entreprenader inom kommunorganisationen ska ske fossilfritt från år 2030.
- Fram till 2030 ska transporter och entreprenader som upphandlas av kommunorganisationen om möjligt ske fossilfritt.

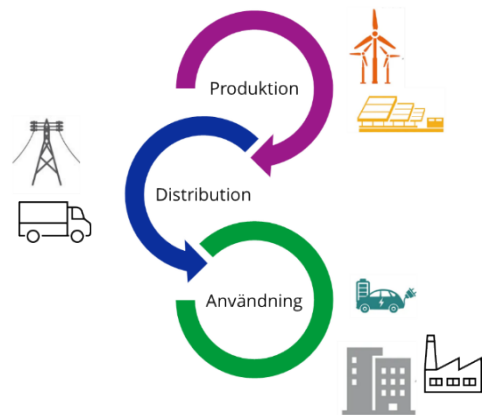
Katrineholms kommun ska ta fram en handlingsplan för hur målet om fossilfria resor och transporter i Katrineholms kommun (geografisk) ska nås till 2045.

Hållbara energisystem

Klimatmål 2045 – I Katrineholms kommun har vi en hög andel förnybar energiproduktion samt en effektiv energianvändning

I Katrineholms kommun produceras el och värme genom kraftvärme, biogas, vattenkraft, solkraft och vindkraft. Majoriteten av den el och de fordonsbränslen som används i kommunen produceras utanför kommunen medan mycket av den värme som används produceras i kommunen.

För att säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig och hållbar energi för alla är det viktigt att produktionen av förnybar och fossilfri energi ökar, att distributionsnäten för energi är anpassade efter användningen och att energianvändningen sker effektivt. Ett hållbart och robust energisystem med lokal energiproduktion skapar även förutsättningar för att klara samhällets behov av energi vid händelse av kris och krig.

Figur 3: Illustration av energisystemen

Katrineholms kommun kan främja lokal och förnybar energiproduktion samt tillförlitliga distributionsnät genom att bygga energiproduktion i egen regi samt genom att samverka med intressenter inom energiområdet.

Katrineholms kommun kan även arbeta för en minskad och effektiviserad energianvändning genom att energieffektivisera sina verksamheter samt genom att samverka med privatpersoner, föreningar och näringsliv gällande energieffektivisering.

Insatsområden 2026–2030

Katrineholms kommun ska arbeta för ökad produktion av förnybar energi genom att:

- Samverka med intressenter inom energiområdet för att möjliggöra små- och storskaliga energilösningar som bidrar till en ökad produktion av lokal förnybar energi.
- Installera solceller på kommunkoncernens fastigheter där så är lämpligt.

Katrineholms kommun ska arbeta för energidistribution med god leveranstrygghet genom att:

- Samverka med näringsliv och nätägare för trygga, effektiva och hållbara energileveranser i hela kommunen.

Katrineholms kommun ska främja en effektiv energianvändning genom att:

- Energieffektivisera kommunens lokaler.
- Ställa tydliga energi- och klimatkrav vid upphandling samt ta hänsyn till energi- och klimatfrågor vid exploatering.
- Inspirera kommuninvånare och verksamheter till en effektiv energianvändning och sprida kunskap om energieffektiviseringsinsatser.

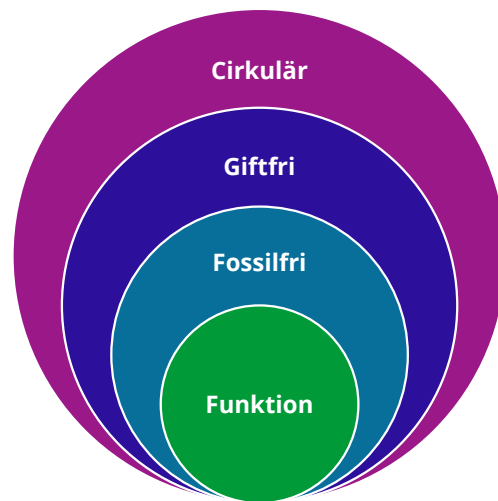
Katrineholms kommun ska i nära samverkan med energiproducenter, distributörer och användare av energi arbeta för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem. Systemet ska vara hållbart och fungera både under normala förhållanden som vid kris eller krig.

Hållbar konsumtion

Klimatmål 2045 – I Katrineholm är konsumtionen genomtänkt, fossilfri, giftfri och cirkulär

Konsumtion bidrar till klimatpåverkande utsläpp genom materialanvändning, energianvändning, transporter samt användning och återvinning av produkter. Den offentliga konsumtionen står för 40% av Sveriges konsumtionsbaserade klimatpåverkande utsläpp och för att minska Sveriges utsläpp förväntas offentlig verksamhet vara föregångare för hållbar konsumtion.

Katrineholms kommun kan främja hållbar konsumtion genom att driva på utvecklingen mot fossilfria, giftfria och cirkulära flöden. Genom att sätta användarens behov av funktion i centrum, ställa krav vid offentliga upphandlingar, sprida kunskap och skapa förutsättningar för hållbara val i hela kommunen, kan kommunen bidra till en mer resurseffektiv och hållbar konsumtion.

Figur 4 Hållbar konsumtion genom fossilfria, giftfria och cirkulära flöden med användarens krav på funktion i centrum.

Insatsområden 2026–2030

Katrineholms kommun ska minska klimatpåverkan från kommunkoncernens konsumtion genom:

- Genomtänkta inköp med produktens/tjänstens funktion i centrum. Produktens/tjänstens funktion utvärderas ur ett livscykelperspektiv.
- Fossilfria transporter och klimatsmarta material samt minskad användning av fossilbaserade material så som plast och olja.
- Giftfria produkter ska eftersträvas. Vid upphandling ska upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier på minst basnivå användas.
- Återanvändning samt cirkulära lösningar ska eftersträvas genom att funktion, reparation och återbruk premieras.

Katrineholms kommun ska arbeta för hållbar produktion och konsumtion av livsmedel.

Katrineholms kommun ska verka för minskad klimatpåverkan från invånare och verksamheters konsumtion genom informationsinsatser och stödjande insatser för återbruk.

Katrineholms kommun ska ta fram en handlingsplan för hållbar konsumtion.

Klimatsmart bebyggelse och markanvändning

Klimatmål 2045 – Katrineholm har en klimatsmart bebyggelse och markanvändning

Figur 5 Klimatsmart bebyggelse och markanvändning är viktiga för samhällets utveckling.

En klimatsmart bebyggelse och markanvändning balanserar behoven av bostäder, verksamheter, infrastruktur, jordbruk, skogsmark, rekreation med bevarandet av natur och ekosystemtjänster.

Katrineholms kommun kan verka för en klimatsmart bebyggelse och markanvändning genom att nyttja mark effektivt, optimera användningen av byggnader och gaturum, skydda och utveckla grönområden för rekreation, skugga och dagvattenhantering samt välja hållbara byggnadsmetoder och material.

Insatsområden 2026–2030

Klimatsmart bebyggelse

Katrineholms kommun ska arbeta för klimatsmart bebyggelse genom att:

- I samband med markanvisning och exploatering uppmuntra till klimatsmart byggnation och markanvändning.
- Vid planering av nya områden premiera förutsättningar för hållbar infrastruktur⁷.
- Kommunkoncernens egna byggnader förvaltas och utvecklas hållbart.
- Vid ny- och ombyggnation främja cirkulära flöden.
- Större om- och nybyggnationer av Katrineholms kommuns fastigheter ska om möjligt uppfylla kraven för SGBC Miljöbyggnad med lägst nivå silver.

Klimatsmart markanvändning

Katrineholms kommun ska arbeta för en klimatsmart markanvändning genom att:

- Främja ett hållbart skogs- och jordbruk där nettoupptag av växthusgaser ökar och den biologiska mångfalden gynnas.
- Värna och utveckla grönområden för rekreation, skugga och dagvattenhantering.
- Värna ekosystemtjänster vid ianspråktagande av mark. De ekosystemtjänster som inte kan värnas ska kompenseras.
- Använda naturbaserade lösningar för att balansera klimatet i kommunens tätorter.

⁷ Med hållbar infrastruktur avses infrastruktur som underlättar gång, cykel och kollektivtrafik, som främjar hållbar resursanvändning, som är tillgänglig för alla och som är långsiktigt planerade med hållbara material och låga kostnader för underhåll och reparationer.

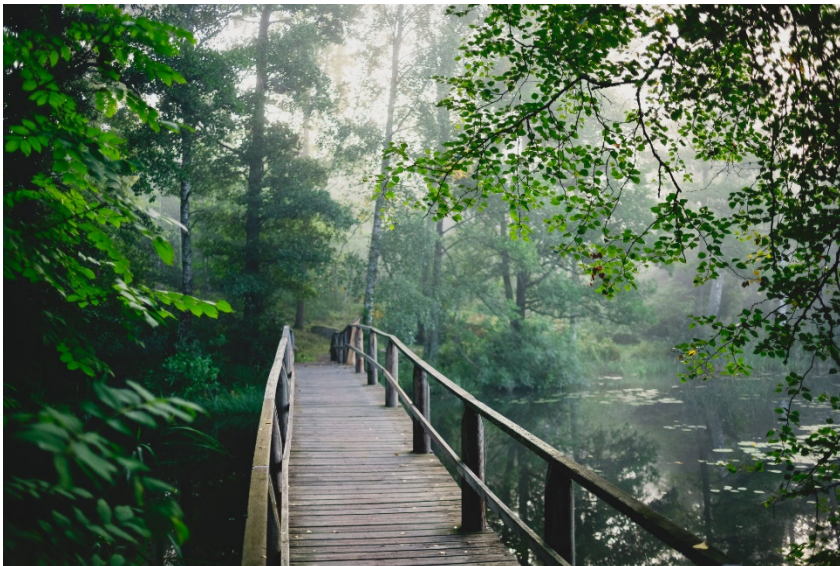
Klimatanpassning

Ett förändrat klimat innebär att förutsättningarna för hur samhället kan se ut och fungera förändras. Genom att i förväg anpassa samhället efter kommande klimatförändringarna kan samhällets sårbarhet minska.

Klimatförändringen leder till ökande temperaturer och förändrade nederbördsmönster. Ökande temperaturer kommer bland annat leda till ökad risk för torka och skogsbränder, risker för hälsa och välbefinnande, ökad förekomst av skadegörare och invasiva främmande arter samt climateffekter som hotar en trygg energi- och livsmedelsförsörjning.

Förändrade nederbördsmönster kommer bland annat bidra till ökad risk för översvämningar och höga vattenflöden, osäker tillgång till vatten av tillräcklig mängd och god kvalitet samt ökad risk för ras, skred och erosion.

Åtgärder för att hantera klimatförändringen handlar om att verka för välmående och livskraftiga ekosystem samt anpassning av infrastruktur och byggnader. Genom välmående och livskraftiga ekosystem hjälper naturen oss att hantera förändrade nederbördsmönster och temperaturer varvid påfrestningarna på människor, infrastruktur och byggnader inte blir lika stora.

Figur 6 Carl Ugglas park i Katrineholm är en av kommunens många våtmarker. Foto: Josefine Karlsson

För att klimatanpassa samhället behöver Katrineholms kommun:

- Förbättra förmågan att hantera ökande temperaturer
- Skapa bättre förutsättningar att hantera förändrade nederbördsmönster

Ökande temperaturer

Klimatmål 2045 – Katrineholms kommun står väl rustat för att hantera ökande temperaturer

Om utsläppen av växthusgaser fortsätter att öka, kan medeltemperaturen i Sverige bli cirka 5 grader varmare mot slutet av seklet. Detta skulle leda till kortare vintrar, längre växtsäsonger och varmare somrar.

Högre medeltemperaturer innebär ett minskat behov av uppvärmning av bostäder och lokaler men ökat behov av att kyla bostäder och lokaler under varma dagar. Den ökade medeltemperaturen kommer förlänga växtsäsongen och ge ökad tillväxt i odlingar och skogsbruk men kommer även medföra en ökad förekomst av skadegörare, sjukdomar och invasiva främmande arter som påverkar människor, djur och växter.

Vid dagar med medeltemperaturer över 25 °C medför ökade hälsorisker för människor och djur. Småbarn, vuxna och sjuka är särskilt känsliga för höga temperaturer. För att hantera dessa varma dagar är tillgången till svalare platser, så som parker och grönområden, viktigt. De är också viktigt att bevara större grönområden, naturområden och sjöar som omger tätorterna då dessa områden är avgörande för att reglera temperaturer och förbättra lokalklimatet.

Figur 7 Klimatförändringen kommer medföra en ökad medeltemperatur på upp till 5 grader till slutet av århundradet.

Insatsområden 2026–2030

Katrineholms kommun ska arbeta för en förbättrad förmåga att hantera ökande temperaturer genom att:

- Arbeta aktivt för att hantera klimatförändringens påverkan på ekosystemen och motverka utbredning av invasiva arter.
- Skapa och bevara områden med svalka dit människor kan ta sig vid värmeböljor.
- Säkerställa god beredskap för skogsbränder.
- Använda naturbaserade lösningar för att skapa bättre förutsättningar att hantera klimatförändringens konsekvenser.
- Förebygga uppkomsten av urbana värmeöar i kommunens tätorter.
- Eftersträva och aktivt arbeta för 30 % krontäckning i kommunens tätorter.
- Ta fram en handlingsplan för klimatanpassning.

Förändrade nederbördsmonster

Klimatmål 2045 – Katrineholms kommun står väl rustat för att hantera förändrade nederbördsmonster

Klimatförändringen förväntas påverka nederbördsmonstret i Katrineholms kommun på flera sätt. Kommunen kommer få mer regn och snö under höst och vinter, medan somrarna blir varmare och torrare. Oavsett årstid väntas fler dagar med intensiv nederbörd under året, vilket riskerar att påverka byggnader, vägar, järnvägar samt vatten- och avloppssystem.

Mer nederbörd under vintern kan öka risken för översvämningar, medan torrare somrar kan påverka odlingar och vattenförsörjningen negativt samt öka risken för skogsbränder.

Extrema väderhändelser som skyfall och stormar förväntas bli vanligare, vilket medför utmaningar för samhällsplaneringen och infrastrukturen.

Figur 8 Antalet dagar med vinterväglag kommer minska med klimatförändringen.

Insatsområden 2026–2030

Katrineholms kommun ska skapa bättre förutsättningar att hantera förändrade nederbördsmonster genom att:

- Undersöka möjligheten att skapa översvänningsområden för att hantera höga dagvattenflöden.
- Arbeta för lokalt omhändertagande av dagvatten.
- Arbeta för att anpassa vatten- och avloppssystem till ökande nederbörd.
- Arbeta för en effektiv och hållbar vattenanvändning genom att ta tillvara regnvatten samt minska vattenanvändningen.
- Ta fram en handlingsplan för klimatanpassning.

Uppföljning

Genomförandet av klimatstrategin ska följas upp årligen. Uppföljningen ska ske med avseende på genomförandet av de olika insatsområdena samt nedanstående nyckeltal.

Fokusområde	Nyckeltal	2023	2024	Kommentar
Klimat-påverkan	Territoriella utsläpp av växthusgaser i Katrineholms kommun (ton CO2ekv/år)	44 110 326	-	Källa: Nationella emissionsdatabasen
Hållbara resor och transporter	Andel fossiloberoende fordon i kommunorganisationen	87,3 %	90,5%	Källa: Kolada
	Andel förnybara drivmedel till kommunens fordonsflotta	65 %	-	Källa: BioDriv Öst
	Andel fossiloberoende fordon i kommunen (geografiskt)	17,6 %	19,2%	Källa: Kolada
Hållbara energisystem	Energianvändning i kommunens lokaler kWh primärenergi (fastighetsenergi)/kvm Atemp ⁸	-	-	Källa: KFAB
	Solceller på kommunkoncernens fastigheter (kW installerad effekt)	977 kW	-	Källa: KFAB
	Solcellsanläggningar, totalt installerad effekt i Katrineholms kommun (MW)	21,34 MW	25,38 MW	Källa: Kolada
	Elproduktion i Katrineholms kommun (geografiskt område) (MWh)	44 527 MWh	-	Källa: Kolada
	Varav solkraft (MWh)	16 640 MWh	-	Källa: Kolada
	Varav bränslebaserad kraft (MWh)	23 550 MWh	-	Källa: Kolada
	Vindkraft installerad effekt i kommunen (MW)	2 MW	-	Källa: Energimyndigheten
Hållbar konsumtion	Konsumtionsbaserade utsläpp i Katrineholms kommun (kg CO2ekv/capita)	5334	-	Källa: Konsumtionskompassen
Ökad temperatur	Krontäckning i Katrineholm Tätort (%)	29 %	-	Källa: Boverkets ⁹
Förändrade nederbördsmonster	Årsnederbörd Katrineholms kommun (mm)	558 mm	-	Källa: SMHI Floda ¹⁰
	Antal tillfällen då räddningstjänsten blivit larmad pga. översvämningar i Katrineholms kommun per år	6	-	Källa: Räddningstjänsten
	Antal tillfällen då räddningstjänsten blivit larmad pga. skog och markbränder i Katrineholms kommun per år	25	-	Källa: Räddningstjänsten

⁸ Primärenergi innebär att förbrukningen multipliceras med en faktor 0,7 för fjärrvärme och 1,6 för el.

⁹ [Andel trädäckning per stadsdel | Trädinventering Sammanvägt för Katrineholms tätort](#)

¹⁰ [Ladda ner väderobservationer — SMHI](#)

Bilaga 1 – Energifrågor i Katrineholms kommuns klimatstrategi 2026- 2030

Kommunstyrelsen 2025-11-26, § 235

Innehåll

Innehåll

Innehåll	2
Inledning	3
Bakgrund	3
Energisystemen	3
Ansvar och roller	3
Mål och lagstiftning	4
Samverkan och intressenter	9
Nulägesbeskrivning	11
Energiflöden i Sverige	11
Energiflöden i kommunen	12
Framtidsbild	15
Hur energisystemens utveckling kommer påverka Katrineholms kommun	16
Genomförande	18
Lag 1977:439 om kommunal energiplanering	19
Analys av hur energiplanen uppfyller syftet med lagen om kommunal energiplanering	19
Analys av klimatstrategins, tillika energiplanens, påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser	20
Sammanvägd bedömning om betydande miljöpåverkan	23

Inledning

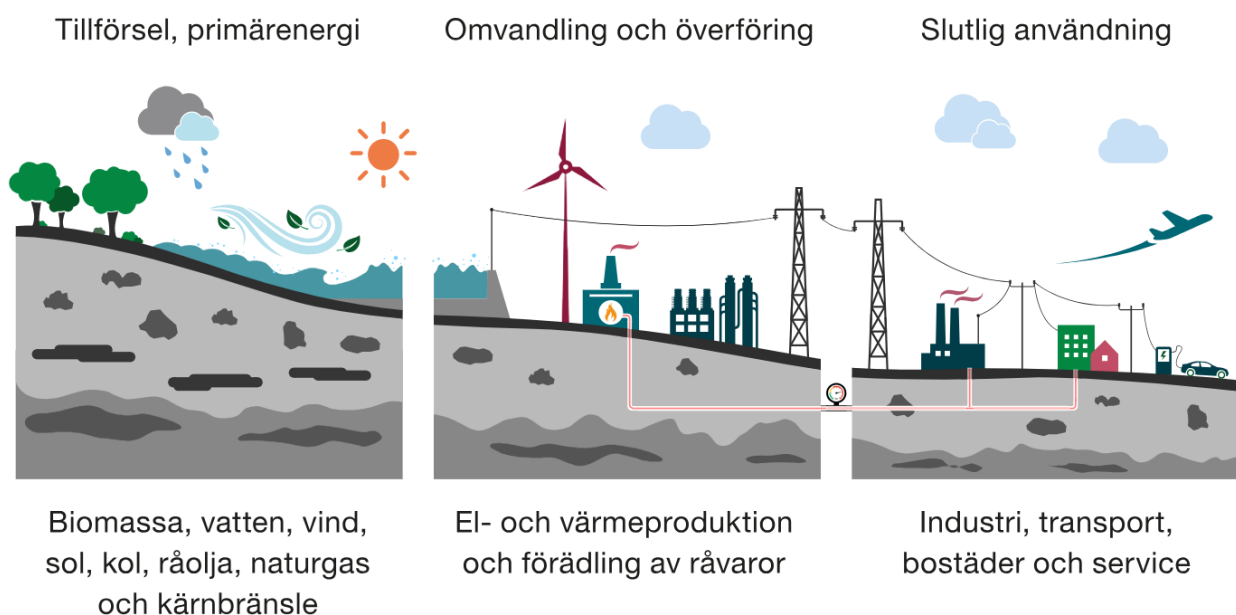
Bakgrund

Enligt Lag 1977:439 om kommunal energiplanering ska en kommun ha en aktuell plan för energiplanering med syfte att verka för tillräcklig och säker tillgång till energi.

Denna rapport innehåller underlag till energifrågor i Klimatstrategin samt en analys av hur Klimatstrategin för Katrineholm 2024-2030 uppfyller kraven på en energiplan enligt Lag (1977:439) om kommunal energiplanering.

Energisystemen

Energisystemen kan delas in i tillförsel/primärenergi, omvandlings och produktionsanläggningar samt slutliga användare som alla knyts samman genom distributionsnät se figur 1.

Figur 1 energisystemet uppdelat i tillförsel, omvandling och överföring samt slutliga användare – allt sammankopplat genom distributionsnäten. Källa: Energimyndigheten energimyndigheten.se/49c3be/globalassets/sveriges-energisystem/energisystemet-bildserie.svg.

Ansvar och roller

Ansvaret för energisystemen är delat.

Produktion

Privata aktörer och företag driver energiproduktionsanläggningar och energilager i Katrineholms kommun. I Katrineholms kommun finns två större energiproducenter Tekniska Verken i Linköping AB (kraftvärmeverk) samt Gasum (biogas).

Katrineholms kommun och dess bolag driver mindre energiproduktion i form av solceller. Sörmlands vatten och avfall AB driver produktion av biogas från avloppsslam.

Katrineholms kommun kan påverka lokalisering av energiproduktion bland annat genom:

- kommunens översiktsplan vilken "ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras"
- kommunen ska godkänna etableringar av vindkraft enligt miljöbalken (1998:808) samt
- kommunen är den myndighet som hanterar bygglov av vissa typer av solenergianläggningar

Distribution och lagring

Distributionsnäten för el ägs av staten genom Svenska Kraftnät (transmissionsnätet¹) samt av företag (regionala och lokala distributionsnät). De regionala och lokala elnäten i Katrineholms kommun ägs av Vattenfall Eldistribution AB samt Tekniska Verken i Linköping AB.

Distributionsnät för fjärrvärme finns i Katrineholm, Björkvik, Julita, Valla och Forssjö. Fjärrvärmenäten i Katrineholm ägs av Tekniska Verken i Linköping AB medan fjärrvärmenäten i Björkvik, Julita, Valla och Forssjö ägs av Solör Bioenergy Group.

Distributionsnät för flytande och gasformiga energibärare (biogas, bensin, diesel, HVO m.fl.) består av vägtransporter från producent/hamn till tankstationer/energilagrar dit användaren åker för att hämta sin vara.

Katrineholm Vatten och Avfall AB äger en biogasmack i utkanten av Katrineholms tätort. Sörmland Vatten och Avfall AB ansvarar för driften av biogasmacken.

I Katrineholms kommun finns även batterilager vilka ägs och drivs av privata aktörer.

Energianvändning

De som använder energi ansvarar även för vilken typ av energi man använder.

Katrineholms kommun ansvarar för energianvändningen i de kommunala verksamheterna samt i fastigheter ägda av kommunen och de kommunala bolagen.

Kommunen kan indirekt påverka energianvändningen hos privatpersoner samt små och medelstora företag genom att erbjuda energi- och klimatrådgivning till dessa. Påverkan på företag och privatpersoner kan även ske genom dialog, samarbeten samt genom krav som ställs vid upphandlingar.

Mål och lagstiftning

En kommuns energiplan behöver förhålla sig till globala, nationella och regionala målsättningar inom klimat, miljö och energi. Nedan följer en sammanställning av globala, nationella, regionala och lokala målsättningar som är relevanta för Katrineholms kommun.

Globala mål Agenda 2030

17 globala mål för att nå en hållbar utveckling antogs av FN 2015. Av de 17 målen har mål 7 hållbar energi för alla, mål 9 hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11 hållbara städer och samhällen samt mål 13 bekämpa klimatförändringarna störst påverkan på energifrågor.

Mål 7 Hållbar energi för alla, handlar om att alla människor ska ha tillgång till, och råd med, pålitlig, hållbar och modern energi. Pålitliga energikällor är viktiga för att stora delar av samhället ska fungera och valet av energiform påverkar i hög grad utsläppen av klimatpåverkande gaser till atmosfären.

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur handlar bland annat om att rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.

¹ Transmissionsnät överför el över långa avstånd, exempelvis från vattenkraftverk i norra Sverige till kunderna i södra Sverige.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen handlar bland annat om att tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna, handlar om att bekämpa klimatförändringar genom att minska utsläppen av klimatpåverkande ämnen samt stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer.

Mål inom EU

Europeiska unionen, EU, har flertalet mål inom klimat- och energiområdet som är relevanta.

- Klimatpåverkande utsläpp ska minska med 55 % till år 2030 jämfört med 1990 års nivåer
- Energianvändningen ska minska med 11,7 % till 2030 jämfört med prognoserna
- 42,5 % av energianvändningen ska komma från förnybara resurser år 2030
- EU ska vara klimatneutralt senast år 2050

Fit for 55

Fit for 55 är EU:s övergripande plan för att skynda på klimatomställningen genom att göra EU:s politik mer hållbar och klimatvänlig. I linje med Fit for 55 har EU tagit fram flertalet direktiv inom energiområdet så som EPBD, EED och RED.

EPBD – EU-direktiv om byggnaders energiprestanda

EPBD ska främja en förbättring av energiprestandan i byggnader samt en minskning av växthusgaser genom att leda till ett byggnadsbestånd med nollutsläpp senast 2050.

Krav kommer komma gällande energibesparingar i byggnader samt att såväl nya som befintliga lokaler över en viss storlek ska installera lämpliga solcellsanläggningar.

EED – Energieffektiviseringsdirektivet

Energieffektiviseringsdirektivet ska främja en minskad energianvändning genom att alla offentliga organ tillsammans ska minska energianvändningen med 1,9% per år jämfört med grundscenariot för år 2021.

Direktivet innehåller krav på att offentliga byggnader med användningsarea över 250 m² ska renoveras med avseende på energieffektivisering med 3% av totalarean årligen.

RED – Förnybarhetsdirektivet

RED syftar till att öka användningen av förnybara energikällor, minska koldioxidutsläppen samt hjälpa EU att uppfylla sina miljömål.

RED kommer innebära att Sverige ska fastställa nationella mål för att öka användningen av förnybar energi senast 21 maj 2025 samt kan komma att påverka hur kommunen ska bedöma lämplig lokalisering av fossilfri energi.

Nationella mål

Energi

- Den svenska energipolitiken ska förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet
- Planeringsmålet innebär att samhället ska planera för att möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045
- Andelen förnybar energi ska öka och energianvändningen ska effektiviseras
- Energianvändningen ska vara 50 procent effektivare 2030 jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP)
- Elproduktionen ska år 2040 vara 100 procent fossilfri

- Det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt

Miljö och klimat

- Utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium år 2030 bör vara 63 % lägre än utsläppen år 1990
- Utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium år 2040 bör vara 75 % lägre än utsläppen år 1990
- Utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 % lägre senast år 2045 än utsläppen år 1990
- Utsläppen för inrikes transporter exklusive inrikes flyg ska vara 70 procent lägre år 2030 jämfört med 2010

Regionala mål

Regional klimat och energistrategi för Södermanland

I Södermanland finns en nyligen beslutad regional klimat- och energistrategi med visionen att: "År 2045 är Södermanlands län klimatneutralt och vårt samhälle präglas av hållbara och cirkulära resursflöden där innovationsförmågan och det lokala näringslivet har stärkts. Vi är oberoende av fossila bränslen och energisystemet är effektivt, robust samt baserat på fossilfria energikällor."

Den regionala strategin fastslår även att koldioxidutsläppen inom Södermanland bör minska med 11% årligen fram till 2040 för att vara i linje med uppsatta mål.

Den regionala strategin är indelad i fem fokusområden som innefattar de sektorer och beteendemönster som har störst klimatpåverkan i länet (se figur 2). Lösningarna inom fokusområdena innebär till exempel beteendeförändringar, ny teknik, innovation och samverkan.

Den regionala klimat- och energistrategin för Södermanland har reviderats under 2024-2025 och reviderad klimat- och energistrategi kommer publiceras i november 2025.

Figur 2 Fokusområden i den regionala klimat- och energistrategin för Södermanland 2045.

Regional Utvecklingsstrategi

Genom den Regionala Utvecklingsstrategin (RUS) har Region Sörmland identifierat sin roll i energiomställningen till:

- Vägleda och skapa samverkansarenor för andra aktörer
- Ta fram och sprida kunskap
- Främja innovation och ny teknik
- Driva påverkansarbete
- Vara en förebild genom att införa åtgärder som bidrar till energiomställning inom Region Sörmlands organisation

I den Regionala Utvecklingsstrategin anger Region Sörmland även att de ska:

- Utveckla goda kommunikationer med gång och cykel mellan kollektivtrafikhöga lägen och viktiga målpunkter
- Beakta möjligheterna till gång, cykel och kollektivtrafik samt Mobility Management tidigt i planeringsprocesserna
- Utveckla effektiva anslutningar till Eskilstuna och Katrineholms kombiterminaler och stärka deras roller som noder

Kommunala styrdokument

Katrineholms kommunplan 2023-2026

Insatsområden av stor vikt för energiområdet i Katrineholms kommunplan 2023-2026 är bland annat:

- De kommunala verksamheterna och bolagen ska ligga i framkant i omställningen till klimatsmart verksamhet, exempelvis gällande transporter, energi- och elförbrukning, solcellproduktion, livsmedelsinköp och måltider samt skötsel av den offentliga miljön
- Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser behöver vara resurseffektiv och miljöanpassad

Resultatmål av stor relevans för energiområdet är:

- Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter
- Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna
- Ökad solcellproduktion

Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2005

Katrineholms kommuns klimatstrategi² från 2005 innehåller bland annat följande prioriterade områden:

1. Minskning av utsläpp från vägtransporter
2. Minskning av elanvändningen
3. Ökad andel biobränslen och fjärrvärme för uppvärmning

”Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030” kommer ersätta tidigare klimatstrategi för Katrineholms kommun.

Energiplan för Katrineholms kommun

Katrineholms energiplan³ är från 1994 och har som övergripande mål att åstadkomma ett väl fungerande, miljövänligt energisystem med god ekonomi för både samhället och den enskilde. Utgångspunkten är den dubbla strävan att minska miljöriskerna och effektivisera, utveckla och trygga energiförsörjningen.

Delmål:

- Eftersträva en planering och ett byggande som leder till energisnåla, miljövänliga och för människorna trivsamma levnadsvillkor och som samtidigt tar hänsyn till kostnads-, beredskaps- och sårbarhetsaspekterna
- Förbättra möjligheterna att använda kollektiva kommunikationsmedel
- Stimulera till bruk av gång- och cykelvägar
- Erbjuder information och utbildning i energifrågor

² [Klimatstrategi för Katrineholms kommun.pdf](#)

³ [Energiplan.pdf \(katrineholm.se\)](#)

- Stimulera en ökad biobränsleanvändning med miljöriktig teknik
- Utredda om till exempel meteorologiska eller andra lokala hänsyn kan motivera restriktioner/styrning av planerade uppvärmningsformer
- Verka för en ökad hushållning av energiresurserna
- Kommunen bör fortlöpande och långsiktigt garantera fjärrvärmens konkurrensförmåga i förhållande till individuell eldning. Utsläppen från fjärrvärmeverket bör inte tillåtas öka från nuvarande nivå

”Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030” kommer ersätta tidigare energiplan för Katrineholms kommun.

Rese- och fordonspolicy

Kommunens rese och fordonspolicy⁴ anger att anställda och förtroendevalda i Katrineholms kommun förväntas göra hållbara val när så är möjligt. Det innebär bland annat att transporter i samband med tjänsteärenden i så hög grad som möjligt görs till fots eller med cykel.

Vid val av färdmedel ska en sammanvägning av kostnader, miljöhänsyn, säkerhet och tidsåtgång göras. Generellt gäller nedanstående prioriteringsordning:

1. Nyttja digitala möjligheter till resfria möten.
2. Om avståndet tillåter - gå eller cykla. Använd cykelhjälm.
3. Res kollektivt med tåg eller buss.
4. Res med tjänstebil från verksamhet eller bilpool. Samåk gärna.
5. Privatägd personbil får endast användas i undantagsfall.

En revidering av resepolicyen är under framtagande 2025. Den reviderade resepolicyen kommer inte påverka klimatstrategin.

Översiktsplan

Katrineholms kommuns översiktsplan⁵, Framtidsplan 2050, har flera ställningstagande om energisystemen.

- För att kunna möta det framtida energibehovet på ett ansvarsfullt sätt möjliggör vi för hållbar energiproduktion i vår kommun
- Den samhällsviktiga infrastrukturen behöver skyddas för att motverka störningar vid en klimatrelaterad kris. Med den samhällsviktiga infrastrukturen menas energiförsörjning, hälso- och sjukvård och omsorgsverksamhet, kommunal teknisk försörjning, livsmedel, räddningstjänst samt kollektivtrafik. För att kunna arbeta strategiskt med att minska risken för störningar vid klimatrelaterade kriser behövs en heltäckande granskning av kommunens infrastruktur och sårbarheter kopplat till den fysiska miljön.
- Vi ska upprätthålla en långsiktig, hållbar och säker teknisk försörjning av vatten, avlopp, avfall och energi
- En trygg energiförsörjning är en avgörande förutsättning för samhällsutvecklingen. Vi ska bidra till att skapa förutsättningar för ett minskat energibehov och en trygg och hållbar energiförsörjning genom att främja en hållbar och lokal produktion, distribution och användning av förnybar energi.
 - För att möta behovet av en ökad elektrifiering i samhället och minskad klimatpåverkan från energiproduktion ser vi positivt på etablering av små- och storskalig förnybar energiproduktion samt energilager.

⁴ [Rese- och fordonspolicy, KS 2023-10-25 § 239.pdf \(katrineholm.se\)](#)

⁵ Katrineholms översiktsplan - [Temaområden](#) | [Katrineholms kommun](#)

- En god energiförsörjning förutsätter god infrastruktur för energidistribution. Vi ska samverka med elnätsföretagen för att säkerställa att det finns rätt förutsättningar för en god elnätsförsörjning samt att utveckling av kommunen i närheten av elnätsanläggningar inte påverkar säkerhet eller människors hälsa.
- Energi- och resurseffektiva lösningar med låg miljö- och klimatpåverkan ska eftersträvas i befintliga byggnader såväl som vid nyproduktion.
- I detaljplanering av nya områden ska förslag med god energi- och resurseffektivitet premieras.
- Tydliga energi- och klimatkrav ska ställas vid exploatering.

Katrineholms översiktsplans ställningstaganden gällande hållbara transporter har det övergripande mål att "trafiken i kommunen ska planeras så att det är rationellt för invånare att resa hållbart" samt följande ställningstaganden som är relevanta ur energi och klimatsynpunkt:

- Ny bebyggelse ska planeras så att resebehovet minskar och andelen resor med cykel, till fots och med kollektivtrafik ska öka. Frågan ska integreras tidigt i planeringsprocessen.
- Infrastrukturen planeras så att fler invånare har möjlighet att resa hållbart.
- Tillgängligheten i kommunen planeras så att alla trafikslag kompletterar varandra och bildar en helhet.
- Möjligheten att pendla med tåg mellan Katrineholm och omgivande arbetsmarknadsregioner ska fortsätta stärkas.
- För att möjliggöra omställningen till fossilfria transporter ska vi avsätta plats för laddinfrastruktur.
- För att öka framkomlighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt trafiksäkerhet ska möjligheten att införa bussgator och cykelgator utredas.

Samverkan och intressenter

En kommuns rådighet i energifrågor begränsas till kommunens egen energianvändning samt kommunens möjlighet att påverka andras energianvändning genom exempelvis stadsplanering, infrastruktur samt information, rådgivning och samverkan.

Exempel på samverkansparter i energifrågor är:

Länsstyrelsen Södermanland - Länsstyrelsen leder det regionala arbetet med energiomställningen och minskad klimatpåverkan på uppdrag av regeringen och ska bistå länets kommuner, myndigheter och näringsliv i dessa frågor. Länsstyrelsen håller bland annat i arbetet med länets energi- och klimatstrategi och handlingsplan för elektrifiering.

Region Sörmland - Regionen har ansvaret för den regionala utvecklingspolitiken. I detta arbete tar regioner fram en regional utvecklingsstrategi. Region Sörmland arbetar även ambitiöst med att sprida kunskap om energifrågor genom olika samverkansprojekt och seminarier.

Energikontor - De regionala energikontoren är en resurs på som kan ha möjlighet att stötta både kommuner och näringsliv i olika gemensamma projekt samt med sin kompetens inom energiområdet. Energikontoret i Mälardalen ansvarar för den kommunala energi- och klimatrådgivningen i Katrineholms kommun.

Närliggande kommuner - Mellankommunalt samarbete kring energiplanering är centralt då flera frågeställningar med bäring på energi är av regional karaktär så som elinfrastruktur och näringslivsutveckling.

Kommunala bolag - Kommunala bolag kan bidra med underlag, erfarenhet och relevant information inom energiområdet. Många av de åtgärder som ska genomföras enligt kommande lagstiftningen inom energiområdet kommer även landa på de kommunala bolagen, så som energieffektiviseringskrav samt krav på solceller på större offentliga byggnader.

Energibolag – Utöver Tekniska verken i Linköping AB, Sörmlands vatten och avfall AB, Gasum samt Solör Bioenergi finns mindre energibolag verksamma i kommunen.

Elnätsägare – Tekniska Verken i Linköping AB och Vattenfall Eldistribution AB äger elnät i kommunen.

Näringslivet - Kunskap om och förståelse för näringslivets förutsättningar och utvecklingsplaner är centralt för att förstå framtida behov inom energiområdet.

Aktörer i transportsektorn

Elektrifieringen av transportsektorn medför ett ökat behov av laddplatser samt el till dessa laddplatser. Katrineholms kommun samarbetar med BioDriv Öst och projektet Fossilfritt 2030 kring utvecklingen av transportsektorn.

Universitet och högskolor – kan vara viktiga i kommunens energiarbete genom att projekt inom energiområdet kan skapas i samverkan mellan universitet, högskolor och kommuner om förutsättningarna är de rätta.

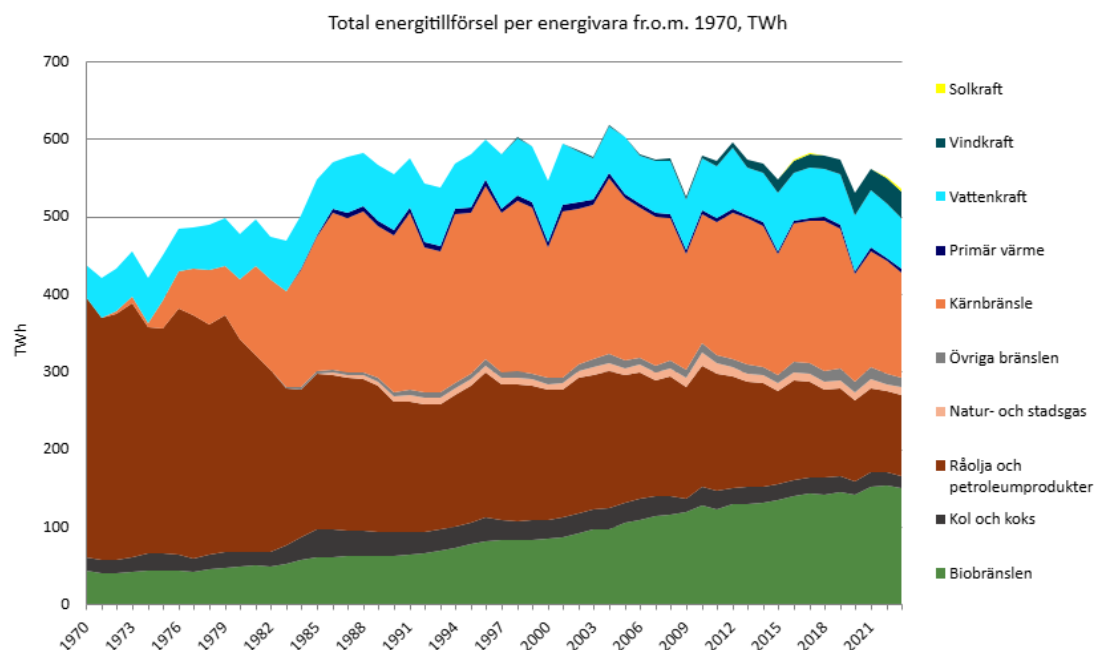
Civilsamhälle och medborgare

Privatpersoner och mindre företag kan få hjälp i energiplanering av kommunens energi- och klimatrådgivare.

Nulägesbeskrivning

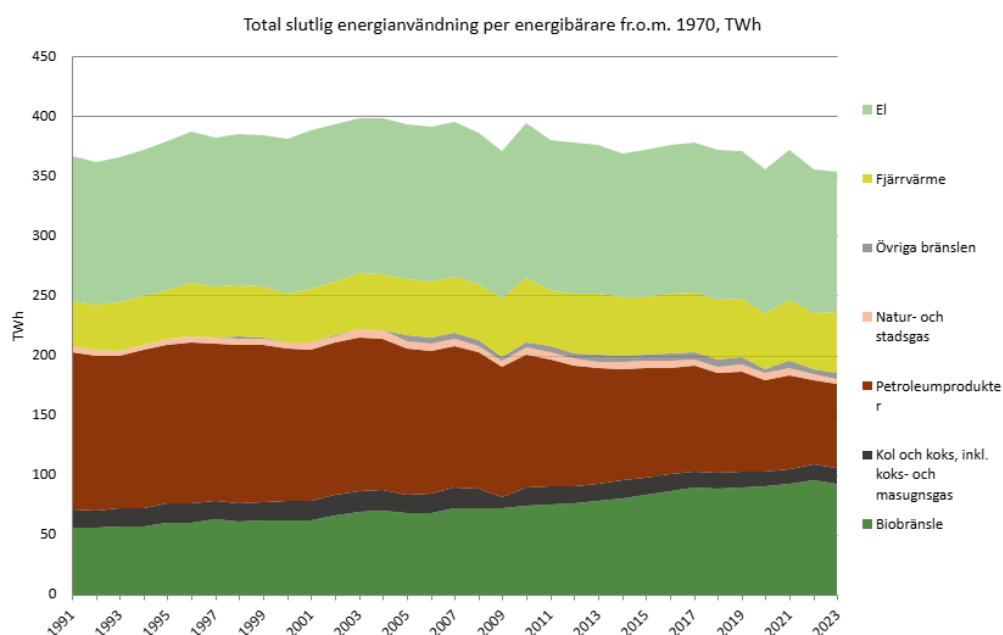
Energiflöden i Sverige

Den totala energitillförseln i Sverige består av en stor andel biobränsle, kärnbränsle, vattenkraft samt mindre delar kol och koks, natur- och stadsgas, primär värme, vindkraft, solkraft och övriga bränslen.

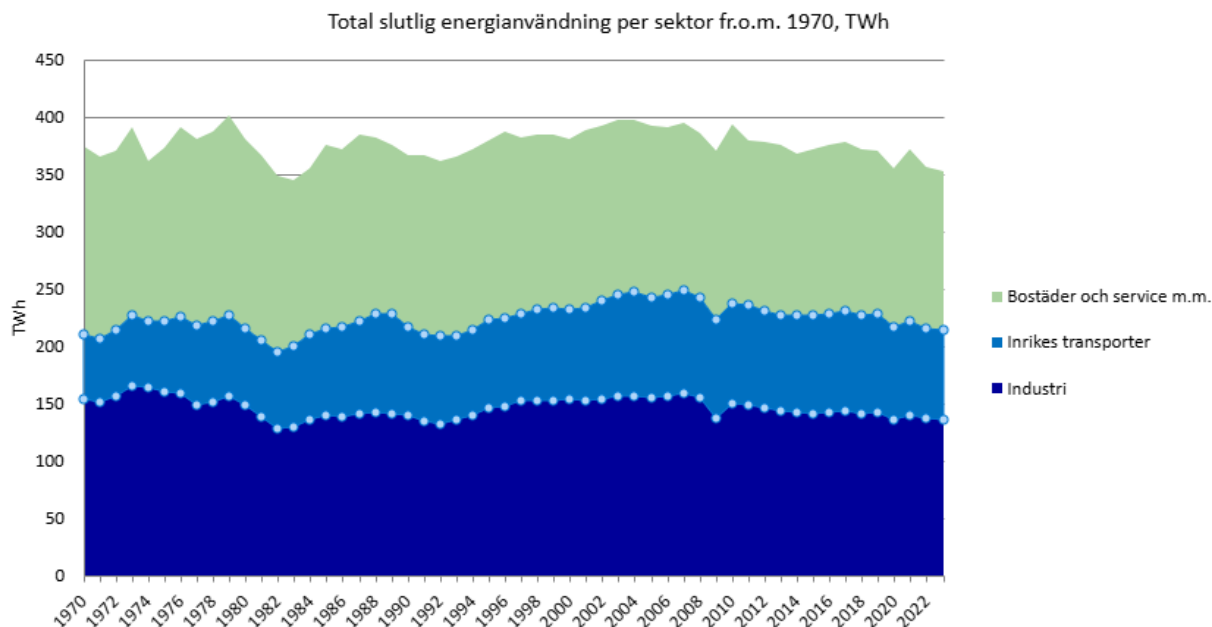
Figur 3 Total energitillförsel per energivara i Sverige 1970 till 2022. Källa Energimyndigheten
<https://www.energimyndigheten.se/energisystem-och-analys/nulaget-i-energisystemet/energilaget/>

Av den slutliga energianvändningen, vilken uppgick till 37 MWh/invånare år 2022, utgjordes merparten av el, biobränsle, petroleumprodukter och fjärrvärme.

Figur 4 Total energianvändning per energibärare i Sverige 1970 till 2023. Källa Energimyndigheten
<https://www.energimyndigheten.se/energisystem-och-analys/nulaget-i-energisystemet/energilaget/>

Energianvändare i Sverige kan delas in i bostäder och service, inrikes transporter samt industri, se figur

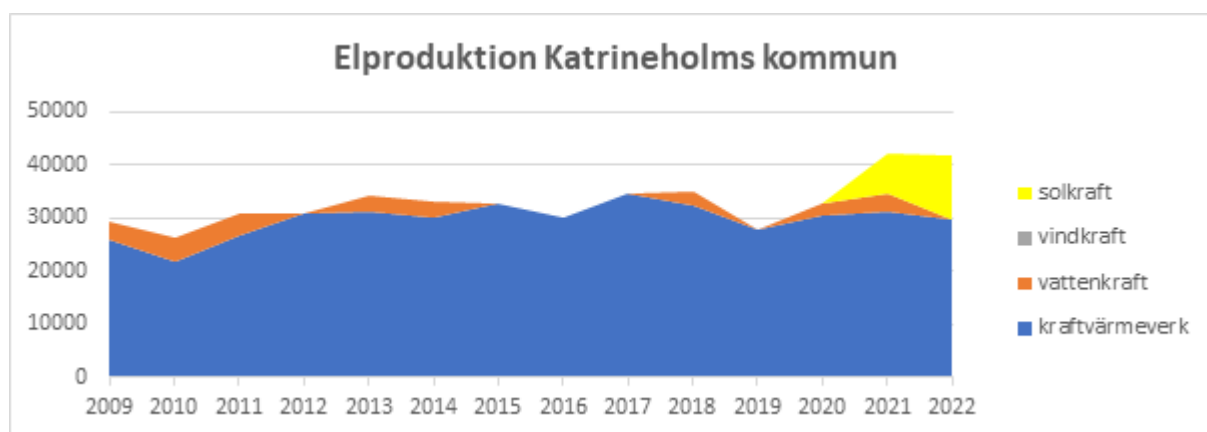

Figur 5 Energianvändare i Sverige 1970 till 2022. Källa: <https://www.energimyndigheten.se/energisystem-och-analys/nulaget-i-energisystemet/energilaget/>

Energiflöden i kommunen

Slutanvändningen av energi i Katrineholms kommun var 26 MWh/inv. år 2022. Detta är en lägre energianvändning per invånare än riksgenomsnittet på 37 MWh/invånare vilket främst beror av att Katrineholms kommun har en lägre omfattning av energiintensiv industri än riket i stort.

Energiproduktionen i kommunen var 1,1 MWh/inv. år 2022. Lokal energiproduktion sker främst genom kraftvärmeverk, två biogasanläggningar, två större vindkraftverk samt en sol- och vindpark.

Figur 3 Energiproduktion i Katrineholms kommun; Källa: Kommunal och regional energistatistik, SCB, https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__EN__EN0203__EN0203A/ProdbrEI/

Kraftvärmeverk

Tekniska Verken i Linköping ABs kraftvärmeverk i Katrineholm levererar el samt fjärrvärme i centrala Katrineholm genom förbränning av utsorterade industrifraktioner, främst trä, samt bioolja.

⁶ Avser total slutanvändning av energi inom det geografiska områdets gränser. Källa: Kolada Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.

Kraftvärmeverk finns även i Björkvik, Julita, Valla och Forssjö där Solör bioenergi levererar fjärrvärme produceras genom förbränning av träpellets⁷.

Biogas

I kommunen finns två biogasanläggningar vilka drivs av Sörmland Vatten och Avfall AB samt av Gasum. Vid anläggningarna produceras biogas från avloppsslam respektive jordbruksslam. Som biprodukt från biogasproduktionen produceras näringsrika rötresten som används som gödningsmedel i jordbruket.

Merparten av den producerade biogasen uppgraderas till biometan genom att man tar bort koldioxid och föroreningar. Biometanen kan komprimeras och användas som fordonsgas eller för att ersätta naturgas i exempelvis industriella processer. Den kan också kylas ner och förvätskas till flytande biogas för användning i exempelvis lastbilar, sjöfart eller industrin.

Biogas som inte uppgraderas används lokalt för el- eller värmeproduktion i anslutning till biogasanläggningen eller som processbränsle i intilliggande verksamheter.

Sörmlands vatten och avfalls biogasanläggning vid Rosenholm i Katrineholm är under renovering.

Vindkraft

I Katrineholms kommun finns två mellanstora vindkraftverk vid Äsköping respektive Dagsjön. Vindkraftverken har en gemensam beräknad produktion på 4 GWh. På ETC-solpark i Katrineholm finns även ett flertal mindre vindkraftverk.

Solcellsanläggningar

2024 fanns det 1217 solcellsanläggningar i Katrineholms kommun med en total installerad effekt om 25,38 MW. Flertalet av anläggningarna är mindre (<20 kW installerad effekt).

Övrig energiproduktion

I kommunen finns sju vattenkraftverk.

Energidistribution

Energidistribution sker genom elnät, fjärrvärmenät samt transport av gasformig, flytande och fasta energibärare på våra vägar.

I Katrineholm med kransorter finns ett utbyggt fjärrvärmenät. Det saknas nät för fjärrkyla i Katrineholms tätort.

I kommunen finns flera energilager.

Energianvändning

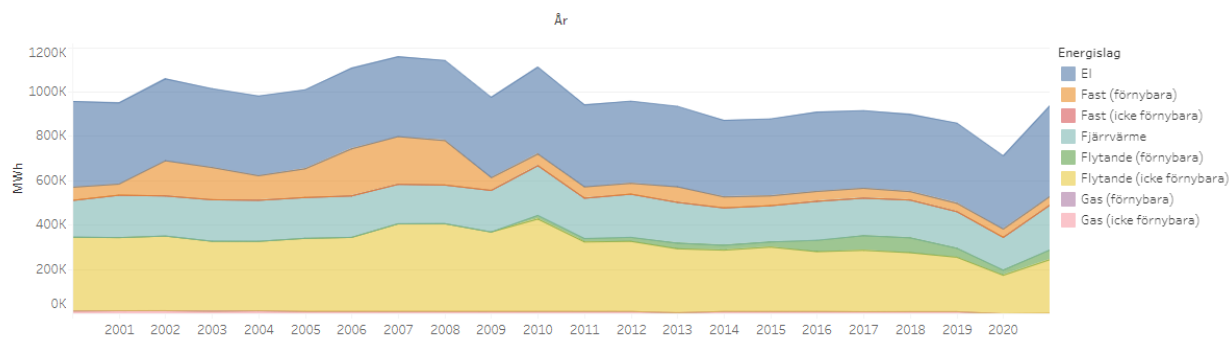
Energianvändningen i Katrineholms kommun är 26MWh/invånare vilket är lägre än riksgenomsnittet på 37 MWh/år⁸. Anledningen till att vi har lägre energianvändning än genomsnittet är främst beroende av att vi har en lägre omfattning av energiintensiv industri än riket i stort.

I Figur 1 nedan ser vi en grafisk presentation av energianvändningen i Katrineholms kommun (geografisk avgränsning) från år 2000 till 2021. Mest energi används inom transportsektorn (28%) samt industri och byggverksamhet (21%).

51% av energianvändningen i kommunen genererades med förnybara källor.

⁷ Fjärrvärme - Energieffektiv uppvärmning från Solör Bioenergi (solorbioenergi.se)

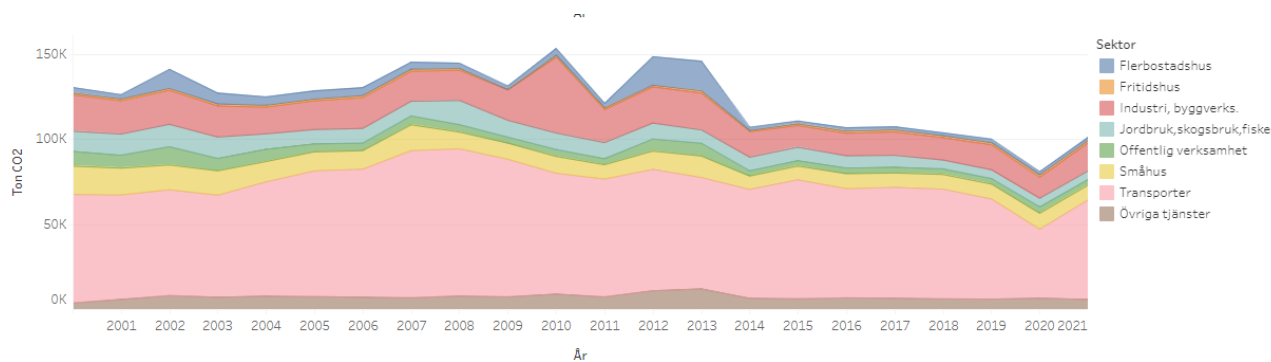
⁸ Jämföraren - Kolada.

Figur 4 Energianvändningen i Katrineholms kommun 2000-2021, Källa: Energikontoret Mälardalen, Katrineholm energiöversikt. <https://energikontor.se/energi-och-klimatdata/katrineholm/>

Koldioxidutsläpp

Koldioxidutsläpp från energisektorn var 101 183 ton under 2021. Transporter utgör den överlägset största utsläppsposten för koldioxid, vilket visas i Figur 3. Av övriga poster sticker arbetsmaskiner ut med tolv procent. Anledningen till de stora utsläppen är att en stor andel av transporterna bedrivs med fossila drivmedel.

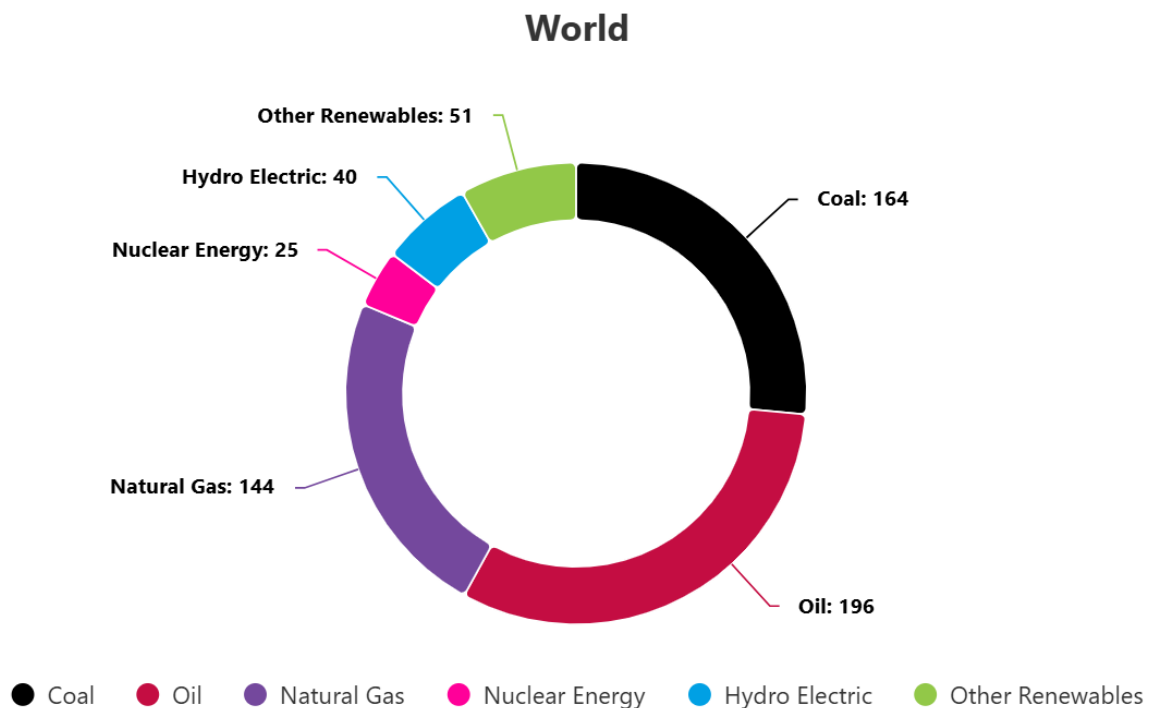

Figur 5 Koldioxidutsläpp från energianvändning i Katrineholms kommun år 2000-2021; Källa Energikontoret Mälardalen, Katrineholm Energiöversikt <https://energikontor.se/energi-och-klimatdata/katrineholm/>

Framtidsbild

Vi är mitt i en stor omställning och utbyggnad av energisystemet vilket ställer mycket stora krav på samhället.

Den globala energitillförseln i världen ökade med 2% år 2024 och de fossila bränslena stod för 86% av den globala energitillförseln. För att minska klimatpåverkan måste fossila bränslen fasas ut samtidigt som den energi som produceras ska nyttjas mer effektivt. Exempelvis har EU beslutat att produktionen av förnybar energi i EU ska öka från 23% av energianvändningen i EU år 2022 till 42,5% av energianvändningen i EU år 2030.⁹

Figur 6 Global energitillförsel 2024. Källa: Energy Institute, [Home | Statistical Review of World Energy](#)

Energimyndigheten, Energimarknadsinspektionen, Svenska kraftnät och Trafikverket har i samverkan med en rad berörda myndigheter utrett hur energisystemen behöver ändras för att nå en hållbar energiförsörjning¹⁰. Enligt deras analys kan vi förvänta oss:

- Att elbehovet ökar till 280 TWh till år 2035, vilket är en fördubbling jämfört med 2022 års användning på 140 TWh
- Att elbehovet ökar till 210–370 TWh till år 2045
- Att landbaserad vindkraft står för den största delen av ny elproduktion fram till 2035
- Att havsbaserad vindkraft samt ny kärnkraft är viktiga beståndsdelar i energimixen 2045

I Sverige står industrin för en stor andel av energianvändningen varför elektrifieringen av industrin kommer vara av största vikt för att nå målen om ett klimatneutralt Sverige. Exempelvis innebär SSAB i

⁹ [Förnybar energi | Faktablad om Europeiska unionen | Europaparlamentet](#)

¹⁰ [Vägen mot en eldriven framtid \(energimyndigheten.se\)](#)

Oxelösunds utfasning av kol och kox, genom investeringar i en elektrisk ljusbågsugn, ett ökat effektbehov på 200 MW samt 75 km nya elledningar genom Sörmland.

Lokal framtidsbild

Tekniska Verken Katrineholm Nät AB11 ser ett ökat behov av överföringskapacitet i sitt elnätet med 8-20MW under perioden 2025-2034. Ökningen tros främst komma från nya anläggningsärenden (50%), fordonsladdning (31%) samt kommunal planering (19%).

Enligt Vattenfalls Eldistribution ABs nätutvecklingsplan för perioden 2025-2034¹² planerar Vattenfall eldistribution AB för en ökat effektbehov i sitt elnät i Katrineholms kommun med 230 kW från år 2025 till år 2034.

Kommunen ser ett ökande intresse av att bygga energilager i kommunen.

Hur energisystemens utveckling kommer påverka Katrineholms kommun

Utbyggnad av distributionsnäten

Energisystemets utveckling förväntas innebära en ökad elektrifiering då elektricitet förväntas bli den huvudsakliga energibäraren i omställningen till ett fossilfritt samhälle. Detta innebär det att aktörer på energiområdet behöver planera för att möta en ökade efterfrågan av el och planera för ökad kapacitet i elnätet. Det kommer krävas investeringar i elnätets kapacitet och robusthet, modernisering av befintliga ledningar, särskilt på landsbygden där väderpåverkan är stor samt förbättrad övervakning och felhantering för att minska avbrott.

För Katrineholms kommun innebär det att vi behöver planera för en utveckling av elnäten vid fysisk planering.

En ökad elektrifiering av transportsektorn kommer kräva en utbyggd laddinfrastruktur. I Katrineholm finns 2025 en väl utbyggd publik laddinfrastruktur men då flertalet ägare av elfordon föredrar att ladda vid sin bostad eller vid sin verksamhet förväntas en utbyggnad av privata laddplatser.

Elektrifieringen måste ske på ett sätt som gör energisystemet robust vid kris eller krig. Detta kommer ställa krav på såväl nätägare som energiproducenter att säkerställa produktion och distribution under påfrestningar samt ökad lokal energiproduktion.

Effektivare energianvändning

Energieffektiviseringar ses som det billigaste och snabbaste sättet att frigöra el och minska effektbehovet. För Katrineholms kommun innebär ökande krav på energieffektivisering att vi behöver se över energianvändningen i våra lokaler, energieffektivisera transporter, ställa krav på energianvändning vid upphandlingar samt uppmuntra till beteendeförändringar hos invånare och personal.

Katrineholms kommun är långt fram när det kommer till energieffektivisering av byggnader samt övervakning och mätning av energianvändning av lokaler. Då kraven på energieffektivitet kommer öka framöver krävs ett fortsatt arbete med energieffektiviseringar såväl inom kommunorganisationen och som stöd för kommunens invånare och verksamheter.

Effektivare energianvändning behöver uppnås inom många områden.

Inom fastighetsbestånden behövs insatser för att minska värmeförluster, effektivare uppvärmning och smartare styrning av ventilation, belysning och temperatur.

Inom transportsektorn behövs energieffektivare fordon, en ökning av antalet resor som sker med gång, cykel och kollektivtrafik samt effektivare transporter och logistiklösningar.

¹¹ [Nätutvecklingsplan Tekniska verken Katrineholm Nät AB 2025-2034](#)

¹² [bilaga-1-prognos-lokalnat-per-kommun.pdf](#)

Även industrier och verksamheter har möjlighet att effektivisera sin energianvändning genom optimering av processer och maskiner, återvinning av spillvärme samt genom att minska energiförluster genom digital övervakning och styrning av energiintensiv utrustning.

Kapacitetsbrist

Kapacitetsbrist uppstår när elnätets ledningar och andra delar inte kan överföra tillräckligt med el dit den behövs. Katrineholm har i nuläget ingen kapacitetsbrist men då elnätet är anpassat efter nuvarande elförbrukning så kan kapacitetsbrist uppstå om ny energiintensiv verksamhet vill etablera sig i kommunen.

Förändrad energiproduktion i kommunen

Katrineholms kommun har i nuläget en relativt låg energiproduktion men flera aktörer utreder möjligheten att bygga vindkraftsparker i kommunen. Huruvida det kommer att etableras vindkraftsparker i kommunen är inte beslutat.

Risker och sårbarhet kopplat till energisystemets utveckling

Vårt samhälle är beroende av en fungerande energiförsörjning i såväl vardag som vid kriser. En större störning eller ett bortfall i energiförsörjningen kan leda till allvarliga konsekvenser. Med en ensidigt ökande elektrifiering kommer energiförsörjningen bli mer sårbar än om samhället använder många olika energikällor.

I transportsektorn har diskussioner länge förts gällande vilken energibärare framtidens fordon kommer nyttja. I dagsläget ser man ett stort fokus på elektrifiering av transportsektorn men det finns även många som förespråkar en ökande användning av biogas, vätgas och andra förnybara bränslen.

Genomförande

Målet i Katrineholms klimatstrategi 2026–2030, område hållbara energisystem, är att år 2045 har Katrineholms kommun en hög andel förnybar energiproduktion samt en effektiv energianvändning. Under perioden 2026 till 2030 kommer Katrineholms kommun arbeta med nedanstående insatsområden:

Insatsområden		Genomförande	Ansvar
Ökad produktion av förnybar energi	Samverka med intressenter inom energiområdet för att möjliggöra små- och storskaliga energilösningar som bidrar till en ökad produktion av lokal förnybar energi.	Samverkan med intressenter inom energiområdet sker genom kommunens arbete med näringslivet.	Samhällsbyggnadsförvaltningen
	Installera solceller på kommunkoncernens fastigheter där så är lämpligt.	Fastighetsägare och fastighetsförvaltare i kommunkoncernen.	KLF, KFAB
Energidistribution med god leveranstrygghet	Samverka med näringsliv och nätägare för trygga, effektiva och hållbara energileveranser i hela kommunen.	Samverkansnätverk skapas.	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Främja en effektiv energianvändning	Energieffektivisera kommunens lokaler.	Fastighetsägare och fastighetsförvaltare i kommunkoncernen.	KLF, KFAB
	Ställa tydliga energi- och klimatkrav vid upphandling samt ta hänsyn till energi- och klimatfrågor vid exploatering.	Utveckling av krav vid upphandling.	KLF, SBF
	Inspirera kommuninvånare och verksamheter till en effektiv energianvändning och sprida kunskap om energieffektiviseringsinsatser.	Energi och klimatrådgivning.	SBF
Samverkan med energiproducenter, distributörer och användare arbeta för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem. Systemet ska vara hållbart och fungera både under normala förhållanden som vid kris eller krig.		Samverkansnätverk skapas.	KLF, SBF

Lag 1977:439 om kommunal energiplanering

Kommunen ska, enligt lag (1977:439) om kommunal energiplanering, ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi.

Detta innebär att kommunen ska:

1 § ...främja hushållningen med energi och verka för en säker och tillräcklig energitillförsel

2 § Samverkan med annan kommun eller betydande intressent inom användning, tillförsel eller distribution av energi

3 § ...en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi

8§...Om en plan som upprättas enligt denna lag kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras.

Analys av hur energiplanen uppfyller syftet med lagen om kommunal energiplanering

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet i §1 på att främja hushållning med energi och verka för en säker och tillräcklig energitillförsel

Katrineholms kommun anger i kommunens klimatstrategi, tillika energiplan, att de under klimatstrategins giltighetstid (2026-2030) ska främja en effektiv energianvändning genom att energieffektivisera kommunens lokaler, ställa tydliga energi- och klimatkrav vid upphandling, ta hänsyn till energi- och klimatfrågor vid fysisk planering samt inspirera kommuninvånare och verksamheter till en effektiv energianvändning och sprida kunskap om energieffektiviseringsinsatser.

Utöver det ska Katrineholms kommun vid markanvisningar och exploatering uppmuntra till klimatsmart byggnation och markanvändning samt premiera hållbar infrastruktur vid planering av nya områden.

Genom att kommunen inte har rådighet över energisystemen i kommunen vill kommunen arbeta tillsammans med energiproducenter, energidistributörer och energianvändare för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem som fungerar såväl under normala förhållanden som vid kris eller krig.

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet i §2 på att bidra till samverkan med annan kommun eller betydande intressent inom användning, tillförsel eller distribution av energi

Katrineholms kommun kommer fortsätta samverka med andra kommuner och betydande intressenter inom användning, tillförsel och distribution av energi för att tillsammans utveckla ett robust energisystem enligt insatsområde i klimatstrategin.

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet §3 på att vara en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi

Katrineholms kommuns energiplan baseras på kunskaper om nuvarande energisystem, analyser av energisystemets utveckling och inte minst ett stort innehåll av samverkan med intressenter på området.

Förändringar i energisystemen sker snabbt och energibehovet kan förändras från en dag till en annan om energiintensiva företag önskar etablera sig i kommunen. Därför ser vi att förutsättningarna för att hålla energiplanen aktuell uppfylls genom samverkan med andra kommuner, myndigheter och betydande intressenter inom användning, tillförsel och distribution av energi.

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet i §8 på strategisk miljöbedömning om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Baserat på nedanstående analys av klimatstrategins, tillika energiplanens miljöpåverkan är kommunens bedömning att planen inte förväntas medföra en betydande miljöpåverkan.

Analys av klimatstrategins, tillika energiplanens, påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser.

Enligt lag (1977:439) om kommunal energiplanering ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. I en sådan plan skall det finnas en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser. Om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (6 kap. 9-19 och 46 §§ miljöbalken) ska en strategisk miljöbedömning göras.

Sammanfattning av energidelen i Klimatstrategi 2026–2030

Syftet med energidelen i klimatstrategin är att klargöra hur Katrineholms kommun ska arbeta för att minska sin klimatpåverkan, arbeta för att främja hushållning med energi samt uppfylla kraven i lagen om kommunal energiplanering (1977:439).

Klimatstrategin har följande fokusområden:

Katrineholms kommun ska minska sin klimatpåverkan genom insatser inom:

- Hållbara resor och transporter
- Hållbara energisystem
- Hållbar konsumtion
- Klimatsmart bebyggelse och markanvändning

Katrineholms kommun ska arbeta för att samhället ska stå väl rustat för att hantera klimatförändringens konsekvenser i form av:

- Ökande temperaturer
- Förändrade nederbördsmonster

Relevanta insatsområden för energiplanen finns inom samtliga fokusområden – men mest relevanta är de insatsområden som identifierats inom området Hållbara energisystem:

Katrineholms kommun ska arbeta för ökad produktion av förnybar energi genom att:

- Samverka med intressenter inom energiområdet för att möjliggöra små- och storskaliga energilösningar som bidrar till en ökad produktion av lokal förnybar energi.
- Installera solceller på kommunkoncernens fastigheter där så är lämpligt.

Katrineholms kommun ska arbeta för energidistribution med god leveranstrygghet genom att:

- Samverka med näringsliv och nätägare för trygga, effektiva och hållbara energileveranser i hela kommunen.

Katrineholms kommun ska främja en effektiv energianvändning genom att:

- Energieffektivisera kommunens lokaler.
- Ställa tydliga energi- och klimatkrav vid upphandling samt ta hänsyn till energi- och klimatfrågor vid exploatering.
- Inspirera kommuninvånare och verksamheter till en effektiv energianvändning och sprida kunskap om energieffektiviseringsinsatser.

Katrineholms kommun ska i nära samverkan med energiproducenter, distributörer och användare arbeta för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem. Systemet ska vara hållbart och fungera både under normala förhållanden som vid kris eller krig.

Undersökning

Undersökningen av betydande miljöpåverkan har genomförts med stöd av 5§

Miljöbedömningsförordningen. Där anges nio punkter att utgå ifrån i identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Nedan redovisas först en tabell med undersökning av tre aspekter som alltid innebär en betydande miljöpåverkan om de uppfylls.

Vid ja på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt Mb 7kap 28a§?		X
Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6§ eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		X
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Ställningstagande utifrån checklista)		X

Punkter från 5§ Miljöbedömningsförordningen:

1. I vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen

- a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,
- b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,
- c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller
- d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,

Klimatstrategin anger inte förutsättningar för varken lokalisering, typ av verksamhet, storlek, drift eller resursfördelning. Planen har främst en strategisk, målsättande roll med åtgärder av övergripande karaktär. Planen anger endast ambitioner om att arbeta för ökad produktion av förnybar el genom installation av solceller på kommunens när så är möjligt.

Genomförandet av klimatstrategin är i linje med kommunplan och kommunens översiktsplan vilka båda innehåller flera ställningstaganden kring klimat och energi.

Genomförandet av klimatstrategin främjar kommunens arbete för en hållbar utveckling.

Klimatstrategin syftar till en minskad klimatpåverkan samt en effektiv energianvändning vilket är i linje med nuvarande och kommande miljölagstiftning. Planen bidrar därför till att förbättra kommunens möjligheter att följa och överträffa miljölagstiftningen.

2. Miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,

Den globala uppvärmningen och klimatförändringarna är de miljöproblem som är mest relevanta för Klimatstrategin.

3. De sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,

Nedan följer en tabell med de nationella miljökvalitetsmålen och vilken tänkbar påverkan planen har på dessa.

Miljökvalitetsmål	Tänkbar miljöpåverkan
Begränsad klimatpåverkan	Positiv påverkan. Planens huvudmål är att minska klimatpåverkan och anpassa kommunen till klimatförändringarna.

Frisk luft	Positiv påverkan. Planen innehåller insatsområden som bidrar till att minska utsläpp från transporter.
Bara naturlig försurning	Ingen uppenbar påverkan.
Giftfri miljö	Positiv påverkan. Insatsområden för en giftfri miljö och cirkulär resurshantering bidrar till en minskad spridning av farliga ämnen i miljön. Indirekt kan planen leda till negativ påverkan då planen ska verka för ökad energiproduktion samt en förändring av transportsystemet.
Skyddande ozonskikt	Ingen uppenbar påverkan.
Säker strålmiljö	Ingen uppenbar påverkan.
Ingen övergödning	Ingen uppenbar påverkan.
Levande sjöar och vattendrag	Ingen uppenbar påverkan.
Grundvatten av god kvalitet	Ingen uppenbar påverkan.
Hav i balans samt levande kuster och skärgård	Ej aktuell.
Myllrande våtmarker	Positiv påverkan genom insatsområden för lokal dagvattenhantering och naturbaserade lösningar för byggnation och klimatanpassning.
Levande skogar	Positiv påverkan genom insatsområden för att främja ett hållbart skogsbruk.

4. I vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,

Klimatstrategin kommer till största delen ge positiva miljöeffekter samt bidrar positivt till de globala målen i Agenda 2030. Genom att samverka med intressenter lyfts i planen, bidrar planen till perspektiv kring social hållbarhet.

5. Miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,

Klimatstrategin kommer inte leda till gränsöverskridande miljöeffekter.

6. Miljöeffekternas omfattning,

Konsekvenserna av ett förändrat klimat är mycket stora och har effekter över hela jorden vilket talar för en betydande miljöpåverkan. Katrineholms kommuns andel av påverkan på miljöeffekterna globalt sett är dock väldigt liten och kommunorganisationens rådighet över effekterna är begränsad. Detta talar emot en betydande miljöpåverkan.

7. Riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,

Klimatstrategin bedöms inte leda till ökade risker för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor.

8. Det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen,

Det går att inte att specifikt knyta Katrineholms kommuns klimatpåverkan och energianvändning till konsekvenser från densamma. Både påverkan på och konsekvenser av dessa frågor är globala. Effekter av den lokala påverkan kan därför inte kopplas till lokala konsekvenser i naturen.

9. Påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Klimatstrategin bedöms inte påverka områden eller natur med nationell, europeisk eller internationell skyddsstatus.

Sammanvägd bedömning om betydande miljöpåverkan

Baserat på ovanstående analys är det visat att klimatstrategin inte medför risk för betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning enligt Miljöbalken 6 kap 3 § behöver därför inte upprättas. Huvudmotiv för varför planen inte medför betydande miljöpåverkan är:

- Klimatstrategin har främst en strategisk, målsättande roll med insatsområden av övergripande karaktär. Varken fysiska eller ekonomiska förutsättningar för verksamheter och åtgärder som enligt miljöbalken ska antas innebära betydande miljöpåverkan beskrivs.
- Klimatstrategins huvudsyfte är att bidra till minskad klimatpåverkan samt en anpassning av samhället till ett förändrat klimat. Även utöver klimat och energi bedöms klimatstrategin i huvudsak bidra till positiva miljöeffekter.
- Klimatstrategin påverkar i sak inte kommunens möjligheter att följa miljölagstiftningen. Klimatstrategin uppfyller krav enligt Lag (1977:439) om kommunal energiplanering.
- Klimatstrategin medför inte ökade risker för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor.
- Skyddade områden med nationell eller internationell status påverkas inte.

Samråd om ställningstagande

Kommunens ställningstagande om att klimatstrategin inte antas medföra betydande miljöpåverkan redovisades i remissversionen till klimatstrategin. Samrådet om frågan om betydande miljöpåverkan ingår således i remisshanteringen av klimatstrategin. Remissinstanser var närliggande kommuner, Länsstyrelsen i Södermanland, Region Sörmland, aktörer på energimarknaden, intresseorganisationer samt kommunala nämnder och bolag. Remissen var även öppen för allmänheten att besvara genom webbsidan Katrineholm.se

Analysen av klimatstrategins, tillika energiplanens, påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser har genomförts av Pia Lindahl, klimatstrateg, Katrineholms kommun.

Bemötande av remiss-kommentarer på Klimatstrategi Katrineholms kommun 2026-2030

Externa remissvar på förslag till klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026-2030 har inkommit från BioDriv Öst, Energikontoret i Mälardalen, Eskilstuna kommun, Katrineholms Fastighets AB, LRF Katrineholm, Länsstyrelsen Södermanland, Naturskyddsföreningen i Katrineholm, Region Sörmland, Tekniska Verken i Linköping AB, Vingåkers kommun samt Västra Sörmlands Räddningstjänst.

Nedan följer remisskommentarer samt hur vi har hanterat inkomna remisskommentarer.

Uppdaterad med synpunkter från LRF Katrineholm 2025-11-24, som inte är beredda av hållbarhetsutskottet den 5 november 2025.

Innehåll

Bemötande av remiss-kommentarer på Klimatstrategi Katrineholms kommun 2026-2030	1
BioDriv Öst	2
Energikontoret i Mälardalen	3
Eskilstuna kommun.....	4
KFAB – Katrineholms Fastighets AB	4
LRF Katrineholm	5
Länsstyrelsen Södermanland	7
Naturskyddsföreningen i Katrineholm	11
Region Sörmland	13
Tekniska Verken Linköping AB.....	19
Vingåkers kommun	20
Västra Sörmlands Räddningstjänst	20

BioDriv Öst

Övergripande kommentarer

Klimatstrategin tar upp både minskad klimatpåverkan och klimatanpassning som är viktiga frågor för kommunen att arbeta med. Vi anser att de insatsområden och åtgärder som tas upp i strategin är relevanta och bra. Vi har specifikt fokuserat på insatsområdet Hållbara resor och transporter, då det är vårt expertområde på BioDriv Öst.

BD1: För att en strategi ska bidra till uppsatta mål är vår erfarenhet att målen behöver vara SMARTa (Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska och Tidsbundna) med indikatorer som vid uppföljning ger en tydlig bild av hur arbetet mot målen fortskrider.

Vidare behöver det anges vilka åtgärder som ska leda till målen samt tydligt utpekad ansvarsfördelning för dessa åtgärder. Katrineholms strategi saknar delvis tydliga målvärden, indikatorer samt åtgärder för att genomföra strategin.

Kommentar BD1: SMARTA mål kommer tas fram i handlingsplaner till klimatstrategin.

BD2: Det saknas även information om hur arbetet med strategin kommer att förankrats internt i organisationen och integreras i verksamheternas dagliga arbete.

Kommentar BD2: Förankring och integrering i verksamheten kommer följa av arbetet i insatsområdena samt genom att använda befintliga rutiner och arbetssätt.

BD3: Målen ser ut som följer Samtliga transporter och entreprenader ska ske fossilfritt från år 2030, Fram till 2030 ska transporter och entreprenader om möjligt ske fossilfritt

Det första målet är tydligt och bra formulerat. Däremot anser vi att formuleringen "om möjligt" i det andra målet bör justeras till något som är mer tydligt. Ordvalet "om möjligt" ger stora utrymmen för tolkningar, eftersom "om möjligt" är varken särskilt specifikt eller mätbart. Ett exempel på hur kommunen skulle kunna uttrycka målet mer specifikt och mätbart är att ange att kommunen i varje upphandling som inbegriper transporter ska ställa högre krav på fossilfrihet än i den tidigare upphandlingen av avtalet.

Kommentar BD3: Ordvalet om möjligt är valt då vi inför varje större upphandling hör oss för med de leverantörer vi tror kommer lämna anbud vilka krav de har möjlighet att uppfylla. Detta innebär att vi vid dessa upphandlingar kan anpassa kravbilden efter vad som är möjligt för leverantörerna att uppfylla samtidigt som vi kan diskutera våra krav från 2030. Vi tror på detta arbetssätt och väljer därför att även fortsättningsvis ha en formulering att transporter och entreprenader ska om möjligt se fossilfritt fram till 2030.

BD4: I omställningen till fossilfria transporter är det viktigt att rätt lösning används på rätt plats, för ökad kostnadseffektivitet, minskad riskspridning och ökad beredskap. Därför rekommenderar vi att kommunen använder sig av den strategiska drivmedelsprioriteringen DRIV-modellen, som utgångspunkt vid sina upphandlingar där större mängder transporter ingår. Prioritetsordningen i DRIV-modellen ser ut enligt följande:

1. El, vätgas och biogas
2. Etanol
3. Biodiesel (HVO100, FAME100)
4. Fossila drivmedel med inblandning av förnybart

Tanken med drivmedelsprioriteringen är att fungera som en vägledning vid omställning från fossila till förnybara drivmedel. Metodiken är att i första hand välja ett drivmedel högst upp i prioritetsordningen, om så är praktiskt och ekonomiskt gångbart. Om inte går man vidare till nästa

steg i listan. Drivmedelsprioriteringen baseras på studier från RISE och Linköpings Universitet om olika förnybara drivmedels bidrag till ett flertal miljö- och samhällsmål samt ligger i linje med regionala och lokala klimat- och miljömål och centrala planer och strategier i länet.

Kommentar BD4: Vi är medvetna om DRIV-modellen men har valt att endast ställa krav på fossilfrihet och inte rangordna olika bränslealternativ då vi sett att det underlättar kravställandet vid upphandling samt uppföljningen av ställda krav.

Vi vill inte låsa våra leverantörer vid specifika bränsleslag utan ser positivt på att de kör fossilfritt.

BD5: Hållbara energisystem

För att uppnå en effektiv och användbar strategi bör målen vara så tydliga som möjligt. Mål om ökad samverkan är svåra att sätta tydliga start och målsiffror för, men målen för installerad solel samt energieffektivisering i byggnader bör kunna förtydligas. För båda dessa finns det målsiffror i EU-direktiven om energieffektivisering och byggnaders energiprestanda (som tas upp i bilagan till strategin). Vi anser att de målvärden som finns i dessa direktiv gärna får avspeglas i strategin.

Kommentar BD5: Vi instämmer i att det är bra om man kan ha konkreta och mätbara mål. I dagsläget har vi dock inte det underlag som behövs för att sätta relevanta mätbara mål varför vi ser perioden 2026-2030 som ett första delsteg i processen att bli klimatpositiva 2045. Vad gäller målet om installation av solel så beror det av hur många byggnader som kommer byggas kommande år och att kommunen vid samtliga ny- och ombyggnationer även ser över möjligheten att installera solel. Vad gäller energieffektiviseringsmål så arbetar vi i nuläget med att säkerställa att vi mäter energianvändning i byggnader på korrekt sätt och saknar därför utgångsvärden för att sätta mätbara mål.

BD6: Under uppföljning finns en tabell med indikatorer för de mål som är mätbara med utgångsvärde och källa för värdet. Vi ser gärna att indikatorerna även borde ha ett målvärde för 2030 samt att strategin borde innehålla åtgärder för att genomföra de mål som satts upp – alternativt att kommunen skyndsamt tar fram handlingsplaner för respektive insatsområde där sådant anges. Åtgärder bör ha en huvudansvarig, en tidsplan och gärna en uppskattning av kostnad. Exempel från Flen kommuns energi- och klimatplan på nästa sida.

Kommentar BD6: Kommunen har valt att inte ange mätbara mål i flertalet av insatsområdena då vi saknar möjlighet att följa upp målen på ett korrekt sätt i rätt tid då flera av indikatorerna har en eftersläpning i när de offentliggörs.

Energikontoret i Mälardalen

Samlad bedömning

Energikontoret i Mälardalen bedömer att klimatstrategin är ett väl utformat styrdokument som lägger en stabil grund för det fortsatta klimatarbetet i kommunen. Vi ser fram emot att följa genomförandet och välkomnar fortsatt dialog och samverkan i arbetet framåt.

EKM1: Dokument – Bilaga Hållbar energi i Katrineholm kommuns klimatstrategi 2026-2030

Enligt lag (2001:99) om den officiella statistiken är det inte tillåtet att blanda officiell statistik med egen statistik i till exempel ett Sankeydiagram. I den kommunala och regionala energistatistiken för 2022 och 2023 för Katrineholm finns sekretessmarkerade celler. Det innebär att det inte går att presentera energiflödena i ett Sankeydiagram för varken 2022 eller 2023. Energikontoret är behjälplig i att hitta andra sätt att presentera energitillförsel och energianvändning i kommunen.

På grund av ovanstående problematik kring redovisning av sekretessmarkerad energistatistik är diagrammen borttagna från Energikontorets hemsida. Länken fungerar därför inte och behöver tas bort.

Detta gäller figur 1, 3, 4.

Figur 5 behöver omarbetas och hänvisa direkt till Nationella emissionsdatabasen (SMHI).

Energikontoret i Mälardalen är behjälpliga i att uppdatera figuren.

Figur 2 verkar saknas i dokumentet.

Kommentar EKM1: Ovanstående figurer är ersatta med statistik från energimyndigheten.

Eskilstuna kommun

Övergripande synpunkter

Eskilstuna kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter och ta del av strategin vilket stärker samverkan inom klimatarbetet i Södermanlands län.

Eskilstuna kommun anser att strategins fokusområden är relevanta och strategin beskriver de viktigaste insatsområdena. I egenskap av inriktningsdokument ger dokumentet en bra översikt över Katrineholms kommuns ambitioner inom klimatarbetets olika delar. De underliggande handlingsplaner som ska tas fram blir avgörande för genomförandet av kommunens beskrivna inriktningar.

Inom flera insatsområden ser Eskilstuna kommun att samverkan och samarbete över kommungränserna kan vara extra positivt. Till exempel nämns krav på fossilfria transporter och entreprenader, ökat återbruk och klimatsmarta materialval. Tydliga ambitioner och implementering av klimatkrav från offentlig sektor inom ett geografiskt område kan skapa en mer förutsägbar marknad vilket gynnar små- och medelstora företag som investerar för att ställa om. Ett gott exempel är hur Katrineholms kommun formulerat inriktningen om fossilfria transporter och entreprenader. Även när det gäller klimatanpassning så bedömer Eskilstuna kommun att de beskrivna målen och insatsområdena ger en bra överblick av vad som behöver göras.

ES1: När det gäller Klimatstrategins bilaga om Hållbar energi, som också utgör Katrineholms kommuns energiplan enligt Lagen om kommunal energiplanering, rekommenderar Eskilstuna kommun att analysen av det framtida energisystemet i Katrineholm stärks. Planen ger generella beskrivningar av vilka behov och utmaningar energisystemet står inför, men prognosen för de lokala förutsättningarna i Katrineholms kommun saknas. En mer lokal analys med framåtblickande beskrivningar av förväntat behov, inom vilka områden behoven finns och vilka lokala utmaningar som behöver hanteras, till exempel kapacitet och potential till energieffektivisering, är utmanande att göra, men ger bättre förutsättningar för relevant planering.

Kommentar ES1: Vi har utvecklat det framåtblickande avsnittet men kommer behöva arbeta mer med detta område under klimatstrategins giltighetstid genom att samverka med energiproducenter, energidistributörer och energianvändare inom insatsområdet för samverkan med energiproducenter, distributörer och användare av energi arbeta för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem.

KFAB – Katrineholms Fastighets AB

KFAB1: Det är väl inga konstigheter och det mesta gör vi ju redan. Det nya är väl att alla större ny- eller ombyggnader ska vara enligt Miljöbyggnad silver.

Kommentar KFAB1: Målet att alla större ny och ombyggnationer ska vara enligt Miljöbyggnad silver är i linje med KFABs hållbarhetsrapport 2024 s 10 där man anger att "Vid nyproduktion är målet alltid att certifiera byggnaderna minst i nivå Silver." Frågan har diskuterats med KFAB.

KFAB2: Nyckeltal för energianvändning behöver specificeras.

Kommentar KFAB2: Nyckeltal för energianvändning har förtydligats. Efter samråd med KFAB har vi beslutat att mäta energianvändningen i våra lokaler enligt kWh primärenergi (fastighetsenergi)/kvm Atemp. Primärenergi innebär att förbrukningen multipliceras med en faktor 0,7 för fjärrvärme och 1,6 för el. Fastighetsenergi innebär att man tar bort el för belysning och kök etc. där förbrukningen är beroende av verksamheten och bara behåller det verksamheten inte kan påverka som pumpar och fläktar.

LRF Katrineholm

Övergripande synpunkter

Vi ser positivt på att kommunen tar ett helhetsgrepp kring klimatfrågan, men vill samtidigt framhålla vikten av att lantbruket ses som en central resurs i detta arbete. Jord- och skogsbruket är inte bara producenter av hållbara livsmedel, utan även av förnybar energi och andra samhällsviktiga nyttigheter.

LRF1 - Hållbara transporter och resor

LRF föreslår att strategin kompletteras med vikten av lokala transporter. Kommunen bör i största möjliga mån eftersträva att upphandla livsmedel och energi lokalt, vilket minskar klimatutsläppen och stärker den lokala ekonomin.

Kommentar LRF1 – Enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling får kommunen som offentlig upphandlare inte ställa krav som direkt gynnar lokala leverantörer eller lokalproducerade produkter.

LRF 2 – Hållbara energisystem

LRF föreslår att kommunen konkretiserar målet om ett hållbart energisystem genom att tydligt koppla det till samhällsviktiga värdekedjor, såsom livsmedelsproduktionen.

Kommentar LRF2 – Klimatstrategin är allmänt hållen och har som mål att samverka med olika intressenter inom energiområdet för att bidra till en ökad produktion av förnybar energi. LRFs medlemmar är en av flera samverkansparter som vi avser att samverka med. Vi har valt att inte skriva ut vilka samverkansparter vi ska samverka med utan är öppna för alla parter som önskar samverka kring förnybar energi.

LRF3 – Inom några år kommer flera lantbrukare i kommunen att kunna producera drivmedel genom att omvandla el till exempelvis vätgas eller elektrobränslen. Dessa resurser bör inkluderas i strategin.

Kommentar LRF3 – Klimatstrategin välkomnar samverkan kring såväl produktion som distribution av förnybar energi och är öppen för samverkan inom dessa frågor. Detta inkluderar såklart även samverkan med lantbrukare som önskar arbeta med dessa frågor.

LRF4 – LRF önskar betona vikten av att se jord- och skogsbruket som en resurs för robusthet och krisberedskap. Lantbruket utvecklar idag energihubbar med egen produktion (solceller, biogas, kraftvärme), energilager (batterier, vätgas) och reservkraft (generatorer) som möjliggör ö-drift vid elavbrott. Dessa hubbar kan även stötta samhället i kris. Lantbruket har dessutom ofta drivmedelslager som kan fungera som kommunala krisresurser. Det finns redan affärsmodeller för detta mellan kommuner och företag.

Kommentar LRF4 – Vi har förtydligat skrivningen om att "Katrineholms kommun ska arbeta för ett robust och fossilfritt energisystem som även fungerar i händelse av kris eller krig" till "Katrineholms kommun ska i nära samverkan med energiproducenter, distributörer och användare av energi arbeta

för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem. Systemet ska vara hållbart och fungera både under normala förhållanden som vid kris eller krig.”

LRF 5 - Hållbar konsumtion

Vi saknar ett tydligt lokalt perspektiv i detta avsnitt. För att uppnå ett cirkulärt och klimatsmart flöde bör kommunen främja lokal produktion och konsumtion.

Katrineholm har potential att bli en nationell pilot för robust livsmedelsförsörjning, med beredskapslager för spannmål och energihubbar kopplade till lantbruket. Detta stärker både klimat och krisberedskapen.

Genom att kommunen upphandlar från Svenska producenter säkerställs höga krav på djurskydd, växtskydd, miljöhänsyn med full spårbarhet från jord till bord – något som inte alltid kan garanteras vid import. Kommunen bidrar genom att upphandla svenskt till både säkrad livsmedelsproduktion framåt för kommande generationer, med en produktion som följer svensk lagstiftning och som är miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar. Katrineholm bör därför ställa sådana krav i upphandlingar av livsmedel som gynnar lokala och klimatsmarta alternativ. Vi föreslår att livsmedelskedjans perspektiv lyfts fram i den kommande handlingsplanen för hållbar konsumtion, där LRF Katrineholm gärna medverkar.

Kommentar LRF 5 - Enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling får kommunen som offentlig upphandlare inte ställa krav som direkt gynnar lokala leverantörer eller lokalproducerade produkter. Detta gäller även om lokal produktion och konsumtion är önskvärt ur klimatsynpunkt. Katrineholms kommun får dock ställa krav på djurskydd, växtskydd och miljöhänsyn vilket görs i relevanta upphandlingar.

LRF6 – Klimatsmart bebyggelse och markanvändning

Vi uppmanar kommunen att i högre grad prioritera träbyggnation framför betong, då detta är ett mer klimatvänligt material.

Kommentar LRF6 – Vi har i klimatstrategin valt att inte peka ut särskilda lösningar, så som att bygga i trä, utan istället valt en mer generell hållning att större om- och nybyggnationer av kommunens fastigheter ska, om möjligt, uppfylla kraven enligt SGBC Miljöbyggnad med lägst nivå silver.

LRF 7 – Vidare vill vi betona vikten av att inte kommunen bygger på åkermark.

Kommentar LRF7 – Ert yttrande om att betona vikten av att kommunen inte ska bygga på jordbruksmark stämmer väl överens med inriktningen i Katrineholms kommuns översiktsplan som lyder: ”Ny bebyggelse på landsbygden ska i huvudsak ske längs med våra viktiga kommunikationsstråk samt i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper där möjlighet finns för att resa hållbart. Det innebär att jordbruksmark och viktiga natur- och kulturområden utanför utpekade utvecklingsområden sparas. För att skapa förutsättningar för en levande och livskraftig landsbygd är vi positiva till ny bebyggelse som gynnar landsbygdens befintliga och nya näringar även utanför utpekade stråk och noder.”

Då detta ställningstagande redan finns i kommunens översiktsplan har vi valt att inte upprepa detta ställningstagande i klimatstrategin.

LRF 8 – De hållbara jord- och skogsbruket i kommunen bör lyftas fram som en positiv kraft för kolinlagring, biologisk mångfald och produktion av mat, energi och virke.

Kommentar LRF8 – Vi har ändrat skrivningen på ett av insatsområdena till Klimatsmart markanvändning för att inkludera jordbrukets roll för upptag av växthusgaser och biologisk mångfald. Insatsområdet lyder nu "Främja ett hållbart skogs- och jordbruk där nettoupptag av växthusgaser ökar och den biologiska mångfalden gynnas."

LRF9 – Näringslivets roll

Kommunen har en indirekt rådighet över näringslivet, och det är avgörande att använda detta inflytande för att stärka lantbrukets utveckling. Genom att stötta lantbrukare att investera i ny teknik och hållbara lösningar, bidrar kommunen till både klimatnytta och lokal tillväxt. Kommunen behöver ha ett coachande förhållningssätt och en positiv inställning till att bibehålla och öka gröna näringens produktion, ett synsätt som behöver genomsyra kommunens alla enheter. Att ha en livsmedelsproduktion i kommunen är en del av minskat importberoende, kortare transporter och med en möjlighet till dialog.

Kommentar LRF9 – Hur kommunen kan stötta lantbrukets utveckling är en fråga som, även om den har koppling till klimatpåverkan och klimatanpassning, snarare hör hemma i kommunens näringslivsstrategi. Vi förmedlar därför denna synpunkt till kommunens näringslivsutvecklare.

LRF10 – Klimatanpassning

LRF önskar vara en aktiv part i arbetet med klimatanpassning och framtagande av en handlingsplan.

Kommentar LRF10 – vi välkomnar LRF till arbetet med att ta fram en handlingsplan för klimatanpassning och återkommer när arbetet påbörjas.

LRF 11 – kommunen behöver ta ett ekonomiskt ansvar när tätort och hårdgjorda ytor påverkar markägare/företag nedströms med större intensiva vattenflöden, exempelvis genom andelstal i dikningsföretag och fördröjningsåtgärder. Samtidigt kommer behovet av att säkra tillgången till vatten under växtsäsongen att öka framöver i och med ett varmare och torrare klimat. Sommaren 2025 har grundvattennivåerna generellt i hela landet varit mycket låga pga. låga mängder nederbörd under vintern. Här uppmanas Katrineholm se över och säkra sin och invånarnas vattentillgång, inklusive dricksvattenförsörjning till människor och djur.

Kommentar LRF11 – Vi instämmer i synpunkten att behovet av att såväl hantera ökande nederbörd som att säkra tillgången till vatten vid torka är viktiga aspekter i att klimatanpassa samhället. Därför finns det i klimatstrategin förslag på insatsområden för att såväl hantera förändrade nederbördsmängder som att arbeta för en effektiv och hållbar vattenanvändning.

Dessa förändrade förutsättningar, som vi alla varit med och orsakat, behöver vi tillsammans hitta lösningarna till. Klimatstrategin gör inga ställningstaganden kring juridiska frågor gällande påverkan nedströms från hårdgjorda ytor utan söker samverkan kring hur vi ska hantera dessa gemensamma utmaningar.

Länsstyrelsen Södermanland

Övergripande synpunkter

Klimatstrategin är kort, men sammanfattar ändå Katrineholms utmaningar och förutsättningar inom klimat- och energiområdet. Ambitionsnivån vad gäller mål och åtgärder är bra i relation till kommunens direkta och indirekta rådighet. Insatsområdena är i de flesta fall tydliga. Det är bra att en

tydlig skillnad görs vad gäller hur kommunen kan agera inom sin direkta rådighet samt indirekt genom insatser riktade till näringsliv och invånare i kommunen.

Indikatorerna och den planerade årliga uppföljningen ger en bra grund för att kunna arbeta systematiskt med genomförande av klimatstrategin.

Fokusområdena är tydliga och väl beskrivna. De överensstämmer också till stor del med de fokusområden som valts inom Klimat- och energistrategi för Södermanlands län. Vi ser samma utmaningar och behov av prioriteringar, vilket stärker relevansen.

LS1: I strategin beskrivs bland annat att det är angeläget att produktionen av fossilfri el ökar i Södermanlands län. I Södermanlands län produceras en liten andel av den el som används inom länet. Landbaserad vindkraft och solkraft är de energislag som i närtid kan bidra till ökad elproduktion i Södermanlands län. Den delen av Katrineholms klimatstrategi som utgör kommunens energiplan behöver tydligare beskriva hur den omställning och utbyggnad av energisystemet som pågår påverkar Katrineholms kommun och hur kommunen genom energiplaneringen hanterar den.

Kommentar LS1: Kommunen kommer hantera omställningen av energisystemet genom samverkan med de aktörer som ansvarar för energiproduktion, energidistribution samt energianvändning.

LS2: Energiplanen behöver också ha en tydligare koppling till den fysiska planeringen, särskilt översiktsplaneringen. På vilka sätt får den omställning som sker inom energisystemet och energiförsörjningen fysiska uttryck i kommunen? Till exempel områden för förnybar energi, eldistribution och laddinfrastruktur. Beskrivningar och åtgärder behöver bli mer konkreta och kopplade till faktisk fysisk planering.

Kommentar LS2: Vi har förtydligat genomförandedelen av energiplanens del av klimatstrategin i Bilaga 1. I övrigt kommer insatser göras inom de olika insatsområdena.

LS3: I anslutning till beskrivning av kommunens rådighet (s.5) kan det göras tydligare att klimatstrategin omfattar kommunens hela geografiska område, inte endast kommunens organisation.

Kommentar LS3: Vi har förtydligat att Katrineholms kommun ska arbeta för att minska samhällets klimatpåverkan och inte bara kommunorganisationens klimatpåverkan.

LS4: Klimatmålet för kommunen till 2045 formuleras som att kommunen ska vara klimatpositiv 2045. Det är dock lite oklart vad som avses med uttrycket klimatpositiv. Uttrycket brukar användas i betydelsen negativa utsläpp, det vill säga att mer upptag än utsläpp av växthusgaser sker. I fotnoten på s.5 anges dock att med klimatpositiv avses att utsläppen av växthusgaser i Katrineholms kommun inte ska bidra till en ökad klimatpåverkan efter 2045. Detta är samma betydelse som i det nationella målet till 2045 om nettonoll utsläpp av växthusgaser.

Kommentar LS4: Definitionen av vad som menas med klimatpositiv kommun har förtydligats i enlighet med klimatkommunernas definition. "Med en klimatpositiv kommun avses att utsläppen av växthusgaser i Katrineholms kommun (geografisk) ska vara lägre än upptaget av växthusgaser i kommunen. Detta nås genom minimering av utsläpp och ökad kolinlagring. Vad betyder orden? | Klimatkommunerna"

LS5: I cirkeldiagrammet (Figur 1) som visar klimatpåverkan i Katrineholms kommun 2022 så finns förklaringstext till fem kategorier men endast fyra pajbitar syns tydligt. Det tycks vara så att kategorin industri är mycket liten och försvinner i figuren. Det skulle kunna göras tydligare.

Kommentar LS5: Figur 1 omgjord och förtydligad.

LS6: Fotnot 5 ser ut att ha fallit bort i förklaringen.
Kommentar LS6: Förklaring till fotnot 5 finns på sidan 8.

LS7: Insatsområde Hållbara resor och transporter

Det är bra att tydliggöra kommunens rådighet inom området, och skilja på åtgärder som avser kommunens verksamhet respektive kommunen som geografiskt område. Det är dock inte tydligt om målen/insatsområdena till 2030 avser kommunens egna transporter eller alla transporter inom kommunen.

Kommentar LS7: Vi har förtydligat skrivningen till Samtliga transporter och entreprenader inom kommunorganisationen ska ske fossilfritt från år 2030.

Fram till 2030 ska transporter och entreprenader som upphandlas av kommunorganisationen om möjligt ske fossilfritt.

LS8: Det kan göras tydligare hur kommunen använder den fysiska planeringen för att möjliggöra omställningen av transportsystemet samt på vilket sätt gång, cykel och fossilfria drivmedel ska främjas. Utbyggnad av laddinfrastruktur nämns t.ex. inte alls inom insatsområdet. Någon planmässig konkretisering av hur kommunen kan utveckla infrastrukturen så att det är lätt att resa fossilfritt nämns inte heller.

Kommentar LS8: Konkretiseringar av hur Katrineholms kommun ska arbeta med insatsområdena inom de olika fokusområdena kommer tas fram i handlingsplanerna. Katrineholms kommun har en väl utbyggd publik laddinfrastruktur varför vi valt att inte ha ett specifikt insatsområde i denna fråga 2026-2030.

LS9: Insatsområde Hållbara energisystem

Insatserna i området är bra, men behöver i flera fall konkretiseras. Avsnittet och insatsområdena behöver också kopplas till energiplanen samt översiktsplanen.

I insatsområdet framgår att kommunen ska arbeta för ett robust och fossilfritt energisystem som fungerar även i händelse av kris och krig. Det framgår dock inte hur kopplingen till fysisk planering ser ut, exempelvis genom att i översiktsplanen reservera mark för tillkommande energidistribution. Även övriga insatser kan bli mer konkreta, t.ex. på vilket sätt samverkan sker med intressenter inom energiområdet. Inom insatsområdena Hållbara resor och transporter samt Hållbar konsumtion framgår att handlingsplaner för hur kommunen ska arbeta ska tas fram. Motsvarande anges inte för området Hållbara energisystem. Det är därför oklart hur insatserna kommer att konkretiseras.

Kommentar LS9: Ett avsnitt om genomförande med åtgärder och ansvariga är tillagt i bilagan om energisystem.

LS10: Insatsområde Klimatsmart bebyggelse och markanvändning

Under rubriken Klimatsmart bebyggelse anges att förutsättningar för hållbar infrastruktur ska premieras. Vad avses med hållbar infrastruktur? Formuleringen behöver förtydligas och konkretiseras för att möjliggöra en bedömning av om ansatsen kan föranleda åtgärder inom fysisk planering. Det är positivt att åtgärder för klimatsmart markanvändning inkluderas i klimatstrategin. I flera andra insatsområden ska handlingsplaner tas fram. Bör en handlingsplan tas fram även inom detta insatsområde? Finns en blå- eller grönstrukturplan i kommunen som också innehåller åtgärder som främjar klimatsmart markanvändning?

Kommentar LS10: En definition av hållbar infrastruktur är tillagd. En grönplan finns men kommer troligen uppdateras under klimatstrategins giltighet.

LS11: Flera av insatsområdena under Klimatsmart markanvändning och Klimatanpassning (sid 11 ff) kan med fördel ha sin motsvarighet som konkreta ställningstaganden och anvisningar i ÖP – om så redan är fallet bör detta samband redovisas.

Kommentar LS11: Vi har förtydligat kopplingen till Översiktsplanen. Insatsområdena i klimatstrategins fokuserar på de insatser vi ser är viktiga för att minska vår klimatpåverkan samt anpassa samhället till ett förändrat klimat och kompletterar Översiktsplanens ställningstaganden.

LS12: Bilaga Hållbar energi

I bilagan finns en genomgång av mål och lagstiftning på global, europeisk, nationell och regional nivå. Genomgången är relevant för hela klimatstrategin. En hänvisning till bilagan skulle därför kunna finnas från huvuddokumentet.

Det nationella leveranssäkerhetsmålet (energisystem) saknas i sammanställningen av nationella mål.

Målet om elproduktionen till 2040 är ändrat från 100 procent förnybar till 100 procent fossilfri.

Texten på s.6 under rubriken Regionala mål bör ses över utifrån den reviderade regionala energi- och klimatstrategin.

Enhet saknas i figuren på s.10.

På s.12 hänvisas till en rapport från Energimyndigheten inom ett regeringsuppdrag 2022. Inom samma uppdrag har även nyare rapporter publicerats. För underlag till beskrivning av framtidens energisystem se också Energimyndighetens långsiktiga scenarier Framtidens energisystem

Kommentar LS12: Det nationella leveranssäkerhetsmålet är tillagt. Figurer är uppdaterade, text om regionala mål är uppdaterad och målet om 100% förnybar elproduktion är ändrat till målet om 100% fossilfri elproduktion.

LS13: Strategisk miljöbedömning

Genomgången som leder fram till kommunens bedömning av att klimatstrategin och energiplanen inte förväntas medföra en betydande miljöpåverkan är tydlig.

Energimyndigheten anger dock i sin vägledning för kommunal energiplanering att miljöbedömning i normalfallet krävs. Miljöbedömning krävs i normalfallet. En energiplan som anger förutsättningar för att bedriva vissa typer av verksamheter eller att vidta vissa åtgärder, till exempel verksamheter för framställning av bränsle eller energiproduktion, innebär betydande miljöpåverkan. Begreppet ange förutsättningar innebär till exempel att kommunen i energiplanen skriver att utbyggnad eller nedläggning av någon av de angivna typerna av anläggningar ska ske. Det räcker att planen tar ställning angående sådana verksamheter och åtgärder utan att ange detaljer om till exempel produktion och lokalisering för att den ska omfattas av krav på strategisk miljöbedömning. Klimatstrategin med energiplan är övergripande och anger inte förutsättningar för t.ex. energiproduktion. Länsstyrelsen efterlyser dock en konkretisering av energiplanen vad gäller utmaningarna för kommunen samt hur dessa kan mötas, samt en koppling mellan energiplanen och fysisk planering. Om tillägg görs till energiplanen i denna riktning bör också bedömningen kring betydande miljöpåverkan ses över.

Kommentar LS13: Energiplanen har konkretiserats med avseende på utmaningar för kommunen som helhet och dessa kan mötas baserat på energiproducenters och energidistributörers planer. Bedömningen av betydande miljöpåverkan har setts över men bedömningen att klimatstrategin och energiplanen inte medför betydande miljöpåverkan kvarstår.

Naturskyddsföreningen i Katrineholm

Övergripande synpunkter

Naturskyddsföreningen i Katrineholm ser positivt på att kommunen har tagit fram ett förslag på en aktuell klimatstrategi som ersätter klimatstrategin från 2005. Vi bedömer att de fyra fokusområden som pekas ut i strategin är relevanta: resor och transporter; energisystem; konsumtion samt bebyggelse och markanvändning. Däremot saknar vi jordbruk (livsmedelsproduktion) som ytterligare ett viktigt fokusområde med tanke på klimatpåverkan. Nedan följer några specifika kommentarer.

NS1: Avgränsningar: Det är bra att det tydliggörs hur kommunen kan påverka på olika sätt: direkt rådighet (inom kommunens egen verksamhet), indirekt rådighet (förutsättningar som kommunen skapar) och rådighet genom påverkan (samarbete med andra aktörer mm). Ibland är det otydligt och inkonsekvent vad som avses med uttrycket Katrineholms kommun, dvs.

om det är den egna verksamheten eller det geografiska området. Ibland används uttrycket kommunkoncernen – det vore bra att specificera vilka bolag som omfattas.

Kommentar NS1: Vi har försökt konkretisera var vi avser organisationen Katrineholms kommun och var vi avser Katrineholms geografiska kommun.

NS2: Klimatpåverkan och statistik

Det saknas tillförlitliga siffror angående utsläpp av koldioxidekvivalenter (CO₂e) för varje sektor som visas i figur 1 (kakdiagrammet på s.6) i klimatstrategin. Siffran 116 400 ton CO₂e avser utsläpp år 2022 från transport, livsmedelsproduktion (jordbruk), energisystem och industri men vissa siffror stämmer inte överens med andra siffror i strategin. T.ex. transporter står för ca. 20% enligt diagrammet men, på s.8, står det 40%. Energisystem står för ca. 4% enligt diagrammet men, i bilagan om energi, står det 101 000 ton (2021), vilket motsvarar ca. 35%. Den största klimatpåverkan enligt diagrammet kommer från "konsumtion" som står för ca 56% av utsläppet.

Det är inte specificerat vad som ingår här utan enbart ett antagande att den genomsnittlige Katrineholmaren orsakar en klimatpåverkan på ca 8 ton koldioxidekvivalenter per år.

Vi vill helst se en tabell (liknande ett klimatkonto) där utsläppet i nuläget per sektor framgår som kan sedan följas upp årligen. Det saknas helt och hållet nyckeltal i CO₂e som borde vara en självklarhet att följa upp eftersom målet är ju att minska utsläppet. Statistik finns i den Nationella emissionsdatabasen och, även om det finns fördröjning på två år, kan man se om insatserna har haft effekt under Klimatstrategins tidplan (2026 – 2030). Vi vill också se delmål för varje fokusområde där det är möjligt, förslagsvis 2030, 2035 och 2040.

Kommentar NS2: Vi instämmer att det saknas tillförlitliga siffror angående utsläpp av växthusgaser i Katrineholms kommun och har valt att följa Nationella emissionsdatabasen med avseende på territoriella utsläpp och konsumtionskompassen från SEI för konsumtionsbaserade utsläpp. Vi har även lagt till nyckeltal baserat på ovanstående källor.

Kakdiagrammet på sidan 6 är utbytt mot två tabeller. En över territoriella utsläpp och en över konsumtionsbaserade utsläpp.

Vi har förtydligat att utsläppen på sid 8 är från territoriella utsläpp och även förtydligat vad som menas med territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp.

NS3: Fokusområden

Det är tydligt att klimatpåverkan från transporter och energisystem har varit i fokus under många år, beroende till stor del på kommunens direkta rådighet i dessa områden, och att insatserna förmodligen har minskat utsläppet, vilket är naturligtvis positivt. Men, det innebär i sin tur att mer fokus måste ges framöver till de andra områden där utsläppet är fortfarande hög om det ska ge resultat. Vi anser att insatserna och nyckeltal i klimatstrategin är fortfarande viktade för mycket på transporter och energisystem.

Fokusområde hållbar konsumtion innehåller svaga formuleringar (t.ex. "verka för") och saknar reella insatser (mer än information och återbruk) för att minska klimatpåverkan utanför kommunkoncernens verksamhet. Det är anmärkningsvärt att det inte redan finns en handlingsplan för detta så viktigt fokusområde, med tanke på att det står för mer än 50% av utsläppet idag. Det saknas nyckeltal för uppföljning, även för kommunkoncernens klimatpåverkan.

Kommentar NS3: Transporter är fortsatt en mycket viktig fråga för minskad klimatpåverkan varför det är relevant att ha kvar fokus på transportsektorns utsläpp. Även om mycket redan är gjort (vad gäller kommunens egna resor) så finns det mycket kvar att göra – främst in om tyngre transporter samt för att främja gång, cykel och kollektivtrafik.

Vi instämmer med att det är viktigt att arbeta för en hållbar konsumtion. Tyvärr är hållbar konsumtion svår att följa upp varför vi inte har hittat några bra nyckeltal. Vi hoppas att vi kommer hitta bra nyckeltal under arbetet med genomförandet av klimatstrategin. Till dess har vi lagt till nyckeltal för hållbar konsumtion genom Konsumtionskompassen.

NS4: Fokusområde klimatsmart bebyggelse och markanvändning innehåller också svaga formuleringar (t.ex. "främjas" och "premieras") istället för att ställa krav. Kommunen har direkt rådighet att påverka bebyggelse och markanvändning genom detaljplanering och beslut. Bebyggelse orsakar mycket CO2e utsläpp men det saknas överhuvudtaget siffror i klimatstrategin och nyckeltal för att följa upp implementering och effekt av insatserna inom detta område. Vem kommer att säkerställa att förvaltning och utveckling görs med minsta möjliga miljöpåverkan? Ett aktuellt exempel finns idag i detaljplanen för Enen, Sälgen och Videt på Bievägen där Naturskyddsföreningen yrkar i sitt remissvar att klimatpåverkan av en eventuell rivning kontra nybyggnation borde tas fram inför beslut.

Kommentar NS4: Bebyggelse och markanvändning är två komplexa områden där hänsyn behöver tas till många aspekter. Det är lätt att ställa krav – men ibland blir kraven väldigt kostsamma och då måste vi vara övertygade om att nyttan av de krav vi ställer motiverar kostnaden.

Genom vad ni anser är vaga formuleringar, som att byggnader ska förvaltas med minsta möjliga miljöpåverkan och att främja cirkulära flöden vid om och nybyggnation, så tar vi ett steg till mot en klimatsmart byggnation och markanvändning genom att genomföra insatser till kostnader kommunen anser är rimliga och med de resurser vi har att tillgå. Dessa steg vi tar de närmaste åren kommer vi kunna bygga vidare på inför revisionen av klimatstrategin till 2030 för att kunna leda till flera steg mot en ännu mer klimatsmart bebyggelse och markanvändning.

NS5: Vi undrar varför jordbruk/livsmedelsproduktion inte finns som ett fokusområde med tanke på att det står för ca. 20% av utsläppet.

Kommentar NS5: Jordbrukssektorn och användningen av jordbruksmark är viktig ur ett klimatsperspektiv ur flera perspektiv.

- A. Djurens matsmältning, hantering av djurgödsel samt användning av konstgödsel.
- B. Klimatförändringen kommer leda till stora påfrestningar på vår livsmedelsproduktion genom förändrade växtförutsättningar samt nya typer av skadedjur.
- C. Om jordbruksmark exploateras är det mycket svårt att återställa marken till odlingsbar mark.
- D. Livsmedelsproduktion i andra länder kommer påverkas av klimatförändringen vilket kommer påverka tillgången till livsmedel även i Sverige.

Klimatstrategin har förtydligat att "Katrineholms kommun ska arbeta för hållbar produktion och konsumtion av livsmedel" under avsnittet Hållbar konsumtion (fråga A).

Klimatstrategin syftar till att minska klimatpåverkande utsläpp vilket är ett steg för att minska påfrestningarna på livsmedelssektorn, fråga B.

Klimatstrategin fångar fråga C genom insatsområdet "Värna ekosystemtjänster vid ianspråktagande av mark. De ekosystemtjänster som inte kan värnas ska kompenseras." under avsnittet Klimatsmart byggnation och markanvändning.

Att livsmedelsproduktionen globalt kommer påverkas av klimatförändringen kommer skapa behov och incitament för utveckling av livsmedelsproduktionen i Sverige och i Katrineholm, fråga D. Katrineholms översiktsplan innehåller ställningstaganden om att jordbruksmark utanför utpekade utvecklingsområden ska sparas.

Klimatstrategin har insatsområden om att värna ekosystemtjänster samt har kompletterats med insatsområden om att främja hållbar produktion och konsumtion av livsmedel samt minskad klimatpåverkan från produktion och konsumtion av livsmedel.

NS6: När förslaget på klimatstrategin skickades ut på internremiss inom kommunen i början av 2025 fanns det kompletterande bilagor med underlag för varje fokusområde: resor och transporter energi; konsumtion; bebyggelse och markanvändning, samt ett underlag till övergripande mål.

Endast bilagan om hållbar energi har bifogats det som har skickats ut på externremiss.

När man ändå tar del av de olika bilagorna, finns det mycket bakgrund och resonemang som inte kommer fram i själva klimatstrategin. T.ex. i underlaget till hållbar konsumtion finns det diagram som visar klimatpåverkande utsläpp från privat konsumtion i Katrineholms kommun och resonemang om klimatpåverkande utsläpp från konsumtion i offentlig sektor som härrör till stor del från infrastruktur och byggnader.

Vi föreslår att samtliga bilagor med underlag ingår i "paketet" Klimatstrategin, omskriven vid behov. På så sätt får man en helhetsbild och bättre förståelse för varje område.

Kommentar NS6: Vad kul att ni gillade underlaget som togs fram vid framtagandet av det första utkastet till klimatstrategin. Vi har valt att inte ha med samtliga bilagor när klimatstrategin går fram till beslut då det lätt blir för mycket information och fokus tas från mål och insatsområden.

Region Sörmland

Övergripande synpunkter

Region Sörmland ser positivt på kommunens nya klimatstrategi samt på att energiplanen uppdaterats.

RS1: Regionen anser att strategin och bilagan till strategin bör kompletteras för att uppfylla lagen om energiplanering utifrån Energimyndighetens vägledning. Det gäller bland annat frågor som rör energiberedskap samt hur totalförsvarets energibehov beaktats i planen.

Kommentar RS1: Bilagan till strategin är uppdaterad och kompletterad enligt synpunkter.

RS2: Regionen anser att kopplingen mellan Katrineholms klimatstrategi och kommunens översiktsplan bör beskrivas på ett tydligt sätt, i själva strategin och i bilagan. Det är svårt att se en röd tråd mellan klimatstrategin, dess mål och insatsområden, och översiktsplanen, dess ställningstaganden och planerade insatser.

Kommentar RS2: Vi har förtydligat att Klimatstrategin är ett komplement till övriga kommunala styrdokument¹ genom att den konkretiserar hur Katrineholms kommun ska arbeta för att minska sin klimatpåverkan, anpassa sig till klimatförändringen samt ha ett robust och hållbart energisystem.

RS3: Det är bra med strategins ambition som går utöver klimatneutraliteten 2045, och formulerar det övergripande målet som ett klimatpositivt Katrineholm 2045. Samtidigt pekar definitionen av begreppet "klimatpositiv" som används i strategin snarare på just klimatneutraliteten. Det som brukar betecknas som klimatpositivt är att man inte endast bidrar till ökad klimatpåverkan, utan även kompenserar för mer än vad som släpps ut. Antingen definitionen av klimatpositiviteten eller målet för Katrineholm 2045 bör därför justeras.

Kommentar RS3: Vi förtydligar att vi med klimatpositivt menar att utsläppen av växthusgaser i den geografiska kommunen ska vara lägre än upptaget av växthusgaser i kommunen.

RS4: Figur 1 visar en summering av Katrineholms territoriella och konsumtionsbaserade klimatutsläpp. Det går inte att summera dessa två typer av utsläpp då det uppstår dubbelräkningar av samma data. Dessa två datakällor bör redovisas separat.

Kommentar RS4: Beskrivning och figur som beskriver utsläpp av växthusgaser har förtydligats.

RS5: Det är positivt att konsumtionens roll synliggörs genom ett eget fokusområde. Samtidigt är hållbar konsumtion tätt sammankopplat med produktionen, och hållbar produktion, av bland annat livsmedel, är också ett viktigt område som kommunen bör lyfta mer i strategin.

Kommentar RS5: Vi lyfter in ett insatsområde om att minska klimatpåverkan från livsmedelssanvändning under området Hållbar Konsumtion. Målet är i linje med kommunens måltidspolitiska program och frågan har stämts av med ansvarig på Service och Teknikförvaltningen.

RS6: Klimatmålet för transporterna är inte tillräckligt omfattande för att nå den övergripande visionen om att Katrineholm ska vara klimatpositiv senast 2045. Det är bra med ett mål som fossilfria transporter, men för att minska utsläppen i den omfattning som krävs måste området inkludera satsningar på transporteffektivitet och minskning av antalet transporter genom minskad biltrafik, ökad andel gång-, cykel- och kollektivtrafik, samt effektivisering av godstransporter. Södermanlands klimat- och energistrategi lyfter dessa perspektiv, och Katrineholm bör visa hur kommunen ska bidra till dessa regionala visioner. Kommunens översiktsplan pekar i rätt riktning, med fokus på att minska resebehovet och främja hållbara färdssätt. Dessa perspektiv bör integreras i klimatstrategin.

Kommentar RS6: Det stämmer att Klimatstrategins mål för hållbara resor och transporter har fokus på fossilfria resor och transporter, men i underliggande text anges även att vägen dit sker genom energieffektivare fordon samt ett förändrat resemönster. Insatsområden för perioden 2026-2030 inkluderar även att vi ska främja gång och cykel samt att ta fram en handlingsplan för hur målet ska nås.

Transportsektorns huvudsakliga klimatpåverkan är kopplat till användningen av fossila drivmedel (Trafikverket - [Transporternas klimatpåverkan - Bransch](#), Naturvårdsverket - [Klimatet och transporterna](#)) men ur ett livscykelperspektiv, där man även inkluderar infrastruktur, produktion av fordon samt slitage av däck etc.

Vi anser att klimatstrategins mål för hållbara resor sätter fokus på huvudproblemet (utsläpp av växthusgaser) och inte exkluderar satsningar på transporteffektivitet och minskning av antalet transporter genom minskad biltrafik, ökad andel gång-, cykel- och kollektivtrafik samt effektivisering av godstransporter.

¹ Exempelvis kommunplan, översiktsplan och grönplan

RS7: Det vore bra att omformulera insatsen "Fram till 2030 ska transporter och entreprenader om möjligt ske fossilfritt." till exempelvis "Fossila bränslen ska fasas ut i transporter och entreprenader fram till 2030", alternativt förtydliga vad frasen "om möjligt" innebär i praktiken.

Kommentar RS7: Vi har valt formuleringen att transporter och entreprenader om möjligt ska ske fossilfritt fram till 2030 då detta innebär att vi vid upphandlingar kan ha en dialog med presumtiva leverantörer om fossilfria transporter. Denna formulering har lett till att Katrineholms kommun i flera upphandlingar har kunnat ställa krav på fossilfria transporter då våra leverantörer varit redo för detta krav. Formuleringen skapar även möjlighet att inte ställa krav på fossilfria transporter och entreprenader före år 2030 om leverantörerna inte är redo för detta krav än. Genom vår dialog med leverantörerna så får vi en bra förståelse för hur olika branscher ser på kravet och får en möjlighet att berätta att vi 2030 kommer ställa krav på fossilfria transporter och entreprenader. Vi ser inte hur en omformulering av insatsen till att fossila bränslen ska fasas ut i transporter och entreprenader fram till 2030 skulle kunna leda till ett mer framgångsrikt arbete.

RS8: Hållbara energisystem Det är positivt att försörjningstryggheten i händelse av krig och kris berörs i avsnittet. Samtidigt är det inte tillräckligt tydligt beskrivet hur kommunen ska säkerställa att energitillförseln möter de behov som totalförsvaret har, vilket krävs enligt lagen om kommunal energiplanering.

Kommentar RS8: För att vara korrekt så kräver lag 1977:439 om kommunal energiplanering att kommunen ska ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Lagen uttrycker inte explicit att kommunen ska säkerställa att energitillförseln möter de behov som totalförsvaret har men däremot lyfter energimyndigheten i sin vägledning för kommunal energiplanering att deras syn på vad lagstiftningen innebär för en kommun inkluderar exempelvis att säkerställa att energitillförseln möter de behov som totalförsvaret har. (Energimyndigheten - [Lagen om kommunal energiplanering](#).)

Vi anser att vi möter lagkravet om att ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi genom insatsområdet under hållbara energisystem där vi specificerar att vi i nära samverkan med energiproducenter, distributörer och användare arbeta för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem. Systemet ska vara hållbart och fungera både under normala förhållanden som vid kris eller krig.

Frågan har diskuterats med energimyndigheten som anger att energimyndighetens vägledning för kommunal energiplanering är vägledande för frågor en kommun bör tänka på vid energiplanering men att vägledningen inte ska ses som absoluta krav.

RS9: Det är otydligt om målet för hållbar konsumtion endast refererar till kommunkoncernens konsumtion eller även invånarnas och näringslivets konsumtion i kommunen. Om den geografiska kommunen åsyftas, bör målet omformuleras till exempelvis "I Katrineholms kommun råder en genomtänkt, fossilfri, giftfri och cirkulär konsumtion".

Kommentar RS9: Målet för hållbar konsumtion ändras till "I Katrineholms kommun är konsumtionen genomtänkt, fossilfri, giftfri och cirkulär."

RS10: Insatsområdet som syftar till att minska invånarnas och verksamheternas konsumtionsbaserade utsläpp bör kompletteras med flera typer av insatser förutom informationsinsatser och stödjande insatser för återbruk. Det kan handla om att möjliggöra för fler delningstjänster, påverka konsumtionsmönster genom fysisk planering och genom att stötta civilsamhällesaktörer som främjar hållbar konsumtion, stötta nya hållbarhetslösningar med mera.

Kommentar RS10: Det stämmer att många insatser behöver göras för att minska invånares och verksamheters konsumtionsbaserade utsläpp för att nå målet om ett klimatpositivt Katrineholm 2045. Under perioden 2026-2030 kommer Katrineholms kommun fokusera på att ställa hållbarhetskrav vid upphandlingar, informationsinsatser och stödjande insatser för återbruk. Under efterföljande perioder kommer kommunen lyfta fram andra perspektiv på hållbar konsumtion i sitt klimatarbete.

RS11: Klimatsmart bebyggelse och markanvändning - Insatsområden i kapitlet bör lyfta jordbruksmark på ett tydligare sätt. I kommunens översiktsplan lyfts ställningstaganden kring hänsyn till, och behovet av att värna jordbruksmark, vilket också bör tas med i denna strategi.

Kommentar RS11: Jordbrukssektorn och användningen av jordbruksmark är viktig ur ett klimatperspektiv ur flera perspektiv.

- A. Djurens matsmältning, hantering av djurgödsel samt användning av konstgödsel.
- B. Klimatförändringen kommer leda till stora påfrestningar på vår livsmedelsproduktion genom förändrade växtförutsättningar samt nya typer av skadedjur.
- C. Om jordbruksmark exploateras är det mycket svårt att återställa marken till odlingsbar mark.
- D. Livsmedelsproduktion i andra länder kommer påverkas av klimatförändringen vilket kommer påverka tillgången till livsmedel även i Sverige.

Klimatstrategin har förtydligat att "Katrineholms kommun ska arbeta för hållbar produktion och konsumtion av livsmedel" under avsnittet Hållbar konsumtion (fråga A).

Klimatstrategin syftar till att minska klimatpåverkande utsläpp vilket är ett steg för att minska påfrestningarna på livsmedelssektorn, fråga B.

Klimatstrategin fångar fråga C genom insatsområdet "Värna ekosystemtjänster vid ianspråktagande av mark. De ekosystemtjänster som inte kan värnas ska kompenseras." under avsnittet Klimatsmart byggnation och markanvändning.

Att livsmedelsproduktionen globalt kommer påverkas av klimatförändringen kommer skapa behov och incitament för utveckling av livsmedelsproduktionen i Sverige och i Katrineholm, fråga D. Katrineholms översiktsplan innehåller ställningstaganden om att jordbruksmark utanför utpekade utvecklingsområden ska sparas.

Klimatstrategin har insatsområden om att värna ekosystemtjänster samt har kompletterats med insatsområden om att främja hållbar produktion och konsumtion av livsmedel samt minskad klimatpåverkan från produktion och konsumtion av livsmedel.

RS12: I kommunens översiktsplan lyfts ambitionen att planera för multifunktionalitet av lokaler. Detta perspektiv kan med fördel implementeras även i klimatstrategin.

Kommentar RS12: Vi har valt att inte lyfta frågan om multifunktionalitet av lokaler i klimatstrategin då frågan är lyft i Katrineholms översiktsplan.

RS13: Klimatanpassning Utöver de lokala klimatförändringarna som kommunen behöver anpassa sig till, är det viktigt att beakta de globala konsekvenserna av klimatförändringarna. Ökade temperaturer leder till exempel till en mer instabil matproduktion globalt sett vilket kommer att påverka utbudet av livsmedel även på lokal nivå i Sörmland. Det är därför angeläget att strategin belyser även globala effekter av klimatförändringarna som kan få lokala konsekvenser och hur kommunen kan hantera dessa inom ramar för sitt klimatanpassningsarbete. Detta kopplar även till avsnittet om klimatsmart markanvändning, där det är särskilt viktigt att säkra jordbruksmark för framtida livsmedelsförsörjning.

Kommentar RS13: Katrineholms översiktsplan innehåller ställningstaganden om att jordbruksmark utanför utpekade utvecklingsområden ska sparas. Vi har valt att inte ha något insatsområde kring jordbruksmark i klimatstrategin då kommunens påverkansmöjligheten, utöver fysisk planering, är låg.

RS14: Det är positivt att årliga uppföljningar av strategin planeras. Samtidigt hade det varit bra att beskriva också hur strategin ska följas upp, exempelvis om det blir endast uppföljning av indikatorer eller om genomförda insatser inom alla insatsområden ska också ingå.

Kommentar RS15: Exakta rutiner för hur uppföljningen av klimatstrategin kommer se ut är inte bestämt än. Troligen kommer såväl indikatorer som genomförda insatser följas upp och om möjligt inkluderas i kommunens hållbarhetsrapport.

RS15: Det saknas indikatorer för hållbar konsumtion och klimatsmart bebyggelse och markanvändning. Det bör motiveras varför de saknas, alternativt bör uppföljningen kompletteras med några relevanta indikatorer, exempelvis avfallsindikatorer, konsumtionsbaserade utsläpp. Det vore även fördelaktigt att inkludera totala koldioxidutsläpp inom kommunen som en indikator. Det skulle även vara fördelaktigt att ha fler uppföljningsindikatorer under områdena för klimatanpassning.

Kommentar RS15: Uppföljningen av klimatstrategin är kompletterad med nyckeltal för hållbar konsumtion samt territoriella utsläpp av växthusgaser i kommunen. Vi saknar i dagsläget lämpliga nyckeltal för klimatsmart bebyggelse och markanvändning.

Avsnittet uppföljning är kompletterad med text om årlig uppföljning med avseende på genomförandet av de olika insatsområdena samt nedanstående nyckeltal.

RS16: Bilaga hållbar energi

Innehållet i Katrineholms klimatstrategi till en betydande del återspeglar det som en energiplan bör innehålla enligt vägledningen, men vissa delar saknas eller kan utvecklas ytterligare. Det gäller bland annat frågor som rör energiberedskap samt hur totalförsvarets energibehov beaktats i planen. Det hade varit en styrka om klimatstrategin/energiplanen utformats utifrån Energimyndighetens mall för en energiplan. Dessutom saknar klimatstrategin konkreta tidsatta åtgärder med tydligt ansvar för genomförande, vilket enligt Energimyndighetens rekommendation bör finnas i en energiplan.

Kommentar RS16: Bilagan har kompletterats med en genomförandeplan. Åtgärderna ska genomföras under klimatstrategins giltighetstid 2026-2030.

Frågor om energiberedskap samt totalförsvarets energibehov är frågor vi behöver arbeta vidare med varför vi i klimatstrategin föreslår en utökad samverkan med energiproducenter, distributörer och användare varav totalförsvaret är en viktig part.

RS17: Förslagsvis bör insatsområdena i klimatstrategins fokusområde "Hållbart energisystem" och "Hållbara resor och transporter" preciseras i bilagan genom en tydlig plan med beskrivning av åtgärder, ansvariga och tidplan för genomförande.

Kommentar RS17: Bilagan är kompletterad med en genomförandeplan. Insatsområden arbetas med under perioden 2026-2030.

RS18: I avsnittet "Inledning" anges att "Denna rapport innehåller underlag till avsnittet Hållbar energi i Klimatstrategin". I avsnittet Strategisk miljöbedömning redovisar man endast insatsområden inom "Hållbara energisystem". Att endast fokusområdet "Hållbara energisystem" utgör kommunens energiplan blir för snävt då även fokusområdet "Hållbara resor och transporter" är viktigt för att säkerställa god energihushållning i kommunen.

Kommentar RS18: Vi har förtydligat att bilagan innehåller underlag till energifrågor i Klimatstrategin samt en analys av hur Klimatstrategin för Katrineholm 2024-2030 uppfyller kraven på en energiplan enligt Lag (1977:439) om kommunal energiplanering.

RS19: Inledning

Mål och lagstiftning

Nationella målet för elproduktionens sammansättning är att den ska vara 100% fossilfri år 2040, ej förnybar som det anges i bilagan. Leveranssäkerhetsmålet bör också återges bland nationella mål. Det är också viktigt att återge det nationella målet om att Sverige ska senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Den slutliga versionen av denna bilaga bör referera till den reviderade versionen av Södermanlands klimat- och energistrategi.

Det bör också finnas en hänvisning till Sörmlands regionala utvecklingsstrategi som innehåller prioriteringar som kopplar till klimatomställning och hållbara transporter. Bland annat lyfts vikten av lokalisering av bostäder och verksamheter som en del i att skapa ett hållbart transportsystem.

Kommentar RS19: Texten är uppdaterad efter förändrade mål. Text kring Sörmlands klimat och energistrategi är uppdaterad enligt den reviderade klimat- och energistrategin för Sörmland som publiceras november 2025. Text kring den regionala utvecklingsstrategin är adderad.

RS20: Bilagan nämner att Katrineholms klimatstrategi från 2005 är av relevans för energiplanen, samtidigt som den nya klimatstrategin och dess avsnitt Hållbar energi ska vara den nya energiplanen. Detta skapar förvirring och bör justeras.

Kommentar RS20: Gällande klimatstrategi för Katrineholms kommun är från 2005 och har ställningstagande gällande minskning av utsläpp från vägtransporter, minskning av elanvändningen samt ökad andel biobränslen och fjärrvärme för uppvärmning. Vi har förtydligat att denna klimatstrategi ersätter tidigare klimatstrategi samt tidigare energiplan.

RS21: Det är positivt med en hänvisning till översiktsplanen i bilagan. Däremot återger inte bilagan ställningstaganden i översiktsplanen ordagrant, och inte alla insatser som nämns i översiktsplanen i temaområdet "Energiförsörjning" och "Trafik och resande" återspeglas på ett tydligt sätt i klimatstrategin.

Kommentar RS21: Vi har uppdaterat bilagan med text från nuvarande översiktsplan vilken beslutades under remisstiden av klimatstrategin.

RS22: Samverkan och intressenter

Det är positivt med en detaljerad beskrivning av de olika samverkansparter. Det hade varit bra att redovisa huruvida dialog har skett med de olika intressenterna inför framtagandet av energiplanen.

Kommentar RS22: Dialog har skett med olika intressenter under framtagandet av klimatstrategin men vi behöver förbättra dokumentationen av samverkan framöver.

RS23: Nulägesbeskrivning

Avsnittet bör kompletteras med nulägesbeskrivningen för energidistribution, effektsituation i kommunen, energilagring och energiberedskap. Fjärrvärmenätet och fjärrkylan bör nämnas. Elnätsfrågor bör uppmärksammas, och det bör finnas hänvisning till Tekniska verkens- och Vattenfall Eldistributions nätutvecklingsplaner som publicerades i början av 2025.

Kommentar RS23: Avsnittet har kompletterats med ett avsnitt om energidistribution samt hänvisningar till Tekniska verkens- och Vattenfall Eldistributions nätutvecklingsplaner. Fjärrkyla saknas i Katrineholms kommun.

RS24: Framtidsbild

Avsnittet lyfter framtidsbilden främst ur det globala och det nationella perspektivet. Det är viktigt att komplettera avsnittet med det lokala perspektivet med kommunens övergripande vision för det framtida samhället, vilka förflyttningar som behöver göras och föra ett resonemang kring hur energiplanen bidrar till att uppfylla den visionen. Se Energimyndighetens vägledning för kommunal energiplanering, och exempel på frågor som bör besvaras vad gäller framtida utveckling och energianvändning.

Kommentar RS24: Bilagan är kompletterad med ett avsnitt gällande lokal framtidsbild av energianvändningen i kommunen. En mer detaljerad bild av vilka förflyttningar som behöver göras bör arbetas fram under genomförandet av energiplanen.

RS25: Hur föreslagen klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030 uppfyller lagen om kommunal energiplanering

Avsnittet bör ses över då det inte redovisar på vilket sätt strategin uppfyller lagen om kommunal energiplanering. Avsnittets text verkar vara hämtat nästan ordagrant från Energimyndighetens vägledning om kommunal energiplanering. Själva analysen saknas.

Kommentar RS25: Rapporten är kompletterad med analys över hur klimatstrategin uppfyller lagen om kommunal energiplanering.

RS26: Strategisk miljöbedömning av Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026–2030

Regionen instämmer med att klimatstrategin har främst en strategisk, målsättande roll med insatsområden av övergripande karaktär. Samtidigt finns det insatsområden i strategin som kan även bidra med viss negativ miljöpåverkan, exempelvis solcellstillverkning, även om det inte är den lokala miljön som påverkas negativt, eller utbyggnad av elnätet. Detta bör redovisas för transparensens skull.

Kommentar RS26: Den strategiska miljöbedömningen är kompletterad med negativa effekter från solcellstillverkning och förändringar av transportsystemet.

Tekniska Verken Linköping AB

Tekniska verken välkomnar att Katrineholms kommun tar fram en tydlig klimatstrategi som pekar ut en riktning för kommunens klimatarbete. Tekniska Verkens kraftvärmeverk i Katrineholm levererar el samt fjärrvärme i centrala Katrineholm genom förbränning av utsorterade industrifraktioner, främst trä, samt bioolja. I Katrineholm ansvar Tekniska verken även för ledningsnätet för el och fjärrvärme. Vilket är relevant för kommunens klimatstrategi.

TV1: Önskar förtydligande om att avsnittet "Hållbara energisystem" avser produktion av el och värme. Energi i form av bränsle till transporter till exempel tas upp i andra avsnitt.

Kommentar TV1: Vi förtydligar att avsnittet "Hållbara energisystem" handlar om alla former av energi, såväl el, värme som energi för transporter. Avsnittet hållbara resor och transporter fokuserar inte på produktion och distribution av fordonsbränsle utan har fokus på resande.

TV2: Önskar förtydliga att majoriteten av den el som används i kommunen produceras utanför kommunen men mycket av värmen innanför kommungränsen. På samma sätt kan biogasproduktionen som sker i kommunen också ligga under fokusområdet "hållbara energisystem" såväl behöver detta förtydligas i strategin.

Kommentar TV2: Vi har förtydligat att biogas produceras i kommunen.

TV3: Uppföljningen av fokusområdet "hållbara energisystem" ska ske genom kWh/kvm – här bör kommunen fundera kring den nackdel detta ger fjärrvärmen i kommunen. Med detta nyckeltal likställs 1 kWh el med 1 kWh fjärrvärme. Dessa energislag borde värderas antingen olika eller utifrån använd värme (byggnadens energibehov) snarare än köpt energi.

Kommentar TV3: Vi har beslutat att mäta energianvändning i våra lokaler enligt Atemp baserat på vad vi tror kommer gälla i kommande lagkrav. Detta innebär en fördelaktig viktning för fjärrvärmeanvändning då primärenergi innebär att förbrukningen multipliceras med en faktor 0,7 för fjärrvärme och 1,6 för el.

Vingåkers kommun

VK1: Vingåkers kommun har inga synpunkter kring "Klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026-2030". Det blev ett bra sammansatt dokument, lycka till med fortsatt arbete.

Kommentar VK1: Tack!

Västra Sörmlands Räddningstjänst

Västra Sörmlands Räddningstjänst (VSR) styrker framtagna förslag på klimatstrategi för Katrineholms kommun 2026-2030.

Bemötande av synpunkter från Intern remiss av förslag till klimatstrategi 2026- 2030

Samhällsbyggnadsförvaltningen 2025-04-23

Innehåll

Inledning.....	3
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens samt Bildningsnämndens yttrande	4
Bildnings och arbetsmarknadsförvaltningens yttrande	4
Socialnämndens yttrande	6
Social- och omsorgsförvaltningens bedömning	6
Bygg- och miljönämndens yttrande	7
Bygg- och miljönämndens beslut	7
Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande.....	7
Överförmyndarnämndens yttrande	9
Överförmyndarenhetens yttrande	9
Vård- och omsorgsnämndens yttrande	10
Social- och omsorgsförvaltningens yttrande	10
Kulturnämndens yttrande	11
Kulturförvaltningens yttrande	11
Bemötande av kulturnämndens yttrande.....	11
Yttrande från service och tekniknämnden	12
Service och teknikförvaltningens yttrande	12
Förvaltningens bedömning	12
Hållbara resor och transporter	13
Klimatsmart bebyggelse och markanvändning	14
Klimatanpassningsarbetet.....	14
Ökad temperatur	14
Övergripande kommentarer	15

Inledning

Samtliga nämnder i Katrineholms kommun fick under november 2024 – februari 2025 förslaget till ny klimatstrategi på remiss. Därefter har inkomna synpunkter på klimatstrategin arbetats in i det nya förslaget till klimatstrategi eller bemötts i detta dokument.

Detta dokument samlar inkomna synpunkter samt beskriver hur synpunkter har arbetats in i det nya förslaget till klimatstrategi eller motiverar varför synpunkter inte arbetats in i förslag till ny Klimatstrategi.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens samt Bildningsnämndens yttrande

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ställer sig bakom bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens yttrande och lämnar över det som sitt eget till kommunstyrelsen.

Bildningsnämnden ställer sig bakom bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens yttrande och lämnar över det som sitt eget till kommunstyrelsen.

Bildnings och arbetsmarknadsförvaltningens yttrande

Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar en strategi som ger mål och riktning för hur Katrineholms kommun ska ta sig an de olika klimatrelaterade utmaningar kommunen står inför.

VAN 1: Strategin innehåller relativt generella och i vissa fall ambitiösa målsättningar inom ett stort antal områden. Samtidigt som en strategi behöver vara övergripande i sin utformning finns det en risk för att de ibland generella målsättningarna kommer tolkas mycket olika mellan de många aktörer som behöver involveras i implementeringsarbetet. De många målsättningarna kommer också kräva att en stor mängd konkreta handlingsplaner för de olika områdena tas fram. För samtliga områden är det ej tydliggjort vilka eller vilken aktör som ansvarar för detta. Detsamma gäller insatsområdena som lyfter fram olika former av samverkansinsatser. För att säkerställa gemensamma tolkningar och väl samordnade processer vore det önskvärt att det tydliggörs hur arbetet inom de olika områdena ska organiseras.

Bemötande VAN 1: Det stämmer att klimatstrategin innehåller många målområden vilket är ofrånkomligt då stora delar av vårt samhälle bidrar till ett förändrat klimat och påverkas av klimatförändringen. Vi har förtydligat att man under respektive målområde ska ta fram handlingsplaner för hur målet ska nås. Förslagsvis skapas en kommunövergripande klimatgrupp med representanter från kommunens förvaltningar och bolag som får i uppgift att utarbeta handlingsplaner för de olika målområdena.

VAN 2: Ett par av målsättningarna och insatsområdena kan ha en mycket stor inverkan på kommunens kostnader. Detta gäller bland annat nybyggnationer och ombyggnationer. Ur bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens perspektiv är det framförallt ombyggnationer som är aktuellt de kommande åren. I ett led för att effektivisera utnyttjandet av olika lokaler planeras en del verksamhetsflyttar och därmed ombyggnationer. Eftersom det av strategin inte framgår vad som kan anses vara en större ombyggnation är det osäkert i vilken utsträckning dessa planerade förändringar kommer påverkas av strategin. Strategin uttrycker en målsättning att fastigheterna då ska uppfylla kraven för SGBC Miljöbyggnad med lägst nivå silver. Silver motsvarar högre prestanda och ambitionsnivå än brons, som i sin tur motsvarar gällande myndighetsregler och byggpraxis. Vad detta kommer innebära för bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens kostnader för lokalinvesteringar är svårt att förutse.

Bemötande VAN 2: KFAB har sedan flera år arbetat med miljöbyggnad silver vid om och nybyggnation – vilket även är beslutat i KFABs miljöpolicy.

Huruvida man kan miljöcertifiera en om- eller nybyggnation enligt miljöbyggnad silver beror av vilka förutsättningar som finns i det specifika fallet. Vi har medvetet varit vaga i beskrivningen av insatsområdet för att man inför ett beslut om om- eller nybyggnation ska kunna väga alla relevanta fakta i respektive fall. Att bygga enligt miljöbyggnad silver, istället för brons, innebär initialt en högre

kostnad. I ett längre perspektiv innebär dock en miljöcertifiering silver både lägre energikostnader, bättre inomhusmiljö vad gäller ljud, luftkvalitet, temperatur och ljus samt bättre klimatanpassade byggnader då miljöbyggnad silver ställer krav på såväl solskydd och ventilation.

VAN 3: Även insatsområdet att installera solceller på kommunens byggnader när så är möjligt bör definieras närmare. Det är i princip alltid möjligt att installera solceller men det är inte alltid motiverat ur ett kostnadseffektivitetsperspektiv.

Bemötande VAN3: Vi har redan idag krav på oss att installera solceller enligt kommunplanen och när EU-direktivet EU Solar Standards implementeras i Svensk lagstiftning kommer kraven på att installera solceller på våra fastigheter öka. Det är dock inte helt enkelt att installera solceller på alla våra fastigheter då vissa tak inte är lämpliga att placera solceller på ur ett byggnadstekniskt perspektiv medan andra tak inte är lämpliga för solceller ur ett riskperspektiv (du får inte beträda tak med solceller). Det finns även utmaningar kopplat till att sälja egenproducerad el som inte nyttjas i den fastighet som den genereras på.

Dessa utmaningar gör att vi valt formuleringen att "installera solceller på kommunkoncernens fastigheter när så är möjligt".

VON 4: Inom området klimatanpassningar lyfts totalt sju identifierade utmaningar som bedöms vara viktiga för Katrineholms kommun att prioritera. Samtidigt innehåller strategin endast mål och insatsområden för två av dessa utmaningar, ökad temperatur och förändrade nederbördsmonster. Att sju områden först anges som viktiga att prioritera och sedan att fem av dem ej adresseras i strategin, bör genereras i en förklaring.

Bemötande VON 4: Här har vi förtydligat att alla prioriterade utmaningar kopplat till klimatförändringen är relaterat till ökande temperaturer och förändrade nederbördsmonster.

Socialnämndens yttrande

Socialnämnden ställer sig bakom social- och omsorgsförvaltningens bedömning och översänder den som sin egen till kommunledningsförvaltningen.

Social- och omsorgsförvaltningens bedömning

Föreslagna åtgärder följer målsättningar på olika nivåer. Klimatsmart bebyggelse och god tillgång till svala platser och grönska är viktiga för att skydda barn och äldre mot ökade temperaturer. Förvaltningen välkomnar hjälp med informationsinsatser som syftar till att minska klimatpåverkan i våra verksamheter, då egna resurser saknas för sådant arbete.

Bemötande av socialnämndens yttrande

Vi uppskattar socialnämndens synpunkter och hjälper gärna till med informationsinsatser som syftar till att minska klimatpåverkan i era verksamheter.

Bygg- och miljönämndens yttrande

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att anta förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och överlämna det till kommunstyrelsen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande

En tydlig, strukturerad och konkret strategi. Långsiktiga mål och konkreta insatsområden för den kommande 5-årsperioden är väl beskrivna.

BMN1: För att göra strategin ännu tydligare föreslås att texten om utsläppen av växthusgaser (sid 7) kompletteras beträffande fördelning mellan olika sektorer inklusive konsumtion och en analys var kommunens rådighet primärt finns.

Bemötande BMN1: Klimatstrategin har kompletterats med en beskrivning av fördelning av klimatpåverkan mellan olika sektorer. Beskrivningen av kommunens rådighet har kompletterats med följande "Kommunen har direkt eller indirekt rådighet att påverka samtliga utsläppsområden men de område som kommunen har minst rådighet över och som bedöms vara svårast att minska klimatpåverkan från är livsmedelsproduktionen samt privatkonsumtionen." Under de olika målområdena i klimatstrategin finns ytterligare förklaringar kring hur kommunen kan påverka, direkt och indirekt, klimatpåverkan från de olika sektorerna.

BMN2: Under avsnittet Hållbara energisystem (sid 9) så anges som ett insatsområde att solceller ska installeras på kommunkoncernens fastigheter när så är möjligt. I vissa fall, när fjärrvärmeanslutning saknas och det finns ett stort behov av varmvatten även sommartid, skulle även installation av solvärmeanläggningar kunna vara aktuellt.

Bemötande BMN2: Vi har valt att inte peka ut olika tekniker för energiproduktion utöver solkraft och tänker att samtliga produktionsformer av förnybar energi ryms inom insatsområdet att "samverka med intressenter inom energiområdet för att möjliggöra små- och storskaliga energilösningar som bidrar till en ökad produktion av lokal förnybar energi." Att solkraft är specifikt nämnt med ett eget insatsområde beror av att det finns ett mål om solkraft/solceller i kommunplanen för 2023 till 2026 samt på grund av kommande lagkrav enligt EU-direktivet EU Solar Standards vilken kommer implementeras i svensk lagstiftning under det närmaste året.

BMN3: Insatsområdena för klimatsmart bebyggelse (sid 11) bör kompletteras med "att Katrineholms kommun via dialog i samband med markanvisning och exploatering ska uppmuntra till klimatsmart byggande, bebyggelse och markanvändning".

Bemötande BMN3: Klimatstrategin är ändrad enligt förslag.

BMN4: Beträffande insatsområden för klimatsmart markanvändning föreslås det kompletteras med "att kommunens skogar ska skötas så att nettoupptaget av växthusgaser ökar och den biologiska mångfalden gynnas".

Bemötande BMN4: Klimatstrategin ändrad enligt förslag.

BMN5: Höga temperaturer sommartid blir allt vanligare och kan vara särskilt problematiska för små barn och äldre människor. Träd bidrar med många ekosystemtjänster, bland annat genom att skänka skugga och ett mer gynnsamt lokalklimat, men är också betydelsefulla för dagvattenregleringen och biologisk mångfald. För att nå mål om 30 % krontäckning i tätorterna är

det viktigt att stora och gamla träd bevaras i största möjliga utsträckning. För att förstärka betydelsen av träden i vår bebyggda miljö föreslås att insatsområdet formuleras om: Katrineholms kommun ska eftersträva *och aktivt arbeta för* 30 % krontäckning i kommunens tätorter.

Bemötande BMN5: Klimatstrategin ändrad enligt förslag.

Överförmyndarnämndens yttrande

Överförmyndarnämnden ställer sig bakom överförmyndarenhetens yttrande och lämnar över det som sitt eget till kommunstyrelsen.

Överförmyndarenhetens yttrande

Överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun har tagit del av förslaget till klimatstrategi och ställer sig bakom dess mål och ambitioner. Förslaget bedöms vara ett viktigt steg i arbetet med att minska klimatpåverkan och anpassa samhället till klimatförändringens konsekvenser.

Överförmyndarnämndens verksamhet har en begränsad direkt påverkan på klimatfrågor men kan inom sitt ansvarsområde bidra genom en hållbar och effektiv användning av resurser.

Bemötande av överförmyndarnämndens yttrande

Vi tackar för överförmyndarnämndens synpunkter och är glada för att överförmyndarnämnden ställer sig bakom dess mål och ambitioner.

Vård- och omsorgsnämndens yttrande

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom social- och omsorgsförvaltningens bedömning och översänder den som sin egen till kommunledningsförvaltningen.

Social- och omsorgsförvaltningens yttrande

Föreslagna åtgärder följer målsättningar på olika nivåer. Klimatsmart bebyggelse och god tillgång till svala platser och grönska är viktiga för att skydda barn och äldre mot ökade temperaturer.

Förvaltningen välkomnar hjälp med informationsinsatser som syftar till att minska klimatpåverkan i våra verksamheter.

Bemötande av vård- och omsorgsnämndens yttrande

Vi uppskattar vård- och omsorgsnämndens synpunkter och hjälper gärna till med informationsinsatser som syftar till att minska klimatpåverkan i era verksamheter.

Kulturnämndens yttrande

Kulturnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunledningsförvaltningen.

Kulturförvaltningens yttrande

Kulturförvaltningen ställer sig positiv till förslaget om klimatstrategi för Katrineholms kommun 2025–2030 och uppfattar de fyra fokusområdena som viktiga och relevanta.

Den föreslagna klimatstrategin bekräftar verksamheternas redan pågående klimatarbete och inspirerar och uppmanar till att ta ytterligare steg i detta. Konsumtionstakten inom kulturförvaltningens kärnverksamheter är låg då biblioteksverksamheten bygger på cirkulär ekonomi genom informationsåtervinning och verksamheterna arbetar genomgående med återbruk både i daglig drift och vid renoveringar. Verksamheten bidrar till lägre konsumtion hos medborgarna i och med boklån.

Kulturförvaltningen ser positivt på formuleringen om att Katrineholms kommun ska verka för minskad klimatpåverkan från invånare och verksamheters konsumtion genom informationsinsatser då kulturens programverksamhet handlar om att arbeta folkbildande och upplysande. I detta arbete är hållbarhetsfrågor alltid aktuella och ofta lyfts frågor om klimatomställningen genom föreläsningar och i litteraturen, konsten, teatern, musiken och dansen.

Bemötande av kulturnämndens yttrande

Vi uppskattar nämndens synpunkter och att kulturförvaltningens har en stor förståelse för hur viktigt verksamhetens arbete är för klimatomställningen.

Yttrande från service och tekniknämnden

Service- och tekniknämnden ställer sig bakom Service och Teknikförvaltningens yttrande och överlämnar det som sitt eget till kommunledningsförvaltningen.

Service och teknikförvaltningens yttrande

Service- och teknikförvaltningen har tagit del av förslaget och lämnar ett antal synpunkter och medskick till det fortsatta arbetet med strategin. Dessa handlar bl.a. om att strategin behöver:

- 1) klargöra strategins roll i det långsiktiga klimatarbetet mot målet 2050,
- 2) säkerställa att omställningen till 2030 beaktar aktörers olika förutsättningar,
- 3) klargöra krav på hållbara energisystem,
- 4) betona vikten av metoder som inte påverkar koldioxid-upptaget negativt,
- 4) komplettera klimatanpassningsarbetet med konkreta mål och riktade åtgärder likt övriga områden,
- 5) redogöra för mål om bevarandet och utvecklingen av naturliga kyllandskap, som ett sätt att reglera temperaturer i tätorter,
- 6) ta höjd för de ekonomiska- och verksamhetsmässiga effekter som klimatsmart upphandling kan generera och
- 7) hänvisa i löptext till centralt beslutade dokument som är styrande för Katrineholms klimatarbete

Förvaltningens bedömning

STN 1: Förslag till reviderad klimatstrategi gör gällande att EU ska bli världens första klimatneutrala kontinent till år 2050 och att Sveriges mål är att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045. Katrineholms kommuns mål är därför att till år 2045 vara en klimatpositiv kommun. Trots detta sträcker sig strategin endast fram till 2030. Strategin skulle därför behöva förtydliga hur den förhåller sig till målet 2045 och 2050 och hur planen ser ut för åren däremellan. Ett sätt att klargöra är att i inledningen skissera fram ett antal delmål, i form av etapper, för hela tidsperioden 2025–2045, förslagsvis:

- Etapp 1) 2030 för klimatneutralitet inom kommunkoncernen,
- Etapp 2) 2040 för klimatpositiv kommunkoncern,
- Etapp 3) 2045 för klimatneutralitet i hela kommunen, och
- Etapp 4) 2050 för att kommunen som geografiskt område ska vara klimatpositiv.

Förslaget till strategi med tidshorisonten 2025–2030 skulle på detta vis tydligare framstå som ett av delmålen, en etapp av flera, som kommer att leda kommunen fram till målen längre fram. En liknande struktur kan bidra till att konkretisera prestationsmål och säkerställa att klimatstrategin är realistisk och genomförbar på kortare sikt.

Bemötande STN1: Vi har förtydligat att Klimatstrategin 2025-2030 innehåller ett övergripande mål samt långsiktiga mål för hur Katrineholms ska bli en klimatpositiv kommun år 2045 samt

insatsområden för perioden 2025-2030. Klimatstrategi 2025-2030 kommer därefter ersättas med klimatstrategi för kommande perioder med insatsområden period för period.

Vi förtydligar även att samtliga nämnder, bolag och förvaltningar ansvarar gemensamt för att målen i klimatstrategin nås.

Då Katrineholms kommun saknar koldioxidbudget saknas kontinuerlig uppföljning av klimatpåverkan i kommunen utan vår uppföljning baseras på den Nationella emissionsdatabasen. Vi anser det därför inte lämpligt att i nuläget besluta om flera mätbara mål som kommer vara svåra att följa upp.

STN2: Det är viktigt att säkerställa att klimatstrategin, som är avsedd att utgöra kommunens energiplan, är tillräckligt omfattande och målstyrd för att ersätta en fullständig energiplan. Strategin ska kunna säkerställa en robust och långsiktig energiförsörjning med en tydlig strategi för energidistribution, krisberedskap och energieffektivisering.

Bemötande STN2: Vår bedömning är att föreslagen klimatstrategi uppfyller kraven på en fullständig energiplan. Kommunen saknar direkt rådgivning över merparten av energiproduktion, energidistribution och energianvändning i kommunen varför vår viktigaste roll för robusta energisystem är att samverka med andra parter.

Vi har lagt till en punkt om att " Katrineholms kommun ska arbeta för ett robust och fossilfritt energisystem som även fungerar i händelse av kris eller krig" för att möta behoven av krisberedskap.

STN3: Det är viktigt att uppföljning av klimatstrategins mål och åtgärder integreras i den ordinarie uppföljningen av kommunplanen och budgetprocesserna. Det är också viktigt att klargöra ansvaret för uppföljningen och om detta ligger på respektive nämnd, för att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och kontinuerlig uppföljning av genomförandet.

Bemötande STN3: Vi instämmer med STN att ansvar och uppföljning av föreslagna mål i klimatstrategin är viktiga. Vi har förtydligat att samtliga nämnder och förvaltningar ansvarar gemensamt för att målen i klimatstrategin nås.

Hållbara resor och transporter

STN4: När det gäller hållbara resor och transporter behöver hänsyn tas till att Katrineholm, som en mindre kommun med flera tätorter och begränsad kollektivtrafik, kommer att ha invånare som även i framtiden är beroende av bil. I dessa fall bör målet vara att säkerställa att dessa fordon drivs fossilfritt. Samtidigt är det viktigt att arbeta för att minska antalet bilar i tätorter för att frigöra ytor för exempelvis dagvattenhantering och grönområden. En särskild utmaning är att förändra beteenden hos dem som skulle kunna välja att cykla eller gå, men som av vana använder bilen.

En viktig aspekt att beakta är om omställningen till 2030 är praktiskt genomförbar för alla aktörer. Små lokala entreprenörer kan behöva längre tid för anpassning, och strategin bör ta hänsyn till att förändringstakten varierar. Den korta omställningstiden kan utgöra en utmaning, och det kan i vissa fall vara mer miljövänligt att göra undantag, exempelvis för att undvika att fullt fungerande maskiner som väghyvlar skrotas i onödan.

Bemötande STN4: Vi instämmer med STN om att omställningen till fossilfria resor och transporter tar tid. Katrineholms kommun har i många år ställt krav på fossilfria transporter vid upphandlingar – vilket även små lokala entreprenörer anpassat sig till. Katrineholms kommun behöver dock ställa samma krav på fossilfria resor och transporter på sina egna verksamheter som vi länge ställt på andra vid våra upphandlingar.

Om vi behöver göra undantag i enskilda fall behöver detta göras genom medvetna motiverade beslut samtidigt som verksamheten även utreder hur man ska kunna fasa ut sin användning av fossila bränslen. Vi föreslår därför att insatsområden om fossilfria transporter finns kvar.

Klimatsmart bebyggelse och markanvändning

STN5: Katrineholms kommun ska främja cirkulära flöden vid om- och nybyggnation. En fråga som behöver förtydligas i strategin är om detta även ska inkludera kommunens bolag såsom KFAB, KIAB och SVAAB. Om det är avsikten, bör det klargöras vilka bolag som omfattas och hur detta ska implementeras.

Bemötande STN5: Bra synpunkt. Frågan lyfts med beslutande organ.

STN6: En viktig del i klimatarbetet är den roll grönområden spelar som kolsänkor. I dagsläget verkar det som att mer träd och natur tas ner vid exploatering än vad som nyplanteras. Detta kan påverka koldioxidupptaget negativt. Det är därför viktigt att utveckla metoder för att beräkna värdet av natur vid exploatering, samt att kvantifiera hur mycket bundet kol som frigörs när träd fälls. Dessutom behöver kommunen tydliga strategier för att öka krontäckningen i syfte att stärka ekosystemtjänster och bidra till uppfyllandet av målet om att öka upptaget av koldioxid genom kompletterande åtgärder.

Bemötande STN6: Vi instämmer med STNs synpunkter. Klimatstrategin har fokuserat på att vi ska få en gemensam målbild av vart vi ska. Hur vi tar oss till målen behöver kommunkoncernen arbeta tillsammans med under programperioden.

STN7: Det vore även relevant att identifiera och tydliggöra andra insatsområden som kan kopplas till att öka upptaget av koldioxid och på så vis bidra till kommunens långsiktiga klimatmål.

Bemötande STN7: Ett insatsområde om att främja åtgärder som bidrar till upptag av koldioxid i skog och mark är tillagt inom fokusområde klimatsmart bebyggelse och markanvändning.

Klimatanpassningsarbetet

STN8: Till skillnad mot de andra fokusområdena i klimatstrategin saknas det i detta avsnitt tydligt beskrivande mål samt insatsområden. För att strategin ska vara heltäckande behöver klimatanpassningsarbetet ha konkreta mål och riktade åtgärder, snarare än enbart en beskrivning av utmaningar och prioriteringar. Det är viktigt att tydliggöra vilka krav som ska ställas och vilka åtgärder som förväntas genomföras för att möta de identifierade utmaningarna.

Bemötande STN8: Tydliga insatsområden för klimatanpassningsarbetet finns i underliggande avsnitt ökad temperaturer och förändrade nederbördsmängder. Vi har förtydligat att avsnittet Klimatanpassning, precis som avsnittet minskad klimatpåverkan, är övergripande områden.

Ökad temperatur

STN9: Det är positivt att strategin fokuserar på åtgärder inne i tätorten där risken för höga temperaturer är som störst. Samtidigt är de större grönområdena och naturområdena, inklusive sjöar som omger tätorten, avgörande för att reglera temperaturer och förbättra lokalklimatet. För att säkerställa en långsiktig hållbarhet i klimatanpassningsarbetet kan det vara relevant att sätta ett mål för bevarandet och utvecklingen av dessa naturliga kyllandskap. Detta kan inkludera insatser för att skydda befintliga grönområden, nyplantera träd och säkerställa att vattenytor bibehålls och integreras i stadsplaneringen. Ett konkret mål skulle kunna bidra till att förstärka effekten av klimatanpassningsåtgärderna och säkerställa att stadens naturliga resurser utnyttjas optimalt för att mildra temperaturhöjningar.

Bemötande STN9: Vi förtydligade insatsområden under Ökad temperatur att vi ska "Skapa och bevara områden med svalka dit människor kan ta sig vid värmeböljor." Vi har även lagt till ett insatsområde om att ta fram en handlingsplan för hur kommunen ska skapa bättre förutsättningar för att hantera ökande temperaturer."

Att skydda befintliga grönområden, nyplantera träd och säkerställa att vattenytor bibehålls är viktiga frågor för att skapa en klimatanpassad kommun. Vi känner inte att vi i dagsläget har samsyn kring hur vi ska skydda befintliga grönytor och vattenytor i kommunen utan behöver arbeta mer med dessa frågor kommande år.

Övergripande kommentarer

STN10: Strategin är både genomtänkt och omfattande, men bör kopplas till en tydligare kostnadsanalys, särskilt med tanke på strategins snäva tidsplan och ambitionsnivå. För att stärka strategins förankring och helhetsperspektiv vore det även värdefullt att referera till andra relevanta inriktningsdokument, såsom det måltidspolitiska programmet, för att säkerställa en samordnad och effektiv insats. Strategin skulle även tjäna på, där det är relevant, att hänvisa i löptext till centralt beslutade dokument som är styrande för Katrineholms klimatarbete. Det kan handla om lagar, regler eller beslut fattade på nationell, EU- eller internationell nivå. Strategin skulle på detta vis ges en större tyngd och legitimitet. Hänvisningarna underlättar även för de som vill förkovra sig på egen hand och kan bidra till att bredda kunskapen och underlätta framtagande av handlingsplaner och dylikt.

Belysningen av utmaningar i ekonomisk hållbarhet och kommunens uppdrag i krisberedskap är central. Höga initiala investeringskostnader för omställning till fossilfria transporter och energieffektivisering av kommunens fastigheter kräver betydande resurser på kort sikt. Vidare kan krav på hållbara och cirkulära byggmaterial innebära ökade kostnader vid nybyggnation och renoveringar.

Det finns även en risk för högre driftskostnader på kort sikt. Fossilfria drivmedel och elektrifiering av fordonsflottan kan initialt vara dyrare, samtidigt som energiomställningen kräver investeringar i infrastruktur. Klimatsmart upphandling, exempelvis krav på giftfria och fossilfria produkter, kan minska tillgången på vissa material och leda till högre inköpskostnader.

Slutligen är det avgörande att säkerställa robusthet i energi- och transportsystem för att upprätthålla kommunens krisberedskap. Övergången till eldrivna fordon kräver en pålitlig laddinfrastruktur och reservkraft för att trygga viktiga samhällsfunktioner vid elavbrott. Förnybara energilösningar måste kompletteras med redundans och backup-system för att minimera sårbarheten vid extrema väderhändelser och energikriser.

Bemötande STN10: Syftet med klimatstrategin är att skapa en gemensam målbild för klimatarbetet i kommunen till 2045 samt lyfta fram ett antal insatsområden som vi behöver arbeta tillsammans med under kommande år. Vår tanke är att det är först när vi har en gemensam målbild och vet vart vi ska som vi effektivt kan samarbeta för att ta oss mot det gemensamma målet. Vi har därför inte gjort en detaljerad kostnadsanalys – men frågan har diskuterats.

Kostnaderna för klimatarbetet kan beräknas på olika sätt. Vi kan beräkna investeringskostnader – där det precis som STN skriver – initialt medför högre kostnader att köpa in exvis eldrivna fordon och bygga ut laddinfrastrukturen. Vi kan dock även jämföra kostnader ur ett livscykelperspektiv där det har visat sig vara billigare att gå över till elfordon i kommunen för de verksamheter som har en hög nyttjandegrad av fordonen. Läger vi även till att det finns lagkrav på att bygga ut laddinfrastrukturen samt att personal slipper lägga tid på att åka och tanka bilar så blir kalkylen ännu mer positiv. För fordon som inte används så mycket kommer dock den högre investeringskostnaden påverka kostnadskalkylen negativt för elfordon.

Genom att sätta våra frågor i ett längre tidsperspektiv kan vi även ta hänsyn till hur våra investeringar står sig i det långa loppet. Från år 2035 ska alla fordon som säljs i EU vara utsläppsfria. Och redan idag ska 38,5% av de personbilar vi som kommun köper, leasar eller hyr vara sk rena fordon vilket i princip innebär elfordon. Allt tyder på att de personbilar som finns att köpa 2035 kommer vara elbilar. Vi behöver därför inte fråga oss om vi ska övergå till fler elfordon utan om när vi ska övergå till elfordon.

På samma sätt så kommer nya lagkrav gällande att energieffektivisera byggnader och placerasolceller på våra tak. Ska kostnader för att anpassa kommunens verksamheter till kommande lagkrav belasta klimatstrategin eller ska vi i stället inkludera besparingar genom att på ett smart sätt anpassa kommunens kostnader till kommande lagkrav i kostnadsanalysen?

Klimatanpassning av samhället kostar då det innebär att vi behöver bygga om vår infrastruktur och våra samhällen. Alternativet, att inte klimatanpassa våra samhällen, kostar dock mycket mer i form av förstörd infrastruktur, byggnader och påverkan på människors hälsa. Att klimatanpassa redan vid byggnation är oftast mycket mer kostnadseffektivt än att bygga om senare.

Vi ser även att det, om man föregår lagkrav, finns mycket investeringsmedel att söka för att finansiera minskad klimatpåverkan och klimatanpassning av samhället.

Vad gäller att säkerställa robusthet i energi- och transportsystem för att upprätthålla kommunens krisberedskap så gäller detta för alla typer av frågor. Likväl som att vi behöver robusta energi- och transportsystem i händelse av kris behöver vi skapa ett robust och klimatsmart samhälle som undviker att hamna i kris genom att vara väl anpassat för klimatförändringens konsekvenser.

§ 236

KS/2025:266

Reviderad kemikalieplan för Katrineholms kommun

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att ersätta nu gällande kemikalieplan med redovisat förslag till kemikalieplan.
2. Den reviderade kemikalieplanen ska gälla från 1 januari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av bygg- och miljönämnden gjort en översyn av Katrineholms kommuns kemikalieplan, som upphör att gälla 2025-12-31, och tagit fram ett förslag till revidering som är tänkt att ersätta gällande antagen av kommunfullmäktige 2017.

Kommunledningsförvaltningen har skickat förslaget på remiss till samtliga nämnder samt Katrineholms Fastighets AB och Katrineholm Vatten och Avfall AB med sista svarsdag den 15 oktober 2025.

I förslag till revidering har planen kortats ned och erhållit en både tydligare och mer lättöverskådlig struktur. Planens övergripande mål är att säkerställa att kemikalier hanteras så att de inte skadar människors hälsa eller bidrar till ökande koncentrationer i naturen, vilket ligger i linje med gällande kemikalielagstiftning. Planen redogör för ansvarsfördelning och åtgärder för att säkerställa en lagenlig, säker och hållbar kemikaliehantering i kommunens verksamheter. Den innehåller riktlinjer för kemikalieförteckningar, utfasning av särskilt farliga ämnen, krav vid upphandling och minskning av spridning av miljöfarliga kemikalier, särskilt PFAS. Genom planens kortare format, omfattning och tydliga avgränsning bedöms planen lättare kunna tillämpas och följas upp i verksamheterna.

Förslaget har remitterats och synpunkter har beaktats.

Förslag till reviderad kemikalieplan föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Ett antagande av förslaget innebär att gällande kemikalieplan upphör att gälla.

Ärendets handlingar

- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-17
- Förslag till reviderad kemikalieplan för Katrineholms kommun
- Kemikalieplan (gällande)
- Remissredogörelse
- Inkomna remissvar (tillgängliga i akten)

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig klimatstrategen Pia Lindahl.

Beslutet skickas till:

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

Reviderad kemikalieplan för Katrineholms kommun

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ersätta nu gällande kemikalieplan med redovisat förslag till kemikalieplan.
2. Den reviderade kemikalieplanen ska gälla från 1 januari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av bygg- och miljönämnden gjort en översyn av Katrineholms kommuns kemikalieplan, som upphör att gälla 2025-12-31, och tagit fram ett förslag till revidering som är tänkt att ersätta gällande antagen av kommunfullmäktige 2017.

Kommunledningsförvaltningen har skickat förslaget på remiss till samtliga nämnder samt Katrineholms Fastighets AB och Katrineholm Vatten och Avfall AB med sista svarsdag den 15 oktober 2025.

I förslag till revidering har planen kortats ned och erhållit en både tydligare och mer lättöverskådlig struktur. Planens övergripande mål är att säkerställa att kemikalier hanteras så att de inte skadar människors hälsa eller bidrar till ökande koncentrationer i naturen, vilket ligger i linje med gällande kemikalielagstiftning. Planen redogör för ansvarsfördelning och åtgärder för att säkerställa en lagenlig, säker och hållbar kemikaliehantering i kommunens verksamheter. Den innehåller riktlinjer för kemikalieförteckningar, utfasning av särskilt farliga ämnen, krav vid upphandling och minskning av spridning av miljöfarliga kemikalier, särskilt PFAS. Genom planens kortare format, omfattning och tydliga avgränsning bedöms planen lättare kunna tillämpas och följas upp i verksamheterna.

Förslaget har remitterats och synpunkter har beaktats.

Förslag till reviderad kemikalieplan föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Ett antagande av förslaget innebär att gällande kemikalieplan upphör att gälla.

Ärendets handlingar

- Förslag till reviderad kemikalieplan för Katrineholms kommun
- [Kemikalieplan](#) (gällande)
- Remissredogörelse
- Inkomna remissvar (tillgängliga i akten)

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag av bygg- och miljönämnden gjort en översyn av Katrineholms kommuns kemikalieplan (KF 2017-09-18, § 144) och tagit fram ett förslag till revidering som är tänkt att ersätta gällande kemikalieplan från 2017.

Förslaget har via kommunledningsförvaltningen har skickat förslaget på remiss till samtliga nämnder samt Katrineholms Fastighets AB och Katrineholm Vatten och Avfall AB med sista svarsdag den 15 oktober 2025.

I förslag till revidering har planen kortats ned och erhållit en både tydligare och mer lättöverskådlig struktur. Planens övergripande mål är att säkerställa att kemikalier hanteras så att de inte skadar människors hälsa eller bidrar till ökande koncentrationer i naturen, vilket ligger i linje med gällande kemikalielagstiftning. Planen redogör även för ansvarsfördelning och åtgärder för att säkerställa en lagenlig, säker och hållbar kemikaliehantering i kommunens verksamheter.

Föreslagna åtgärder i kemikalieplanen är:

- Kemikalieförteckning - Samtliga verksamheter ska ha en aktuell och uppdaterad kemikalieförteckning.
- Kemikaliehantering - All personal ska ha tillgång till aktuella säkerhetsdatablad för de kemikalier dom använder och kemikalier ska hanteras enligt tillverkarnas anvisningar.
- Alla verksamheter ska kontinuerligt arbeta med utfasning och substitution av skadliga kemiska produkter och ämnen.
- Kommunen ska ställa krav gällande innehåll av kemikalier vid upphandling.
- Katrineholms kommun ska kontinuerligt arbeta för att minska spridningen av miljöfarliga kemikalier till samhälle och miljö. Ett särskilt fokus läggs på att minska spridningen av PFAS.

Förslaget har varit på intern remiss till samtliga nämnder med sista svarsdag den 15 oktober 2025. Remitteringen visade på ett brett stöd för föreslagen strategi (se remissredogörelse).

Förvaltningens bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har sett över gällande kemikaliplan och bedömer att den behöver revideras. Förvaltningen har tagit fram ett förslag till revidering som harmonierar med gällande kemikalielagstiftning, är i ett kortare format och omfattning samt har en tydligare avgränsning än den nu gällande planen. Förslag till revideringar bedöms leda till att planen lättare kan tillämpas och följas upp i verksamheterna.

Förvaltningen föreslår att revideringen träder i kraft den 1 januari 2026. Ett antagande av förslaget innebär att gällande kemikalieplan upphör att gälla.

Pia Lindahl
Klimatstrateg

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Akten

Kemikalieplan för Katrineholms kommun

Övergripande inriktningsdokument

Kommunstyrelsen 2025-11-26, § 263

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige

Senast ändrad av kommunfullmäktige

Antagen av kommunfullmäktige 2017-09-18, § 144

Förlängd giltighetstid beslutad av kommunstyrelsen 2022-12-14, § 198

Förlängd giltighetstid beslutad av kommunstyrelsen 2023-10-25, § 239

Giltighet

Gäller från och med 2026-01-01

Förvaltarskap¹

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde

Kategori

Inriktningsdokument

Uppföljning

Kemikalieplanen revideras en gång per mandatperiod

¹ Förvaltarskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Inledning.....	4
Om kemikalier	4
Mål.....	4
Genomförande	4
Åtgärder.....	5
Kemikalier hanteras så att de inte bidrar till ökande koncentrationer i naturen	6
Kemikalieförteckning.....	6
Kemikaliehantering.....	6
Användningen av särskilt farliga ämnen ska fasas ut eller ersättas med mindre skadliga kemikalier.	7
Utfasning och substitution av skadliga kemiska produkter och ämnen.....	7
Kemikaliekrav vid upphandling.....	7
Minska spridningen av miljöfarliga kemikalier	7
Bilaga 1 Styrmedel.....	8
Lagstiftning.....	8
Bilaga 2 Ordlista.....	9

Inledning

Människor, djur och växter utsätts för farliga ämnen som sprids när varor, kemiska produkter och material tillverkas, används och blir till avfall.

Målet för en hållbar kemikaliehantering är att varken människors hälsa eller miljön vi lever i ska påverkas negativt av de kemikalier vi använder oss av. För att nå detta mål får användningen av ämnen som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller skada den biologiska mångfalden. Detta når vi genom att:

- Kemikalier hanteras så att de inte bidrar till ökande koncentrationer i naturen.
- Användningen av särskilt farliga ämnen fasas ut eller ersätts med mindre skadliga kemikalier.
- Förorenade områden åtgärdas så att spridning av miljögifter förhindras.

Om kemikalier

Kemikalier är kemiska ämnen eller blandningar av kemiska ämnen som är framställda av människan. Många kemikalier är viktiga i vårt samhälle men kan även bidra till miljö- och hälsorisker om de inte hanteras på rätt sätt.

Många av de produkter vi använder dagligen innehåller och ger ifrån sig kemikalier. En del kemiska ämnen bryts ned medan andra ackumuleras i naturen och i människors kroppar. Barn och unga är mer känsliga för kemikalier än vuxna bland annat beroende av att deras kroppar inte är färdigutvecklade. Därför är det av stor vikt att skydda barn och unga från att utsättas för potentiellt farliga kemikalier.

Mål

Det övergripande målet för Katrineholms kommuns kemikalieplan är att säkerställa att kemikalier hanteras så att de inte skadar människors hälsa eller bidrar till ökande koncentrationer i naturen.

Genomförande

Samhällsbyggnadsförvaltningen har på uppdrag från bygg- och miljönämnden tagit fram denna kemikalieplan.

Ansvar för att efterleva kemikalieplanen åligger samtliga anställda i Katrineholms kommun. Särskilt ansvar har chefer med arbetsmiljöansvar.

Åtgärder

Åtgärd	När	Huvudansvar
Kemikalier hanteras så att de inte bidrar till ökande koncentrationer i naturen		
Kemikalieförteckning Samtliga verksamheter ska ha en aktuell och uppdaterad kemikalieförteckning.	Årligen	Ansvarig chef ansvarar för att: - Verksamhetens kemikalieförteckning är aktuell och uppdateras årligen. Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att: - Kommunala verksamheter har tillgång till ett datorbaserat kemikaliehanteringssystem.
Kemikaliehantering All personal ska ha tillgång till aktuella säkerhetsdatablad för de kemikalier dom använder. Kemikalier ska hanteras enligt tillverkarnas anvisningar i produkternas säkerhetsdatablad.	Årligen	Ansvarig chef ansvarar för att: - All personal har tillgång till aktuella säkerhetsdatablad - De kemikalier som används i verksamheten hanteras enligt riktlinjer i säkerhetsdatabladen.
Användningen av särskilt farliga ämnen ska fasas ut eller ersättas med mindre skadliga kemikalier		
Utfasning och substitution av skadliga kemiska produkter och ämnen Alla verksamheter ska kontinuerligt arbeta med utfasning och substitution av skadliga kemiska produkter och ämnen.	Årligen	Ansvarig chef ansvarar för att: Verksamheten kontinuerligt fasar ut skadliga kemiska produkter och ämnen.
Kemikaliekrav vid upphandling Alla verksamheter arbetar för att minska användningen av skadliga kemiska produkter och ämnen genom att ställa krav vid upphandlingar.	Kontinuerligt	Alla verksamheter.
Minska spridningen av miljöfarliga kemikalier		
Katrineholms kommun ska kontinuerligt arbeta för att minska spridningen av miljöfarliga kemikalier till samhälle och miljö. Ett särskilt fokus läggs på att minska spridningen av PFAS.	Kontinuerligt	Samhällsbyggnadsförvaltningen har ett samordnande ansvar för att öka kunskapen om spridning av giftiga ämnen i miljön.

Kemikalier hanteras så att de inte bidrar till ökande koncentrationer i naturen

Kemikalieförteckning

Alla verksamheter ska årligen dokumentera och redovisa sin användning av märkningspliktiga kemiska produkter i en kemikalieförteckning.

En kemikalieförteckning är en lista över vilka hälso- och miljöfarliga kemikalier som finns inom verksamheten. Syftet med en kemikalieförteckning är att man ska veta vilka kemiska produkter som hanteras i verksamheten, vilka faror och risker som hantering och lagerhållning av kemikalierna kan innebära, och därmed kunna vidta åtgärder för att all hantering ska ske på ett så säkert sätt som möjligt.

Kemikalieförteckningen ska innehålla:

- Produktens namn
- Produktens klassificering med avseende på hälso- och miljöfarlighet (H-fras enligt CLP)
- Produktens användningsområde och årsförbrukning
- Ingående ämnen med namn, CAS-nummer och koncentration

Kemikalier som objektivt sett inte kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt (dvs ej märkta med farosymbol) eller som är av mindre betydelse för verksamheten behöver inte tas med i kemikalieförteckningen. Sådana produkter som objektivt sett inte innebär några risker kan exempelvis vara kontorslim eller diskmedel i personalköket.

Kemikaliehantering

De miljö- och hälsofarliga kemikalier som används i verksamheten ska hanteras enligt anvisningar i säkerhetsdatablad. Detta innebär:

Identifiering och märkning - Kemikalier ska vara tydligt märkta med information om innehåll, faropiktogram och riskfraser i enlighet med CLP-förordningen.

Säkerhetsdatablad - Personal som hanterar miljö- eller hälsoskadliga kemikalier ska ha tillgång till säkerhetsdatablad som beskriver faror, hantering och åtgärder vid olyckor.

Förvaring - Kemikalier ska förvaras i lämpliga behållare och på lämplig plats så att oavsiktlig spridning till luft, mark eller vatten undviks. Förvaringen ska vara stabil och stöttålig och inkompatibla kemikalier ska inte förvaras nära varandra.

Personer (exempelvis barn) som inte behöver tillgång till kemikalierna ska inte ha tillgång till dem.

Användning - Personer som hanterar kemikalier ska ha kunskap om hur kemikalier ska användas och hanteras, ska använda lämplig skyddsutrustning när så behövs samt ha kunskap och utrustning, exempelvis absorberande material, för att hantera en eventuell nödsituation.

Avfallshantering - Kemikalieavfall ska samlas i godkända och uppmärkta behållare och hanteras som farligt avfall.

Nödsituation - verksamheten ska ha rutiner och utrustning för att hantera oavsiktligt utsläpp/läckage av de kemikalier man hanterar. Information om vad som krävs finns på säkerhetsdatablad.

Användningen av särskilt farliga ämnen ska fasas ut eller ersättas med mindre skadliga kemikalier.

Utfasning och substitution av skadliga kemiska produkter och ämnen.

Kemikalier ska väljas så att riskerna för hälsa och miljö blir så små som möjligt.

Alla verksamheter ska arbeta för att riskerna för hälsa och miljö blir så små som möjligt genom att årligen säkerställa att verksamheten inte använder särskilt miljöfarliga ämnen samt arbetar för att fasa ut eller byta ut de miljö- och hälsoskadliga ämnen som används.

Som stöd för att veta vilka ämnen som bör fasas ut används EU:s lista över särskilt farliga ämnen samt kemikalieinspektionens PRIO-databas.

- EU:s lista över särskilt miljöfarliga ämnen, även kallade SVHC²-ämnen, är exempelvis cancerogena, reproduktionsstörande eller långlivade, bioackumulerande och toxiska ämnen, som inte får användas i kommunens verksamheter.
- Utfasningsämnen är de ämnen som har de alvarligaste riskerna för hälsa och miljö. Ämnen som finns med på PRIO-databasens lista över utfasningsämnen ska fasas ut.
- Riskminskningsämnen är ämnen som har farliga egenskaper och som bör fasas ut och ersättas (substitution) med andra lösningar eller produkter.

Kemikaliekrav vid upphandling

Katrineholms kommun ska vid upphandling eftersträva giftfria produkter och när så inte är möjligt ställa krav på att de produkter som köps in minst ska uppfylla upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier på basnivå.

Med giftfria produkter avses varor som har utformats och tillverkats utan användning av skadliga kemikalier eller ämnen som kan vara skadliga för människors hälsa eller miljö.

Giftfria produkter kännetecknas av att de inte innehåller kemikalier som kan vara cancerframkallande, hormonstörande, allergiframkallande eller giftiga för miljön, som vissa ftalater, PFAS, tungmetaller (t.ex. bly och kadmium) eller bromerade flamskyddsmedel. Produkterna ska vara tillverkade med renare produktionsmetoder, där farliga ämnen undviks i alla steg av tillverkningsprocessen och produkterna ska vara enkla att återvinna utan att frigöra eller skapa giftiga restprodukter.

Minska spridningen av miljöfarliga kemikalier

Katrineholms kommun ska kontinuerligt arbeta för att minska spridningen av miljöfarliga kemikalier till samhälle och miljö.

² SVHC står för Substances of Very High Concern. Dessa ämnen har egenskaper som kan medföra allvarliga och bestående effekter på människors hälsa och på miljön, t.ex. cancerframkallande, reproduktionsstörande eller långlivade och bioackumulerande. [Kandidatförteckning över SVHC-ämnen för godkännande - ECHA](#)

Bilaga 1 Styrmedel

Kemikaliehantering styrs av lagstiftning samt av verksamheters och människors vilja att minska risker förknippade med kemikalier i miljön.

Lagstiftning

Inom EU regleras kemikaliehantering av REACH – förordningen, CLP-förordningen och ESPR-förordningen.

- Reach - Reach-förordningen innehåller bland annat regler om registrering, utvärdering, tillståndskrav och begränsningar av hur man kan använda kemikalier. Syftet med Reach-förordningen är att säkerställa att användaren av kemikalier har fått korrekt information om hur kemikalierna ska hanteras och vilka risker som finns vid hantering av kemikalierna.
- CLP-förordningen innehåller regler om hur kemikalier ska klassificeras, märkas och förpackas.
- ESPR-förordningen (från engelskans Ecodesign requirements for Sustainable Products Regulation) innehåller krav på att en produkt ska kunna återvinnas.

I Sverige styrs hanteringen av kemikalier främst av miljöbalken och arbetsmiljölagstiftningen. Miljöbalkens försiktighetsprincip innebär att försiktighetsåtgärder ska vidtas redan när det finns skäl att anta att en handling kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Miljöbalkens produktvalsprincip, eller substitutionsprincip, innebär en skyldighet att inte använda skadliga ämnen om det finns likvärdiga alternativ som är mindre riskabla. Kap 14 – kemiska produkter

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:10) om risker i arbetsmiljön anger krav på det systematiska arbetsmiljöarbetet, bland annat gällande hantering av kemikalier. Föreskriften ställer bland annat krav på att:

- Arbetsgivaren ska undersöka om det hanteras eller bildas några kemiska riskkällor i verksamheten.
- Arbetsgivaren ska förteckna de kemiska riskkällor som hanteras eller bildas i verksamheten och ange datum när förteckningen senast uppdaterades.
- Arbetsgivaren ska skriftligt dokumentera resultatet av riskbedömningen och vilka åtgärder man har valt.
- Arbetsgivaren ska säkerställa att personal som hanterar kemikalier har kunskap och skyddsutrustning. En del av detta är att personalen ska ha tillgång till säkerhetsdatablad som beskriver produkten ska hanteras.
- Om riskbedömningen visar att kemiska riskkällor kan orsaka olycksfall och nödsituationer som omedelbart måste åtgärdas, ska arbetsgivaren ta fram en beredskapsplan.
- Arbetsgivaren ska se till att behållare som innehåller kemiska riskkällor är märkta enligt CLP-förordningen så att användaren kan identifiera innehållet och de risker som ämnet kan medföra.

Bilaga 2 Ordlista

CAS- nummer: Identitetsnummer för kemiska ämnen. Numren tilldelas av Chemical Abstract Services (CAS), med syfte att göra databassökningar enklare och identifiering entydig. ChemSec: International Chemical Secretariat, Internationella kemikaliesekretariatet. Detta är en samarbetsorganisation som syftar till att driva på utfasningen av farliga kemiska ämnen. ChemSec står bakom SIN- listan.

Försiktighetsprincipen: Denna princip nämns i flera internationella miljökonventioner och regelverk. Behandlas även i 2 kap. 3 § 2 stycket Miljöbalken. Principen innebär att försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller en åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Kemisk produkt: En kemisk produkt är ett ämne eller en blandning av två eller fler ämnen. KIFS 2005:7: Detta är Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter. Dessa gällde parallellt med CLP- förordningen fram till 1 juni 2015. Vid blandningar gäller dock en övergångsperiod fram till 1 juni 2017, då märkning ska ske enligt CLP.

Märkningspliktig kemisk produkt: En kemisk produkt som bedöms som farlig vid klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter (KIFS 2005:7) och CLP- förordningen. En sådan produkt ska vara märkt med farosymbol och/ eller riskfras, alternativt faropiktogram och/ eller faroangivelse. I produktens säkerhetsdatablad ska det framgå om produkten är märkningspliktig.

Prioriterat riskminskningsämne: Prioriterade riskminskningsämnen har av Kemikalieinspektionen pekats ut som ämnen som bör ges särskild uppmärksamhet. Dessa ämnen ska alltid bedömas i den aktuella användningen och utifrån den risk som då kan uppkomma. Kriterierna för dessa ämnen är framtagna i linje med det nationella miljömålet Giftfri miljö samt Reach. Se Figur 1 för mer information.

Reach: Europeisk ramlag för kemikalier. Denna lag ersätter stora delar av de kemikalier regler som gällde före 1 juni 2007 i EU och Sverige. Reach står för Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals, Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.

SIN- listan: SIN står för Substitute It Now och är en förteckning över ämnen som är utvalda utifrån kriterierna för särskilt farliga ämnen (SVHC) i den europeisk lagstiftningen Reach. Internationella kemikaliesekretariatet, ChemSec, står bakom listan, och den syftar till att påskynda utfasningen av särskilt farliga ämnen (SVHC) och minska riskerna med de som fortfarande används.

Substitution: Substitution innebär att byta ut en produkt, ett ämne eller en vara mot ett mindre riskabelt alternativ som ändå är likvärdig för ändamålet.

Säkerhetsdatablad: Ett datablad med information om en kemisk produkt. Informationen beskriver exempelvis farliga egenskaper, sammansättning eller toxikologisk information. Detta säkerhetsblad måste alltid finnas för hälso- och miljöfarliga kemiska produkter, och innehåll och format regleras i Reach.

Utfasningsämne: Utfasningsämnen har av Kemikalieinspektionen pekats ut som ämnen med så allvarliga egenskaper att användning bör upphöra. Kriterierna för dessa ämnen är framtagna i linje med det nationella miljömålet Giftfri miljö samt Reach.

Remissredogörelse Kemikalieplan – intern remiss Katrineholms kommun

Förslaget till reviderad kemikalieplan har skickats på remiss till samtliga nämnder i Katrineholms kommun. Sista dag att yttra sig om förslaget är den 15 oktober 2025. Nedan är en sammanställning av inkomna synpunkter.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande (nedan) och lämnar det som sitt eget till kommunledningsförvaltningen.

Med en gemensam kemikalieplan blir det enklare att följa upp, kontrollera och förbättra rutiner kring inköp, förvaring, användning och avfallshantering av kemikalier. Det skapar ordning och reda, tydliggör ansvarsfördelning och minskar risken för misstag.

Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiva till den nya kemikalieplanen. En kortare och mer koncis kemikalieplan skapar bättre förutsättningar för att vara ett stöd för verksamheterna.

Bemötande: Tack! Ingen åtgärd.

Bygg och miljönämnden

1. Bygg- och miljönämnden beslutar att tillstyrka förslaget till reviderad kemikalieplan.
2. Vidare beslutar nämnden att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag, att i samverkan med kommunledningsförvaltningen, svara för införande av planen i kommunens organisation.

Bygg- och miljönämnden anser att det är viktigt att säkerställa att kommunens chefer och övriga anställda får kunskap om planen och dess innebörd för det praktiska arbetet. Det är lämpligt att samhällsbyggnadsförvaltningen ges i uppdrag att, i samverkan med kommunledningsförvaltningen, skapa förutsättningar för implementeringen i organisationen.

Bemötande: Tack! Vi instämmer i att implementeringen är viktig och har därför startat en kemikaliegrupp som hjälper verksamheterna att implementera kemikalieplanen samt äskat om tid för att informera om kemikalieplanen för kommunens chefer.

Service och Tekniknämnden

Service- och tekniknämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande.

Service- och teknikförvaltningen ser den föreslagna kemikalieplanen som ett väl anpassat styrdokument som kommer att underlätta för verksamheterna i dess tillämpning. Planen bedöms ha en tydlig koppling till gällande lagstiftning och ger en stabil grund för ett säkert

och hållbart arbete med kemikalier. Förvaltningen vill samtidigt framhålla vikten av att planen inte blir alltför detaljerad, utan främst inriktas på att följa lagar och övergripande riktlinjer. Detta gör att planen förblir användbar även när nya regler och krav tillkommer. Genom att samla mål och åtgärder i ett mer lättillgängligt dokument skapas bättre förutsättningar för ett systematiskt och långsiktigt arbete med kemikaliefrågorna. Planen bedöms slutligen kunna genomföras inom befintliga resurser och utgöra ett stöd för fortsatt utveckling av kommunens kemikaliehantering.

Bemötande: Tack! Ingen åtgärd.

Socialnämnden

Socialnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande och bedömning .

Social- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget om en hållbar kemikaliehantering där varken människors hälsa eller miljön påverkas negativt av de kemikalier vi använder oss av.

Bemötande: Tack! Ingen åtgärd.

Vuxen och arbetsmarknadsnämnden

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande..

Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiva till den nya kemikalieplanen. En kortare och mer koncisa kemikalieplan skapar bättre förutsättningar för att vara ett stöd för verksamheterna.

Bemötande: Tack! Ingen åtgärd.

Vård och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förvaltningens yttrande .

Social- och omsorgsförvaltningen ställer sig positiv till förslaget om en hållbar kemikaliehantering där varken människors hälsa eller miljön påverkas negativt av de kemikalier vi använder oss av.

Bemötande: Tack! Ingen åtgärd.

Sammanställt av Pia Lindahl, klimatstrateg, Katrineholms kommun 2025-10-17

§ 237

KS/2025:455

Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta Hjälpmedelscentralens nya avgifter för hjälpmedel enligt redovisad bilaga.
2. Beslutet gäller från och med 1 januari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård har vänt sig till länets kommuner med rekommendation om att anta förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026.

Den gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård ansvarar för bland annat hjälpmedelsförsörjningen. Det innebär att ansvara för att reglera eventuella avgifter för hjälpmedel.

En översyn har gjorts av hjälpmedelscentralens avgifter efter beslut i regionfullmäktige (mål och budget § 126/24). De hjälpmedel som omfattas av översynen är de som redan idag har en egenavgift och som ingår i hjälpmedelscentralens sortiment. Nästan samtliga avgifter som ingår i översynen har varit oförändrade sedan 2008 (med undantag för cyklar där avgifter reviderades 2022). De nya avgiftsnivåerna baseras på uppräkningsindex mot konsumentprisindex (KPI) och är avrundat till närmsta femtio- eller hundratal. Under denna tid har konsumentprisindex stigit med 39 % jämfört med 2008. Ett exempel på ny föreslagen avgift är persondator i kategorin Hjälpmedel för kommunikation och kognition. Den nya avgift föreslås vara 850 kr/år, den nuvarande avgiften är 600 kr/år.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-10
- Protokollsutdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, sammanträde den 2025-09-05, § 30/25- Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter
- Bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter

Beslutet skickas till:

Akten

Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Hjälpmedelscentralens nya avgifter för hjälpmedel enligt redovisad bilaga.
2. Beslutet gäller från och med 1 januari 2026.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård har vänt sig till länets kommuner med rekommendation om att anta förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026.

Den gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård ansvarar för bland annat hjälpmedelsförsörjningen. Det innebär att ansvara för att reglera eventuella avgifter för hjälpmedel.

En översyn har gjorts av hjälpmedelscentralens avgifter efter beslut i regionfullmäktige (mål och budget § 126/24). De hjälpmedel som omfattas av översynen är de som redan idag har en egenavgift och som ingår i hjälpmedelscentralens sortiment. Nästan samtliga avgifter som ingår i översynen har varit oförändrade sedan 2008 (med undantag för cyklar där avgifter reviderades 2022). De nya avgiftsnivåerna baseras på uppräkningsindex mot konsumentprisindex (KPI) och är avrundat till närmsta femtio- eller hundratal. Under denna tid har konsumentprisindex stigit med 39 % jämfört med 2008. Ett exempel på ny föreslagen avgift är persondator i kategorin Hjälpmedel för kommunikation och kognition. Den nya avgifter föreslås vara 850 kr/år, den nuvarande avgiften är 600 kr/år.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, sammanträde den 2025-09-05, § 30/25- Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter
- Bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter

Julia Holmlund
Utredare

Beslutet skickas till:

2025-11-10

KS/2025:455 - 1.9.1 -
Inkommande
remisser

Kommunfullmäktige
Aktien

§ 30/25 Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Diarienummer: NSV25-0031

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds förslag till regionstyrelsens förslag till regionfullmäktiges beslut

1. Nya avgifter för hjälpmedel antas enligt bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter.
2. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026 då beslutet föreslås träda i kraft.
3. Beslutet gäller från och med 1 januari 2026.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds beslut för egen del

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Proposition

Ordförande Helena Koch (M) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Regionfullmäktige fattade genom Mål och budget, § 126/24, beslut om att uppdra till nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård att initiera en översyn av hjälpmedelscentralens avgifter.

Vid nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds sammanträde den 23 maj 2025, § 20/25, beslutades om nya avgifter för hjälpmedel med förslag om att länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026 då beslutet föreslås träda i kraft. I bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter fanns dock en felaktigt föreslagen avgift som nu föreslås justeras av nämnden innan antagande av regionfullmäktige och fullmäktigen i länets kommuner.

Under Hjälpmedel för kommunikation och kognition har nu föreslagen egenavgift för klockor för barn överskridande ett inköpsvärde på 2 500 kr justerats från tidigare 600 kr till 550 kr. Avgift för klockor för barn bör inte överstiga kostnaden för samma hjälpmedel för vuxna.

Justering har även gjorts gällande avgränsningen för översynen. Samtliga egenavgifter för hjälpmedel som ingår i hjälpmedelscentralens utbud inkluderas. I tidigare ärende var detta avgränsat utifrån betalningsansvar.

Beskrivningen av typer av egenavgift (som betalas genom engångsavgift eller genom löpande kostnad) har också förtydligats i skrivning i tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I den gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård ingår Region Sörmland och kommunerna Eskilstuna, Strängnäs, Katrineholm, Vingåker, Flen, Nyköping, Oxelösund, Trosa och Gnesta.

Region Sörmland är värdregion och den gemensamma nämnden ingår i regionens organisation.

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige i respektive kommun och i regionen anger, ansvarar den gemensamma nämnden för bland annat hjälpmedelsförsörjningen, vilket bland annat innebär att ansvara för att tillhandahålla individuella hjälpmedel för daglig livsföring, vård och behandling, inkontinens samt grundutrustning till personer med funktionsnedsättning samt att reglera eventuella avgifter för hjälpmedel.

De allra flesta hjälpmedel som ingår i hjälpmedelscentralens sortiment är avgiftsfria och innebär inte en kostnad för den enskilde. Dessa avgiftsfria hjälpmedel bekostas därmed i sin helhet av kommunerna och regionen beroende på vem som är förskrivare och ansvarig för att tillhandahålla hjälpmedlet. För de hjälpmedel som är avgiftsbelagda utgår avgift antingen i form av engångskostnad eller som egenavgift uppdelad på månad eller år för den enskilde, beroende på om patienten får äganderätt till hjälpmedlet. Vid denna revidering av avgifter föreslås ingen förändring av vilka hjälpmedel som har eller inte har en avgift. Inte heller föreslås någon förändring av äganderätt till ett visst hjälpmedel.

Det finns inget högkostnadsskydd för hjälpmedel inom Region Sörmland.

De hjälpmedel som omfattas av översynen är de som redan idag har en egenavgift och som ingår i hjälpmedelscentralens sortiment. Egenavgifter för de hjälpmedel som inte ingår i hjälpmedelscentralens utbud kommer ses över inom ramen för ordinarie budgetprocess hos Region Sörmland.

Avgifterna för hjälpmedlen som ingår i översynen har nästan samtliga varit oförändrade sedan 2008 (med undantag för cyklar där avgiften reviderades 2022). Under den tid som passerat sedan 2008 har dock kostnaderna för dessa hjälpmedel

hos region och kommuner stigit kraftigt. Konsumentprisindex (KPI) under denna tid har stigit med 39 % (jfr med år 2008). Nya avgiftsnivåer baseras på uppräkningsindex mot KPI och avrundat till närmsta femtio- eller hundratal.

Avgifter för hjälpmedel varierar betydligt mellan olika regioner och kommuner, bland annat avseende vilka hjälpmedel som omfattas av avgift, avgiftsnivåer och om det finns ett högstkostnadsskydd för hjälpmedel. Det varierar också i vilken omfattning avgift tas ut för barn. Regioner och kommuner har också olika sortiment av hjälpmedel vilket försvårar jämförelser av avgifterna.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter
Bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter
Protokollsutdrag från Regionfullmäktige sammanträde den 2024-11-26 - Mål och budget 2025-2027
Mål och budget 2025-2027, beslutad version
Protokollsutdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård sammanträde den 2025-05-23 - Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, regiondirektör
Lina Lindfors, tf divisionschef
Titti Kendall, verksamhetschef Läns-gemensamt regionalt stöd
Ulrika Johansson, verksamhetschef Hjälpmedelscentralen
Ida Sandin, jurist
Regionstyrelsen
Kommunerna
Akten

Datum
2025-08-12

Dokumentnummer
NSV25-0031-3 [Click here to enter text.](#)

Bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter

	Förslag ny avgift	Nuvarande egenavgift	Uppräkning KPI (jfr med årtal för föregående revidering)	Senaste revidering (årtal)
Hjälpmedel för kommunikation och kognition				
Persondator	850 kr/år	600 kr/år	837 kr	2008
Telefoner högtalande	400 kr/år	300 kr/år	418 kr	2008
Klockor för barn	50 kr/år 550 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 500 kr)	50 kr/år 400 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 000 kr)	70 kr/år 558 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 790 kr)	2008
Klockor för vuxna	150 kr/år 550 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 500 kr)	100 kr/år 400 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 000 kr)	139 kr/år 558 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 790 kr)	2008
Elektroniska almanackor, kalendrar och planeringssystem för barn och vuxna	100 kr/år 550 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 500 kr)	50 kr/år 400 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 000 kr)	70 kr/år 558 kr/år (i de fall inköpskostnaden överstiger 2 790 kr)	2008
Appar med inköpspris över 300 kr	300 kr	300 kr	Uppgift saknas.	Uppgift saknas.
Medicinska behandlingshjälpmedel				
Andningshjälpmedel CPAP, BI-PAP	150 kr/månad	100 kr/månad	139 kr/månad	2008
Stimulator för smärtlindring TENS	150 kr/månad	100 kr/månad	139 kr/månad	2008

Datum
2025-08-12

Dokumentnummer
NSV25-0031-3 [Click here to enter text.](#)

Rörelsetekniska hjälpmedel				
Eldriven rullstol	850 kr/år	600 kr/år	837 kr/år	2008
Eldriven vårdarmanövrerad rullstol	850 kr/år	600 kr/år	837 kr/år	2008
Drivaggregat till manuell rullstol som individuellt hjälpmedel	850 kr/år	600 kr/år	837 kr/år	2008
Cykel barn	450 kr/år	400 kr/år	450 kr/år	2022
Cykel vuxen	5 500 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	5 000 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	5 634 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	2022
Tandemcykel	5 500 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	5 000 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	5 634 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	2022
Termometrar				
Termometrar, inomhus och utomhus	200 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	200 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	Uppgift saknas	Uppgift saknas.
Synhjälpmedel				
Persondator	850 kr/år	600 kr/år	837 kr/år	2008
CCTV	850 kr/år	600 kr/år	837 kr/år	2008
Daisyspelare	150 kr/år	100 kr/år	139 kr/år	2008
Övriga hjälpmedel				
Höftskyddsbyxa	100 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	100 kr (engångsavgift övergår i brukarens ägo)	Uppgift saknas.	Uppgift saknas.
Inkontinenshjälpmedel				
Förnyelse av inkontinenshjälpmedel utan besök	0 kr	0 kr	-	2013

§ 157/25 Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Diarienummer: RS-LED25-1299

Regionfullmäktiges beslut

1. Besluts punkt 1 och 3 i regionstyrelsens förslag är behandlade i och med beslut avseende Mål och budget 2026-2028, § 154/25.
2. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026 då beslutet föreslås träda i kraft.

Yrkanden

Helena Koch (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Ordförande Emil Carlsson (VfP) yrkar att besluts punkt 1 och 3 i regionstyrelsens förslag är behandlade i och med beslut avseende Mål och budget 2026-2028, § 154/25.

Proposition

Ordförande Emil Carlsson (VfP) ställer regionstyrelsens förslag avseende besluts punkt 1 och 3 mot eget yrkande och finner att det egna yrkandet bifalls.

Ordförande Emil Carlsson (VfP) ställer regionstyrelsens förslag avseende besluts punkt 2 under proposition och finner att det bifalls.

Ärendets beredning

Regionfullmäktige fattade genom Mål och budget, § 126/24, beslut om att uppdra till nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård ("NSV") att initiera en översyn av hjälpmedelscentralens avgifter.

Vid NSV:s sammanträde den 23 maj 2025, § 20/25, beslutades om förslag till nya avgifter för hjälpmedel. I bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter fanns dock en felaktigt föreslagen avgift som behövde justeras. Justering gjordes även gällande avgränsningen för översynen. Samtliga egenavgifter för hjälpmedel som ingår i hjälpmedelscentralens utbud behövde inkluderas. Även beskrivningen av typer av egenavgifter behövde förtydligats i skrivning i tjänsteutlåtandet. Ärendet behövde därför tas upp igen för nytt beslut i nämnden.

Vid NSV:s sammanträde den 5 september 2025, § 30/25, beslutades om förslag till nya avgifter för hjälpmedel med förslag om att länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026 då beslutet föreslås träda i kraft.

Ärendet

I den gemensamma nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård ingår Region Sörmland och kommunerna Eskilstuna, Strängnäs, Katrineholm, Vingåker, Flen, Nyköping, Oxelösund, Trosa och Gnesta.

Region Sörmland är värdregion och den gemensamma nämnden ingår i regionens organisation.

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige i respektive kommun och i regionen anger, ansvarar den gemensamma nämnden för bland annat hjälpmedelsförsörjningen, vilket bland annat innebär att ansvara för att tillhandahålla individuella hjälpmedel för daglig livsföring, vård och behandling, inkontinens samt grundutrustning till personer med funktionsnedsättning samt att reglera eventuella avgifter för hjälpmedel.

De allra flesta hjälpmedel som ingår i hjälpmedelscentralens sortiment är avgiftsfria och innebär inte en kostnad för den enskilde. Dessa avgiftsfria hjälpmedel bekostas därmed i sin helhet av kommunerna och regionen beroende på vem som är förskrivare och ansvarig för att tillhandahålla hjälpmedlet. För de hjälpmedel som är avgiftsbelagda utgår avgift antingen i form av engångskostnad eller som egenavgift uppdelad på månad eller år för den enskilde, beroende på om patienten får äganderätt till hjälpmedlet. Vid denna revidering av avgifter föreslås ingen förändring av vilka hjälpmedel som har eller inte har en avgift. Inte heller föreslås någon förändring av äganderätt till ett visst hjälpmedel.

Det finns inget högkostnadsskydd för hjälpmedel inom Region Sörmland.

De hjälpmedel som omfattas av översynen är de som redan idag har en egenavgift och som ingår i hjälpmedelscentralens sortiment. Egenavgifter för de hjälpmedel som inte ingår i hjälpmedelscentralens utbud kommer ses över inom ramen för ordinarie budgetprocess hos Region Sörmland.

Avgifterna för hjälpmedlen som ingår i översynen har nästan samtliga varit oförändrade sedan 2008 (med undantag för cyklar där avgiften reviderades 2022). Under den tid som passerat sedan 2008 har dock kostnaderna för dessa hjälpmedel hos region och kommuner stigit kraftigt. Konsumentprisindex (KPI) under denna tid har stigit med 39 % (jfr med år 2008). Nya avgiftsnivåer baseras på uppräkningsindex mot KPI och avrundat till närmsta femtio- eller hundra procent.

Avgifter för hjälpmedel varierar betydligt mellan olika regioner och kommuner, bland annat avseende vilka hjälpmedel som omfattas av avgift, avgiftsnivåer och

om det finns ett högkostnadsskydd för hjälpmedel. Det varierar också i vilken omfattning avgift tas ut för barn. Regioner och kommuner har också olika sortiment av hjälpmedel vilket försvårar jämförelser av avgifterna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionfullmäktiges beslut

1. Nya avgifter för hjälpmedel antas enligt bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter.
2. Länets kommuner rekommenderas att fatta likalydande beslut om förändrade patientavgifter inom Hjälpmedelscentralens verksamhet före den 1 januari 2026 då beslutet föreslås träda i kraft.
3. Beslutet gäller från och med 1 januari 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Bilaga Revidering av hjälpmedelscentralens avgifter

Protokollsutdrag från Regionfullmäktige sammanträde den 2024-11-26 - Mål och budget 2025-2027

Mål och budget 2025-2027, beslutad version

Protokollsutdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård sammanträde den 2025-05-23 - Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Protokollsutdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård sammanträde den 2025-09-05 - Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Protokollsutdrag från Regionstyrelsen sammanträde den 2025-10-21 - Översyn av hjälpmedelscentralens avgifter

Beslutet expedieras till

Magnus Johansson, regiondirektör

Lina Lindfors, tf divisionschef

Titti Kendall, verksamhetschef Läns-gemensamt regionalt stöd

Ulrika Johansson, verksamhetschef Hjälpmedelscentralen

Ida Sandin, jurist

Kommunerna

Akten

§ 238

KS/2025:423

Stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige upphäver stadgar för Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris, daterad 2001-01-15, § 7.
2. Kommunfullmäktige beslutar vidare att inrätta Katrineholms kommuns arkitekturpris med bygg- och miljönämnden som ansvarig prisutdelare.
3. Kommunfullmäktige antar förslag till stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris, daterad 2025-10-22.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris har inte delats ut under flertalet år. Samhällsbyggnadsförvaltningen har genom bygg- och miljönämnden tagit fram ett förslag på ett nytt pris med nya stadgar samt förnyat sättet att hantera processen kring priset på (BMN 2025-10-22, §110).

Bygg- och miljönämnden föreslår att ett arkitekturpris för Katrineholms kommun inrättas med bygg- och miljönämnden som ansvarig prisutdelare.

Syftet med ett arkitekturpris är att uppmärksamma och uppmuntra arkitektonisk kvalité samt höja intresset för arkitekturen. Priset planeras att delas ut en gång per år till ett byggnadsverk eller stadsbyggnadsprojekt som färdigställts föregående år.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-28
- Protokollsutdrag bygg- och miljönämnden 2025-10-22, § 110
- Förslag på stadgar – Katrineholms kommuns arkitekturpris
- Nuvarande stadgar – Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris (KFS nr 3.13)

Beslutet skickas till:

Akten

Stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva stadgar för Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris, daterad 2001-01-15, §7.
2. Vidare föreslår kommunstyrelsen kommunfullmäktige att inrätta Katrineholms kommuns arkitekturpris med bygg- och miljönämnden som ansvarig prisutdelare.
3. Slutligen föreslår kommunstyrelsen kommunfullmäktige att anta förslag till stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris, daterad 2025-10-22.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris har inte delats ut under flertalet år. Samhällsbyggnadsförvaltningen har genom bygg- och miljönämnden tagit fram ett förslag på ett nytt pris med nya stadgar samt förnyat sättet att hantera processen kring priset på (BMN 2025-10-22, §110).

Bygg- och miljönämnden föreslår att ett arkitekturpris för Katrineholms kommun inrättas med bygg- och miljönämnden som ansvarig prisutdelare.

Syftet med ett arkitekturpris är att uppmärksamma och uppmuntra arkitektonisk kvalitet samt höja intresset för arkitekturen. Priset planeras att delas ut en gång per år till ett byggnadsverk eller stadsbyggnadsprojekt som färdigställts föregående år.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag bygg- och miljönämnden 2025-10-22, §110
- Förslag på stadgar – Katrineholms kommuns arkitekturpris
- Nuvarande stadgar – Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris (KFS nr 3.13)

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Akten

BMN §110

ALLM.2025.30

Stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris

Bygg- och miljönämndens beslut

1. Bygg- och miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att upphäva stadgar för Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris, daterade 2001-01-15, § 7.
2. Vidare översänder nämnden förslag till stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris, daterade 2025-10-22, till kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Motivering

Det tidigare stadsbyggnadspriset har inte delats ut på många år. Nya stadgarna för ett arkitekturpris har därför tagits fram med ett förnyat sätt att hantera processen.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att ett arkitekturpris för Katrineholms kommun inrättas med Bygg-och miljönämnden som ansvarig prisutdelare.

Syftet med ett arkitekturpris är att uppmärksamma och uppmuntra arkitektonisk kvalité samt höja intresset för arkitekturen. Priset planeras att delas ut en gång per år till ett byggnadsverk eller stadsbyggnadsprojekt som färdigställts föregående år.

Ärendets handlingar

Tjänsteskrivelse 2025-10-08

Tjänsteskrivelse

Stadgar arkitekturpris 22 oktober 2025.pdf

Stadgar för kommunens stadsbyggnadspris 15 januari 2001.pdf

Överläggning

Under bygg- och miljönämndens överläggning yttrar sig Christer Sundqvist (M) och avdelningschef Erik Bjelmrot.

Beslutet skickas till:

Akten

Ordförandens signatur

Justerandes signatur

Stadgar för Katrineholms kommuns arkitekturpris

Bygg och miljönämnden 2025-10-22
Kommunstyrelsen 2025-11-26, § 238

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 20xx-xx-xx § xx

Senast ändrad av kommunfullmäktige

Giltighet

Gäller från och med 2025-12-15

Gäller till och med 2031-12-31

Förvalterskap¹

Inom samhällsbyggnadsförvaltningens ansvarsområde

Kategori

- Anvisningsdokument

Uppföljning

Hur: Stämna av aktualitet

När: Kontinuerligt

¹ Förvalterskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

§ 1.....	4
§ 2.....	4
§ 3.....	4
§ 4.....	4
§ 5.....	4
§ 6.....	4

§ 1

I augusti varje år delar Katrineholms kommun ut ett arkitekturpris i form av en plakett och ett diplom till ett byggnadsverk eller stadsbyggnadsprojekt som färdigställts föregående år. Syftet med priset är att uppmärksamma och uppmuntra arkitektonisk kvalité samt höja intresset för arkitekturen.

§ 2

Bygg- och miljönämnden beslutar om vinnaren av arkitekturpriset. Samhällsbyggnadsförvaltningen har i uppgift att samla in, sammanställa och föreslå en pristagare med motivering.

§ 3

Arkitekturpriset ska delas ut till ett byggnadsverk eller stadsbyggnadsprojekt i Katrineholms kommun. Pristagare kan vara; nya byggnader och byggnadsverk, omvandling av offentliga miljöer eller till- och ombyggnader i befintlig bebyggelse.

§ 4

Allmänheten ska erbjudas möjlighet att nominera förslag till pristagare med tillhörande motivering. Samhällsbyggnadsförvaltningen ska i sin tur även nominera förslag. Förslagen ska vara inlämnade senast sista mars utdelningsåret.

§ 5

Bygg- och miljönämnden ska fatta beslut om pristagare senast den sista juli utdelningsåret. Beslutet ska följas av en motivering som bereds av samhällsbyggandsförvaltningen.

§ 6

Om Bygg- och miljönämnden inte finner någon lämplig pristagare för ett visst år kan nämnden avstå från att utse en pristagare.

Stadgar för Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris

Katrineholms kommuns
författningssamling (KFS nr 3.13)

Antagen av kommunfullmäktige 2001-01-15, § 7

3.13 STADGAR FÖR KATRINEHOLMS
KOMMUNS STADSBYGGNADSPRIS
Styrdokument - Författningssamling
Datum
2001-01-15

Beslutshistorik

Antagna av kommunfullmäktige 2001-01-15, § 7

Stadgar för Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris

§ 1

Katrineholms kommuns stadsbyggnadspris är avsett att uppmärksamma nyproduktion av byggnader eller ombyggnader men också andra förändringar som bidrar till att förbättra miljön i Katrineholms kommun. Priset kan delats ut både till bostadshus och andra byggnader t.ex. kontorshus och fabriker. Värda att belöna kan vara enstaka hus, en hel gatumiljö, ett småhusområde, en parkanläggning, en gård eller detaljer som skyltar och lyktstolpar.

§ 2

Stadsbyggnadspriset kan bara tilldelas samma objekt en gång. Byggnaden e.d. skall vara belägen inom Katrineholms kommun.

§ 3

Stadsbyggnadspriset kan utdelas årligen av byggnadsnämnden. Skulle det inte finnas förslag så avstår byggnadsnämnden detta år från att dela ut pris.

§ 4

Förslag till objekt utses av kommunens skönhetsråd. Förslag till minst tre objekt skall rådet utnämna senast oktober månad. Förslagen skall motiveras. Allmänheten inbjuds via annonser genom rådet försorg att lämna in förslag.

§ 5

Priset är diplom till byggherren och arkitekt/konsult samt en plakett som skall placeras väl synlig på platsen eller på byggnaden. Utdelning skall ske vid en enkel ceremoni.

§ 239

KS/2025:427

Revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar förslag till revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen har upprättat ett förslag till revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Katrineholms kommun. Bakgrund till revideringen är förändrad lagstiftning i kommunallagen från 2024. Ändringarna innebär att en ny resultatreserv införs och att resultatutjämningsreserven avvecklas under en tioårsperiod.

I riktlinjerna har avsnittet om avsättning till resultatutjämningsreserv tagits bort och ett nytt avsnitt om resultatreserv har lagts till. De finansiella målen är oförändrade. Det har även gjorts en genomgång av dokumentet för att förtydliga och förenkla innehållet.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-28
- Förslag - Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun
- Nu gällande Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun [Katrineholms kommun - Rapport](#)

Beslutet skickas till:

Akten

Revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta förslag till revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen har upprättat ett förslag till revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Katrineholms kommun. Bakgrund till revideringen är förändrad lagstiftning i kommunallagen från 2024. Ändringarna innebär att en ny resultatreserv införs och att resultatutjämningsreserven avvecklas under en tioårsperiod.

I riktlinjerna har avsnittet om avsättning till resultatutjämningsreserv tagits bort och ett nytt avsnitt om resultatreserv har lagts till. De finansiella målen är oförändrade. Det har även gjorts en genomgång av dokumentet för att förtydliga och förenkla innehållet.

Ärendets handlingar

- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun
- Nu gällande Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun
[Katrineholms kommun - Rapport](#)

Marie Hillman
Ekonomichef och biträdande kommundirektör

Beslutet skickas till:

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen

Förslag

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun

Övergripande anvisningsdokument

Kommunstyrelsen 2025-11-26, § 239

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 2013-05-20 § 94

Senast ändrad av kommunfullmäktige

2018-03-19 § 33 (förlängning giltighetstid)

2021-03-22 § 49

2023-05-15 § 93

Senast ändrad av kommunstyrelsen

Förlängd giltighetstid beslutat av kommunstyrelsen 2020-09-30, § 122

Giltighet

Gäller från och med 2023-05-15 till och med 2027-12-31

Förvaltare¹

Inom Kommunstyrelsens ansvarsområde

Kategori

Anvisningsdokument

Uppföljning

Uppföljning i samband med förändringar i lagstiftning eller annat förtydligande samt mandatperiod.

¹ Förvaltarens ansvar innebär att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun

I Kommunallagen kapitel 11 anges att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning i Katrineholms kommun innebär att kommunen ska vara rustad med en stabil ekonomi för att kunna möta starka nedgångar och kriser i samhällsekonomin. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat eller kommande generation skulle ha förbrukat. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

En förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot målen.

Kommunens finansiella mål syftar till att följa, uppmärksamma och över en längre period beskriva kommunens samt koncernens finansiella förmåga, kapacitet och styrka på både kort och lång sikt. De finansiella målen fastställs i riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Kommunens verksamhetsmål och inriktning för mandatperioden fastställs i kommunplanen.

Genom att styra på ett långsiktigt finansiellt mål finns möjlighet för kommunen att bygga upp en reserv för att senare, under vissa omständigheter, kunna nyttja denna för att nå målet om en god ekonomisk hushållning.

Kommunen ges genom lagstiftningen möjlighet att spara medel från goda år och att använda dem under sämre år genom hantering av resultatutjämningsreserv (från 2013) och resultatreserv (från 2024). Resultatutjämningsreserven är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Från och med räkenskapsår 2024 avvecklas resultatutjämningsreserven under en övergångsperiod fram till och med år 2033, samtidigt införs en ny resultatreserv.

§1 Mål för god ekonomisk hushållning

Bedömning av god ekonomisk hushållning ska göras med utgångspunkt från kommunens ekonomiska ställning, måluppfyllelse för de finansiella målen samt resultatmålen i kommunplanen.

De finansiella målen är viktiga för att bygga en stark, långsiktig och hållbar ekonomi. Kommunens tre finansiella mål tar fasta på årets resultat, självfinansieringsgraden av investeringar samt skuldsättningsgraden. För att möta syftet med de finansiella målen är positiva resultat en förutsättning för att finansiera investeringar, värdesäkra anläggningstillgångar samt möta konjunktursvängningar. Ett positivt resultat ökar förutsättningarna till självfinansiering och/eller amortering av upptagna lån. En ökad låneskuld

ökar kostnaderna och påverkar både resultat och självfinansiering. För att visa utvecklingen och stärka det långsiktiga perspektivet redovisas utfallet som ett genomsnitt av fem år. Självfinansieringsgraden bör över tid vara tillräcklig för att finansiera en väsentlig andel av kommunens och koncernens investeringar med egna medel. Vid perioder med höga investeringsvolymerna kan graden tillfälligt vara lägre. Sådana avvikelser ska analyseras och bedömas i förhållande till skuldsättningsmålet.

Finansiella mål

Resultat

Resultatet ska nå en viss nivå för att bygga en stark, långsiktig och hållbar ekonomi.

Kommun: Resultatet ska sett över en femårsperiod i genomsnitt utgöra 2 procent av summan av skatter, utjämning och generella statsbidrag.

Koncern: Resultatet ska sett över en femårsperiod i genomsnitt utgöra 2 procent av nettoomsättningen.

Självfinansieringsgrad

Ett likviditetsmått som visar hur stor del av investeringarna som finansieras genom egna medel när den löpande verksamheten betalats.

Kommun: 100 % sett över en femårsperiod.

Koncern: 80 % sett över en femårsperiod.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden visar hur stor andel av balansomslutningen som finansierats genom lånade medel.

Kommun: 0 % sett över en femårsperiod.

Koncern: 80 % sett över en femårsperiod.

§2 Resultatutjämningsreserv (RUR)

Kommunfullmäktige förfogar över resultatutjämningsreserven.

Ny reservering till resultatutjämningsreserven är inte möjlig från och med räkenskapsår 2024, däremot får medel tas i anspråk till och med räkenskapsår 2033.

Uttag/disponering av kvarvarande resultatutjämningsreserv

Beslut om att använda resultatutjämningsreserven sker i första hand i samband med fastställande av övergripande plan med budget. Revidering av, eller beslut om att medel ska användas kan också ske löpande under år då stora svängningar sker i ekonomin på grund av konjunktur eller andra omständigheter som under året direkt påverkar kommunens resultat. I samband med årsredovisning fastställer kommunfullmäktige att uttag från resultatutjämningsreserven ska ske och till vilket belopp.

Medel från RUR ska täcka negativa resultat, det vill säga så mycket som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller såväl i budget som i årsredovisning. Ytterligare ett av nedanstående två kriterier ska vara uppfyllda för att disponera av RUR:

1. Uttag ur kommunens resultatutjämningsreserv kan göras då det underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, understiger genomsnittet.
2. Disponering av medel i RUR kan göras när reallt skatteunderlag, jämfört med genomsnittlig utveckling de senaste tio åren, understiger genomsnittet. Vid beräkning av reallt skatteunderlag justeras underliggande skatteunderlag för de prisförändringar som väntas påverka kommuners kostnader kommande år.

§3 Resultatreserv

Från och med 1 januari 2024 infördes en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv (RER). Kommunfullmäktige förfogar över resultatreserven.

Avsättning/reservering till resultatreserv

Kommunfullmäktige fastställer i samband med årsredovisning om reservering till RER och till vilket belopp.

Medel får reserveras till RER som sedan kan användas i syfte att uppnå en god ekonomisk hushållning. Reservering till RER får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag
2. Två procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser.

Ett villkor för att kunna besluta om avsättning till RER, är att kommunen inte har negativa balanskravsresultat kvar att reglera från tidigare räkenskapsår. RER får maximalt uppgå till fem procent av skatteintäkter, utjämning samt generella statsbidrag.

Uttag/disponering av resultatreserv

Beslut om att använda resultatreserven fattas i första hand i samband med fastställande av övergripande plan med budget. Revidering av, eller beslut om att medel ska användas kan också ske löpande under år då stora svängningar sker i ekonomin på grund av konjunktur eller andra omständigheter som under året direkt påverkar kommunens resultat. I samband med årsredovisning fastställer kommunfullmäktige att uttag från resultatreserven ska ske och till vilket belopp.

Medel som nyttjas från RER ska alltid bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning. Medel får endast nyttjas om resultatet efter balanskravsjusteringar i bokslutet är negativt eller om det i samband med budgetarbetet uppstår behov av att budgetera med ett negativt resultat. Dessutom ska någon av följande förutsättningar vara uppfylld:

1. Medlen får användas vid större tillfälliga kostnadsökningar eller intäktsbortfall, förutsatt att det främjar en god ekonomisk hushållning.
2. Medlen får användas för att täcka vissa särskilda, planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning.

Om medel från resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts.

§ 240

KS/2025:452

Revidering av bildningsnämndens reglemente avseende fritidsgårdsverksamhet

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att ansvaret för den del av fritidsgårdsverksamheten som avser fritidsgårdarna i Björkvik, Forssjö, Sköldinge och Strångsjö tas bort från bildningsnämndens reglemente (KFS 1.03, § 2 p. 2).

Sammanfattning av ärendet

Av kommunens övergripande plan med budget för åren 2026–2028 framgår att helhetsperspektiv och stärkt samarbete över förvaltningsgränser är centralt för en god service till kommuninvånarna. Inför 2026 görs därför bland annat en organisatorisk förändring som innebär att det delade ansvaret för den kommunala fritidsgårdsverksamheten mellan kultur- och bildningsnämnden koncentreras till att enbart tillfalla kulturnämnden. Denna ansvarsförändring innebär inte bara en ramjustering från bildningsnämnden till kulturnämnden utan även en revidering av bildningsnämndens reglemente. Bildningsnämndens ansvar för "den del av fritidsgårdsverksamheten som avser fritidsgårdarna i Björkvik, Forssjö, Sköldinge och Strångsjö" (KFS 1.03, § 2 p. 2) utgår.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-11-19

Beslutet skickas till:

Akten

Revidering av bildningsnämndens reglemente avseende fritidsgårdsverksamhet

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ansvaret för den del av fritidsgårdsverksamheten som avser fritidsgårdarna i Björkvik, Forssjö, Sköldinge och Strångsjö tas bort från bildningsnämndens reglemente (KFS 1.03, § 2 p. 2).

Sammanfattning av ärendet

Av kommunens övergripande plan med budget för åren 2026–2028 framgår att helhetsperspektiv och stärkt samarbete över förvaltningsgränser är centralt för en god service till kommuninvånarna. Inför 2026 görs därför bland annat en organisatorisk förändring som innebär att det delade ansvaret för den kommunala fritidsgårdsverksamheten mellan kultur- och bildningsnämnden koncentreras till att enbart tillfalla kulturnämnden. Denna ansvarsförändring innebär inte bara en ramjustering från bildningsnämnden till kulturnämnden utan även en revidering av bildningsnämndens reglemente. Bildningsnämndens ansvar för "den del av fritidsgårdsverksamheten som avser fritidsgårdarna i Björkvik, Forssjö, Sköldinge och Strångsjö" (KFS 1.03, § 2 p. 2) utgår.

Stina Svenberg
Utredare

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Bildningsnämnden

Kulturnämnden

Akten

§ 241

KS/2025:352

Förslag till nytt aktieägaravtal samt ny bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar nytt aktieägaravtal samt bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen i enlighet med redovisat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Energikontoret i Mälardalen har genom Västerås stad upprättat ett förslag på nytt aktieägaravtal samt bolagsordning för aktiebolaget. Förslaget har skickats ut till samtliga ägarkommuner för upptagande i respektive fullmäktige med sista svarsdag den 31 december 2025.

Energikontoret i Mälardalen stöttar företag och offentlig verksamhet med energieffektivisering och hållbar omställning. Syftet är att öka takten i arbetet med att minska klimatpåverkan.

Energikontoret i Mälardalen består idag av 20 ägarkommuner där Katrineholms kommun innehar 5,55% av bolagets aktier. Föreslagna ändringar avser förköp och samtyckesförbehåll i bolagsordningen.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-08
- Protokollsutdrag extra styrelsemöte Energikontoret i Mälardalen 2025-09-30
- Förslag – Aktieägaravtal för Energikontoret i Mälardalen
- Förslag – Ändringar i bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen
- Nuvarande bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen

Beslutet skickas till:

Akten

Förslag till nytt aktieägaravtal samt ny bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta nytt aktieägaravtal samt bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen i enlighet med redovisat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Energikontoret i Mälardalen har genom Västerås stad upprättat ett förslag på nytt aktieägaravtal samt bolagsordning för aktiebolaget. Förslaget har skickats ut till samtliga ägarkommuner för upptagande i respektive fullmäktige med sista svarsdag den 31 december 2025.

Energikontoret i Mälardalen stöttar företag och offentlig verksamhet med energieffektivisering och hållbar omställning. Syftet är att öka takten i arbetet med att minska klimatpåverkan.

Energikontoret i Mälardalen består idag av 20 ägarkommuner där Katrineholms kommun innehar 5,55% av bolagets aktier. Föreslagna ändringar avser förköp och samtyckesförbehåll i bolagsordningen.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag extra styrelsemöte Energikontoret i Mälardalen 2025-09-30
- Förslag – Aktieägaravtal för Energikontoret i Mälardalen
- Förslag – Ändringar i bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen
- Nuvarande bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen

Ärendebeskrivning

Energikontoret Mälardalen AB startade i Eskilstuna 2004 som en följd av ett EU-baserat projekt som drivits med stöd av Energimyndigheten. Det finns Energikontor i hela Europa och Sverige. Energikontoren drivs på olika sätt, vissa är delar av regioner, andra är föreningar och två är bolag, varav det ena är Energikontoret Mälardalen. Området som bolaget täcker är Uppland, Västmanland och Sörmland. Bolaget har 20 kommuner som aktieägare och Katrineholm äger 5,55 % procent av aktierna. Alla sörmländska kommuner är delägare. Bolagets säte är i Eskilstuna. Det aktieägartillskott om gäller idag har legat på samma nivå sen bolaget startade. Den nya nivån som föreslås motsvarar en

indexuppräkning sedan dess. Syftet med bolaget är att det ska öka kompetensen hos småföretag, föreningar, bostadsrättsföreningar genom att söka projektmedel från nationella och internationella utlysningar. Dessutom är bolaget viktigt för att stödja kommunerna med kompetens inför kommande krav från EU om energieffektivisering, hållbarhetsrapportering för småföretag, förnybar energi och så vidare. Det bidrar också med kunskap om ny teknik till sina delägare och kan bistå kommunerna med energikompetens i olika projekt. Kommunerna kan direktavropa tjänster från bolaget.

Nuvarande bolagsordning har inte reviderats sedan juni 2006 och föreslagna ändringar avser förköp och samtyckesförbehåll. Om en aktieägare vill sälja sina aktier (helt eller delvis) utan att först be om samtycke måste aktieägaren meddela styrelsen och erbjuda övriga aktieägare att köpa aktierna, styrelsen informerar sedan övriga aktieägare om möjligheten att köpa fler aktier. De aktieägare som är intresserade av att köpa fler aktier måste svara styrelsen skriftligt inom två månader från att erbjudandet presenterats och det är även tillåtet att köpa färre aktier än vad erbjudandet består av. Om flera aktieägare är intresserade av att köpa aktier ska dessa fördelas proportionellt efter hur många aktier köparen redan innehar. Eventuella återstående aktier ska lottas ut av styrelsen, alternativt notarius publicus om någon skulle begära det. En köpare har en månad på sig att betala efter att priset är fastställt.

Om ingen aktieägare skulle vara intresserad av att köpa, får säljaren inom 60 dagar sälja aktierna till en annan kommun eller region inom Mälardalen, dock ej till privatperson. Om någon skulle vilja bestrida ett förköp måste detta ske inom två månader från att erbjudandet gjordes.

Vidare framgår att om en aktieägare vill sälja aktier på annat sätt än genom förköp måste denne ansöka skriftligt om samtycke från styrelsen. Ansökan ska innehålla uppgifter om vem som ska köpa, villkor för överlåtelsen samt om säljaren vill att styrelsen ska välja köpare om samtycke inte ges. Styrelsen beslutar om samtycke och beslutet ska komma inom två månader. Samtycke ska gälla samtliga aktier som ansökan omfattar. Vid händelse av att styrelsen utser en köpare, ska aktierna betalas inom en månad efter att priset fastställts. Om någon är missnöjd med ett beslut kan berörd överklaga inom en månad från att beslutet fastställts. Ett samtycke krävs inte om aktierna överlåtits inom samma koncern, såsom till exempel dotterbolag.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Energikontoret i Mälardalen

Akten

Signerat dokument

via <https://min.ebox.nu>

Protokoll från styrelsemöte med Energikontoret i Mälardalen 2025 09 29

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Protokoll Extrainsatt styrelsemöte 2025.09.29 - Energikontoret i Mälardalen AB.pdf

Storlek: 164272 byte

Hashvärde SHA256:

5e2fddd689a1494feded5065e9bab35a5c57670f4cc81def55b4477cd51b65b8

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.

För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 3:

Kristina Birath

Signerat med BankID 2025-10-02 15:45 Ref: 0199a52b-85ba-7f7f-be13-59ecd1b3dff3

Lars Daniel Hammargren

Signerat med BankID 2025-10-01 22:17 Ref: 0199a16b-bf42-7097-8568-7630cbf29c8f

Helena Maria Elisabet Ek

Signerat med BankID 2025-09-30 15:11 Ref: 01999abf-6d45-7a76-a9ad-7b0ed586847c

Extra styrelsemöte Energikontoret i Mälardalen AB

Energikontoret i Mälardalen AB org.nr 556134-8698

Dag: måndagen den 29 september 2025

Plats: digitalt via Teams

Närvarande

Ledamöter

Anna Jungmarker

Kristina Birath

Daniel Jansson Hammargren

Gunnar Ljungqvist

Jacob Högfeldt

Suppleanter

Samuel Strömgren

Klas Lundberg

Rasmus Delteus

Lennart Lidquist

Adjungerade

Susanne Jaktlund

Övriga/personal

Lina Gellermark, VD

Helena Ek, Sekreterare

§ 38 Mötets öppnande, upprop

Ordförande Daniel Jansson Hammargren hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat. Därefter förrättades upprop.

§ 39 Val av sekreterare

Till sekreterare valdes Helena Ek

§ 40 Val av justeringsperson

Till justeringsperson valdes Kristina Birath

§ 41 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

§ 42 Protokoll från föregående möte

Bordläggs till nästa möte.

§ 43 Ekonomisk rapportering, utgår

Inget att rapportera.

§ 43 Beslutsärenden*Ändrat sista svarsdatum för aktieägaravtal*

Styrelsen beslutar att senarelägga sista datum för beslut i KF gällande aktieägaravtalet till 31 december 2025. Styrelsen uppdrar till Västerås stad att informera samtliga ägare.

Styrelsen uppdrar till VD att ta fram ett material som tydliggör bolagets ekonomiska, kunskaps- och resursmässiga nyttor för ägarna.

Underlaget laddas upp på styrelseportalen för styrelsemedlemmarna att förankra med politiken i respektive kommun. Ordförande och VD fortsätter planerat förankringsarbete med kommuner och regioner.

§ 44 Övriga rapporter

Inget att rapportera.

§ 45 Anmälningar/information

Ingen att rapportera.

§ 46 Övriga frågor

Ingen att rapportera.

§ 47 Nästa sammanträde

Onsdag den 8 oktober, kl 9:30 – 12:00

§ 48 Mötets avslutande

Ordförande tackade styrelsen och personalen för väl utfört arbete, och förklarade mötet avslutat.

2025-09-29

Eskilstuna

Daniel Jansson Hammargren
Ordförande

Kristina Birath
Justerare

Helena Ek
Sekreterare

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB, 556134-8698

Detta aktieägaravtal reglerar aktieägarnas gemensamma ägande av Energikontoret i Mälardalen AB ("Bolaget").

De parter som förtecknats i Bilaga 1 äger tillsammans samtliga aktier i bolaget, med den fördelning som där anges.

1 Bolaget och dess verksamhet

Parterna ska gemensamt äga Bolaget, med aktiekapital uppgående till minst 500 000 kr.

Bolagets verksamhet ska bedrivas i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och de övergripande verksamhetsmål som beskrivs i verksamhetsplan för aktuella verksamhetsår.

2 Bolagets firma

Bolagets firma ska vara Energikontoret i Mälardalen AB.

3 Bolagsordning

Bolagets bolagsordning ska ha det innehåll som framgår av Bilaga 2.

Vid bristande överensstämmelse mellan innehållet i bolagsordningen i dess gällande eller framtida lydelse och detta aktieägaravtal ska, aktieägarna emellan, aktieägaravtalets bestämmelser ha företräde.

4 Bolagets lokalisering

Bolaget ska ha sitt säte och huvudkontor i Eskilstuna.

5 Styrelse

De sju ägarna med flest aktier har rätt att utse var sin styrelseledamot, och nästkommande sju aktieägare utifrån ägarandel har rätt att utse var sin styrelsesuppleant. Styrelsesuppleanterna har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsemöten. Övriga aktieägare har per aktieägare rätt att ha en (1) representant närvarande på styrelsemöte, denna representant äger även rätt att yttra sig.

I styrelsen ska ingå representation av förtroendevalda från lokal nivå. Ambitionen är att styrelsen ska bemannas av såväl förtroendevalda som tjänstepersoner samt sakkunniga, och att jämställdhet och mångfald ska eftersträvas.

Styrelsen ska på kallelse av ordförande sammanträda minst fyra gånger per år. Kallelse ska ske genom e-postmeddelande minst sju dagar före sammanträde ska hållas. I särskilt brådskande fall får dock kallelse skickas senare under förutsättning att Styrelsen samtidigt också sammankallas muntligen och att alla styrelseledamöter beretts möjlighet att delta i och förbereda sig inför sammanträdet.

6 Information till aktieägare

Aktieägare har skyldighet att informera övriga aktieägare om interna frågor som har betydelse för delägandet samt frågor som för bolagets verksamhet är av betydelse.

Styrelsen ska utan dröjsmål informera aktieägarna om en rättslig process inletts mot Bolaget.

7 Lekmannarevisor

Lekmannarevisor utses på det sätt bolagsordningen föreskriver.

8 Årsstämma

Årsstämman ska avhållas då så erfordras enligt lag eller enligt bolagets bolagsordning.

9 Revisor

Revisor utses på det sätt bolagsordningen föreskriver.

10 Firmateckning

Firman tecknas på det sätt bolagsordningen föreskriver.

11 Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras genom aktiekapital, anslag, projektmedel, serviceavgifter, uppdragsfinansiering samt i övrigt genererade medel och/eller upplåning.

Utöver ovanstående ska aktieägarna årligen tillskjuta 2 000 000 (tvåmiljoner) kronor i basfinansiering ("**Basfinansieringen**"), vilket årligen räknas upp enligt arbetskostnadsindex AKI med bas 1 oktober 2025. Basfinansieringen erläggs av en eller flera aktieägare eller av annan offentlig aktör. Om inte aktieägarna skriftligen överenskommit om annan fördelning, fördelas Basfinansieringen mellan aktieägarna utifrån ägarandel.

Under förutsättning av att bolagets verksamhet i övrigt genererar överskott ska det återinvesteras i verksamheten, och således inte utgå som aktieutdelning eller annan form av värdeöverföring till ägarna.

12 Utökning/Förändring av ägarkretsen/aktiekapitalet

Ny aktieägare ska teckna aktier motsvarande 1 aktie per 100 invånare inom företrätt geografisk kommun/region. Ny aktieägare ska vara kommun eller region inom Mälardalen. Så länge Eskilstuna

kommun äger ett aktieöverskott, med avseende på antal aktier varje part ska äga, nyttjas dessa aktier i första hand för nya delägare. Skulle ytterligare intressent önska bli aktieägare i bolaget, efter att Eskilstunas aktieinnehav reducerats till att motsvara invånarantalet i Eskilstuna kommun, ska aktieteckning ske genom riktad nyemission.

Befintliga aktieägare tillstyrker nyemission av aktier under förutsättning av att ny aktieägare förklarar sig beredd att inträda som delägare bland övriga delägare i aktieägaravtalet.

13 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Fullmäktiges ställningstagande före beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt regleras i bolagsordningen.

14 Överlåtelse av avtalet

Parts rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal får ej pantsättas.

15 Avtalets upphörande

Detta avtal gäller i fem år från dess undertecknade och – om parterna dessförinnan inte enas om att avsluta verksamheten – förlängs automatiskt med fem år åt gången om part ej säger upp avtalet senast ett år före avtalstidens utgång.

16 Ändringar

Ändring av och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande vara skriftligen avfattade och undertecknade av parterna.

17 Tvist

Tvist i anledning av detta avtals tillkomst, tillämpning och/eller tolkning ska i första hand avgöras genom förhandling mellan Parterna. Om en förhandlingslösning inte kan nås ska tvisten slutligen avgöras av svensk allmän domstol med Eskilstuna tingsrätt som första instans.

18 Ikraftträdande

Detta aktieägaravtal gäller från och med 1 januari 2026 under förutsättning att samtliga aktieägares kommunfullmäktige då fattat beslut om att anta detta aktieägaravtal och ersätter befintligt aktieägaravtal fastställt av bolagsstämman den 13 maj 2020.

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
4(24)

Bilaga 1

Reviderad 2025-03-24
Ny ägare genom överlåtelse
Ny ägare genom emission

Aktieägare

Följande aktieägare är parter i detta aktieägaravtal. Bolagets aktier ägs enligt följande.

	<u>Antal aktier</u>	<u>Andel</u>
Västerås Stad, 212000-2080	1310 st	22,70 %
Eskilstuna kommun, 212000-0357	1300 st	22,53 %
Nyköpings kommun, 212000-2940	490 st	8,49 %
Enköpings kommun, 212000-0282	420 st	7,28 %
Katrineholms kommun, 212000-0340	320 st	5,55 %
Strängnäs kommun, 212000-0365	300 st	5,20 %
Hallstahammars kommun, 212000-2064	170 st	2,95 %
Flens kommun, 212000-0332	160 st	2,77 %
Heby kommun, 212000-2049	150 st	2,60 %
Arboga kommun, 212000-2122	150 st	2,60 %
Knivsta kommun, 212000-3013	140 st	2,43 %
Fagersta kommun, 212000-2106	140 st	2,43 %
Oxelösunds kommun, 212000-0324	120 st	2,08 %
Gnesta kommun, 212000-2965	100 st	1,73 %
Trosa kommun, 212000-2957	100 st	1,73 %
Vingåkers kommun, 212000-0308	100 st	1,73 %
Surahammars kommun, 212000-2031	100 st	1,73 %
Kungsörs kommun, 212000-2056	90 st	1,56 %
Norbergs kommun, 212000-2072	60 st	1,04 %
Skinnskattebergs kommun, 212000-2023	50 st	0,87 %
Summa:	5 770 st	100 %

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
5(24)

Signaturer aktieägare

Eskilstuna kommun
Organisationsnummer: 212000-0357
631 86 Eskilstuna

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
6(24)

Signaturer aktieägare

Mälarenergi AB
Organisationsnummer: 556448-9150
721 Västerås

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Mälarenergi överlåter 1310 aktier till Västerås Stad

Västerås Stad
Organisationsnummer: 212000-2080
721 87 Västerås

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
7(24)

Signaturer aktieägare

Nyköpings kommun
Organisationsnummer: 212000-2940
611 83 Nyköping

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
8(24)

Signaturer aktieägare

Ena Energi AB
Organisationsnummer: 556153-8389
745 25 Enköping

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Ena Energi överlåter 420 aktier till Enköpings kommun

Enköpings kommun
Organisationsnummer: 212000-0282
745 34 Enköping

Ort och datum:

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
9(24)

Signaturer aktieägare

Katrineholms kommun
Organisationsnummer: 212000-0340
641 80 Katrineholm

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
10(24)

Signaturer aktieägare

Strängnäs kommun
Organisationsnummer: 212000-0365
645 80 Strängnäs

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
11(24)

Signaturer aktieägare

Flens kommun
Organisationsnummer: 212000-0332
642 81 Flen

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
12(24)

Signaturer aktieägare

Knivsta kommun
Organisationsnummer: 212000-3013
741 75 Knivsta

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
13(24)

Signaturer aktieägare

Gnesta kommun
Organisationsnummer: 212000-2965
646 80 Gnesta

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
14(24)

Signaturer aktieägare

Trosa kommun
Organisationsnummer: 212000-2957
619 80 Trosa

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
15(24)

Signaturer aktieägare

Vingåkers kommun
Organisationsnummer: 212000-0308
643 80 Vingåker

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
16(24)

Signaturer aktieägare

Oxelösunds kommun
Organisationsnummer: 212000-0324
613 81 Oxelösund

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
17(24)

Signaturer aktieägare

Fagersta kommun
Organisationsnummer: 212000-2106
737 80 Fagersta

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
18(24)

Signaturer aktieägare

Kungsörs kommun
Organisationsnummer: 212000-2056
736 21 Kungsör

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
19(24)

Signaturer aktieägare

Hallstahammars kommun
Organisationsnummer: 212000-2064
734 80 Hallstahammar

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
20(24)

Signaturer aktieägare

Heby kommun
Organisationsnummer: 212000-2049
744 32 Heby

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
21(24)

Signaturer aktieägare

Arboga kommun
Organisationsnummer: 212000-2122
732 21 Arboga

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
22(24)

Signaturer aktieägare

Surahammars kommun
Organisationsnummer: 212000-2031
735 23 Surahammar

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
23(24)

Signaturer aktieägare

Skinnskattebergs kommun
Organisationsnummer: 212000-2023
739 22 Skinnskatteberg

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Aktieägaravtal

Energikontoret i Mälardalen AB
Org nr: 556134-8698

Aktieägaravtal
Fastställt av bolagsstämman
2025-x-x
24(24)

Signaturer aktieägare

Norbergs kommun
Organisationsnummer: 212000-2072
738 21 Norberg

Ort och datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen AB

§1 Bolagets firma

Bolagets firma är Energikontoret i Mälardalen AB.

§2 Föremål för bolagets verksamhet

Bolaget ska verka för en hållbar utveckling i Mälardalen genom information, rådgivning, energiplanering, medverkan i projekt på området, uppföljning och utvärdering av energihushållningsprojekt samt spridning av resultaten och liknande verksamhet. Bolagets verksamhet inriktar sig främst på hushållens, samhällets och de små och medelstora företagens energiefterfrågan i regionen.

Bolaget skall främst samarbeta med kommuner, myndigheter och företag på såväl lokal, nationell som internationell nivå.

§3 Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att med iakttagande av de kommunala självkostnads- och likställighetsprinciperna och inom ramen för nationella miljökvalitetsmål särskilt målen Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö främja energieffektivitet och förnybara energikällor i Mälardalen.

§4 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Eskilstuna kommun, Södermanlands län.

§5 Aktiekapital

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 500 000 kronor och högst 2 000 000 kronor.

§6 Antalet aktier

Antalet aktier skall vara lägst 5 000 och högst 20 000.

§7 Styrelse och lekmannarevisor

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lägst två och högst elva suppleanter.

Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter utses av fullmäktige i respektive aktieägende kommun.

§8 Lekmannarevisor

Lekmannarevisor utses av den kommun som innehar den största aktieposten. Lekmannarevisorns granskningsrapport tillställs samtliga aktieägende kommuner.

§9 Revisorer

Bolaget skall ha minst en av bolagsstämman utsedd revisor med eller utan revisorssuppleant.

§10 Kallelse till bolagsstämma och årsstämma

Kallelse till bolagsstämma och årsstämma skall ske genom brev med posten tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§11 Tid för årsstämma

Årsstämman skall hållas senast under juni månad efter avslutat räkenskapsår.

§12 Ärenden på ordinarie årsstämma

På ordinarie årsstämma skall följande ärenden förekomma:

- 1 Stämmans öppnande
- 2 Fastställande av dagordning och val av ordförande vid stämman
- 3 Upprättande och godkännande av röstlängd
- 4 Val av en eller två justerare
- 5 Prövning om stämman blivit behörigen sammankallad
- 6 Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt lekmannarevisorns granskningsrapport
- 7 Beslut om
 - a) fastställande av resultat- och balansräkning
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
- 8 Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer
- 9 Val av styrelseledamöter samt revisorer och revisorssuppleant, när så skall ske
- 10 Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen

§13 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

§14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Dock äger verkställande direktören rätt att ensam teckna bolagets firmabeträffande sådan löpande förvaltningsåtgärd som enligt aktiebolagslagen ankommer på verkställande direktören.

§15 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget skall bereda aktieägarna möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§16 Förköp

Aktieägare som önskar överlåta alla eller del av sina aktier i bolaget och som inte begärt samtycke enligt nedan ska göra en skriftlig anmälan till styrelsen och erbjuda övriga aktieägare att köpa aktierna. Av anmälan ska framgå de villkoren som gäller för köpet.

Styrelsen ska genast skicka ett skriftligt meddelande om erbjudandet till de övriga aktieägarna. Den aktieägare som vill köpa aktier måste skriftligen meddela styrelsen senast inom två månader

räknat från anmälan. Det ska vara möjligt att köpa ett färre antal aktier än vad som ingår i erbjudandet.

Om flera som har rätt att köpa aktierna anmäler sig ska alla aktier, så långt det är möjligt, delas mellan dem i förhållande till det antal aktier som de äger i aktiebolaget. Resterande aktier ska delas genom en lottning som ska göras av styrelsen. Om någon som har rätt att köpa aktierna begär det ska lottningen göras av notarius publicus.

De förköpta aktierna ska betalas inom en månad räknat från när priset blev bestämt.

Avstår övriga aktieägare från att anta avgivet anbud eller har inte övriga aktieägare lämnat svar på förköpserbjudandet inom svarsfristen äger erbjudande Part rätt att, inom en tidsperiod av sextio (60) dagar från det att svarsfristen löpt ut, överlåta de erbjudna aktierna till annan kommun eller region inom Mälardalen utan privat ägande.

Talan i en fråga om förköp måste väckas inom två månader räknat från den dag då den som vill förköpa aktierna anmälde det.

Dessa förköpsbestämmelser ska inte tillämpas vid överlåtelse av aktier från en befintlig aktieägare till ett annat bolag inom samma koncern förutsatt att överlåtelsen sker till ett helägt dotterbolag eller från ett helägt dotterbolag till kommunen inom den koncernen.

§17 Samtyckesförbehåll

Överlåtelse av aktier till ny ägare på annan grund än förköp enligt ovan får ske endast genom samtycke.

Den som vill överlåta aktier i aktiebolaget ska göra en skriftlig ansökan om samtycke hos aktiebolagets styrelse. Ansökan ska visa vem aktierna är tänkt att överlåtas till och villkoren för överlåtelsen. Det ska också stå i ansökan om överlåtaren vill att styrelsen ska bestämma vem som får överta aktierna om styrelsen inte ger sitt samtycke. Styrelsen beslutar om samtycke ska ges eller inte. Styrelsen ska meddela sitt beslut inom två månader från ansökan. Samtycke kan bara ges för alla aktier som ansökan gäller.

De aktier som överlåts till en köpare som styrelsen bestämt ska betalas inom en månad från den tidpunkt då priset på aktierna blev bestämt.

Om någon aktieägare är missnöjd med styrelsens beslut att ge eller inte ge samtycke får den väcka talan vid allmän domstol inom en månad från det att beslutet skickades till den aktieägare som begärt samtycket.

Detta samtyckesförbehåll ska inte tillämpas vid överlåtelse av aktier från en befintlig aktieägare till ett annat bolag inom samma koncern förutsatt att överlåtelsen sker till ett helägt dotterbolag eller från ett helägt dotterbolag till kommunen inom den koncernen.

§18 Ändring av bolagsordningen

Bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i respektive aktieägar kommun.

2006 -09- 2 0

Bolagsordning för Energikontoret i Mälardalen AB

§ 1 Bolagets firma

Bolagets firma är Energikontoret i Mälardalen AB.

§ 2 Föremål för bolagets verksamhet

Bolaget skall verka för en hållbar utveckling i Mälardalen genom information, rådgivning, energiplanering, medverkan i projekt på området, uppföljning och utvärdering av energihushållningsprojekt samt spridning av resultaten och liknande verksamhet. Bolagets verksamhet inriktar sig främst på hushållens, samhällets och de små och medelstora företagens energiefterfrågan i regionen.

Bolaget skall främst samarbeta med kommuner, myndigheter och företag på såväl lokal, nationell som internationell nivå.

§ 3 Bolagets ändamål

Ändamålet med bolagets verksamhet är att med iakttagande av de kommunala självkostnads- och likställighetsprinciperna och inom ramen för nationella miljö kvalitetsmål särskilt målen Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö främja energieffektivitet och förnybara energikällor i Mälardalen.

§ 4 Säte

Styrelsen skall ha sitt säte i Eskilstuna kommun, Södermanlands län.

§ 5 Aktiekapital

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 500 000 kronor och högst 2 000 000 kronor.

§ 6 Antalet aktier

Antalet aktier skall vara lägst 5 000 och högst 20 000.

§ 7 Styrelse och lekmannarevisor

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lägst två och högst elva suppleanter.

Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter utses av fullmäktige i respektive aktieäggande kommun.

§ 8 Lekmannarevisor

Lekmannarevisor utses av den kommun som innehar den största aktieposten.

Lekmannarevisorns granskningsrapport tillställs samtliga aktieäggande kommuner.

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

§ 9 Revisorer

Bolaget skall ha minst en av bolagsstämman utsedd revisor med eller utan revisorssuppleant.

§ 10 Kallelse till bolagsstämma och årsstämma

Kallelse till bolagsstämma och årsstämma skall ske genom brev med posten tidigast fyra veckor och senast två veckor före stämman.

§ 11 Tid för årsstämma

Årsstämman skall hållas senast under juni månad efter avslutat räkenskapsår.

§ 12 Ärenden på ordinarie årsstämma

På ordinarie årsstämma skall följande ärenden förekomma:

- 1 Stämmans öppnande.
- 2 Fastställande av dagordning och val av ordförande vid stämman.
- 3 Upprättande och godkännande av röstlängd.
- 4 Val av en eller två justerare.
- 5 Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
- 6 Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt lekmannarevisorns granskningsrapport.
- 7 Beslut om
 - a) fastställande av resultat- och balansräkning
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
- 8 Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer.
- 9 Val av styrelseledamöter samt revisor och revisorssuppleant, när så skall ske
- 10 Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen.

§ 13 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

§ 14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Dock äger verkställande direktören rätt att ensam teckna bolagets firma beträffande sådan löpande förvaltningsåtgärd som enligt aktiebolagslagen ankommer på verkställande direktören.

§ 15 Fullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget skall bereda aktieägarna möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 16 Ändring av bolagsordningen

Bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i respektive aktieägar kommun.

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

§ 242

KS/2025:429

Utbetalning av partistöd 2026

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att utbetala partistöd för 2026 med hälften av nedan angivet årsbelopp under vardera januari och juli månader enligt följande:

Mandatbundet stöd:

Socialdemokraterna	20 mandat * 33 375 kronor = 667 500 kronor
Moderaterna	9 mandat * 33 375 kronor = 300 375 kronor
Sverigedemokraterna	8 mandat * 33 375 kronor = 267 000 kronor
Kristdemokraterna	4 mandat * 33 375 kronor = 133 500 kronor
Centerpartiet	3 mandat * 33 375 kronor = 100 125 kronor
Vänsterpartiet	3 mandat * 33 375 kronor = 100 125 kronor
Liberalerna	2 mandat * 33 375 kronor = 66 750 kronor
Miljöpartiet	2 mandat * 33 375 kronor = 66 750 kronor
Grundstöd	10 000 kronor per parti.

Sammanfattning av ärendet

Kommuner får enligt bestämmelser i kommunallagen (2017:725) KL, 4 kap. 29 §, ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistödet i Katrineholms kommun består av dels ett grundstöd om 10 000 kronor per parti och år, dels ett mandatbundet stöd, som uppgår till 33 375 kronor per mandat och år.

Enligt kommunens regler för det kommunala partistödet utbetalas inget stöd för nästkommande period till den som inte lämnat redovisning och granskningsrapport inom angiven tid (4:31 KL). Redovisningen ska lämnas in senast den 30 juni.

Under 2025 har samtliga partier som erhållit partistöd lämnat redovisning inom utsatt tidsperiod.

Ärendets handlingar

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-28

Beslutet skickas till:

Akten

Utbetalning av partistöd 2026

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att utbetala partistöd för 2026 med hälften av nedan angivet årsbelopp under vardera januari och juli månader enligt följande:

Mandatbundet stöd:

Socialdemokraterna	20 mandat * 33 375 kronor = 667 500 kronor
Moderaterna	9 mandat * 33 375 kronor = 300 375 kronor
Sverigedemokraterna	8 mandat * 33 375 kronor = 267 000 kronor
Kristdemokraterna	4 mandat * 33 375 kronor = 133 500 kronor
Centerpartiet	3 mandat * 33 375 kronor = 100 125 kronor
Vänsterpartiet	3 mandat * 33 375 kronor = 100 125 kronor
Liberalerna	2 mandat * 33 375 kronor = 66 750 kronor
Miljöpartiet	2 mandat * 33 375 kronor = 66 750 kronor
Grundstöd	10 000 kronor per parti.

Sammanfattning av ärendet

Kommuner får enligt bestämmelser i kommunallagen (2017:725) KL, 4 kap. 29 §, ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistödet i Katrineholms kommun består av dels ett grundstöd om 10 000 kronor per parti och år, dels ett mandatbundet stöd, som uppgår till 33 375 kronor per mandat och år.

Enligt kommunens regler för det kommunala partistödet utbetalas inget stöd för nästkommande period till den som inte lämnat redovisning och granskningsrapport inom angiven tid (4:31 KL). Redovisningen ska lämnas in senast den 30 juni.

Under 2025 har samtliga partier som erhållit partistöd lämnat redovisning inom utsatt tidsperiod.

2025-10-28

KS/2025:429 - 1.1.4 -
Partistöd

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Samtliga partier i kommunfullmäktige

Akten

§ 243

KS/2024:437

Svar på motion om uppdatering av kommunens energiplan

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad mot bakgrund av samhällsbyggnadsförvaltningens beredning av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Tony Rosendahl (V), Anita Johansson (V) och Thomas Selig (V) väckte en motion i kommunfullmäktige den 25 november 2024 om kommunens energiplan och yrkade att:

- Kommunen omgående uppdaterar energiplanen enligt rådande lag och de råd som Energimyndigheten anger.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har, i samarbete med kommunens övriga förvaltningar, sett över både kommunens energiplan (KF 1994-06-20, § 91) och klimatstrategi (KF 2005-10-17, § 178) och utarbetat ett förslag till klimatstrategi som även syftar till att uppfylla lag (1977:439) om kommunal energiplanering.

Om förslag till ny klimatstrategi antas av kommunfullmäktige (KS/2024:350) bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att motionärernas önskemål om en uppdatering av energiplanen vara uppfyllt.

Ärendets handlingar

- Ordförandens förslag till beslut, 2025-10-17
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-14
- Motion om uppdatering av kommunens energiplan 2024-11-25

Beslutet skickas till:

Akten

Datum

2025-10-17

Vår beteckning

KS/2024:437 - 1.2.6 -

Initiativ från

förtroendevalda, nämnd,

revisorer, bolag,

fullmäktigeberedning

Mottagare:

Kommunstyrelsen

Ordförandeförslag - Motion om uppdatering av kommunens energiplan

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen anses besvarad mot bakgrund av samhällsbyggnadsförvaltningens beredning av ärendet.

Johan Söderberg (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Svar på motion om uppdatering av kommunens energiplan

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsförvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Tony Rosendahl (V), Anita Johansson (V) och Thomas Selig (V) väckte en motion i kommunfullmäktige den 25 november 2024 om kommunens energiplan och yrkade att:

- Kommunen omgående uppdaterar energiplanen enligt rådande lag och de råd som Energimyndigheten anger.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har, i samarbete med kommunens övriga förvaltningar, sett över både kommunens energiplan (KF 1994-06-20, § 91) och klimatstrategi (KF 2005-10-17, § 178) och utarbetat ett förslag till klimatstrategi som även syftar till att uppfylla lag (1977:439) om kommunal energiplanering.

Om förslag till ny klimatstrategi antas av kommunfullmäktige (KS/2024:350) bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att motionärernas önskemål om en uppdatering av energiplanen vara uppfyllt.

Ärendets handlingar

- Motion om uppdatering av kommunens energiplan 2024-11-25

Ärendebeskrivning

Tony Rosendahl (V), Anita Johansson (V) och Thomas Selig (V) väckte en motion i kommunfullmäktige den 25 november 2024 om kommunens energiplan och yrkade att:

- Kommunen omgående uppdaterar energiplanen enligt rådande lag och de råd som Energimyndigheten anger.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har, i samarbete med kommunens övriga förvaltningar, sett över både kommunens energiplan (KF 1994-06-20, § 91) och klimatstrategi (KF 2005-10-17, § 178) och utarbetat ett förslag till ny klimatstrategi som även syftar till att uppfylla lag (1977:439) om kommunal energiplanering (Dnr. KS/2024:350).

2025-10-14

KS/2024:437 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroende-valda,
nämnd, revisorer,
bolag, fullmäktige-
beredning

I det följande redogörs för hur förslag till ny klimatstrategi för Katrineholms kommun uppfyller Energimyndighetens vägledning kring kommunal energiplanering.

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet i § 1 på att främja hushållning med energi och verka för en säker och tillräcklig energitillförsel

Katrineholms kommun anger i kommunens klimatstrategi, tillika energiplan, att det under klimatstrategins giltighetstid (2026-2030) ska främja en effektiv energianvändning genom att energieffektivisera kommunens lokaler, ställa tydliga energi- och klimatkrav vid upphandling, ta hänsyn till energi- och klimatfrågor vid fysisk planering samt inspirera kommuninvånare och verksamheter till en effektiv energianvändning och sprida kunskap om energieffektiviseringsinsatser.

Vidare ska Katrineholms kommun vid markanvisningar och exploatering uppmuntra till klimatsmart byggnation och markanvändning samt premiera hållbar infrastruktur vid planering av nya områden.

Mot bakgrund av att kommunen inte har rådighet över energisystemen i kommunen vill kommunen arbeta tillsammans med energiproducenter, energidistributörer och energianvändare för att utveckla ett robust och fossilfritt energisystem som fungerar såväl under normala förhållanden som vid kris eller krig.

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet i § 2 på att bidra till samverkan med annan kommun eller betydande intressent inom användning, tillförsel eller distribution av energi

Katrineholms kommun kommer fortsätta samverka med andra kommuner och betydande intressenter inom användning, tillförsel och distribution av energi för att tillsammans utveckla ett robust energisystem enligt insatsområde i klimatstrategin.

Hur Katrineholms kommuns energiplan uppfyller kravet § 3 på att vara en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi

Katrineholms kommuns energiplan baseras på kunskaper om nuvarande energisystem, analyser av energisystemets utveckling och inte minst ett stort innehåll av samverkan med intressenter på området.

Förändringar i energisystemen sker snabbt och energibehovet kan förändras från en dag till en annan om energiintensiva företag önskar etablera sig i kommunen. Därför ser samhällsbyggnadsförvaltningen att förutsättningarna för att hålla energiplanen aktuell uppfylls genom samverkan med andra kommuner, myndigheter och betydande intressenter inom användning, tillförsel och distribution av energi.

Förvaltningens bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att om förslag till ny klimatstrategi antas kommer motionärernas önskemål om en uppdatering av energiplanen vara uppfyllt.

Pia Lindahl
Klimatstrateg

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Akten

Motion till Katrineholms Kommunfullmäktige Uppdatering av kommunens energiplan

Enligt lag (Lag (1977:439) om kommunal energiplanering) ska alla kommuner ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Följande punkter är hämtade från Energimyndighetens hemsida.

Här ger Energimyndigheten vår syn på vad centrala delar i lagstiftningen innebär konkret för kommunen i arbetet med energiplanering.

Med kommun avses i lagen kommunen som geografiskt område och inte bara den kommunala organisationen.

1 § Kommun skall i sin planering främja hushållningen med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

- Gå före i arbetet med energihushållning och på så sätt inspirera andra aktörer att vara med och skapa förutsättningar för omställningen
- Lokalisera energibehov, energiproduktion och infrastruktur för energiförsörjning och därmed planera för utveckling av elsystemet genom att den fysiska planeringen möjliggör eldistribution och elproduktion.
- Planera utbyggnad av bebyggelse och transportinfrastruktur så att den gör det möjligt för en resurseffektiv användning av energi
- Säkerställa att energitillförseln möter de behov som totalförsvaret har

2 § Samverkan med annan kommun eller betydande intressent inom användning, tillförsel eller distribution av energi

- Undersöka och ta vara på gemensamma lösningar med angränsande kommuner avseende eldistribution och elproduktion.
- Gemensamt med stora användare beskriva de behov av eltilförsel och effekt som behövs för nutida och framtida verksamhet och hur restflöden och restvärme kan komma till godo i energisystemet.
- Gemensamt med betydande elanvändare, elnätsbolag och elproducenter planera för lämpliga lösningar för energitillförsel, särskilt eldistribution och elproduktion.

3 § ...en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi

I en sådan plan skall finnas en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser

- **Energiomställningen sker här och nu och i snabb takt. Energiplaneringen behöver därför vara integrerad i annan relevant kommunal planering och samtidigt hållas aktuell. Kommunens energiplan bör prövas minst en gång varje mandatperiod. Aktualiteten prövas mot bakgrund av framtida behov av energi och utvecklingen av energisystemet i samhället.**

Vid en interpellationsdebatt i Katrineholms kommunfullmäktige den 21 oktober 2024 så framkom det att kommunens energiplan är från 1994 och har inte uppdaterats sedan dess.

Vi yrkar att:

Kommunen omgående uppdaterar energiplanen enligt rådande lag och de råd som Energimyndigheten anger.

Tony Rosendahl (V) Anita Johansson (V)

Thomas Selig (V)

Katrineholm 22/10 - 2024

§ 244

KS/2025:98

Svar på motion - Inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med hänvisning till vård- och omsorgsnämndens samt kommunledningsförvaltningens beredning av ärendet.

Reservation

Mot beslutet och till förmån för Alexander Forss (KD) med fleras yrkande reserverar sig Alexander Forss (KD), Mica Vemic (SD), Britt Gustafsson (SD) och Inger Fredriksson (C). Alexander Forss (KD) och Inger Fredrikssons (C) skriftliga reservation redovisas som bilaga C.

Sammanfattning av ärendet

Joha Frondelius (KD), Marian Loley (KD), Alexander Forss (KD) samt Dag Dunås (KD) har överlämnat en motion till kommunfullmäktige med följande yrkande:

- Att Katrineholm inrättar en äldreombudsman som en oberoende och rådgivande funktion för äldre och deras anhöriga, med särskilt fokus på att fungera som ett bollplank och vägledare när det är oklart vart man ska vända sig.

Motionen har remitterats till vård- och omsorgsnämnden som i beslut 2025-09-25, §73 föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad. Som motivering till detta anges att social- och omsorgsförvaltningen idag har ett uppbyggt stöd för anhöriga. Kontaktcenter har funnits i kommunen sedan år 2018 och fungerar som invånarnas och besökarnas huvudsakliga ingång till kommunen. Vidare finns en ambition att inrätta en tjänst som motionen avser i form av en seniorlots som en projektanställning under två år. Detta utifrån statliga stimulansmedel för förebyggande arbete. Rekrytering av denna tjänst pågår.

Ärendets handlingar

- Ordförandens förslag till beslut, 2025-11-19
- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-10-30
- Ordförandeförslag – Motion om inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm
- Motion – Inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm
- Tjänsteskrivelse social- och omsorgsförvaltningen 2025-06-27
- Protokollsutdrag vård- och omsorgsnämnden 2025-09-25, § 73

Kommunstyrelsens överläggning

Under kommunstyrelsens överläggning yttrar sig Alexander Forss (KD), Mica Vemic (SD), Britt Gustafsson (SD) och Inger Fredriksson (C).

Yrkande

Alexander Forss (KD) yrkar, med instämmande av Mica Vemic (SD), Britt Gustafsson (SD) och Inger Fredriksson (C), bifall till motionen.

Beslutsgång

Efter avslutad överläggning redogör ordföranden för sitt förslag till propositionsordning som godkänns av kommunstyrelsen. I enlighet med detta ställer han proposition på ordförandens förslag till beslut och Alexander Forss (KD) med fleras yrkande. Han finner att styrelsens biträder ordförandens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

2025-10-26

Punkt nr 17 ärendenummer KS/2025:98

Reservation motion – Inrättande av en Äldreombudsman i Katrineholm.

Motionen om att införa en Äldreombudsman pekar på att det behövs en person/funktion som hjälper och säkerställer att äldre personer och deras anhöriga får vägledning för sin frågor. En oberoende Äldreombudsman skulle på ett bra sätt säkerställa att de äldres intressen tillvaratas och prioriteras.

Vi yrkade bifall till motionen, då vi inte fick gehör för vårt yrkande reserverar vi oss mot beslutet.

Alexander Forss
Kristdemokraterna

Inger Fredriksson
Centerpartiet

Datum

2025-11-19

Vår beteckning

KS/2025:98 - 1.2.6 -

Initiativ från

förtroendevalda, nämnd,

revisorer, bolag,

fullmäktigeberedning

Mottagare:

Kommunstyrelsen

Ordförandeförslag - Motion om inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen med hänvisning till vård- och omsorgsnämnden samt kommunledningsförvaltningens beredning av ärendet.

Johan Söderberg (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Svar på motion - Inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm

Förslag till beslut

Förvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Joha Frondelius (KD), Marian Loley (KD), Alexander Forss (KD) samt Dag Dunås (KD) har överlämnat en motion till kommunfullmäktige med följande yrkande:

- Att Katrineholm inrättar en äldreombudsman som en oberoende och rådgivande funktion för äldre och deras anhöriga, med särskilt fokus på att fungera som ett bollplank och vägledare när det är oklart vart man ska vända sig.

Motionen har remitterats till vård- och omsorgsnämnden som i beslut 2025-09-25, §73 föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad. Som motivering till detta anges att social- och omsorgsförvaltningen idag har ett uppbyggt stöd för anhöriga. Kontaktcenter har funnits i kommunen sedan år 2018 och fungerar som invånarnas och besökarnas huvudsakliga ingång till kommunen. Vidare finns en ambition att inrätta en tjänst som motionen avser i form av en seniorlots som en projektanställning under två år. Detta utifrån statliga stimulansmedel för förebyggande arbete. Rekrytering av denna tjänst pågår.

Ärendets handlingar

- Ordförandeförslag – Motion om inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm
- Motion – Inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm
- Tjänsteskrivelse social- och omsorgsförvaltningen 2025-06-27
- Protokollsutdrag vård- och omsorgsnämnden 2025-09-25, §73

Ärendebeskrivning

Idag finns inga krav från nationell nivå att kommunerna skall erbjuda äldreombudsmän. En omvärldsbevakning visar att det är en handfull, främst större kommuner i Sverige som har tjänsten eller likvärdiga roller för att bevaka äldres rättigheter, ge rådgivning, förmedla kontakter och förbättra äldres levnadsvillkor med mera. Även benämningar som äldrelots, äldresamordnare och äldrekoordinator kan innefatta liknande uppdrag.

I Katrineholms kommun finns fler olika funktioner som har en vägledande funktion för medborgare. Det finns ett kontaktcenter där medborgare kan få stöd och en första kontakt med kommunen genom deras kommunvägledare. De besvarar frågor, erbjuder stöd i att utträta kommunala ärenden och information om kommunens verksamheter.

På social- och omsorgsförvaltningen finns en vägledande servicetelefon som heter Vård och omsorg direkt. Telefonen bemannas måndag till fredag av enheten myndighet äldre och funktionsstöd. Till den kan både medborgare och deras anhöriga höra av sig om frågor och vägledning om funktionsstöd, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård. En stor del av samtalen berör frågor om äldre. Anhöriga kan även ringa till någon av förvaltningens anhängstödverksamheter för rådgivning, vägledning och förmedling av kontakter för att stötta sina närstående samt för att få stöd för egen del som anhörig.

Utifrån den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft i juli 2025 pågår ett omställningsarbete inom social- och omsorgsförvaltningen för att se över hur verksamheten skall anpassas för att leva upp till intentionerna om en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad verksamhet. Som en del i detta arbete har social- och omsorgsförvaltningen som ambition att under hösten 2025 inrätta en seniorlots på en tvåårig projektanställning för statliga stimulansmedel för förebyggande arbete. Tjänsten ska vara med att bygga upp det förebyggande arbetet riktat mot äldre utifrån nya socialtjänstlagens intentioner och vara en central aktör i kommunens arbete med att ge ett samordnat, förebyggande och individanpassat stöd till äldre personer. En vägledare och kontaktperson som hjälper individen att navigera mellan olika insatser inom kommun, region och civilsamhälle. I arbetet skall även ingå att genomföra informationsinsatser med andra professioner samt strukturerade hälsosamtal på individ- och gruppnivå.

Förvaltningens beredning

Gällande kontaktcenter har det funnits sedan år 2018 i Katrineholms kommun. Kontaktcenter fungerar som invånarnas och besökarnas huvudsakliga ingång till kommunen. Det är en fysisk mötesplats där besökare får hjälp med kommunala ärenden, vägledning i kontakter med myndigheter samt konsumentvägledning.

Kontaktcentrets kommunvägledare erbjuder inte bara stöd i kommunrelaterade ärenden, utan vägleder även invånare vidare till rätt myndighet som till exempel Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Arbetsförmedlingen eller annan aktör i samhället beroende på ärendets art.

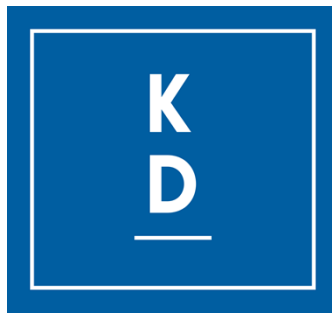
Det går också bra att lämna synpunkter på kommunens verksamheter via kontaktcenter, dessa vidarebefordras till rätt mottagare. Alla invånare är välkomna att vända sig till kontaktcenter för att få information, vägledning och stöd. Kontaktcenter bidrar till ökad synlighet, tillgänglighet och förtroende. Detta gäller även äldre och deras anhöriga.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Motionärerna

Akten

Katrineholm 21/2-25

Motion om inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm

Katrineholm ska vara en äldrevänlig kommun. Katrineholm ska präglas av hög livskvalitet, självbestämmande och trygghet. I takt med att befolkningen åldras ökar behovet av en tydlig och tillgänglig funktion för äldre att vända sig till i olika frågor. Även i en mindre kommun kan det vara svårt att veta exakt vart man ska vända sig för hjälp, rådgivning eller stöd i olika situationer som rör äldreomsorg och äldres rättigheter. En äldreombudsman skulle fungera som ett bollplank för äldre och deras anhöriga, när det inte är självklart vilken instans som kan ge svar eller hjälp. Syftet med en äldreombudsman i Katrineholm är att skapa en neutral och oberoende funktion som stödjer och vägleder äldre och deras anhöriga i kommunens verksamheter. Äldreombudsmannen ska:

- Fungera som en rådgivande instans och bollplank för äldre i kommunen.
- Hjälpa till att förmedla kontakter mellan äldre och relevanta myndigheter eller verksamheter.
- Informera och vägleda i frågor om äldreomsorg, rättigheter och kommunens service.
- Fungera som en kanal för att förmedla äldres synpunkter och behov till politiker och tjänstemän.

Äldreombudsmannen kan organiseras som en deltidstjänst eller inom ramen för en befintlig tjänst. Dessutom kan samverkan med ideella organisationer och regionala myndigheter bidra till att stärka ombudsmannens arbete.

Vi yrkar på

- att Katrineholm inrättar en äldreombudsman som en oberoende och rådgivande funktion för äldre och deras anhöriga, med särskilt fokus på att fungera som ett bollplank och vägledare när det är oklart vart man ska vända sig.

Joha Frondelius Marian Loley
Dag Dunås

Alexander Forss

Förslag till yttrande över motion om inrättande av en äldreombudsman i Katrineholm

Social- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom social- och omsorgsförvaltningens yttrande och bedömning och föreslår att motionen ska anses vara besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Kristdemokraterna har överlämnat en motion till kommunfullmäktige med yrkande om att Katrineholm skall inrätta en äldreombudsman som en oberoende och rådgivande funktion för äldre och deras anhöriga, med särskilt fokus på att fungera som ett bollblank och vägledare när det är oklart vart man ska vända sig. Kommunledningsförvaltningen har översänt motionen för vård- och omsorgsnämndens yttrande senast den 30 september 2025.

Social- och omsorgsförvaltningens yttrande och bedömning

Idag finns inga krav från nationell nivå att kommunerna skall erbjuda äldreombudsmän. En omvärldsbevakning visar att det är en handfull, främst större kommuner i Sverige som har tjänsten eller likvärdiga roller för att bevaka äldres rättigheter, ge rådgivning, förmedla kontakter och förbättra äldres levnadsvillkor mm. Även benämningar som äldrelots, äldresamordnare och äldrekoordinator kan innefatta liknande uppdrag.

I Katrineholms kommun finns fler olika funktioner som har en vägledande funktion för medborgare. Det finns ett kontaktcenter där medborgare kan få stöd och en första kontakt med kommunen genom deras kommunvägledare. De besvarar frågor, erbjuder stöd i att utträtta kommunala ärenden och information om kommunens verksamheter.

På social- och omsorgsförvaltningen finns en vägledande servicetelefon som heter Vård och omsorg direkt. Telefonen bemannas måndag till fredag av enheten myndighet äldre och funktionsstöd. Till den kan både medborgare och deras anhöriga höra av sig om frågor och vägledning om funktionsstöd, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård. En stor del av samtalen berör frågor om äldre. Anhöriga kan även ringa till någon av förvaltningens anhängstödverksamheter för rådgivning, vägledning och förmedling av kontakter för att stötta sina närstående samt för att få stöd för egen del som anhörig.

Utifrån den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft i juli 2025 pågår ett omställningsarbete inom social- och omsorgsförvaltningen för att se över hur verksamheten skall anpassas för att leva upp till intentionerna om en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad verksamhet.

Som en del i detta arbete har social- och omsorgsförvaltningen som ambition att under hösten 2025 inrätta en seniorlots på en tvåårig projektanställning för statliga stimulansmedel för förebyggande arbete. Tjänsten ska vara med att bygga upp det förebyggande arbetet riktat mot äldre utifrån nya socialtjänstlagens intentioner och vara en central aktör i kommunens arbete med att ge ett samordnat, förebyggande och individanpassat stöd till äldre personer. En vägledare och kontaktperson som hjälper individen att navigera mellan olika insatser inom kommun, region och civilsamhälle. I arbetet skall även ingå att genomföra informationsinsatser med andra professioner samt strukturerade hälsosamtal på individ- och gruppnivå.

Kristdemokraternas yrkande och förvaltningens svar:

-Att Katrineholm inrättar en äldreombudsman som en oberoende och rådgivande funktion för äldre och deras anhöriga, med särskilt fokus på att fungera som ett bollplank och vägledare när det är oklart vart man ska vända sig.

Social- och omsorgsförvaltningen bedömer att förvaltningen har ett uppbyggt stöd för anhöriga sedan innan. Det finns en ambition att inrätta en sådan tjänst som motionen avser i form av en seniorlots som en projektanställning under två år. Detta utifrån statliga stimulansmedel för förebyggande arbete. Rekrytering av tjänsten pågår.

Ärendets handlingar

- Remissanvisning
- Motion från Kristdemokraterna

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Linda Bentholt
Utredare

Beslutet skickas till:

Kommunledningsförvaltningen

Akten

§ 73

VON/2025:45

Yttrande över remiss motion äldreombudsman i Katrineholm

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom social- och omsorgsförvaltningens yttrande och bedömning och föreslår att motionen ska anses vara besvarad.

Reservation

Mot beslutet till förmån för Ewa Callhammars (L) yrkande reserverar sig Ewa Callhammar (L) Marian Loley (KD) och Åke Hillborg (KD).

Sammanfattning av ärendet

Kristdemokraterna har överlämnat en motion till kommunfullmäktige med yrkande om att Katrineholm skall inrätta en äldreombudsman som en oberoende och rådgivande funktion för äldre och deras anhöriga, med särskilt fokus på att fungera som ett bollblank och vägledare när det är oklart vart man ska vända sig. Kommunledningsförvaltningen har översänt motionen för vård- och omsorgsnämndens yttrande senast den 30 september 2025.

På social- och omsorgsförvaltningen finns en vägledande servicetelefon som heter Vård och omsorg direkt. Anhöriga kan även ringa till någon av förvaltningens anhängstödverksamheter för rådgivning, vägledning och förmedling av kontakter för att stötta sina närstående samt för att få stöd för egen del som anhörig.

Utifrån den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft i juli 2025 pågår ett omställningsarbete inom social- och omsorgsförvaltningen för att se över hur verksamheten skall anpassas för att leva upp till intentionerna om en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad verksamhet.

Som en del i detta arbete har social- och omsorgsförvaltningen som ambition att under hösten 2025 inrätta en seniorlots på en tvåårig projektanställning för statliga stimulansmedel för förbyggande arbete.

Social- och omsorgsförvaltningen bedömer att förvaltningen har ett uppbyggt stöd för anhöriga sedan innan. Det finns en ambition att inrätta en sådan tjänst som motionen avser i form av en seniorlots som en projektanställning under två år. Detta utifrån statliga stimulansmedel för förebyggande arbete. Rekrytering av tjänsten pågår.

Ärendets handlingar

- Remissanvisning
- Motion från Kristdemokraterna
- Social- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-06-27

Vård- och omsorgsnämndens överläggning

Under vård- och omsorgsnämndens överläggning yttrar sig ordförande Johanna Karlsson (S), Marian Loley (KD), Ewa Callhammar (L), Ann-Charlotte Olsson (C) och Åke Hillborg (KD).

Yrkanden och förslag

Ewa Callhammar (L) yrkar med instämmande av Marian Loley (KD) och Åke Hillborg (KD) bifall till motionen.

Beslutsgång

Efter avslutad överläggning redogör ordförande för sitt förslag till propositionsordning som godkänns av nämnden. I enlighet med detta ställer ordförande proposition på förvaltningens förslag till beslut och Ewa Callhammars (L) med fleras yrkande. Hon finner att nämnden biträder förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Kommunledningsförvaltningen

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

Interpellation till vård- och omsorgsnämndens ordförande Johanna Karlsson (S)

Om handläggningsköer

Nyligen fattade kommunfullmäktige i Katrineholm beslut om budgeten för 2026. Äldrefrågorna fick inte särskilt mycket plats i debatten. Kanske för att hälsan tiger still?

Centerpartiet har tidigare lyft det motstridiga i att det finns lediga platser på kommunens demens- och särskilda boenden samtidigt som det finns personer i kö som väntar på en plats.

Förklaringen som vård- och omsorgsnämndens ordförande Johanna Karlsson (S) ger i en insändare i Katrineholms-Kuriren är att de som söker till ett boende handläggs under en tid om två till tre månader!

Så det finns personer som väntar, trots att det finns platser, men de får vänta i en kö som inte finns, eftersom det finns för få handläggare.

Om detta hade vi kunnat tala i budgetdebatten. Om resurser, lediga platser och väntetider. Om en rättvisande redovisning.

Mot bakgrund av detta vill vi fråga vård- och omsorgsnämndens ordförande Johanna Karlsson (S) följande:

Hur många fanns i kön om ansökan om plats till ett särskilt boende i Katrineholm i november 2025? Och hur länge har de väntat?

Om det finns en kö och den beror på brist på handläggare, vad är du beredd att göra för att korta handläggningstiderna?

Är det inte rimligt att även antalet ansökningar och handläggningstider redovisas regelbundet för politiker och därmed också för allmänheten?

Katrineholm 1 december 2025

Inger Fredriksson (C)

Ingela Wallace (C)

Bertil Carlsson (C)

Svar på Interpellation från Centerpartiet:

Den kö som Centerpartiet hänvisar till finns inte. Det handlar om inkomna ansökningar eller anmälningar som hanteras i turordning med andra handläggningsärenden. Det handlar inte om för få handläggare. En viss prioritering finns i handläggningsärenden avseende särskilt boende utifrån akuta behov eller vistelse på korttidsboende.

Handläggningstiden på två-tre månader upplevs inte som orimlig då handläggningen ska ske rättssäkert. Handläggarna ska inhämta de uppgifter som behövs för att utreda behovet hos varje enskild. Det kan inte vara lediga platser som styr om personer ska beviljas eller inte, det ska vara behovet.

Hur många fanns i kön om ansökan om plats till ett särskilt boende i Katrineholm i november 2025? Och hur länge har de väntat?

Som tidigare nämnts så finns ingen kö för ansökningar om insatser hos social och omsorgsförvaltningen. Däremot finns en aktualiseringslista för inkomna ansökningar som fördelas till handläggare i turordning. Den 30 november fanns 28 ansökningar om särskilt boende som inte fördelats till handläggare. Den som väntat längst har ansökt 1 oktober. Sen pågår utredning i de ärenden där ansökan inkom i september.

2 anmälningar om SÄBO från augusti, utredning pågår och förslag till beslut har skickats hem i november.

9 ansökningar/anmälan från september var av två från annan kommun och utredningshjälp har begärts, två anmälningar där enskild inte velat ansöka, utredningen har därmed avslutats utan åtgärd. Alla ärenden fördelade men inte beslutade – utredning pågår.

15 inkomna ansökningar/anmälan i oktober som inte fördelats.

13 inkomna ansökningar/anmälan i november var av 4 kommer från annan kommun och utredningshjälp har begärts. En har hanterats då behovet bedömdes akut.

Om det finns en kö och den beror på brist på handläggare, vad är du beredd att göra för att korta handläggningstiderna?

Återigen, det finns ingen kö. Att handläggningstiden kan vara två-till tre månader är inte orimligt med tanke på vilken omfattande insats särskilt boende är för den enskilde är. Det är många delar som behöver inhämtas för att utreda den enskildes behov för att insatsen ska få bra kvalitet för den enskilde när denne väl flyttar till särskilt boende.

Under året fram till 1 december har 180 beslut om särskilt boende fattats var av 23 avslagsbeslut. 687 beslut har fattats om hemtjänst för 433 personer.

Är det inte rimligt att även antalet ansökningar och handläggningstider redovisas regelbundet för politiker och därmed också för allmänheten?

Handläggningstiden är svårt att redovisa varje månad för man måste då manuellt gå in i systemet och leta på individnivå. Det skulle vara en allt för tidskrävande arbetsuppgift. Tid som då skulle tas från handläggarna och deras övriga arbetsuppgifter så som handläggning och utredning av inkomna ärenden.

Att redovisa antalet ansökningar är inget vi i nuläget ser behov av.

Johanna Karlsson (S)
Ordförande Vård och omsorgsnämnden

Införande av SAO-jobb istället för PRAO på skolorna för eleverna som kommer från utanförskapsområden.

Många unga i Sverige står inför en verklighet där motivationen i skolan minskar samtidigt som vi har ett utanförskap som riskerar att gå i arv. Av Sveriges 180 utanförskapsområden finns två i Katrineholms kommun. För att bryta denna negativa trend krävs nya och konkreta insatser som kombinerar utbildning, arbetslivserfarenhet och ansvarstagande.

Det ideella initiativet *Nästa generation Sverige* har i dialog med skolor, studievägledare, engagerade arbetsgivare och arbetsmarknadens parter – utvecklat en ny anställningsmodell, *studiemotiverande arbetslivsorientering* (SAO). SAO-jobb gör det möjligt för unga att söka och få ett första avlönat jobb, inom ramen för skolundervisningen. Detta som ett innovativt alternativ till traditionell PRAO i årskurs 8.

Modellen möjliggör för elever i årskurs 8 att arbeta två timmar i veckan mot ersättning – i samverkan mellan skola, näringsliv och ideella aktörer. Detta ger dem inte bara praktisk erfarenhet och en första kontakt med arbetslivet, utan även konkreta incitament att förbättra sin skolnärvaro. Detta då modellen förutsätter en bra skolnärvaro och att man sköter sin skolgång.

Vi vet att det första jobbet är det viktigaste jobbet. För en ung person är steget in i arbetslivet avgörande för framtida möjligheter. Samtidigt vet vi att det är betydligt svårare för unga i utanförskapsområden att få sitt första jobb. Många saknar nätverk, kontakter och referenser.

Liberalerna vill därför att Katrineholms kommun inför SAO-jobb som ersättning för traditionell PRAO på högstadieskolor i för elever som kommer från utanförskapsområden. SAO-jobb ger elever en riktig anställning med lön under skoltid, vilket stärker deras koppling till arbetsmarknaden, stärker deras CV och därmed minskar utanförskapet.

Därför yrkar Liberalerna att kommunfullmäktige beslutar:

1. **Att** kommunen ska införa SAO-modellen i de skolor som har många elever från våra utanförskapsområden.
2. **Att** kommunen skapar partnerskap med det lokala näringslivet som arbetsgivare inom ramen för SAO.
3. **Att** SAO utvärderas efter två år med fokus på elevernas skolnärvaro, studiemotivation och arbetslivserfarenhet.
4. **Att** SAO-lön undantas från familjens inkomstunderlag till försörjningsstöd.

För Liberalerna

Ewa Callhammar

Inger Hult

Motion för att underlätta för familjer, barn och unga att bo utanför tätorten, utöka skolkortets giltighet till minst 4 resor om dagen!

Vi Kristdemokrater vill underlätta för familjer och unga att kunna bo på landsbyggt och i Katrineholms kransorter. Att utöka antalet dagliga resor, från tre till minst fyra, som ingår i Skolkortet skulle ge stora fördelar för de barn och unga som bor långt ifrån sin skola. Trygghet i att kunna ta sig hem för att hämta något man glömt bort men också för att kunna stanna kvar i "stan" för sina fritidsaktiviteter. Sitta kvar, kanske i biblioteket, för att göra sina läxor innan de exempelvis kan ta bussen ner till Duveholm eller Värmbol för sina träningar.

Barn och unga som bor långt från skolan kanske inte kan ta cykeln till skolan eller för den delen kan ta med sig både sina träningskläder såväl som skolsaker på cykeln. Det kanske också är så att föräldrarna till de barn och unga som bor långt från sin skola kommer hem lite senare vilket kanske innebär att föräldrarna inte har samma förutsättningar för att skjutsa sina barn till deras fritidsaktiviteter till skillnad mot de som bor centralt.

Att barn och unga ska ges bättre tillgång till olika fritidsaktiviteter har från oss i Kristdemokraterna resulterat i beslutet om att införa Fritidskortet i Sverige. Ett kort som innebär minskade kostnader för barnens deltagande i olika föreningar ett kort som dessutom stöttar familjer som befinner sig i ekonomisk utsatthet extra vars barn har getts sämre tillgång till fritidsaktiviteter. Fritidskortet har redan fått ett stort genomslag och ett stort antal föreningar inom olika verksamheter har anslutit sig till eller ansökt om att få ansluta sig till Fritidskortet. Kan vi då också förenkla för barn och unga som bor långt från skolan genom att kunna stanna kvar i "stan" för att kunna delta i fritidsverksamheter lite senare på dagen - är en resa till per dag på skolkortet en öppning av Pandoras ask.

I ett län och en kommun som har en dålig folkhälsa, problem med övervikt och psykisk ohälsa bland unga är en meningsfull fritid helst med inriktning på fysisk rörelse otroligt viktigt. Att då kunna underlätta för barn och unga större möjligheter att delta är en billig penning. Det vill säga ett ökat antal dagliga resor på skolkortet från tre till fyra.

I Sörmland har Eskilstuna redan idag 4 dagliga resor, i grannkommunen Norrköping gäller fria resor så också i Uppsala, Stockholms län och så även bland kommunerna i Västra Götaland. Men det mest uppseendeväckande för Katrineholms kommun är att ett skolkort för läsåret med begräsningar vad gäller dagliga resor och resor lördagar och söndagar endast är 360 kr billigare än ett årskort för vuxen med full tillgång, dessutom opersonligt, till kollektivtrafiken inom kommunen. Det är en häpnadsväckande liten prisskillnad men med en extrem stor skillnad i tillgång till kollektivtrafiken. Så att en utökning med en resa per dag på skolkortet kan knappast vara en fråga om ekonomi.

Utifrån ovanstående yrkar via på:

- Att antalet resor på dagens skolkort utökas med minst en resa dagligen från tre till minst fyra resor.
- Att prissättningen av skolkortet tas upp till diskussion med regionen.

Alexander Forss KD

Marian Loley KD

Dag Dunås KD

Motion om att dela in läsåret i tre delar på högstadiet.

Efter familjen är skolan med all sannolikhet den näst viktigaste delen under ett barns uppväxt, en lyckad skolgång är det bästa skyddet mot utanförskap. Katrineholm har under lång tid brottats med en allt för hög andel elever som lämnar högstadiet utan gymnasiebehörighet och en hög andel elever i högstadiet upplever psykiskt ohälsa. Vi tror att både elever och personal behöver en förändring som skapar en ökad trivsel och möjlighet till en bättre återhämtning utan att det för den skull innebär en alltför stor förändring.

En sådan förändring skulle kunna vara att dela in läsåret i tre delar i stället för två. Med en indelning i tre delar skulle höstlov och sportlov vara vardera två veckor långa medan Jullov och påsklov skulle ha samma längd som idag. Sommarlovet blir ungefär en vecka kortare än idag. Samtliga studiedagar skulle kunna förläggas till den första veckan av höstlovet och den första veckan av sportlovet, det innebär att lärarkollegiet kan anordna gemensamma utvecklings- och fortbildningsdagar som löper över fler sammanhängande dagar.

För eleverna infinner sig en känsla att terminerna inte är så oändligt långa, det skapas fler naturliga brytpunkter för utvecklingssamtal vid varje uppehåll samt en möjlighet mellan terminsdelarna att säkerställa att vara i fas med studierna, genom så kallad lovskola. Vidare ges både eleverna och personal en bättre möjlighet till återhämtning.

Vill man se hur "tre terminers" system fungerar i praktiken så har Amerikanska gymnasiet i Göteborg infört detta med goda resultat. 98,7% av eleverna anger att tre terminer är positivt för lärandet samma siffra för vårdnadshavare är 98,1%.

Att dela upp läsåret på 3 delar skulle ge bättre förutsättningar för elever att lyckas och lärare att trivas, två mycket viktiga faktorer för att Katrineholms skola ska bli ännu bättre!

Utifrån ovanstående yrkar vi på:

- Att utreda möjligheten att läsåret i högstadiet indelas i tre delar med 2 veckors höstlov och 2 veckors sportlov.

Alexander Forss KD
Marian Loley KD
Dag Dunås KD

Katrineholm den 11 december 2025

Motion till Kommunfullmäktige

Från linjär till cirkulär ekonomi

Den tillväxtekonomi som präglar dagen samhälle är inte hållbar och kan heller aldrig bli det eftersom det inte är möjligt med ständigt ökad tillväxt på en planet där naturen sätter ramarna. Men det finns mängder av visionära ekonomiska system med den gemensamma nämnaren att de fördelar de resurser som finns på ett mer rättvist sätt. Flera finns samlade under paraplyet WeAll - Wellbeing Economy Alliance eller på svenska Välbefinnande ekonomi. En nod har nyligen startats i Sverige. <https://weall.org/hub/sweden>

Tomelilla kommun har tillsammans med RISE, Research Institutes of Sweden, utforskat hur en av modellerna - doughnut-modellen skulle kunna användas (<https://tidningensyre.se/2022/14-januari-2022/svensk-kommun-testar-donutekonomi-hakar-pa-internationell-trend/>). Målet är att gå från en linjär ekonomi till en ekonomi som låter samhället frodas inom de ekologiska gränserna. Till grund ligger Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. Ett samhälle anses välmående när de tolv sociala grundvillkoren uppfylls utan att de nio ekologiska gränserna överskrids. Detta visualiseras i en form av två cirklar i varandra – en munk. Modellen kan ses som en kompass för mänsklig välfärd med målet att uppnå alla människors behov inom gränsen för planetens resurser.

För att komma vidare i arbetet med att skapa ett samhälle inom naturens ramar måste vi våga tänka nytt. Miljöpartiet vill att Katrineholms kommun ska vara nytänkande när det gäller att hitta lösningar för att möta de allvarliga hot vi står inför och medverka till en klimaträttvis omställning.

Med anledning av ovanstående yrkar jag följande:

att Katrineholms kommun utreder möjligheten att använda cirkulära ekonomiska teorier, till exempel munkmodellen, som verktyg för att stärka det pågående arbete med att ställa om Katrineholm till en kommun som lever inom naturens ramar.

För Miljöpartiet de gröna i Katrineholms kommun.

Datum enligt ovan

Nicklas Adamsson

Meddelande

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger meddelandet till handlingarna.

Rapport ej verkställda gynnande beslut - tredje kvartalet

Vård- och omsorgsnämnden godkänner rapporten av ej verkställda gynnande nämndbeslut.

Ej verkställda beslut tredje kvartalet 2025

Äldreomsorg (SoL)	Antal beslut
Särskilt boende <i>Upplysning:</i> Två beslut var verkställda vid rapporteringstillfället.	2 (1 kvinna, 1 man)

Omsorg till personer med funktionsnedsättning (LSS)	Antal beslut
Daglig verksamhet <i>Upplysning:</i> Tre beslut avser avbrott i verkställighet; pågår planering och motiveringsarbete. En har tackat nej och en vill avvakta.	5 (2 kvinnor, 3 män)

Omsorg till personer med funktionsnedsättning (SoL), socialpsykiatri	Antal beslut
Daglig verksamhet <i>Upplysning:</i> Ett avser avbrott i verkställighet där den enskilde vill avvakta. Ett beslut avser erbjudande om sysselsättning där den enskilde ej medverkat.	2 (2 kvinnor)